

Hovedutvalg medborgerskap

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028

26. september 2024

Handlingsprogram 2025–2028

Kommunedirektørens forslag



FN's BÆREKRAFTSMÅL





Asker
kommune

Status økonomi



Foto: Jan Wanggaard

Foto: Vibeke Glosli

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne



Foto: Vibeke Glosli



Foto: Elin Eike Wörren

Kommuneloven

- Forsvarlig økonomiforvaltning – ivareta økonomisk handleevne over tid
- Budsjettet må være realistisk og i balanse
- Kommunen har fire handlingsregler for økonomistyring



Illustrasjon: Hyper

Formueskatten endret i 2021/2022 – reduserte inntekter i Asker på ca. 120 mill. kroner årlig



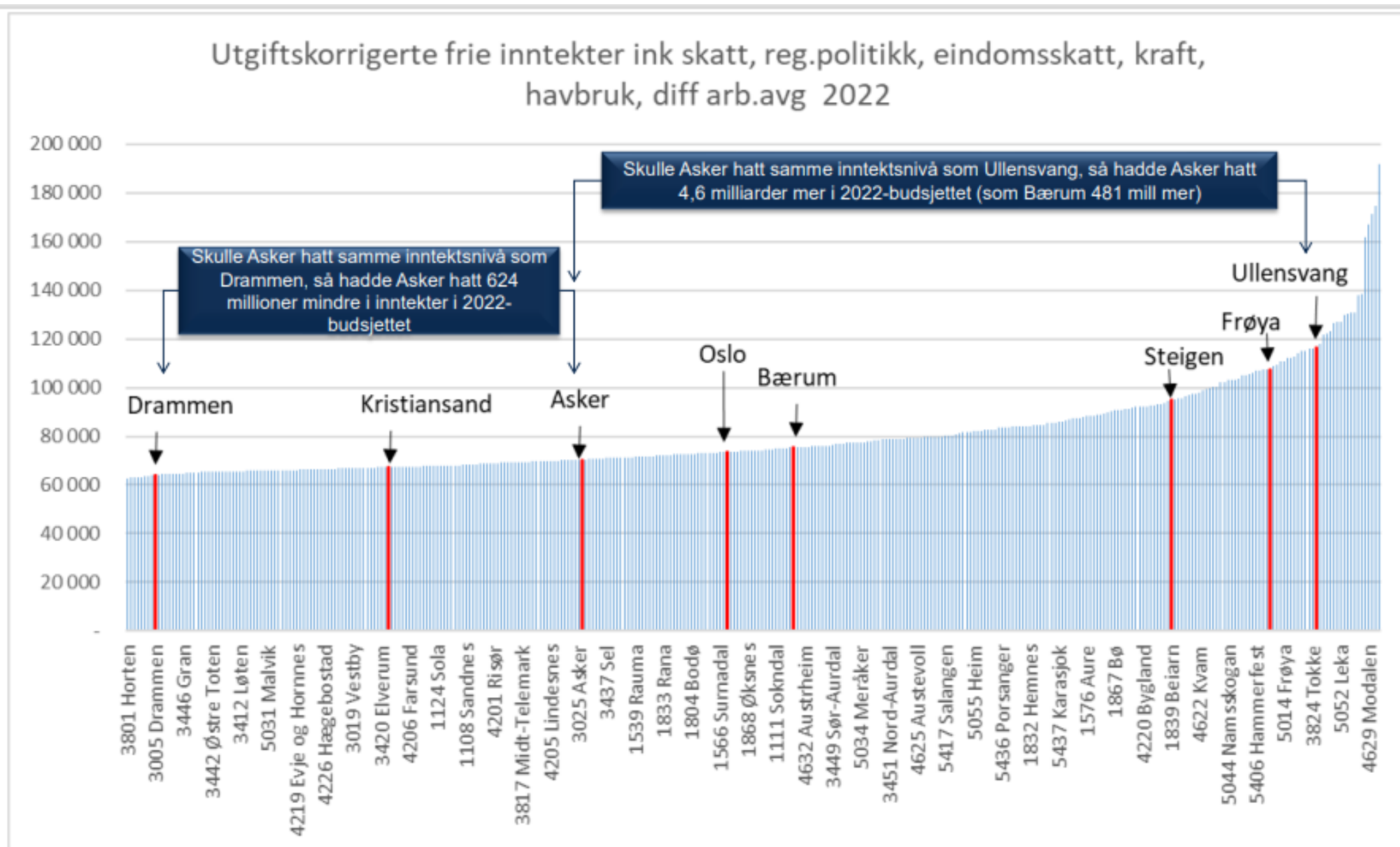
Nytt inntektssystem – Stortinget tar fra de folkerike, gir til de fattige og skjerner de søkkrike kommunene



256
mill. kroner

Per innbygger er omleggingen mest dramatisk for Bærum og Asker, som i snitt får kuttet henholdsvis 3711 kroner og 2614 kroner per innbygger. Oslo mister 635 kroner per innbygger.

Asker har inntekter som en gjennomsnittskommune



Kostnadssjokket – dyrtid

- Prisstigning
- Inflasjon
- Renter
- Energi
- Pensjon



Illustrasjon: Hyper

Nasjonale endringer i formueskatt og nytt inntektssystem har redusert Asker kommunes inntekter



2024: 120 mill. kroner

2025: 200 mill. kroner

2026: 150 mill. kroner

2027: ?

Totalt: 470 mill. kroner over 3 år

	2025	2026	2027	2028
Netto driftsresultat	0,2 %	1,4%	1,4 %	1,4%

Status økonomi per juli



Finans – god avkastning på energifondet:

Energifondet: avkastning på 182 mill. kroner + 10,9 prosent (årsbudsjett 80 mill. kroner/ 5 prosent)

Utbytte: 19 mill. kroner lavere enn budsjettet



Tjenesteområdene styrer etter budsjett:

Organisasjon, styring og utvikling: + 5 mill. kroner

Barnehage: -7 mill. kroner

Samfunnsutvikling: -4 mill. kroner

Pensjon: + 50 mill. kroner



Lavere skatteinngang enn budsjettet:

Svikt i skatteinntektene per juli. Prognose på 150 til 200 mill. kroner lavere enn budsjettet

Hovedutfordringen er en økende skattesvikt

Tilpasning av bemanningen nødvendig

Perioden mai 2023 – mai 2024:

Reduksjon av **127 årsverk totalt (212 ansatte)**



Kommunebarometeret 2024 – Asker nr. 3

Basert på 155 nøkkeltall

Produktivitet
Effektivitet
Dekningsgrad
Kvalitet
Økonomistyring
Kontroll



Kilde: Kommunal Rapport

Kommunebarometeret – kultur – 80. plass

Rangering

	2019	2020	2021	2022	2023
KULO1 Besøk i folkebibliotek per Innbygger	73	120	116	138	115
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ¹⁵	46	95	137	153	104
KULO3 Utlån per innbygger	132	169	208	184	158
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	153	187	151	156	114
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	36	69	62	54	46
KULO6 Kinobesøk per Innbygger	70	136	125	123	125
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 Innbygger ¹⁵	57	77	270	84	51
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	265	281	264	266	258
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ¹⁵	152	228	209	244	225
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	225	260	198	204	208
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	132	149	121	141	109



Asker
kommune

Økonomiplan 2025-2028



Foto: Jan Wanggaard

Foto: Vibeke Glosli

Nøkkeltall for budsjett 2025

Ansatte	Ca. 6 500
Brutto driftsinntekter	9,8 mrd.
Omstilling	200 mill.
Netto driftsresultat	20,4 mill.
Disposisjonsfond	1,1 mrd.
Avkastning energifond	88,6 mill.
Lånegjeld	9,8 mrd.
Gjeldsgrad	102 %
Budsjettrente	3,98 %

Fire handlingsregler for bærekraftig økonomi – foreslås endret !

1. Netto driftsresultat
 2. Lånegjeld
 3. Disposisjonsfond
 4. Verdibevarende vedlikehold formålsbygg
- Det skal tilstrebes egenfinansiering av investeringer på minimum 50 prosent løpet av perioden

Økonomireglement med tilhørende handlingsregler skal revideres og vedtas av kommunestyret i løpet av høsten 2024.

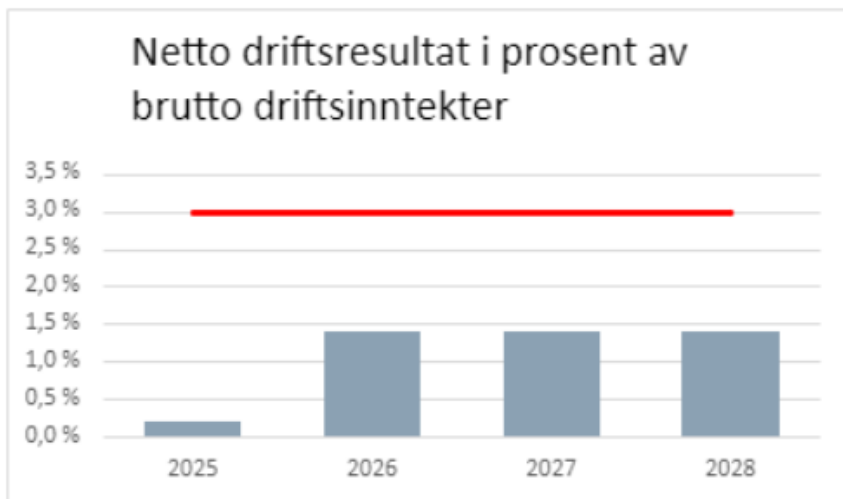
HANDLINGSREGLENE FOR ASKER KOMMUNE

<i>I prosent av driftsinntekter</i>	Ikke godkjent resultat	Laveste akseptable resultat	Ønsket resultat
Netto driftsresultat	<1,75 %	1,75 - 3 %	>3 %
Disposisjonsfond	< 5 %	5 - 10 %	> 10 %
Gjeldsgrad	> 100 %	100 - 80 %	< 80 %
Verdibevarende vedlikehold formålsbygg	< 100 kr/m ²	100-140 kr/m ²	>140 kr/m ²

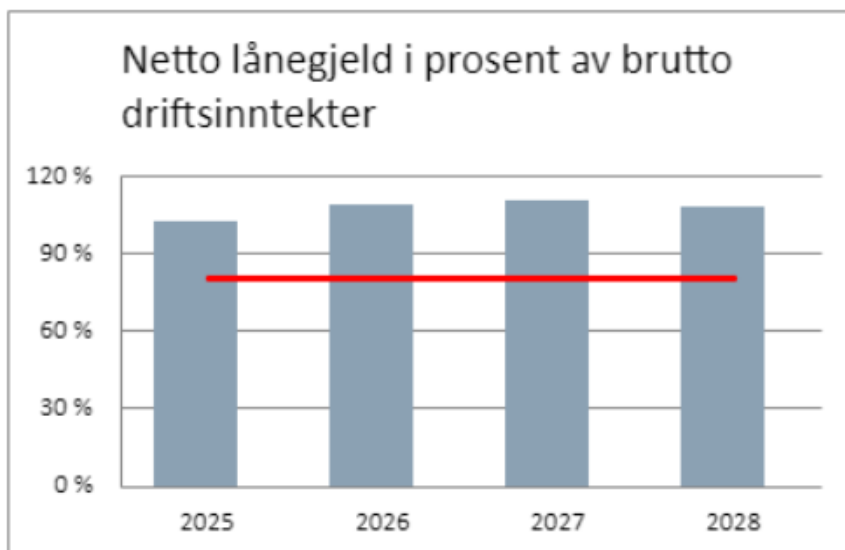


Foto: Vibeke Glosli

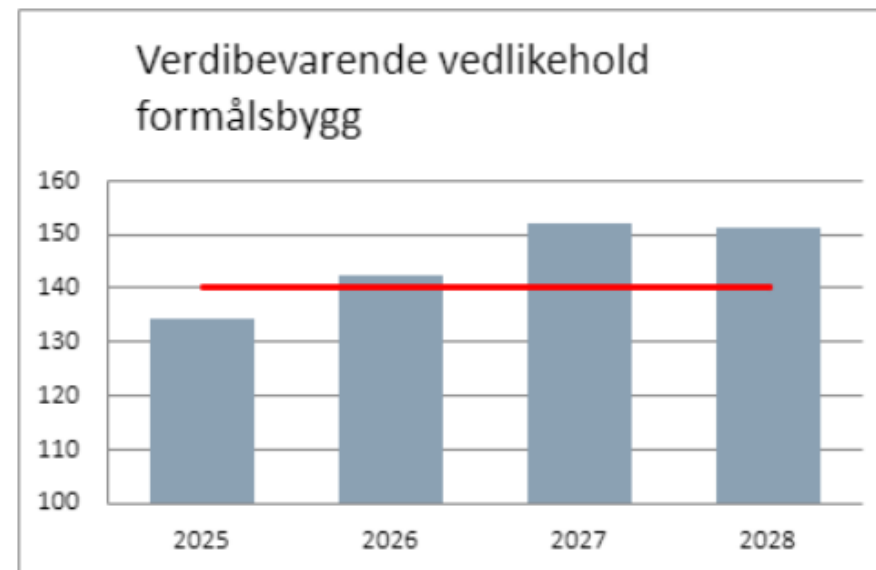
Kun 2 av 4 handlingsregler oppnås i perioden!



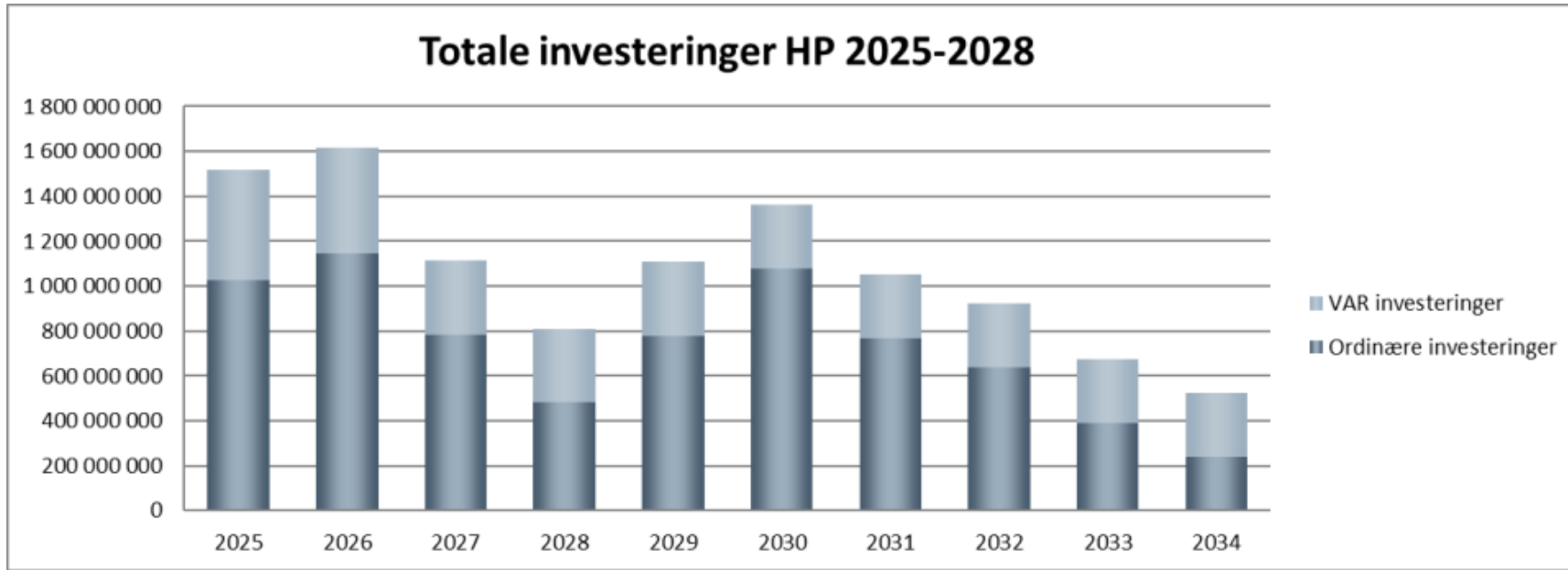
År	Netto driftsresultat
2025	0,2 %
2026	1,4 %
2027	1,4 %
2028	1,4 %



Regjeringen anbefaler et netto driftsresultat på 3 %.



Investeringsnivå



Investeringer – vedtatte endringer i 2023 og 2024

Endringer i HP 2023-2026

- **14 investeringsprosjekter ble forskjøvet 2-3 år ut i tid.**
- **Halvering av sekkeposter i 3 år.**
- **Sekkeposter** til brannsikring, beredskap, ENØK tiltak, trafikksikkerhetstiltak og VAR-investeringer **ble skjermet**

Endringer i HP 2024-2027

- Utvidelse av **Solvang skole** forskyves **2 år ut i tid**. Planlagt ferdig i 2033.
- **Ny sentrumsskole med idrettshall** forskyves **2 år ut i tid**. Planlagt ferdig i 2030.
- **Ny urnelund Vardåsen** forskyves **3 år ut i tid**. Planlagt ferdig i 2029/2030.



Investeringer – foreslåtte endringer i 2025

Foreslåtte endringer i HP 2025-2028

- **Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vette forskyves 2 år ut i tid.** Planlagt ferdig i 2032.
- **Ny urnelund Vardåsen forskyves ut i tid.** Fra 2029/2030 til perioden **2032-2034.**
- **Kommunedirektøren vil i tilleggsinnstillingen til handlingsprogrammet vurdere ytterligere endringer** i investeringsbudsjettet.

Avkastning på energifondet

Avkastning på energifondet

siden 2014 (pr. 31.7.24):

- Gjennomsnittlig årlig avkastning på 6,5 %, i alt 984 mill. kroner
- Uttak av 50 mill. kroner til bruk til investeringer i 2024. Samlet uttak på 537 mill. kroner siden 2014.



Energifondet har hatt en **positiv avkastning i 19 av de siste 23 årene.**

Samlet avkastning på 1,7 mrd. kroner siden 2000, 70 mill. kroner i året.

Utbytte fra selskaper

Kommersielle selskaper der kommunen forventer og har budsjettet med utbytte i 2025:

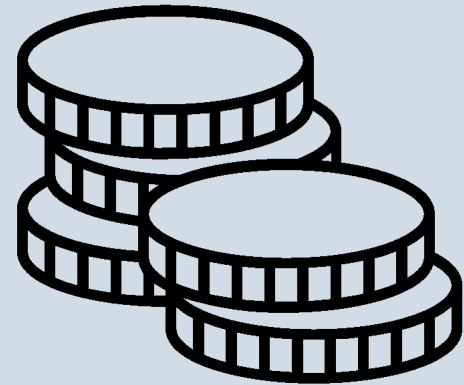
Selskapets navn <i>Beløp i 1000 kr</i>	Budsjett utbytte 2024	Selskapets foreslåtte utbytte i 2024	Budsjett 2025
Askerhalvøya Eiendom AS	9 000	7 500	9 000
Hurum Energi AS	12 500	0	5 500
Lindum Oredalen AS (LOAS)	8 900	0	8 900
Vardar AS - Askers andel*	19 680	20 388	8 400
SUM	50 080	38 940	31 800

* Asker kommune sin utbytteandel som eier er 14,06 prosent av selskapets aksjer.

Gebyrer og brukerbetalingar

Forutsetningar lagt til grunn for justering av gebyrar og brukarbetalingar

- **Kommunal deflator**
- **Selvkostkalkyle der dette kreves i lov og forskrift**
- **Justering fra sentrale myndigheter gjennom statsbudsjettet**
- Kommunen har tidligere gjennomgått de viktigste områdene for økte inntekter, **som plan- og byggesaksgebyrar, svømmehaller og vann og avløp.**
- **Innen idrett og friluft går vi gjennom tilbakemeldingar som har vært i løpet av året, med sikte på å vurdere justeringar/tilpasningar.**
- **Kommunedirektøren vil i forbindelse med tilleggsinnstillingen vurdere parkeringsavgiftene.**





Asker
kommune

Omstilling og effektivisering



Foto: Jan Wanggaard

Foto: Vibeke Glosli

- **Vi drøfter og informerer om foreløpige forslag**
- **Det legges opp til medvirkning i det videre arbeidet**
- **Tiltakene skal utredes nærmere i egne saker / tilleggsinnstillingen**
- **Endelig vedtak i forbindelse med HP-behandlingen i desember**



Omstillingsbehov 2025-2028

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Medborgerskap	-8 200	-8 200	-8 200	-8 200
Oppvekst	-30 400	-30 400	-30 400	-30 400
Organisasjon, styring og utvikling	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Samfunnstjenester	-10 800	-10 800	-10 800	-10 800
Samfunnsutvikling	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Tjenesteovergripende	-100 000	-250 000	-250 000	-250 000
Velferd	-36 600	-36 600	-36 600	-36 600
Totalsum	-200 000	-350 000	-350 000	-350 000



Omstilling handler om å **tilpasse kommunens drift til gjeldende økonomiske rammer** og tilgjengelige ressurser, enten ved **økt produktivitet, utvikling eller endring av tjenestetilbudet.**

Omstilling på 200 mill. kroner i 2025

Pakke 1

Før endringer i inntektssystemet

100 mill. kroner



Pakke 2

Etter endringer i inntektssystemet

100 mill. kroner

- I hovedsak **løpende effektivisering** og tjenesteutvikling.

- **15 utredningsoppdrag** – jf. formannskapets seminar 20. august.
- **Redusert eller endret tjenestetilbud**
- **Vise handlingsrom** – ytterligere tiltak er under utredning

Alle forslag til omstillingstiltak av prinsipiell karakter legges frem i tilleggsinnstillingen, som **offentliggjøres 25. oktober.**

Hovedstrategier for omstillingen

1. **Befolkningsvekst** – sikre økte skatteinntekter
2. **Løpende effektivisering** – økt produktivitet og bemanningstilpasning
3. **Endret tjenestetilbud** – kvalitet, omfang og struktur
4. **Økte inntekter** – gebyrer og brukerbetaling
5. **Redusere og utsette investeringer** – redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet
6. **Andre strategiske omstillingstiltak** – strukturtiltak en bedre ressursutnyttelse

Hvordan finner vi handlingsrommet – alternativer?



Illustrasjon: Hyper

Viktig å gjøre gode prioriteringer

Prioriteringskriterier

- Konsentrere ressurser til de kommunale kjernefunksjonene (lovpålagte oppgaver).
- Redusere tjenestenes omfang og standard til et lavere/nøkternt nivå.
- Skjerme sårbare personer ved fastsettelse av enkeltvedtak og gebyrordninger.
- Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt.
- Opprettholde utviklings- og innovasjonsarbeid med stor organisasjons-, bruker- og samfunnseffekt.



Omstillingstiltak under utredning

- Endringer i skole- og barnehagestruktur
- Endring i utbygging/oppstart av sykehjem i Heggedal
- Endre innbyggertorgstrukturen
- Redusere tilskudd til frivillighet, kultur og idrett
- Redusere administrative årsverk
- Formålsbygg og boliger – arealeffektivitet og innsparingspotensial
- Kontorarbeidsplasser – arealeffektivitet og innsparingspotensial
- Redusere verdibevarende vedlikehold
- Redusere/utsette investeringer der det ikke er inngått kontrakt

- Salg av kommunal eiendom
- Redusere VA-investeringer og VA-gebyrer (for å redusere gebyrutgifter for innbyggerne)
- Realisere verdier i kommersielle selskaper
- Bibliotekstruktur
- Redusere næringsbudsjettet

Kommunedirektøren **vil også legge frem noen alternative tiltak** tilsvarende omkring $\frac{1}{4}$ av det totale omstillingsbeløpet.

Medvirkning



Det er gjennomført medvirkningsprosesser internt og eksternt. Omfang og form har vært tilpasset det enkelte tjenesteområde og de tiltakene som har vært til vurdering.



Samtidig må vi huske på...

- **92 prosent** av Asker kommunes budsjett er som før.
- **Vi får til mye** til tross for flere år med krevende omstilling
- Asker ligger på **3. plass i kommunebarometeret**
- Budsjettet er **kompensert for befolkningsvekst og prisstigning**



Foto: Wilhelmine Elisabeth Thuv



Asker
kommune

Tjenesteområdene



Foto: Jan Wanggaard

Foto: Vibeke Glosli

Prioriteringer i perioden

- Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering
- Økt deltagelse for barn og unge
- Helhetlig stedsutvikling
- Møteplasser i nærmiljøet
- Tilgjengelige lokaler
- Alle i aktivitet
- Påvirkningsmuligheter
- Kultur hele livet
- Bærekraftige lokalsamfunn



Foto: Vibeke Glosli

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bibliotekene	34 855	34 855	34 855	34 855
Idrett og friluft	75 414	75 414	75 414	75 414
Innbyggertorg	44 242	43 242	43 242	43 242
Kulturliv og kirke	135 675	135 475	135 475	135 475
Kulturskolen	38 242	38 242	38 242	38 242
Totalsum	328 427	327 227	327 227	327 227

Noen eksempler på satsinger

- Prioritere ordninger for inkludering i fritidsaktiviteter
- Utvikle gruppetilbud i kulturskolen videre
- Samskapingspilot på Risengaområdet med velferd, oppvekst og medborgerskap
- Fortsatt etablering av breddeanlegg for fysisk aktivitet, nærmiljøanlegg og friluftslivsanlegg
- Reetablering av Holmsbu kunstmuseum og stedsutvikling på Dikemark
- Gjennomføre første år med samarbeid med områdeforaene
- Fortsette etableringen av ungdomstilbud på Slemmestad
- Fortsette utviklingen av innholdet i bibliotekene, særlig til barn, unge og eldre
- Finne mer varige løsninger for danseundervisning i kulturskolen
- Gjøre enda flere lokaler tilgjengelige for selvbetjent utlån i Bookup
- Videreføre utlånsordningen BUA
- Markere friluftslivets år og starte iverksetting av handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer

Tiltak – drift og investering

Driftsbudsjett 2025 (de største tiltakene i 2025)

- Demenskor – 1. tertial (0,5 mill. kr)
- Omstilling og effektivisering (-8,2 mill. kr)
- Til utredning:
- Bibliotekstruktur (innenfor -8,2 mill. kr.)
- Innbyggertorgstruktur (-10 mill.)
- Tilskudd (-12-24 mill.)
- Alternative tiltak

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2025
Medborgerskap			
Forskuttering av spillemidler	LØPENDE		5 000
Idrett - ny sklie Risenga svømmehall	2025	7 000	7 000
Idrett - inventar og utstyr	LØPENDE		1 000
Idrett - Isprepareringsmaskiner	2027	4 500	1 500
Idrett - ny idrettshall Nesbru videregående skole	2025	157 688	18 400
Idrett - ny idrettshall Røyken videregående skole	2024	156 004	14 214
Idrett - ny prepareringsmaskin Vardåsen skisenter	2025	5 000	5 000
Idrett - Parkering Dikemark idrettsanlegg	2025	3 000	3 000
Idrett - temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	LØPENDE		3 500
Innbyggertorg - Slemmestad - inventar og utstyr	2027	10 000	0
Kirke - istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	2026	39 257	4 800
Kirke - kirkelige investeringer	LØPENDE		3 500
Kirke - ny gravlund	2034	100 000	0
Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke	2030	29 000	0
Kirke - rehabilitering inkl. nytt sprinkleranlegg Holmsbu kirke	LØPENDE		4 100
Kirke - tiltak gravferd	LØPENDE		2 000
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	LØPENDE		250
Koordineringspott idrettsbygg	LØPENDE		4 000
Koordineringspott kulturarenaer	LØPENDE		2 000
Koordineringspott kulturminnebygg	LØPENDE		3 500
Kultur - inventar til kulturlokaler	LØPENDE		1 500
Kultur - kunst i offentlig rom	LØPENDE		500
Kulturskolen - instrumenter og utstyr	LØPENDE		500
Kulturskolen - mulighetsstudie for fremtidig kulturskole	2028	5 500	0
LED-belysning kommunale anlegg	LØPENDE		250
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	2026	29 300	2 000
Sum Medborgerskap		546 249	87 514



Asker
kommune

Videre fremdriftsplan



Foto: Jan Wanggaard

Foto: Vibeke Glosli

Tidspunkt	Aktivitet
17.09.24	Kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028 legges frem
18.09.24 – 04.10.24	Høringsperiode – kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028
19.09.24 (ungdomsråd) / 24.09.24 (utvalg oppvekst)	Sak om nedleggelse av skoler – hørings sak (høringsfrist 07.11.24)
24.09 – 26.09.24	Utvalgsmøter – presentasjon av HP 2025-2028
22.10 – 23.10.24	Økonomiseminar formannskapet (ekstraordinært)
22.10.24	Tilleggsinnstillingen til HP 2025-2028 offentliggjøres
01.11.24 08.11.24	Frist for partiene å stille skriftlige spørsmål til HP 2025-2028 Frist for kommunedirektøren å besvare spørsmålene.
05.11.24	Dialogmøte mellom formannskapet og fellesrådene
21.11.24 (ungdomsråd) / 26.11.24 (utvalg oppvekst) / 03.12.24 (formannskap) / 19.12.24 (kommunestyret)	Sak om nedleggelse av skoler - annengangsbehandling
28.11.24	Frist for partienes endringsforslag til HP 2025-2028 (salderte pakker)
29.10 – 31.10.24 (hovedutvalg) 21.11.24 (råd) 03.12.24 (formannskap)	Sak – kommunedirektørens forslag til HP 2025-2028, inkludert gebyrer, tillegginnstilling og partienes endringer
04.12 – 18.12.24	Høringsperiode – formannskapets innstilling til HP 2025-2028
05.12.24	Frist for partienes verbalforslag
19.12.24 (kommunestyret, ny dato)	Kommunestyret vedtar HP 2025-2028

Revidert årshjul legges frem 17. september



Foto: Vibeke Glosli

- **3. desember** formannskapet – innstilling
- Høring/offentlig ettersyn – 14 dager
- **19. desember** kommunestyret – sluttbehandling



Asker
kommune

Kunst rett Vest (KrV)

- orientering om videre organisering



26.September 2024, Utvalg for medborgerskap

Historikk

- Etablert i 2007
- Modell fra *Konstrundan* i Skåne (Sverige)
 - Fellesutstilling hvert år – ambulerende lokasjon
 - Åpne kunstneratelier
- Det profesjonelle visuelle kunstfeltet
- 16 kommuner og 2 fylkeskommuner
- Prosjektledelse organisert i Vestregionen
- Vestregionen nedlagt 2019
- Bærum kommune har arbeidsgiveransvar for daglig leder KRV i 100% stilling



kunst
rett
vest

Status 2024

- Stilling til daglig leder finansieres av medlemskommunene – en felles forpliktelse
- 7 kommuner og 2 fylkeskommuner med
- Strammere kommune- og fylkesøkonomi: fokus på bærekraft
- Fornyelse av tilbud, organisering, ressursutnyttelse
- **Ekstern evaluering- og mulighetsstudie bestilt og levert**



Evaluering



- Bred medvirkning i evalueringsprosessen (2023/-24)
- Alle ordførere deltok
- Evalueringsrapporten gir anbefalinger om blant annet:
 - Ressurser/ økonomi
 - Fornyelse
 - Organisering

Forankring

- Kommuneplanen og bærekraftsmålene:
«Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.»
- Temaplan Kultur:
 - *«Være en aktiv partner i lokale, regionale, nasjonale og internasjonale kompetansemiljøer med fokus på utvikling og innovasjon innen kunst og kulturfeltet.»*
 - *«Styrke kunst og kulturs rolle som drivkraft i stedsutvikling gjennom kommunens plan- og utviklingsprosesser.»*
 - *«Tilrettelegge for et mangfold av kunstfestivaler og større kulturarrangementer.»*



Veien videre - organisering



- Kultursjefene i de deltagende kommunene er tiltakseiere og styringsgruppe for KRV.
 - Beslutningspunkter fra rapporten
- Daglig leder rapporterer faglig til styringsgruppen
- KRV-kommunenes administrasjoner viktig nettverk og bidrar til styrking av tiltaket
- **Møter med fylkeskommunene i september og oktober 2024**

Veien videre - innhold

- Kunst rett Vest skal være fellesbetegnelsen for hele programmet i KRV
- Videreføre:
 - fellesutstilling hvert 2.år (biennale-struktur)
 - ambulerende lokasjon for fellesutstilling
 - åpne atelier
- Langsiktig og forutsigbar plan for program
 - fellesutstilling 2026: Asker?
- En tydelig plan for aktivitet i «mellomårene» (de årene det ikke er fellesutstilling)



I mellomårene:

- Kulturytring – KrV skal bidra inn i programmet
- Fagseminarer for kunstnere og administrasjoner
- Publikumsutvikling
- Kommunikasjon/markedsføring

Samarbeidsavtale

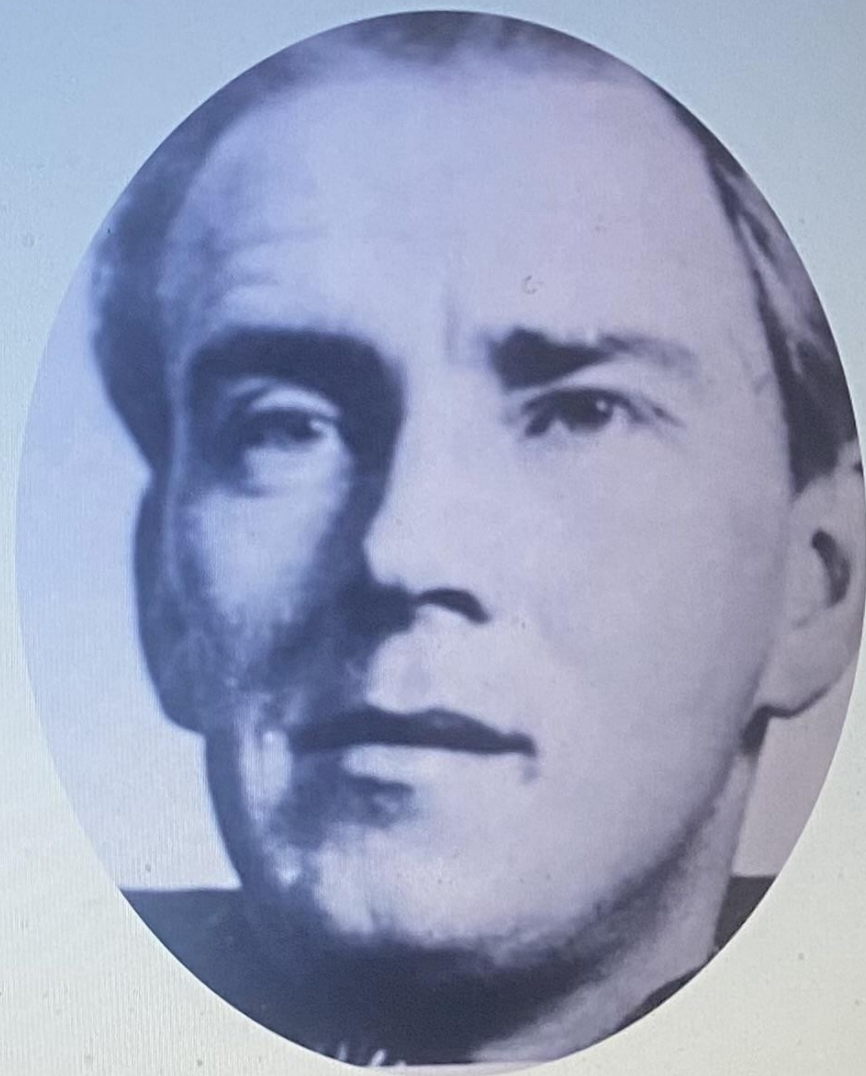


- Det utarbeides en **samarbeidsavtale** mellom de, pr i dag, 7 KRV-kommunene

(Ringerike, Sigdal, Modum, Lier, Asker, Bærum, Drammen)
- Følgende tema:
 - Formål KRV
 - Oppsigelsestid
 - Forpliktelser
- Forpliktelser tilpasset kommunestørrelse

Alf Prøysen i Asker

VISSTE DU AT ALF PRØYSEN HAR BODD I ASKER OG AT HANS PERIODE HER HADDE EN VIKTIG ROLLE I HANS UTVIKLING SOM SKRIBENT OG ARTIST?



Alf Prøysen 1914 -1970

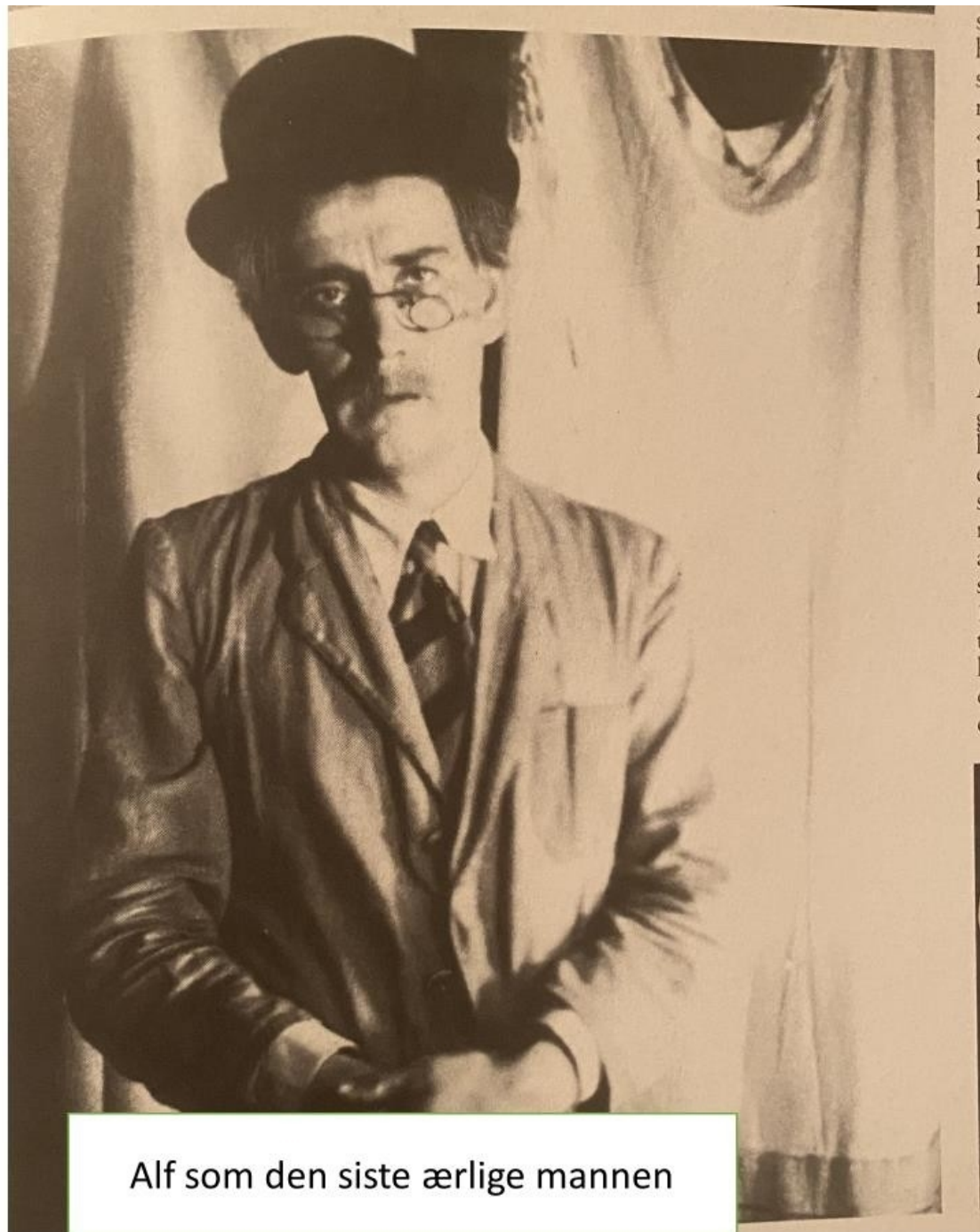


Ringsaker 1914 - 1941
Asker 1941 - 1948
Nittedal 1948 - 1970

Elin Prøysen
Jeg tror det var årene i Asker som ga ham den
selvtilliten han trengte for å våge seg
utpå for fullt



Vøien



so
h
sa
re
«
tr
k
D
m
le
r
©
A
g
h
e
sa
re
a
so
l
te
h
e
d

Alf som den siste ærlige mannen

Ny og større utgave



ALF PRØYSEN
*Dørstokken
heme*

HØVIK FORLAG



Nils Johan Rud

MUSEEVISA

ÅLF PRØYSEN

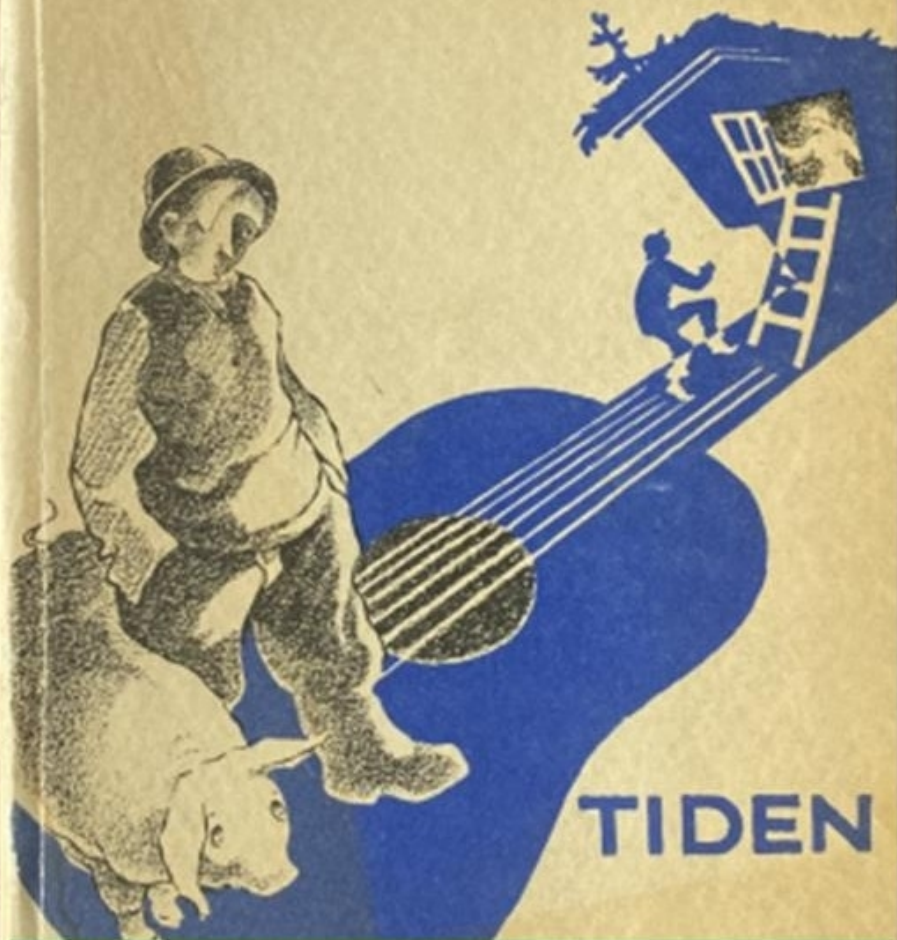


Når nettene blir lange og kulda setter inn
Så sier vesle musemor til ungeflokken sin
Hvis ingen går i fella. men passer seg for den
Skal alle sammen snart få feire jul igjen

GNINGER av WILLIE NORDRÅ

HJEDEN

ALF PRØYSEN
Drengesturviser



1948. Det var det året je var sjenni



Nittedal



Prøysenhuset i Ringsaker



Ringsaker

Alf Prøysen (1914 - 1970)

bodde i denne stua fra 14. april 1941
til 14. oktober 1945 da han var fjøsrøkter
og griskokk hos Thor og Aagot Wøien.

Tida på Vøyen var viktig for Prøysens
dikteriske utvikling. Her skrev han viser,
dikt og fortellinger. Fortellingene i
“ Dørstokken heme “ (1945), debutboka
til Alf Prøysen, ble til her på Vøyen.



Føring for minnesmerket



- Vi tenker oss et minnesmerke som viser Alf Prøysen som den sentrale person han var i sin aktive periode, men som også viser aktualitet i dag og i fremtiden
- Tilknytningen til Asker der han bodde, arbeidet og utviklet seg i årene 1941 til 1948 bør komme frem.
- Vi tenker oss en skulptur som er i tilnærmet full menneskestørrelse.
- Vi tenker oss en skulptur som i første rekke, men ikke utelukkende er inspirerende for barn og unge.
- Vi tenker oss plassering på Øvre Sem Gård
- Vi tenker oss utførelse og eksakt plassering som inviterer til kontakt og aktivitet, liv og røre, tett ved og sammen med minnesmerket.



Vil du være med på å holde historien levende?

Bli med å bidra til at vi kan sette opp et minnesmerke av Alf Prøysen!

Hvem er vi?

På initiativ fra Lions Club Asker, ble foreningen «Prøysen i Asker» stiftet i februar 2024 med det målet å få satt opp et minnesmerke av Alf Prøysen og fremme hans historie i Asker.

Vegard Olderheim

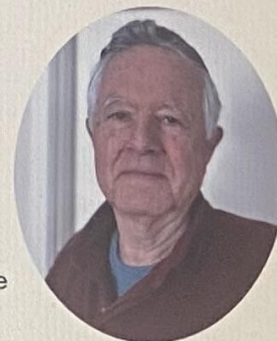
Styrets leder av «Prøysen i Asker»
Prøysenentusiast
Sivilingeniør og pensjonert industrimann



En gruppe personer fra Asker har fått oppgaven med å sette opp et minnesmerke for Alf Prøysen på Sem. Denne gruppen består av personer med en eller annen tilknytning til Sem og Alf Prøysen.

Olav Andenæs

- Styremedlem i Prøysen i Asker
- President i Lions club Asker
- Sivilingeniør med erfaringer fra lederposisjoner i utbyggingsprosjekter for oljesektoren
- Ivrig lytter til Alf Prøysen i barnetimen for de minste under min barndom. Kunne alle sangene



Peter Emil Paaske

- Styremedlem i Prøysen i Asker
- Tidligere leder av Venner av Øvre Sem
- Sivilingeniør bygg med interesse for vernede hus
- Oppvekst med Prøysen-viser.



Sidsel Platou Aarseth

- Styremedlem i Prøysen i Asker
Prøysenentusiast
- Vokste opp ved Præstvegen "Prøysenlæin" i Ringsaker.
 - Var med i gruppa i Asker for Prøysen 100 år i 2014.



Caroline Borgersen

Styremedlem i Prøysen i Aske Eier, aktiv driver og utvikler av Øvre Sem Gård
Oppvekst med Prøysen-viser





Asker
kommune

Direktørens orienteringer

Utvalg for medborgerskap 26. september 2024

Christer Best Gulbrandsen

Status kulturskolen

- Sylvi Seter blir konstituert 80 % som virksomhetsleder fra 7. oktober 2024 og til fast virksomhetsleder er på plass.
- Sylvi er seksjonsleder for virksomhetsstyring i Asker kommune, og har bred bakgrunn fra offentlig og privat sektor, og som frivillig leder og aktiv i Røde Kors.
- Søknadsfrist for virksomhetslederstillingen var 23. september. Vi har 18 søkere, og tar sikte på å ha gjennomført tilsetting i slutten av oktober.



Oversendelser til sak om harmonisering av lån og leie retningslinjer

- *Ronnie Larsen (A) fremmet følgende forslag om oversendelse:*
- *Også ungdom over grunnskolealder skal ha anledning til å benytte den lokale skolen eller annet kommunalt eid lokale i sitt nærmiljø etter nærmere retningslinjer.*
- Svar: Lokalene kan brukes av alle i et nærmiljø, men en person over 18 år må gjennomføre bookingen i BookUp samt være ansvarlig under aktivitet eller arrangement. Målet med å åpne opp og tilgjengeliggjøre lokaler, er at alle Askerbøringer skal få tilgang til gode steder å møtes og delta aktivt i sitt nærmiljø. Asker kommune ønsker å tilrettelegge for flere gratis og inkluderende aktiviteter, arrangementer og møter, og ønsker lag, foreninger og ildsjeler velkomne til å ta i bruk lokalene til beste for sitt nærmiljø.

Oversendelse (forts.)

- *Mona Kristin Nordli (R) fremmet følgende forslag om oversendelses:*
- *Utvalget ber kommunedirektøren, før saken skal tilbake for behandling i utvalg for medborgerskap, utrede muligheten for at kommunale lokaler kan lånes ut gratis til økonomisk vanskeligstilte familier, når formålet er konfirmasjon og andre overgangsritualer for barn og unge*
- Svar: Noen få kommunale lokaler er rigget for selskap, med duk, service og annet til slike sammenkomster. Disse lokalene kan man finne på nettsidene til kommunen. Det er per i dag et inntjeningskrav på de virksomhetene som betjener utleie av disse lokalene, samt en personalkabal som ligger til grunn ved bestilling av lokaler. ;
<https://www.asker.kommune.no/kultur-idrett-og-fritid/kultur/utlan-og-leie-av-lokaler/leie-lokaler-til-mote-eller-selskap/> Alle skoler tilbyr gratis lokaler til barnebursdager for barn i sitt nærområde. Det er mulig å gå i dialog med skolene om å få låne disse lokalene der hvor det er økonomiske utfordringer for familier.



Asker
kommune

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

26.09.24

Utvalg for medborgerskap

Ingrid Bergande

Friluftslivets år 2025

- Nasjonalt markeringsår
- Arrangeres hvert tiende år
- Forankret i Stortingsmelding om friluftsliv (2016)
- [Norsk Friluftsliv](#) er prosjekteier og prosjektleder nasjonalt
- Kommunen, frivilligheten og andre relevante aktører markerer året lokalt i Asker



Friluftsliv, temaplan, folkehelse og miljø

Friluftslivets år 2025:

- er forankret i temaplaner
 - Temaplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2021-2033
 - Temaplan medborgerskap 2021-2033
- styrker folkehelsearbeidet
 - fysisk og psykisk helse
- kan bidra til miljøvennlige valg



Vi skal:

- Inspirere flere til å finne veien ut i friluftslivet og senke terskelen for å delta
- Vise friluftsmuligheter i Asker - nærfriluftsliv
- Løfte frem lokale organisasjoner og lag som tilbyr aktiviteter
- Dele kunnskap om grunnleggende friluftslivferdigheter, naturvennlig friluftsliv og allemannsretten



Målgruppe

Alle innbyggere, og spesielt:

1. Barn og unge
2. De som har lyst å være mer aktive i naturen
3. De som ikke kjenner friluftslivet



Frivilligheten sentral i markeringen

- Lag og foreninger som tilbyr friluftaktiviteter
- Synliggjøre og forsterke aktiviteter som allerede eksisterer
- Kommunen har tatt en koordinerende rolle
- Idemyldring i mai





28 likerklipp

bua_asker BUA Heggedal holder åpent torsdager fra 16.00 til 19.00 i hele juli. I år har vi tatt inn masse ny friluftsutstyr. Hva med å dra på telt- eller hengekøyetur? På BUA Heggedal kan du låne det du trenger til turen, helt gratis. Telt, sekk, tursko, primt sovepose, liggeunderlag og hengekøye. For å låne på BUA trenger du en brukerkonto. Dette oppretter du helt gratis på BUA.no

Tjenestene i kommunen

- Markerer året i tjenestene
- Gjennom tjenestene når vi hele befolkningen, men også grupper som trenger litt ekstra for å komme seg ut i naturen
- Koble friluftsliv på arbeidet de gjør i dag
- Tjenestene positive til å bidra



**Bli med på friluftsfesten og
finn din friluftsglede!**





Asker
kommune



Saksframlegg

Arkivsak
21/00713-134

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av

Møtedato

Utvalg for medborgerskap

26.09.2024

Godkjenning av protokoll 29.08.2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 godkjennes slik den foreligger.

.

1. Sammendrag

Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 ligger vedlagt.

.

Bente Stein Mathisen
leder i utvalg for medborgerskap

Dokumentet er elektronisk godkjent.



Møteinnkalling

Utvalg	Dato	Sted
Utvalg for medborgerskap	26.09.2024 kl. 17:00	Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:
Politisk.sekretariat@asker.kommune.no.
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Befaring

- Askerbibliotekene – 15.30-16.30

Tema/presentasjon

- Prøysen i Asker
- Evalueringsrapport om innbyggertorg, frivillighetssentraler og områdeforum
- Kunst Rett Vest
- HP - medborgerskap

Sakskart

Saker til behandling

29/24 21/00713-134 Godkjenning av protokoll 29.08.2024

30/24 24/13593-1 Reglement for delegering og innstilling

31/24 24/02334-23 Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

32/24 24/13246-1 Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

33/24 24/13603-1 Bidrag til etablering av ny grafisk kunstdestinasjon i Trafo bygget

34/24 24/12490-45 Kulturprisen 2024 - UO

Referatsaker

Asker, 16.09.2024
Bente Stein Mathisen
Leder i utvalg for medborgerskap



Møteprotokoll

Utvalg for medborgerskap

Dato	Tid	Sted
26.09.2024	17:00 – 20:47	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Bente Stein Mathisen.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Bente Stein Mathisen (H)	
Nestleder	Tobias Waage Bremnes (V)	
Utvalgsmedlem	Line Johansen (H)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Varamedlem	Alexander Fredheim (H)	Heidi Merete Johansen (H)
Utvalgsmedlem	Alf Trygve Andreassen	
Utvalgsmedlem	Ronnie M. A. G. Larsen (A)	
Utvalgsmedlem	Mona Kristin Nordli (R)	
Varamedlem	Anne Gunhild Røyne Flater (Sp)	Oddvar Igland (Sp)

Forfall:

Oddvar Igland (Sp)
Heidi Merete Johansen (H)

Kommunedirektørens representant Christer Best Gulbrandsen

Protokollfører Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkalling og habilitet.
Møtet ble satt med 9 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

29/24	21/00713-134	Godkjenning av protokoll 29.08.2024	3
30/24	24/13593-1	Reglement for delegering og innstilling	3
31/24	24/02334-23	Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035	5
32/24	24/13246-1	Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker	6
33/24	24/13603-1	Bidrag til etablering av ny grafisk kunstdestinasjon i Trafo bygget	6
34/24	24/12490-45	Kulturprisen 2024	7
35/24	24/13606-1	2. tertial rapport 2024 - økonomi	8

Referatsaker

Saker til behandling

29/24 Godkjenning av protokoll 29.08.2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	29/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

30/24 Reglement for delegering og innstilling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	39/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	27/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	30/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	33/24
5 Formannskapet	08.10.2024	
6 Utvalg for plan og byggesak	09.10.2024	
7 Kommunestyret	15.10.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen i 4 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.

[Lagre vedtak]

31/24 Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	19.09.2024	24/24
2 Ungdomsrådet	19.09.2024	29/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	21/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	28/24
5 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	31/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.

Behandling

Leder Bente Stein Mathisen (H) innledet kort til saken.

Rådgiver Heidi Rustad var til stede og svarte på spørsmål med direktør Christer Best Gulbrandsen.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.

[Lagre vedtak]

32/24 Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	19.09.2024	30/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	22/24
3 Eldrerådet	19.09.2024	25/24
4 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	32/24
5 Formannskapet	08.10.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.

Behandling

Rådgiver Ingrid Bergande presenterte og svarte på spørsmål.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.

[Lagre vedtak]

33/24 Bidrag til etablering av ny grafisk kunstdestinasjon i Trafo bygget

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	33/24
2 Formannskapet	08.10.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune bidrar med kr. 250.000 årlig i 5 år til etablering av ny utstillingsvirksomhet i Trafobygget med konseptet «trafo-edition». Bidraget forutsetter at Akershus fylkeskommune inntreer med tilsvarende støtte.
2. Kommunedirektøren vil fremme en ny sak om videre steds- og kulturutvikling på Dikemark, herunder vilkår og rammer for Trafo Kunsthalls kommende etablering her.

Behandling

Kultursjef Jan Erik Lindøe ga en kort innledning og svarte på spørsmål sammen med direktør Christer Best Gulbrandsen.

Nestleder Tobias Waage Bremnes (V) fremmet forslag om å utsette saken.

Waage Bremnes (V) forslag ble vedtatt mot 1 stemme (Nordli, R)

Vedtak

Saken ble utsatt.

[Lagre vedtak]

34/24 Kulturprisen 2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	34/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Utvalg for medborgerskap tildeler Asker kommunes kulturpris for 2024 til:

Behandling

Leder Bente Stein Mathisen (H) foreslo å lukke møte med hjemmel i kommunelovens §11-5, tredje ledd punkt b), jf. Offl. §26 andre ledd.

Dette ble enstemmig vedtatt.

Leder Bente Stein Mathisen (H) innledet kort til saken. Direktør Christer Best Gulbrandsen og kultursjef Jan Erik Lindøe svarte på spørsmål.

Ronnie Mag Larsen (A) tok opp at han ønsket å få vurdert sin egen habilitet. Et samlet utvalget vedtok at han var habil.

Kulturprisen 2024 ble tildelt, etter votering over mulige kandidater.

Vedtak

Utvalg for medborgerskap tildeler Asker kommunes kulturpris for 2024 til:

[Lagre vedtak]

35/24 2. tertial rapport 2024 - økonomi

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	46/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	29/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	35/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	34/24
5 Formannskapet	08.10.2024	
6 Kommunestyret	15.10.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1 Budsjettendringene vedtas i henhold til følgende tabeller

· Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
--------------	--

Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250
Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeseth gjenvinningsstasjon	-23 000	

VAR - miljøtiltak Yggeseth og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

2. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen presenterte saken og svarte på spørsmål.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1 Budsjettdringene vedtas i henhold til følgende tabeller

· Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250
Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000

Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostna d	Budsjettinntek t
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeseth gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeseth og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

2. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Tematime/Befaring på Askerbibliotekene for utvalget.
2.	Styreleder Vegard Olderheim presenterte Prøysen i Asker. Forening Prøysen i Asker ønsker et minnesmerke av Alf Prøysen og fremme hans historie i Asker. Initiativtagere Olav Andenæs, Sidsel Platou Aarset, Caroline Borgernes og Peter Emil Paaske var også til stede.
3.	Presentasjon av Evalueringsrapport om innbyggertorg, frivilligsentraler og områdeforum. Ansvar, oppgaver og sammenheng av forsker Eugene Guribye. Virksomhetsleder Synnøve Osmundsen presenterte med rådgiver Heidi Thommessen til stede.
4.	Presentasjon Kunst rett Vest (KrV) av kultursjef Jan Erik Lindøe.
5.	Direktør Best Gulbrandsen presenterte HP 2025 – 2028.
5.	Direktørens orientering om status medborgerskap.
6.	Direktør svarte på spørsmål på oversendelsesforslag i sak om Harmonisering av retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler - Ronnie M.A.G Larsen (A)
7.	Direktør Best Gulbrandsen svarte på spørsmål på oversendelsesforslag i sak om Harmonisering av retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler - Mona Kristin Nordli (R)



Asker
kommune

Tilleggskart

Utvalg

Utvalg for medborgerskap

Dato

26.09.2024 kl. 17:00

Sted

Asker rådhus

Sakskart

Saker til behandling

35/24 24/13606-1 2. tertial rapport 2024 - økonomi

Referatsaker

Asker, 20.09.2024

Bente Stein Mathisen

Leder i utvalg i medborgerskap



Møteprotokoll

Utvalg for medborgerskap

Dato	Tid	Sted
29.08.2024	17:00 – 20.20	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Bente Stein Mathisen.

Til stede

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Bente Stein Mathisen (H)	
Nestleder	Tobias Waage Bremnes (V)	
Utvalgsmedlem	Line Johansen (H)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Utvalgsmedlem	Heidi Merete Johansen (H)	
Varamedlem	Karin Ståhl Woldseth (FrP)	Simen Velle (FrP)
Utvalgsmedlem	Ronnie M. A. G. Larsen (A)	
Utvalgsmedlem	Mona Kristin Nordli (R)	
Utvalgsmedlem	Oddvar Igland (Sp)	

Forfall:

Simen Velle (FrP)

Kommunedirektørens representant Christer Best Gulbrandsen

Protokollfører Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkalling og habilitet.

Møte ble satt med 9 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

25/24	21/01203-86	Godkjenning av protokoll 30.05.2024	3
26/24	24/07741-3	Planstrategi 2024 - 2027 med planprogram for kommuneplan - høring	3
27/24	24/11979-1	Harmonisering av retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler	4
28/24	24/12099-1	Samarbeidsavtaler mellom Asker kommune og områdeforumene	6

Referatsaker

Saker til behandling

25/24 Godkjenning av protokoll 30.05.2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	25/24

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 30.05.2024 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 30.05.2024 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

26/24 Planstrategi 2024 - 2027 med planprogram for kommuneplan - høring

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	21.08.2024	39/24
2 Eldrerådet	22.08.2024	21/24
3 Ungdomsrådet	22.08.2024	25/24

4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.08.2024	18/24
5 Utvalg for oppvekst	27.08.2024	34/24
6 Utvalg for velferd	27.08.2024	24/24
7 Utvalg for samfunnstjenester	29.08.2024	23/24
8 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	26/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og areadel tas til orientering

Behandling

Arealplanlegger Hiwa Suleyman presenterte og svarte på spørsmål.

Leder Bente Stein Mathisen (H) fremmet følgende forslag til nytt pkt. 2:

- *Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer innarbeides i planstrategien.*

Innstilling enstemmig vedtatt.

Bente Stein Mathisens (H) forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og areadel tas til orientering.
2. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer innarbeides i planstrategien.

[Lagre vedtak]

27/24 Harmonisering av retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler

Behandlet av

Møtedato

Saksnr.

1 Ungdomsrådet	22.08.2024	26/24
2 Eldrerådet	22.08.2024	22/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.08.2024	19/24
4 Utvalg for oppvekst	27.08.2024	36/24
5 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	27/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	29.08.2024	24/24
7 Formannskapet	03.09.2024	124/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Retningslinjer for lån og leie av kommunale bygg sendes på høring, med høringsfrist 08.10.2024.

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Leder Bente Stein Mathisen (H) stilte spørsmål fra innbygger om unntak for yngre barn under 6 år om lån av gymsaler i henhold til Askermodellen og dets retningslinjer.

Innspill oversendes administrasjon for vurdering som et høringsinnspill.

Ronnie Larsen (A) fremmet følgende forslag om oversendelses:

- Også ungdom over grunnskolealder skal ha anledning til å benytte den lokale skolen eller annet kommunalt eid lokale i sitt nærmiljø etter nærmere retningslinjer.

Mona Kristin Nordli (R) fremmet følgende forslag om oversendelses:

- Utvalget ber kommunedirektøren, før saken skal tilbake for behandling i utvalg for medborgerskap, utrede muligheten for at kommunale lokaler kan lånes ut gratis til økonomisk vanskeligstilte familier, når formålet er konfirmasjon og andre overgangsritualer for barn og unge

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Retningslinjer for lån og leie av kommunale bygg sendes på høring, med høringsfrist 08.10.2024.

[Lagre vedtak]

28/24 Samarbeidsavtaler mellom Asker kommune og områdeforumene

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	28/24
2 Kommunestyret	10.09.2024	48/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Samarbeidsavtalene mellom Søndre Hurum områdeforum og Nordre Hurum/Søndre Røyken områdeforum godkjennes.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå samarbeidsavtaler med de øvrige områdeforumene etter mal av avtalene til Søndre Hurum og Nordre Hurum/Søndre Røyken områdeforum, samt å gjøre endringer i avtalene for Søndre Hurum og Nordre Hurum/Søndre Røyken områdeforum ved behov.

Behandling

Leder Bente Stein Mathisen (H) innledet kort til saken hvor hun foreslo å ikke fatte vedtak i saken. Direktør Christer Best Gulbrandsen svarte på spørsmål.

Et enstemmig utvalg motsatte seg å fatte vedtak i sak jf. kommunelovens § 11-3, 5 ledd, da vedlegget i saken ikke ble utsendt sammen med innkallingen.

Saken ble utsatt.

Vedtak

Saken ble utsatt.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Direktør Randi Sandli presenterte Økonomistruktur – strukturtiltak omstilling 2025.
2.	Direktør Best Gulbrandsen presenterte Omstilling 2025 – medborgerskap.
3.	Konstituert avdelingsleder Idrett og friluft Emilie Føyen With presenterte Aktiv fritid.
4.	Arealplanlegger Hiwa Suleyman presenterte Planstrategi 2024 – 2027 med planprogram for kommuneplan.
4.	Direktør Best Gulbrandsen ga status om Kulturskolen.
5.	Direktør Best Gulbrandsen svarte ut oversendelsesforslag fra Ronnie Larsen i utvalgsmøte 25.04.24 om digital undervisning.
5.	Direktør Best Gulbrandsen svarte ut oversendelsesforslag fra Ronnie Larsen i utvalgsmøte 30.05.24 om Verbalforslag 8 – muligheter for flere plasser i kulturskolen.
6.	Direktør Best Gulbrandsens svarte ut spørsmål fra leder Bente Stein Mathisen (H) om svømmehaller.
7.	Direktør Best Gulbrandsen svarte på spørsmål fra Ronnie Larsen (A) om harmonisering av idrettsanlegg.
8.	Direktør Best Gulbrandsen orienterte om: <ul style="list-style-type: none">• Status servering i Asker kulturhus• Holmsbu kunstmuseum• Kulturminnedagene 24. aug. – 8. sep. 2024• Ungkultur• Hva skjer i kulturhusene?• Billettsalg Asker kulturhus• Bibliotekene - Leselyststrategi 2024 – 2030



Saksframlegg

Arkivsak
21/00713-134

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av

Møtedato

Utvalg for medborgerskap

26.09.2024

Godkjenning av protokoll 29.08.2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 godkjennes slik den foreligger.

.

1. Sammendrag

Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 ligger vedlagt.

.

Bente Stein Mathisen
leder i utvalg for medborgerskap

Dokumentet er elektronisk godkjent.



Saksprotokoll

Arivsak
21/00713

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato
26.09.2024

Saksnr.
29/24

Godkjenning av protokoll 29.08.2024

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 29/24

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll utvalg for medborgerskap 29.08.2024 godkjennes slik den foreligger.



Møteprotokoll

Utvalg for medborgerskap

Dato	Tid	Sted
29.08.2024	17:00 – 20.20	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Bente Stein Mathisen.

Til stede

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Bente Stein Mathisen (H)	
Nestleder	Tobias Waage Bremnes (V)	
Utvalgsmedlem	Line Johansen (H)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Utvalgsmedlem	Heidi Merete Johansen (H)	
Varamedlem	Karin Ståhl Woldseth (FrP)	Simen Velle (FrP)
Utvalgsmedlem	Ronnie M. A. G. Larsen (A)	
Utvalgsmedlem	Mona Kristin Nordli (R)	
Utvalgsmedlem	Oddvar Igland (Sp)	

Forfall:

Simen Velle (FrP)

Kommunedirektørens representant Christer Best Gulbrandsen

Protokollfører Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkalling og habilitet.

Møte ble satt med 9 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

25/24	21/01203-86	Godkjenning av protokoll 30.05.2024	3
26/24	24/07741-3	Planstrategi 2024 - 2027 med planprogram for kommuneplan - høring	3
27/24	24/11979-1	Harmonisering av retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler	4
28/24	24/12099-1	Samarbeidsavtaler mellom Asker kommune og områdeforumene	6

Referatsaker

Saker til behandling

25/24 Godkjenning av protokoll 30.05.2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	25/24

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 30.05.2024 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 30.05.2024 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

26/24 Planstrategi 2024 - 2027 med planprogram for kommuneplan - høring

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for plan og byggesak	21.08.2024	39/24
2 Eldrerådet	22.08.2024	21/24
3 Ungdomsrådet	22.08.2024	25/24

4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.08.2024	18/24
5 Utvalg for oppvekst	27.08.2024	34/24
6 Utvalg for velferd	27.08.2024	24/24
7 Utvalg for samfunnstjenester	29.08.2024	23/24
8 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	26/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og areadel tas til orientering

Behandling

Arealplanlegger Hiwa Suleyman presenterte og svarte på spørsmål.

Leder Bente Stein Mathisen (H) fremmet følgende forslag til nytt pkt. 2:

- *Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer innarbeides i planstrategien.*

Innstilling enstemmig vedtatt.

Bente Stein Mathisens (H) forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og areadel tas til orientering.
2. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer innarbeides i planstrategien.

[Lagre vedtak]

27/24 Harmonisering av retningslinjer for lån og leie av kommunale lokaler

Behandlet av

Møtedato

Saksnr.

1 Ungdomsrådet	22.08.2024	26/24
2 Eldrerådet	22.08.2024	22/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	22.08.2024	19/24
4 Utvalg for oppvekst	27.08.2024	36/24
5 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	27/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	29.08.2024	24/24
7 Formannskapet	03.09.2024	124/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Retningslinjer for lån og leie av kommunale bygg sendes på høring, med høringsfrist 08.10.2024.

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Leder Bente Stein Mathisen (H) stilte spørsmål fra innbygger om unntak for yngre barn under 6 år om lån av gymsaler i henhold til Askermodellen og dets retningslinjer.

Innspill oversendes administrasjon for vurdering som et høringsinnspill.

Ronnie Larsen (A) fremmet følgende forslag om oversendelses:

- Også ungdom over grunnskolealder skal ha anledning til å benytte den lokale skolen eller annet kommunalt eid lokale i sitt nærmiljø etter nærmere retningslinjer.

Mona Kristin Nordli (R) fremmet følgende forslag om oversendelses:

- Utvalget ber kommunedirektøren, før saken skal tilbake for behandling i utvalg for medborgerskap, utrede muligheten for at kommunale lokaler kan lånes ut gratis til økonomisk vanskeligstilte familier, når formålet er konfirmasjon og andre overgangsritualer for barn og unge

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Retningslinjer for lån og leie av kommunale bygg sendes på høring, med høringsfrist 08.10.2024.

[Lagre vedtak]

28/24 Samarbeidsavtaler mellom Asker kommune og områdeforumene

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	29.08.2024	28/24
2 Kommunestyret	10.09.2024	48/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Samarbeidsavtalene mellom Søndre Hurum områdeforum og Nordre Hurum/Søndre Røyken områdeforum godkjennes.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå samarbeidsavtaler med de øvrige områdeforumene etter mal av avtalene til Søndre Hurum og Nordre Hurum/Søndre Røyken områdeforum, samt å gjøre endringer i avtalene for Søndre Hurum og Nordre Hurum/Søndre Røyken områdeforum ved behov.

Behandling

Leder Bente Stein Mathisen (H) innledet kort til saken hvor hun foreslo å ikke fatte vedtak i saken. Direktør Christer Best Gulbrandsen svarte på spørsmål.

Et enstemmig utvalg motsatte seg å fatte vedtak i sak jf. kommunelovens § 11-3, 5 ledd, da vedlegget i saken ikke ble utsendt sammen med innkallingen.

Saken ble utsatt.

Vedtak

Saken ble utsatt.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Direktør Randi Sandli presenterte Økonomistruktur – strukturtiltak omstilling 2025.
2.	Direktør Best Gulbrandsen presenterte Omstilling 2025 – medborgerskap.
3.	Konstituert avdelingsleder Idrett og friluft Emilie Føyen With presenterte Aktiv fritid.
4.	Arealplanlegger Hiwa Suleyman presenterte Planstrategi 2024 – 2027 med planprogram for kommuneplan.
4.	Direktør Best Gulbrandsen ga status om Kulturskolen.
5.	Direktør Best Gulbrandsen svarte ut oversendelsesforslag fra Ronnie Larsen i utvalgsmøte 25.04.24 om digital undervisning.
5.	Direktør Best Gulbrandsen svarte ut oversendelsesforslag fra Ronnie Larsen i utvalgsmøte 30.05.24 om Verbalforslag 8 – muligheter for flere plasser i kulturskolen.
6.	Direktør Best Gulbrandsens svarte ut spørsmål fra leder Bente Stein Mathisen (H) om svømmehaller.
7.	Direktør Best Gulbrandsen svarte på spørsmål fra Ronnie Larsen (A) om harmonisering av idrettsanlegg.
8.	Direktør Best Gulbrandsen orienterte om: <ul style="list-style-type: none">• Status servering i Asker kulturhus• Holmsbu kunstmuseum• Kulturminnedagene 24. aug. – 8. sep. 2024• Ungkultur• Hva skjer i kulturhusene?• Billettsalg Asker kulturhus• Bibliotekene - Leselyststrategi 2024 – 2030



Saksframlegg

Arkivsak
24/13593-1

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandles av

Utvalg for oppvekst
Utvalg for velferd
Utvalg for medborgerskap
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Utvalg for plan og byggesak
Kommunestyret

Møtedato

24.09.2024
24.09.2024
26.09.2024
26.09.2024
08.10.2024
09.10.2024
15.10.2024

Reglement for delegering og innstilling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.

1. Sammendrag

Kommunedirektøren legger i denne saken fram forslag til revidert reglement for delegering og innstilling. Kommunestyret må fastsette slikt reglement minst én gang i hver kommunestyreperiode.

Formålet med å delegere myndighet er å overføre beslutningsmyndighet, med klar og tydelig ansvarsfordeling og klare kompetanselinjer. Dette sikrer rettsikkerhet for den enkelte, samt rasjonell og effektiv saksbehandling for kommunen.

Delegeringsreglementet avklarer oppgavefordelingen og ansvars- og myndighetsfordelingen mellom folkevalgte organer, og forholdet til administrasjonen. Dette politiske styringsdokumentet gjelder forholdet mellom kommunestyret som øverste organ i kommunen, og andre organer kommunen er pålagt å ha etter kommuneloven (f.eks. formannskap, ordfører, kommunedirektør), samt folkevalgte organer kommunestyret selv velger å opprette (f.eks. hovedutvalgene).

Det framlagte forslaget er i det alt vesentlige basert på det delegeringsreglementet som gjaldt i forrige valgperiode, med de endringene kommunestyret selv vedtok i juni 2023.

Reglementet er basert på prinsippet om maksimal delegering. Dette innebærer at myndighet delegeres til laveste nivå innenfor rammen av lov og forskrift, så fremt kommunestyret ikke beslutter noe annet.

2. Bakgrunn for saken

Kommunestyret må selv fastsette reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal delegeres. Delegeringsreglementet skal i henhold til kommuneloven § 5-14 vedtas av kommunestyret for hver valgperiode; innen 31. desember året etter at kommunestyret ble konstituert.

Delegeringsreglementet skal legge til rette for at kommunen er organisert på en effektiv og hensiktsmessig måte, i forhold til de sakene kommunen som organisasjonen skal håndtere. Store kommuner har en omfattende saksmengde som tilsier at kommunestyret nødvendigvis må delegere store deler av sin myndighet til andre, herunder kommunedirektøren.

Kommunestyret har i utgangspunktet vid adgang til å delegere formell, lovhjemlet myndighet kommunen er tillagt i lov og forskrift til andre folkevalgte/kommunale organer. Delegeringsreglement/delegeringsvedtak er nødvendig for at disse organene skal få såkalt «personell kompetanse», slik at vedtakene de treffer på delegert fullmakt blir gyldige og bindende. Manglende personell kompetanse er vanligvis en saksbehandlingsfeil. Dette er særlig viktig å unngå når det gjelder offentlig myndighetsutøvelse.

Kommunen opptrer i mange saker som privat, autonomt rettssubjekt på ulike områder; som arbeidsgiver, som eiendomsbesitter, som finansforvalter, som innkjøper/kunde osv. På disse områdene står kommunestyret, med få unntak, helt fritt til å bestemme hvordan fullmakter skal fordeles. Også innenfor disse

privatrettslige/formuerettslige områdene er det viktig med klar og tydelig ansvarsfordeling, slik det er i alle store bedrifter. Kommunen kan bli bundet av beslutninger, selv om den som har inngått en avtale egentlig ikke er bemyndiget til å opptre på vegne av kommunen. Slik overskridelse av personell kompetanse i privatrettslige forhold kan også føre til at kommunen blir erstatningsansvarlig overfor tredjemann.

Gjeldende delegeringsreglement i Asker kommune ble vedtatt av konstituerende kommunestyre 15. oktober 2019. Som helt ny kommune var det den gang nødvendig å vedta delegeringsreglementet allerede i forbindelse med konstitueringen, for å sikre klarhet i fordeling av makt, myndighet og ansvar mellom de ulike organene i den nye kommunen. Reglementet ble revidert i forbindelse med kommunestyrets behandling av sak om politisk struktur og organisering i juni 2023 (sak 30/23).

Asker kommune har, som mange andre kommuner, tatt i bruk Kommuneforlagets digitale løsning KF Delegeringsreglement. KF Delegeringsreglement inneholder alle lovparagrafer som gir kommunen myndighet eller plikter. Ca. 150 lover og over 1000 paragrafer styrer kommunenes daglige virksomhet, og dette holdes kontinuerlig oppdatert. Hver kommune tilpasser løsningen til sin virksomhet og sitt organisasjonskart. Asker kommune har lagt inn over 3500 delegeringer i systemet (hver bestemmelse kan være både delegert og videredelegert).

KF Delegeringsreglement viser hvilken myndighet og hvilket ansvar de enkelte folkevalgte organer har fått tildelt av kommunestyret, og om denne myndigheten eventuelt er videredelegert til kommunedirektøren. Kommunedirektøren utarbeider selv sitt delegeringsreglement, der myndighet og ansvar videredelegeres til underliggende ledernivå.

Lenke til KF Delegering:

[Delegeringsreglement | Asker kommune \(kf.no\)](#)

3. Saksopplysninger

Myndighet som kan eller bør delegeres

Det fremlagte delegeringsreglementet er i utgangspunktet tilnærmet likt gjeldende reglement. Reglementet er basert på at kommunestyret delegerer «mest mulig» ansvar til henholdsvis formannskapet og hovedutvalgene, slik at disse organene får reell mulighet til å påvirke og ta beslutninger innenfor sine områder. Samtidig gir kommunestyret kommunedirektøren en «generalfullmakt». Denne fullmakten er i henhold til kommuneloven begrenset til saker som ikke er av «prinsipiell betydning». Saker av prinsipiell betydning skal alltid behandles av et folkevalgt organ.

Kommuneloven inneholder enkelte skranker/delegeringssperrer for hva kommunestyret lovlig kan delegerer fra seg. Tilsvarende kan det være skranker i plan- og bygningsloven eller i annen særlovgivning som begrenser hva kommunestyret har adgang til å delegerer. I tillegg til slike lovregulerte delegeringssperrer, kan det være enkelte typer saker man mener alltid er prinsipielle eller politisk interessante, slik at myndigheten ikke bør delegeres, selv om lovgivningen ikke er til hinder for det. Dette er nærmere omtalt i reglementets kapittel 3.

Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven

En viktig del av delegeringsreglementet gjelder vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven. Dette ble grundig gjennomgått, både i forbindelse med kommunesammenslåingen i 2020, og i forbindelse med at kommunestyret evaluerte politisk struktur for inneværende periode, jf. sak 30/23, behandlet av kommunestyret i møte 13.06.2023. I sak 72/23, behandlet av det nye kommunestyret i møte 14.11.2023, ble delegering etter plan- og bygningsloven behandlet særskilt.

En samlet oversikt over fordeling av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven mellom kommunestyret, formannskapet, utvalg for plan og byggesak og kommunedirektøren fremgår i eget vedlegg til saken. Enkelte bestemmelser i loven er delegert både til utvalg for plan og byggesak og til kommunedirektøren (§§ 12-9, 12-11, 12-14). Det fremgår av oversikten i hvilke saker kommunedirektøren kan behandle saken administrativt, uten å legge saken fram for utvalg for plan- og byggesak. Også dispensasjonsbestemmelsen § 19-2 er delegert til både utvalg for plan og byggesak og kommunedirektøren. Dette er nødvendig for at kommunedirektøren skal ha mulighet til effektiv saksbehandling av en stor mengde mindre dispensasjoner uten prinsipiell betydning.

I delegeringsreglementet punkt 4.3 er det nedfelt en delegeringssperre som innebærer at den myndigheten etter plan- og bygningsloven som er lagt til formannskapet ikke kan viderelegeres.

Det fremgår av delegeringsreglementet at kommunedirektøren er underinstans etter forvaltningsloven § 33 for alle klagesaker som gjelder enkeltvedtak, også enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven. Unntaket er saker av spesiell politisk interesse. Dette er nærmere spesifisert i reglementets punkt 8.4.

Delegering av myndighet etter annen særlovgivning

Når det gjelder annen særlovgivning, er kommunedirektørens forslag å videreføre gjeldende reglement. All myndighet og ansvar fordeles på de fire hovedutvalgene oppvekst, velferd, samfunnstjenester og medborgerskap. Utvalgenes ansvarsområder er nedfelt i delegeringsreglementets pkt. 6.2, 6.3, 6.4 og 6.5. De samme ansvarsområdene er nedfelt i reglementet for

hovedutvalgene, slik dette er vedtatt av kommunestyret. Formannskapetets ansvarsområder følger av delegeringsreglementets pkt. 4.1

Kommunedirektøren legger fram oppdatert forslag til hvilke konkrete særlover og bestemmelser kommunestyret selv skal forholde seg til, og hvilke de delegerer til formannskapet og hovedutvalgene. Dette framgår samlet i eget vedlegg. Forslaget er basert på utvalgenes vedtatte ansvarsområder, samt de føringer som ble gitt i forbindelse med at kommunestyret i juni 2023 vedtok politisk struktur for inneværende periode. Alle lovbestemmelsene er videredelegert til kommunedirektøren, så sant kommunestyret ikke beslutter noe annet for den enkelte bestemmelse.

Ordførers myndighet

Reglementets kapittel 7 inneholder bestemmelser om ordførers myndighet. Mye av dette er lovregulert. Ordføreren i alle kommuner har stor frihet til selv å forme sin rolle og velge hvilke arbeidsoppgaver han eller hun ønsker å prioritere, i tillegg til de få obligatoriske oppgavene som følger av loven. Askers ordfører har mange representative oppgaver, på vegne av kommunen. Det er derfor en svært liten del av ordførers virke som er nedfelt i reglementet.

Kommunedirektørens myndighet i ikke-prinsipielle saker

Delegering av myndighet til kommunedirektøren skal bidra til:

- en hensiktsmessig og effektiv arbeidsdeling mellom folkevalgte og administrasjonen
- å gi de politiske beslutningsorganene mulighet til å fokusere på saker som utvikler askersamfunnet
- å gi administrasjonen nødvendig handlingsrom til å utvikle og effektivisere kommunen som organisasjon, innenfor vedtatte rammer og vedtak
- å gi innbyggere rask og effektiv saksbehandling i sin sak, basert på fagkompetanse og prinsipper for god forvaltningsskikk, herunder likebehandling og forutsigbarhet.

I reglementets pkt. 8.2 er det inntatt en «generalfullmakt» til kommunedirektør. Kommunedirektøren kan treffe vedtak og ta beslutninger i alle saker som ikke eksplisitt er lagt til et folkevalgt organ. Dette gjelder likevel bare «saker som ikke har prinsipiell betydning», jf. kommuneloven § 13-1 sjette ledd.

Forståelse og praktisering av hva som er saker av prinsipiell betydning er en viktig forutsetning for godt samarbeidsklima mellom folkevalgte og administrasjonen i. Dette må vurderes konkret ut fra sakens karakter og mulige konsekvenser/virkninger, og ut fra i hvilken utstrekning viktige relevante og

skjønnsmessige sider er klarlagt gjennom vedtak i folkevalgte organ, instruksjer eller tidligere praksis.¹

Beslutninger som treffes innenfor gjeldende politiske strategier og føringer er sjelden prinsipielle. Dersom de faktiske forholdene gir grunnlag for å behandle en sak på samme måte som en tidligere sak, gir dette saken et ikke-prinsipielt utgangspunkt.

Det at et mindretall er uenig i avgjørelsen, og ønsker en kursomlegging, medfører ikke i seg selv at saken må anses å være av «prinsipiell betydning», så lenge det ikke er intrådt nye omstendigheter som innebærer at det er en nærliggende mulighet for at det vil være mulig å oppnå flertall for en slik omlegging.¹

4. Kommunedirektørens vurdering

Bestemmelsen i kommuneloven § 5-14 er en minimumsregel som stiller krav om at delegeringsreglementet blir behandlet og vedtatt for hver valgperiode.

Grunnen til av kommunestyret pålegges å vedta et delegeringsreglement minst én gang i hver periode er å fremme bevisstgjøringen hos sentrale folkevalgte i kommunen om hvordan funksjonsfordelingen mellom de forskjellige nivåene skal være.²

Det er viktig at oversikten over delegeringsvedtak – og det konkrete innholdet i disse – til enhver tid holdes oppdatert, og kommuniseres også utad. Dette bidrar blant annet til å minske risikoen for å bli bundet av legitimasjonsvirkninger ved kompetanseoverskridelser. KF Delegeringsreglement er et viktig verktøy for å oppnå blant annet dette. Løsningen inneholder alle lover som styrer kommuners kommunale virksomhet. Lovparagrafene holdes kontinuerlig oppdatert av Kommuneforlaget, og løsningen er tilgjengelig på nett.

Deloitte gjennomførte høsten 2022 en forvaltningsrevisjon om fullmakter og delegering i Asker kommune, på oppdrag fra Kontrollutvalget. Deloitte konkluderte i revisjonsrapporten fra oktober 2022 med at Asker kommune har etablert et system for å sikre en tydelig delegering av roller, ansvar og oppgaver mellom kommunens ledernivåer, med utgangspunkt i den myndighet kommuneadministrasjonen har fått delegert fra kommunestyret som kommunens øverste organ. Kommunestyret behandlet revisjonsrapporten i sitt møte 13.12.2022, sak 108/22.

¹ Forarbeidene til kommuneloven av 1992, NOU 1990:13 s. 370

² Bernt/Overå – Kommuneloven 2018 med kommentarer s. 97

5. Konklusjon

Kommunedirektøren forutsetter at kommunestyret vedtar delegeringsreglementet med vedlegg, med oversikt over hvilken vedtaksmyndighet som delegeres til andre folkevalgte organer og til kommunedirektøren, i samsvar med kravet i kommuneloven § 5-14.

Endringene i delegeringsreglementet gjelder fra den dagen det er vedtatt av kommunestyret. Kommunestyret kan når som helst vedta endringer i det fastsatte reglementet.

Det er ikke noe krav at all delegering er samlet i dette reglementet. Kommunestyret kan også gjøre delegeringsvedtak i enkeltsaker.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Revidert delegeringsreglement 2024 - med spor endringer

Delegeringsreglement for Asker kommune 11.09.2024

Delegering etter plan- og bygningsloven - samlet oversikt datert 10.09.2024



Saksprotokoll

Arivsak
24/13593

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	39/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	27/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	30/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	33/24
5 Formannskapet	08.10.2024	
6 Utvalg for plan og byggesak	09.10.2024	
7 Kommunestyret	15.10.2024	

Reglement for delegering og innstilling

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 24.09.2024 sak 27/24

Behandling

Leder Cecilie Lindgren (H) innledet kort til saken. Kommunalsjef Cathrine Retvedt var til stede og svarte på spørsmål.

Innstilling i 4 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13593

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	39/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	27/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	30/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	33/24
5 Formannskapet	08.10.2024	
6 Utvalg for plan og byggesak	09.10.2024	
7 Kommunestyret	15.10.2024	

Reglement for delegering og innstilling

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 24.09.2024 sak 39/24

Behandling

Direktør Kai Erik Lund innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Paal Steine (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag:

Tillegg til punkt 1.5.

- Enkeltvedtak skal alltid offentliggjøres innen 14 dager.

Endring i punkt 7.7.

- Ordfører har fullmakt til å disponere inntil kr 20.000 kr fra formannskapets dispensasjonskontor til enkelttiltak, uten forutgående godkjenning av formannskapet. Tildeling/bruk av beløp over kr 5000 skal refereres for formannskapet i påfølgende møte.

Til kapittel 8.4.

1. Ordlyden "av prinsipiell karakter" skal beholdes og ikke omgjøres til "av politisk interesse"

2. Nytt avsnitt/tillegg under 8.4.

I saker der kommunedirektøren kommer til at det er juridisk mulig å gi dispensasjon i områder med særskilt vern, som strandsone, LNF-områder eller naturområder skal saken sluttbehandles i utvalg for plan- og byggesak.

Klage på slike dispensasjonsvedtak behandles av det organ/den som har fattet vedtaket.

Kommunedirektørens innstilling fikk 9 stemmer (A, V, H, Frp) og ble vedtatt.

Steines tilleggsforslag fikk 2 stemmer (MDG og SV) og falt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13593

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	39/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	27/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	30/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	33/24
5 Formannskapet	08.10.2024	139/24
6 Utvalg for plan og byggesak	09.10.2024	56/24
7 Kommunestyret	15.10.2024	62/24

Reglement for delegering og innstilling

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 30/24

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen i 4 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.

4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13593

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	39/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	27/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	30/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	33/24
5 Formannskapet	08.10.2024	139/24
6 Utvalg for plan og byggesak	09.10.2024	56/24
7 Kommunestyret	15.10.2024	62/24

Reglement for delegering og innstilling

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 33/24

Behandling

Direktør Ragnar Sand Fuglum innledet og svarte ut spørsmål.

Sara Vatn (MDG) fremmet følgende forslag:

Tillegg til punkt 1.5.

Enkeltvedtak skal alltid offentliggjøres innen 14 dager.

Endring i punkt 7.7.

Ordfører har fullmakt til å disponere inntil kr 20.000 kr fra formannskapets dispensasjonskontor til enkelttiltak, uten forutgående godkjenning av formannskapet. Tildeling/bruk av beløp over kr 5000 skal refereres for formannskapet i påfølgende møte.

Til kapittel 8.4.

1. Ordlyden “av prinsipiell karakter” skal beholdes og ikke omgjøres til “av politisk interesse”

2. Nytt avsnitt/tillegg under 8.4.

I saker der kommunedirektøren kommer til at det er juridisk mulig å gi dispensasjon i områder med særskilt vern, som strandsone, LNF-områder eller naturområder skal saken sluttbehandles i utvalg for plan- og byggesak.

Klage på slike dispensasjonsvedtak behandles av det organ/den som har fattet vedtaket.

Vatns forslag fikk 1 stemme (MDG) og falt.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette fremgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13593

Saksbehandler
Trine Beate Groven

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	39/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	27/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	30/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	33/24
5 Formannskapet	08.10.2024	139/24
6 Utvalg for plan og byggesak	09.10.2024	56/24
7 Kommunestyret	15.10.2024	62/24

Reglement for delegering og innstilling

Formannskapet har behandlet saken i møte 08.10.2024 sak 139/24

Behandling

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet forslag om å utsette behandlingen av saken. Forslaget fikk 2 stemmer (MDG,SV), og falt.

Matt tok opp følgende tilleggsforslag, tidligere fremmet i hovedutvalg:

Tillegg til punkt 1.5

- *Enkeltvedtak skal alltid offentliggjøres innen 14 dager.*

Endring i punkt 7.7

- Ordfører har fullmakt til å disponere inntil *kr 20.000* fra formannskapets disposisjonskonto til enkelttiltak, ...

Matts forslag fikk 2 stemmer (MDG,SV), og falt.

Matt fremmet også følgende forslag til oversendelse:

Ordlyden "av prinsipiell karakter" skal beholdes og ikke omgjøres til "av politisk interesse".

Nytt avsnitt/tillegg under 8.4.

I saker der kommunedirektøren kommer til at det er juridisk mulig å gi dispensasjon i områder med særskilt vern, som strandsone, LNF-områder eller naturområder skal saken sluttbehandles i utvalg for plan- og byggesak. Klage på slike dispensasjonsvedtak behandles av det organ/den som har fattet vedtaket.

Forslaget ble enstemmig vedtatt oversendt Utvalg for plan og byggesak, uten realitetsbehandling.

Innstilling

1. Kommunestyret vedtar revidert reglement for delegering og innstilling, slik dette framgår som vedlegg.
2. Kommunestyret vedtar fordeling av ansvar og vedtaksmyndighet mellom folkevalgte organer, slik dette framgår av vedlegg datert 11.09.2024.
3. Delegering av vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven vedtas, slik dette framgår av vedlegg datert 10.09.2024.
4. Endringene gjelder fra det tidspunkt de er vedtatt.



Asker
kommune

Reglement for delegering og innstilling

Vedtatt av kommunestyret

15. oktober 2019 – sak 19/14

Senere endret av kommunestyret

13. juni 2023 – sak 23/30

1 Generelle bestemmelser om delegering

- 1.1 Formål og virkeområde
- 1.2 Krav til utøvelse av delegert myndighet
- 1.3 Videredelegering
- 1.4 Tilbakekalling av delegert myndighet og omgjøringsrett
- 1.5 Rapportering og internkontroll

2 Kommunestyrets myndighet

- 2.1 Kommunestyret som kommunens øverste organ
- 2.2 Kommunestyrets ansvar for økonomiforvaltning
- 2.3 Kommunestyrets arbeidsgiveransvar
- 2.4 Kommunestyrets ansvar for eierstyring
- 2.5 Kommunestyrets delegering til andre rettssubjekt

3 Kommunestyret «selv» - delegeringssperrer

- 3.1 Kommuneloven - delegeringssperrer
- 3.2 Plan- og bygningsloven - delegeringssperrer
- 3.3 Annen særlovgivning - delegeringssperrer

4 Formannskapetets myndighet

- 4.1 Formannskapetets ansvar og myndighet
- 4.2 Formannskapetets rolle i økonomiforvaltningen
- 4.3 Formannskapetets myndighet etter plan- og bygningsloven
- 4.4 Formannskapetets rolle i eierstyring
- 4.5 Formannskapetets vedtaksmyndighet i rettssaker
- 4.6 Delegering av myndighet til formannskapet – hastesaker

5 Kontrollutvalgets myndighet

- 5.1 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet
- 5.2 Delegering av myndighet til kontrollutvalget

6 Hovedutvalgenes myndighet

- 6.1 Generelle regler om hovedutvalgenes ansvar og myndighet
- 6.2 Utvalg for oppvekst - ansvarsområde
- 6.3 Utvalg for velferd - ansvarsområde
- 6.4 Utvalg for samfunnstjenester - ansvarsområde
- 6.5 Utvalg for medborgerskap - ansvarsområde
- 6.6 Utvalg for plan og byggesak - ansvarsområde

7 Ordførers myndighet

- 7.1 Ordførers myndighet og oppgaver etter kommuneloven
- 7.2 Delegering av myndighet til ordfører - sommerfullmakt
- 7.3 Delegering av myndighet til ordfører - hastesaker
- 7.4 Delegering av myndighet til ordfører - kommunedirektørens inhabilitet
- 7.5 Ordførers rolle i eierstyring

7.6 Ordfører som rettslig representant og stedfortreder

7.7 Formannskapetets disposisjonskonto

7.8 Ordførers innstillingsrett

8 Kommunedirektørs myndighet

8.1 Kommunedirektørs ansvar og myndighet

8.2 Kommunedirektørs generalfullmakt

8.3 Kommunedirektørs personalfullmakt

8.4 Kommunedirektørs myndighet etter plan- og bygningsloven

8.5 Kommunedirektør som rettslig representant

8.6 Kommunedirektørs innstillingsrett

Ikrafttreden

1 Generelle bestemmelser om delegering

1.1 Formål og virkeområde

Delegering vil si å overføre til andre den myndighet en selv har, slik at denne kan opptre på vegne av kommunen og ta beslutninger på kommunens vegne. Videredelegering er å delegere tildelt myndighet, eller deler av den, videre til andre.

Med myndighet menes både kompetanse gitt kommuner i lover og forskrifter (offentlig myndighetsutøvelse etter kommunelov og særlov) og kompetanse kommunen innehar som selvstendig rettssubjekt (økonomiske og administrative fullmakter).

Innstilling vil si å komme med forslag til vedtak i en sak som legges frem for dem som har vedtaksmyndighet.

Formålet med prinsippene i reglementet er å sikre klarhet, med tydelig fordeling av makt, myndighet og ansvar i kommunen, gi grunnlag for god virksomhetsstyring og internkontroll samt sikre en forsvarlig, rasjonell og effektiv forvaltning av kommunen. All delegering av vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal være tydelig, og basert på åpenhet og tillit.

1.2 Krav til utøvelse av delegert myndighet

All myndighet skal utøves i henhold til gjeldende lover og forskrifter, samt være i samsvar med politiske vedtak og øvrige administrative retningslinjer og instruksjer.

Den som delegerer myndighet har ansvar for hvordan den man gir myndighet anvender den delegerte myndigheten. Den som delegerer har derfor tilsyns- og kontrollansvar, og kan gi instruksjoner med hensyn til utøvelsen av den delegerte vedtaksmyndigheten.

1.3 Videredelegering

Delegert myndighet kan delegeres videre, helt eller delvis, hvis ikke noe annet følger av lov, forskrift eller vedtatt delegeringssperre.

1.4 Tilbakekalling av delegert myndighet og omgjøringsrett

Delegering av myndighet innebærer ikke frasingelse av myndighet.

Det organ/den som har delegert myndighet til andre, kan trekke myndigheten tilbake. Dette gjelder også for enkeltsaker.

Det organ/den som har delegert myndighet, kan av eget tiltak omgjøre vedtak fattet av den som har fått delegert vedtaksmyndighet, men kun innenfor de rammer som gis i forvaltningsloven § 35.

1.5 Rapportering og internkontroll

Vedtak fattet i henhold til delegert myndighet skal rapporteres til det organ/den som har delegert myndigheten, innen de tidsfrister og i den form som denne fastsetter. Rapporteringen skal sikre at det organ/den som har delegert myndigheten fra seg har betryggende kontroll.

2 Kommunestyrets myndighet

2.1 Kommunestyret som kommunens øverste organ

Kommunestyret er det øverste organet i kommunen, jf. kommuneloven § 5-3 første ledd.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke noe annet følger av lov, jf. kommuneloven § 5-3 andre ledd.

Kommunestyret kan delegere sin myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, til ordfører eller til kommunedirektør innenfor rammen av kommuneloven eller annen lov, jf. kommuneloven § 5-3 tredje ledd.

2.2 Kommunestyrets ansvar for økonomiforvaltning

Kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, jf. kommuneloven § 14-1 første avsnitt.

Kommunestyret skal i følge kommuneloven § 14-2 selv vedta:

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet
- b) årsregnskapene og årsberetningene
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglementet)
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglementet)

2.3 Kommunestyrets arbeidsgiveransvar

Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret i kommunen.

Kommunestyret skal selv ansette en kommunedirektør, jf. kommuneloven § 13-1 første ledd.

Kommunedirektør skal ha det løpende personalansvaret for alle ansatte.

Med hjemmel i kommuneloven § 5-15 vedtar kommunestyret at KS gis fullmakt til å inngå og si opp tariffavtaler, samt å gi eller motta kollektiv arbeidsoppsigelse på Asker kommunes vegne.

2.4 Kommunestyrets ansvar for eierstyring

Kommunestyret skal i følge kommuneloven § 26-1 selv vedta eierskapsmelding som skal inneholde:

- a) kommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomheten nevnt i bokstav b

2.5 Kommunestyrets delegering til andre rettssubjekt

Kommunestyret kan delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter. For saker som gjelder lovpålagte oppgaver, kan myndighet delegeres så langt lovgivningen åpner for det, jf. kommuneloven 5-4 første ledd. For ikke-lovpålagte oppgaver, kan myndighet delegeres hvis saken ikke har prinsipiell karakter, jf. kommuneloven § 5-4 andre ledd.

Delegering av vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter i saker som gjelder lovpålagte oppgaver skal vedtas særskilt av kommunestyret i hvert enkelt tilfelle.

3 Kommunestyret «selv» - delegeringssperrer

3.1 Kommuneloven - delegeringssperrer

Kommuneloven har flere delegeringssperrer (begrensninger) som innebærer at kommunestyret ikke kan delegere sin myndighet til andre; det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, for eksempel:

- vedta kommunevåpen
- opprette utvalg for kommunale formål
- opprette lovpålagte råd
- velge ordfører
- vedta regler for delegering og innstilling
- vedta regler for saksbehandling i folkevalgte organer
- vedta regler for godtgjøring og pensjon til folkevalgte
- ansette kommunedirektør
- velge revisjonsordning
- velge sekretariatsbistand til kontrollutvalget
- vedta årsberetning og regnskap for foregående år
- vedta økonomiplan og årsbudsjett for kommende år
- vedta regler for økonomiforvaltning og finans- og gjeldsforvaltning
- vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
- ta stilling til innbyggerforslag
- bestemme om det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger
- etablere kommunale oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunale politiske råd
- vedta eierskapsmelding

3.2 Plan- og bygningsloven - delegeringssperrer

Plan- og bygningsloven har delegeringssperrer som innebærer at kommunestyret ikke kan delegerere myndighet til andre; det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, for eksempel:

- vedta kommunal planstrategi
- vedta kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel), kommunedelplaner (for områder, temaer eller virksomheter) og reguleringsplaner
- foreta ekspropriasjon for å
 - sikre kommunen grunnarealer til ny tettbebyggelse
 - sikre grunnarealer til vann- og avløpsanlegg
- fatte vedtak om forutsetning for bruk av utbyggingsavtaler
- vedta utbedringsprogram for tettbebygde strøk

I tillegg til/uavhengig av de til enhver tid lovpålagte delegeringssperrer, vedtar kommunestyret at kommunestyret selv skal treffe vedtak i følgende saker etter plan- og bygningsloven:

- vedta særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen etter plan- og bygningsloven
- vedta hvorvidt planforberedelse skal overføres til statlig eller regional myndighet
- vedta organisering av eventuelt pålagt interkommunalt samarbeid
- vedta kommuneplanens rullerende handlingsdel
- fastsette planprogram for kommuneplan
- vedta ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan

3.3 Annen særlovgivning - delegeringssperrer

Annen særlovgivning har delegeringssperrer som innebærer at kommunestyret ikke kan delegerere sin myndighet til andre; det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, for eksempel:

- oppnevne valgstyre (*valgloven*)
- oppnevne vigslere (*ekteskapsloven*)
- velge ~~lagrettemedlemmer og~~ meddommere (*domstolloven*)
- oppnevne medlemmer til forliksrådet (*domstolloven*)
- velge jordskiftemeddommere (*jordskifteloven*)
- foreslå skjønnsmedlemmer (*skjønnsprosessloven*)
- vedta eventuell eiendomsskatt (*tilleggslov til eidegdomsskattelova*)
- behandle helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (*sivilbeskyttelsesloven*)

Kommunestyret kan beslutte at det selv ønsker å beholde vedtaksmyndigheten for enkelte typer av saker, selv om det etter lov og forskrift er anledning til å delegerere myndigheten til andre.

Oversikt over særlover kommunestyret vil beholde vedtaksmyndighet for selv vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Kommunestyret skal selv fastsette lokale forskrifter for Asker kommune; dvs vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer, jf. forvaltningsloven § 2 c). Dette gjelder uavhengig av om dette er uttrykkelig forutsatt i lov eller sentral forskrift.

4 Formannskapetets myndighet

4.1 Formannskapetets ansvar og myndighet

Kommunestyret gir formannskapet ansvaret for følgende formål/virksomheter:

- økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning
- kommuneplan, kommunedelplaner og reguleringsplaner
- investeringer, herunder oppfølging av framdrift i vedtatte investeringer
- politisk styring
- administrasjon
- arbeidsgiverrollen
- finansforvaltning
- eierstyring av selskaper/foretak
- innovasjon og IT/digitalisering
- plan, byggesak og oppmåling
- utbyggingsavtaler
- ekspropriasjon
- areal, samferdsel og tettstedsutvikling
- klima og miljø
- samfunnsikkerhet og beredskap
- næringsutvikling, herunder skjenke-, salgs- og serveringsbevilling
- samfunnsmedisin

Formannskapet gis myndighet til å treffe vedtak i alle saker, så langt det ikke framgår av lov eller kommunestyrets vedtak at kommunestyret selv skal fatte vedtak i saken, eller kommunestyret er pålagt ved lov eller selv har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ, jf. kommuneloven § 5-6 siste ledd.

Oversikt over hvilke særlover formannskapet har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Vedtak må fattes i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, i samsvar med rammer og retningslinjer kommunestyret har vedtatt og i tråd med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

Formannskapet kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sitt virksomhetsområde, herunder avgi høringsuttalelser.

I saker formannskapet ikke kan avgjøre selv, innstiller formannskapet til kommunestyret.

4.2 Formannskapets rolle i økonomiforvaltningen

I henhold til kommuneloven § 5-6 femte ledd er det formannskapet som innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning som nevnt i kommuneloven § 14-3 og til skattevedtak.

Formannskapets rolle i økonomiforvaltningen for øvrig fremgår av Asker kommunes økonomireglement, vedtatt av kommunestyret.

4.3 Formannskapets myndighet etter plan- og bygningsloven

Kommunestyret vedtar at formannskapet innstiller til vedtak om kommuneplan, kommunedelplaner, reguleringsplaner (områderegulering og større detaljreguleringer av prinsipiell karakter), jf. plan- og bygningsloven § 3-3 andre ledd.

Reguleringsplanen anses som prinsipiell dersom ett eller flere av følgende kriterier foreligger:

- Forslaget er i strid med områderegulering eller kommuneplan
- Forslaget berører område med særskilt vern, som strandsone, LNF-område eller naturområde
- Forslaget omfatter større samferdselsanlegg, større boligområder eller større næringsarealer

Utvalg for plan og byggesak innstiller til vedtak om øvrige reguleringsplaner (detaljreguleringer som ikke anses å være av prinsipiell karakter).

Formannskapets innstillingsrett overfor kommunestyret i saker som gjelder kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder som angår kommuneplanens samfunnsdel er begrenset av den innstillingsretten som er lagt til hovedutvalgene.

Oversikt over hvilke særbestemmelser i plan- og bygningsloven formannskapet har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Formannskapets vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven kan ikke videredelegeres.

4.4 Formannskapets rolle i eierstyring

Formannskapets rolle og ansvar i eierstyring av selskaper og foretak der kommunen har eierinteresser reguleres i Asker kommunes eierskapsmelding, vedtatt av kommunestyret, jf. kommuneloven § 26-1.

4.5 Formannskapets vedtaksmyndighet i rettssaker

Kommunestyret tildeler formannskapet myndighet til, i prinsipielle saker, å:

- Beslutte saksanlegg
- Beslutte bruk av rettsmidler, herunder anke

- Forlike rettstvister i og utenfor rettergang

Dersom utsettelse i påvente av avgjørelse fra formannskapet medfører fare for rettstap for kommunen, gis kommunedirektør myndighet til å treffe beslutning om saksanlegg, bruk av rettsmidler og forlik. Formannskapet skal så raskt som mulig ta stilling til om beslutningen opprettholdes.

4.6 Delegering av myndighet til formannskapet – hastesaker

Med hjemmel i kommuneloven § 11-8 første ledd vedtar kommunestyret:

Formannskapet kan treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av kommunestyret, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret.

Melding om vedtak som fattes i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i kommunestyret.

5 Kontrollutvalgets myndighet

5.1 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet er gitt i kommuneloven § 23-2 med tilhørende forskrifter.

5.2 Delegering av myndighet til kontrollutvalget

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i plan for forvaltningsrevisjoner som er vedtatt av kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-3.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i plan for eierskapskontroller som er vedtatt av kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-4.

6 Hovedutvalgenes myndighet

6.1 Generelle regler om hovedutvalgenes ansvar og myndighet

Kommunestyret kan delegerer myndighet til utvalg kommunestyret selv har opprettet, jf. kommuneloven § 5-7.

Kommunestyret gir hovedutvalgene vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder. Vedtak må fattes i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, i samsvar med rammer og retningslinjer kommunestyret har vedtatt (herunder budsjettvedtak) og i tråd med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

I saker utvalgene ikke kan avgjøre selv, innstiller utvalgene til kommunestyret. Utvalg for plan og byggesak innstiller til formannskapet. Innstillingsrett for Utvalg for plan og byggesak følger av reglementets punkt 4.3.

I saker som berører ansvarsområdet til flere hovedutvalg, eller til både formannskap og et hovedutvalg, skal saken som hovedregel bare behandles av ett folkevalgt organ. Ordfører avgjør i tilfelle hvilket.

6.2 Utvalg for oppvekst - ansvarsområde

Utvalg for oppvekst har ansvaret for følgende formål/virksomheter:

- grunnskoleopplæring
- barnehager
- barnevern
- voksenopplæring
- inkludering/integrering
- helse- og omsorgstilbud til barn og unge med særlige behov

Kommunestyret vedtar at utvalget har innstillingsrett overfor kommunestyret i saker innenfor egne ansvarsområder som gjelder kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder som angår kommuneplanens samfunnsdel, jf. plan- og bygningslovens §§ 11-2 og 11-3.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

6.3 Utvalg for velferd - ansvarsområde

Utvalg for velferd har ansvaret for følgende formål/virksomheter:

- institusjoner og hjemmetjenester
- kommunehelsetjenester
- psykisk helse og rus
- sosialtjenester og boligtildeling
- arbeid og aktivitet

Kommunestyret vedtar at utvalget har innstillingsrett overfor kommunestyret i saker innenfor egne ansvarsområder som gjelder kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder som angår kommuneplanens samfunnsdel, jf. plan- og bygningslovens §§ 11-2 og 11-3.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

6.4 Utvalg for samfunnstjenester - ansvarsområde

Utvalg for samfunnstjenester har ansvaret for følgende formål/virksomheter:

- forvaltning av kommunale veier, parker og friluftsområder
- vann og avløp
- renovasjon
- brann og ulykkesvern
- landbruk, herunder skogbruk og viltforvaltning
- eiendomsforvaltning, herunder Enøk-tiltak

Kommunestyret vedtar at utvalget har innstillingsrett overfor kommunestyret i saker innenfor egne ansvarsområder som gjelder kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder som angår kommuneplanens samfunnsdel, jf. plan- og bygningslovens §§ 11-2 og 11-3.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

6.5 Utvalg for medborgerskap - ansvarsområde

Utvalg for medborgerskap har ansvaret for følgende formål/virksomheter:

- idrett og friluftsliv
- kultur og kulturminner
- kirken og andre trossamfunn
- folkehelse
- innbyggertorg
- frivillighet

Kommunestyret vedtar at utvalget har innstillingsrett overfor kommunestyret i saker innenfor egne ansvarsområder som gjelder kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder som angår kommuneplanens samfunnsdel, jf. plan- og bygningslovens §§ 11-2 og 11-3.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

6.6 Utvalg for plan og byggesak - ansvarsområde

Utvalg for plan og byggesak har ansvaret for følgende formål:

- myndighetsutøvelse/vedtak etter plan- og bygningsloven

Oversikt over hvilke særbestemmelser i plan- og bygningsloven utvalget har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Utvalget er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av klagesaker i saker der denne myndigheten ikke er lagt til kommunedirektør.

7 Ordførers myndighet

7.1 Ordførers myndighet og oppgaver etter kommuneloven

Ordførers myndighet og oppgaver følger av kommuneloven § 6-1.

Ordfører er møteleder i kommunestyret og formannskapet.

Ordfører har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale folkevalgte organer. I kontrollutvalget har ordfører møte- og talerett. Ordfører har bare stemmerett i organer der han eller hun er valgt medlem.

Ordfører kan la et annet medlem av kommunestyret representere seg i de organene som han eller hun ikke er medlem av.

7.2 Delegering av myndighet til ordfører - sommerfullmakt

Med hjemmel i kommuneloven § 6-1 fjerde ledd punkt a) vedtar kommunestyret:

I det tidsrom i løpet av sommerferien formannskapet ikke har møter, gis ordfører myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i formannskapet.

7.3 Delegering av myndighet til ordfører - hastesaker

Med hjemmel i kommuneloven § 11-8 første ledd vedtar kommunestyret:

Ordfører gis myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av formannskapet eller et hovedutvalg, når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken.

Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

7.4 Delegering av myndighet til ordfører - kommunedirektørens inhabilitet

Kommunestyret vedtar at ordfører kan fatte vedtak i saker som er delegert til kommunedirektør når han eller hun selv er inhabil.

Kommunestyret vedtar at ordfører kan innstille i saker som skal til politisk behandling når kommunedirektør selv er inhabil.

7.5 Ordførers rolle i eierstyring

Ordførers rolle og ansvar i eierstyring av selskaper og foretak der kommunen har eierinteresser reguleres i Asker kommunes eierskapsmelding, vedtatt av kommunestyret, jf. kommuneloven § 26-1.

7.6 Ordfører som rettslig representant og stedfortreder

Ordfører er rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis myndigheten ikke er tildelt andre, jf. kommuneloven § 6-1.

Som rettslig representant er ordfører kommunens stedfortreder, og kan motta forkynnelser på vegne av kommunen, jf. domstoloven § 191 og tvisteloven § 2-5.

Ordfører som kommunens stedfortreder kan møte på kommunens vegne i alle rettstvister der kommunen er part, jf. tvisteloven § 2-3.

Ordfører kan delegere adgangen til å opptre som stedfortreder til ansatte i kommunen, jf. tvisteloven § 2-5 (2).

7.7 Formannskapets disposisjonskonto

~~Ordfører tildeles disponeringsfullmakt for formannskapets disposisjonskonto. Formannskapet skal holdes orientert om ordførers disposisjoner. Ordfører har fullmakt til å disponere inntil kr 50 000 fra formannskapets disposisjonskonto til enkelttiltak, uten forutgående godkjenning av formannskapet.~~

~~Tildeling/bruk av beløp over kr 5 000 skal refereres for formannskapet i påfølgende møter.¹~~

7.8 Ordførers innstillingsrett

Ordfører har innstillingsrett i alle saker som angår politisk struktur, folkevalgte organers virksomhet, folkevalgtes arbeidsvilkår, kommunedirektørens arbeidsvilkår og ellers der sakens karakter tilsier det.

8 Kommunedirektørs myndighet

8.1 Kommunedirektørs ansvar og myndighet

Kommunedirektør skal lede den samlede kommunale administrasjonen, innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret gir, jf. kommuneloven § 13-1 andre ledd.

¹ Vedtatt av formannskapet 04.02.2020

Kommunedirektør skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak, jf. kommuneloven § 13-1 tredje ledd.

Kommunedirektør skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer blir iverksatt uten ugrunnet opphold, jf. kommuneloven § 13-1 fjerde ledd.

Kommunedirektør er ansvarlig for internkontroll med administrasjonens virksomhet, for å sikre at lover og forskrifter følges, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektør skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og resultatene fra statlig tilsyn én gang i året, jf. kommuneloven § 25-2.

8.2 Kommunedirektørs generalfullmakt

Med hjemmel i kommuneloven § 13-1 sjettede ledd vedtar kommunestyret:

Kommunedirektør har myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, så langt det ikke framgår av lov eller vedtak at kommunestyret selv skal fatte vedtak i saken, eller kommunestyret er pålagt ved lov eller selv har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ.

Dersom kommunedirektør vurderer at en sak er av prinsipiell betydning, skal den legges fram for formannskap eller hovedutvalg til avgjørelse.

Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønnsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks eller tidligere praksis.

Oversikt over hvilke særlover kommunedirektør har fått delegert vedtaksmyndighet for skal fremgå av KF Delegering.

Kommunedirektørs videredelegering skal fremgå av KF Delegering.

Kommunedirektør er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak truffet av kommunedirektør selv, eller noen denne har videredelegert vedtaksmyndighet til. For vedtak etter plan- og bygningsloven gjelder særlige regler.

8.3 Kommunedirektørs personalfullmakt

Kommunedirektør har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet følger av lov, jf. kommuneloven § 13-1 siste ledd.

Kommunedirektør beslutter antall og type stillinger innenfor alle tjenesteområder, innenfor vedtatt budsjett.

Kommunestyret vedtar at kommunedirektør har fullmakt til å gjennomføre forhandlinger vedrørende ansattes lønns- og arbeidsvilkår, innenfor de rammer og retningslinjer kommunestyret og formannskapet har gitt.

8.4 Kommunedirektørs myndighet etter plan- og bygningsloven

Kommunedirektør har myndighet til å treffe enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell betydning, så langt det ikke framgår av lov eller vedtak at kommunestyret selv skal fatte vedtak i saken, eller kommunestyret har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ.

Oversikt over hvilke særbestemmelser i plan- og bygningsloven kommunedirektør har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Kommunedirektør er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av alle klagesaker etter plan- og bygningsloven.

Klagesaker ~~av prinsipiell karakter av politisk interesse~~ skal legges fram for utvalg for plan og byggesak.

Ved vurderingen av om en klagesak ~~er prinsipiell har politisk interesse~~ skal følgende kriterier vektlegges:

- Ny bolig i uregulert område
- Tiltaket krever dispensasjon fra nylig vedtatt arealplan
- Tiltaket er i område med særskilt vern; som strandsone, LNF-område eller naturområde
- Tiltaket omfatter samlet utbygging med fire eller flere hovedbruksenheter i strid med gjeldende regulering
- Saken er kontroversiell, med stor allmenn oppmerksomhet og interesse
- Saken er spesielt konfliktfull, med mange og sterke naboprotester i flere klageomganger

8.5 Kommunedirektør som rettslig representant

Kommunestyret vedtar at kommunedirektør kan underskrive på kommunens vegne i alle saker som i det vesentlige gjelder formuesverdier eller personalsaker, herunder:

- Avtaler
- Søknader
- Gjeldsbrev
- Skjøter

Eventuelle grenseverdier for kommunedirektørens fullmakt til å inngå enkeltkontrakter fremgår av økonomireglementet, vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret tildeler kommunedirektør myndighet til å:

- Beslutte saksanlegg, herunder ta ut stevning, forliksklage og begjære midlertidig sikring
- Beslutte bruk av rettsmidler, herunder anke

Myndigheten er begrenset til å gjelde saker som ikke er av prinsipiell betydning.

I alle saker har kommunedirektør myndighet til å:

- Følge opp saker for forliksråd og domstolene der kommunen er part
- Frafalle krav om sakskostnader
- Ta stilling til resultatet av konfliktrådsbehandling
- Ta stilling til forelegg utferdiget mot kommunen

8.6 Kommunedirektørs innstillingsrett

Kommunedirektør har innstillingsrett til formannskapet og hovedutvalgene, der det ikke framgår at innstilling skal gis av andre.

Kommunedirektørs innstillingsrett kan ikke videredelegeres.

Ikrafttreden

Dette reglementet trer i kraft 15. oktober 2019.

Reglementet kan endres av kommunestyret selv.

Delegeringsreglement for Asker kommune

Innhold

Kommunestyret.....	2
Formannskapet.....	16
Utvalg for plan og byggesak	40
Utvalg for oppvekst	49
Utvalg for medborgerskap.....	68
Utvalg for samfunnstjenester	71
Utvalg for velferd.....	83
Kontrollutvalget	90
Valgstyret.....	91
Ordfører	95
Bærum kommune	96
Asker og Bærum brann og redning IKS.....	97

Kommunestyret

Kommunestyret

Alkoholloven

§ 1-6. Bevillingsperioden

- Kommunestyret

§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

- Kommunestyret

§ 1-7d. Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan

- Kommunestyret

§ 3-3 Fastsettelse av antall salgsbevillinger for AS Vinmonopolet

- Kommunestyret

§ 4-4. Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

- Kommunestyret

§ 4-5. Ambulerende skjenkebevilling

- Kommunestyret

§ 7-1. Bevillingsgebyrene

- Kommunestyret
-

Barnehageloven

§ 5 Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole

- Kommunestyret

§ 7 Barnehageeierens ansvar

- Kommunestyret
-

Barnevernsloven

§ 15-11 Kommunens økonomiske ansvar

- Kommunestyret

§ 15-13 Forsøk for å utvikle samarbeidsformer

- Kommunestyret
-

Brann- og eksplosjonsvernloven

§ 7 Tiltak ved store arrangementer

- Kommunestyret

§ 9 Etablering og drift av brannvesen

- Kommunestyret

§ 13 Særskilte brannobjekter

- Kommunestyret

§ 28 Gebyr m.m.

- Kommunestyret

Brukerromsloven

§ 3 Etablering av brukerromsordning og krav om godkjenning

- Kommunestyret

Domstolloven

§ 57

- Kommunestyret

§ 59

- Kommunestyret

§ 66

- Kommunestyret

§ 66a

- Kommunestyret

§ 68

- Kommunestyret

Eierseksjonsloven

§ 15 Gebyrer for kommunens behandling av søknaden om seksjonering

- Kommunestyret

Eigedomsskattelova

§ 2

- Kommunestyret

§ 3

- Kommunestyret

§ 7

- Kommunestyret

§ 8 A-3 Verdsetjing

- Kommunestyret

§ 10

- Kommunestyret

§ 11

- Kommunestyret

§ 12

- Kommunestyret

§ 20

- Kommunestyret

§ 25

- Kommunestyret

§ 27

- Kommunestyret

Ekteskapsloven

§ 12 Vigslere

- Kommunestyret

Fjellova

§ 3

- Kommunestyret

§ 4

- Kommunestyret

§ 5

- Kommunestyret

§ 7

- Kommunestyret

Folkehelsesloven

§ 6 Mål og planlegging

- Kommunestyret

Forpaktingslova

§ 11 Skjønn ved tiltreding og fråtreding

- Kommunestyret

Forskrift om forvaltning av hjortevilt

§ 5 Åpning av jakt på elg, hjort og rådyr

- Kommunestyret

§ 6 Fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr

- Kommunestyret

Forsøk i offentlig forvaltning

§ 5 Gjennomføring m.v. av forsøk

- Kommunestyret

Forurensningsforskriften

§ 2-12 Gebyr

- Kommunestyret

§ 4-7 Lokale forskrifter med forbud mot planering

- Kommunestyret

§ 12-6 Lokal forskrift

- Kommunestyret

§ 15-6 Lokal forskrift

- Kommunestyret

§ 16-4 Årsgebyr

- Kommunestyret

§ 16-5 Ulike gebyrsatser

- Kommunestyret

§ 41-6 Tvangsmulkt

- Kommunestyret

Forurensningsloven

§ 9 Forskrifter om forurensning

- Kommunestyret

§ 30 Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v.

- Kommunestyret

§ 34 Avfallsgebyr

- Kommunestyret

§ 36 Avfall langs offentlige veier m.v.

- Kommunestyret

§ 52a Gebyrer

- Kommunestyret

§ 52b Internkontroll

- Kommunestyret

§ 52c EMAS-ordningen

- Kommunestyret

§ 80 Overtredelsesgebyr

- Kommunestyret

§ 83 Delegasjon av myndighet lagt til kommunen eller fylkeskommunen

- Kommunestyret

Friluftsløven

§ 2 Ferdsel i utmark

- Kommunestyret

§ 3a Ferdseil på vei eller sti i innmark

- Kommunestyret

§ 15 Regulering av ferdsel på visse friluftsområde

- Kommunestyret

§ 16 Sperring av særlig utsatt område

- Kommunestyret

Havne- og farvannsloven

§ 5 Midlertidig begrensning av fartøyers opphold i havn

- Kommunestyret

§ 7 Regulering av ferdsel

- Kommunestyret

§ 8 Regulering av ferdsel med fritidsfartøy

- Kommunestyret

§ 9 Regulering av bruk av kommunens sjøområde

- Kommunestyret

§ 33 Saksbehandlingsgebyr

- Kommunestyret

§ 36 Farvannsavgift

- Kommunestyret

Helse- og omsorgstjenesteloven

§ 5-6 Brukerrom

- Kommunestyret

§ 6-1 Plikt til å inngå samarbeidsavtale

- Kommunestyret

§ 6-5 Endring og oppsigelse av avtaler

- Kommunestyret

Hundeloven

§ 6 Sikring av hund ved båndtvang m.m.

- Kommunestyret

§ 9 Unntak fra sikringsreglene

- Kommunestyret

§ 11 Ro og orden mv.

- Kommunestyret

§ 12 Antall hunder i en husholdning eller på en eiendom

- Kommunestyret

Inndelingslova

§ 4 Vedtak om samanslåing

- Kommunestyret

§ 5 Vedtak om deling

- Kommunestyret

§ 8 Initiativrett

- Kommunestyret

§ 9 Saksutgreiing

- Kommunestyret

§ 10 Innbyggjarhøyring

- Kommunestyret

§ 12 Skatteplikt o.a.

- Kommunestyret

§ 26 Fellesnemnd

- Kommunestyret

Interkommunale selskaper

§ 4 Selskapsavtale

- Kommunestyret

§ 6 Representantskapet og dets sammensetning

- Kommunestyret

§ 30 Uttreden

- Kommunestyret

§ 32 Oppløsning

- Kommunestyret

Jordskiftelova

§ 2-5 Utval av jordskiftemeddommarar

- Kommunestyret

Kommuneloven

§ 3-2 Kommunevåpen og kommuneflagg

- Kommunestyret

§ 5-4 Kommunestyrets og fylkestingets adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter

- Kommunestyret

§ 5-5 Kommunestyrets og fylkestingets sammensetning

- Kommunestyret

§ 5-6 Formannskap og fylkesutvalg

- Kommunestyret

§ 5-7 Utvalg

- Kommunestyret

§ 5-8 Direkte valg til kommunedelsutvalg

- Kommunestyret

§ 5-9 Kommunestyre- og fylkestingskomiteer

- Kommunestyret

§ 5-10 Styre for institusjon

- Kommunestyret

§ 5-11 Partssammensatte utvalg (administrasjonsutvalg)

- Kommunestyret

§ 5-12 Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

- Kommunestyret

§ 5-14 Reglement for delegering og innstilling

- Kommunestyret

§ 5-15 Overdragelse av tariffavtalemyndighet

- Kommunestyret

§ 6-1 Ordførerens myndighet og oppgaver

- Kommunestyret

§ 6-2 Valg av ordfører og varaordfører

- Kommunestyret

§ 7-1 Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget

- Kommunestyret

§ 7-3 Utelukket fra valg

- Kommunestyret

§ 7-7 Avtalevalg

- Kommunestyret

§ 7-9 Uttreden og fritak

- Kommunestyret

§ 7-10 Opprykk, nyvalg og suppleringsvalg

- Kommunestyret

§ 7-11 Settemedlemmer

- Kommunestyret

§ 7-12 Suspensjon o.l.

- Kommunestyret

§ 8-3 Dekning av utgifter og økonomisk tap

- Kommunestyret

§ 8-4 Arbeidsgodtgjøring

- Kommunestyret

§ 8-5 Godtgjøring ved frikjøp

- Kommunestyret

§ 8-6 Ettergodtgjøring

- Kommunestyret

§ 8-7 Pensjonsordning

- Kommunestyret

§ 8-10 Permisjoner

- Kommunestyret

§ 9-1 Opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak

- Kommunestyret

§ 9-3 Vedtekter

- Kommunestyret

§ 9-5 Styrets sammensetning

- Kommunestyret

§ 9-7 Valgperiode for styremedlemmene

- Kommunestyret

§ 10-1 Innføring og oppheving av parlamentarisk styreform

- Kommunestyret

§ 11-5 Møteoffentlighet

- Kommunestyret

§ 11-7 Fjernmøter

- Kommunestyret

§ 11-8 Hastesaker

- Kommunestyret

§ 11-11 Fritak av personlige grunner

- Kommunestyret

§ 11-12 Reglement for saksbehandling

- Kommunestyret

§ 12-1 Innbyggerforslag

- Kommunestyret

§ 12-2 Folkeavstemninger

- Kommunestyret

§ 13-1 Kommunedirektør. Myndighet og oppgaver

- Kommunestyret

§ 13-2 Åremål og ombud

- Kommunestyret

§ 13-4 Møterett for ansattes representanter i folkevalgte organer

- Kommunestyret

§ 13-5 Pensjonsordning for ansatte

- Kommunestyret

§ 14-2 Kommunestyrets og fylkestingets plikter

- Kommunestyret

§ 14-5 Årsbudsjettets bindende virkning. Budsjettstyring

- Kommunestyret

§ 14-11 Inndekning av merforbruk i kommunekassen og fylkeskommunekassen

- Kommunestyret

§ 14-13 Finans- og gjeldsforvaltning

- Kommunestyret

§ 14-15 Lån til egne investeringer. Driftskreditt

- Kommunestyret

§ 18-1 Interkommunalt politisk råd

- Kommunestyret

§ 18-3 Representantskap

- Kommunestyret

§ 18-4 Samarbeidsavtale

- Kommunestyret

§ 19-1 Kommunalt oppgavefelleskap

- Kommunestyret

§ 19-4 Samarbeidsavtale

- Kommunestyret

§ 20-2 Administrativt vertskommunesamarbeid

- Kommunestyret

§ 20-4 Samarbeidsavtale

- Kommunestyret

§ 20-6 Klagebehandling i et vertskommunesamarbeid med felles, folkevalgt nemnd

- Kommunestyret

§ 20-8 Oppløsning og uttreden

- Kommunestyret

§ 22-1 Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar

- Kommunestyret

§ 23-1 Kontrollutvalget

- Kommunestyret

§ 23-3 Forvaltningsrevisjon

- Kommunestyret

§ 23-4 Eierskapskontroll

- Kommunestyret

§ 23-7 Sekretariatet

- Kommunestyret

§ 24-1 Valg av revisor

- Kommunestyret

§ 26-1 Eierskapsmelding

- Kommunestyret

§ 28-4 Kommunens og fylkeskommunens orienteringsplikt og plikt til å vedta en tiltaksplan

- Kommunestyret

§ 29-2 Vedtak om betalingsinnstilling. Oppnevning av tilsynsneemnd

- Kommunestyret

Kulturlova

§ 4 Fylkeskommunens og kommunens oppgaver

- Kommunestyret

Markaloven

§ 7 Unntak for tiltak i kommunale eller statlige planer

- Kommunestyret

§ 9 Tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper

- Kommunestyret

§ 15 Dispensasjon

- Kommunestyret

Matrikkellova

§ 32 Offentlege gebyr og betaling for matrikelopplysningar

- Kommunestyret

Motorferdselloven

§ 5 Tillatelser etter vedtak

- Kommunestyret

NAV-loven

§ 14. Samarbeid og oppgavedeling

- Kommunestyret

Opplæringsforskrifta

§ 2-4 Redusert foreldrebetaling for skolefritidsordninga på grunn av låg inntekt

- Kommunestyret

§ 3-1 Kven som har rett til å røyste om skifte av hovudmål

- Kommunestyret

§ 3-2 Organisering av røystinga om skifte av hovudmål

- Kommunestyret

§ 9-6 Samtale om utvikling

- Kommunestyret

Opplæringslova

§ 1-6 Fag- og timefordeling og tilbudsstruktur

- Kommunestyret

§ 10-7 Skolereglar

- Kommunestyret

§ 14-1 Skolerute og lengda på skoleåret

- Kommunestyret

§ 15-2 Hovudmål på kvar skole

- Kommunestyret

§ 20-3 Ordensreglar for opplæringa for vaksne

- Kommunestyret

§ 20-4 Bortvising av vaksne deltakara

- Kommunestyret

§ 29-3 Forsøksverksemd

- Kommunestyret

Partiloven

§ 10 Overordnede prinsipper for offentlig støtte

- Kommunestyret

Plan- og bygningsloven

§ 1-8 Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag

- Kommunestyret

§ 3-3 Kommunens planoppgaver og planleggingsmyndighet

- Kommunestyret

§ 3-7 Overføring av planforberedelse til statlig eller regional myndighet

- Kommunestyret

§ 9-2 Organisering

- Kommunestyret

§ 10-1 Kommunal planstrategi

- Kommunestyret

§ 11-1 Kommuneplan

- Kommunestyret

§ 11-4 Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan og rullering av handlingsdel

- Kommunestyret

§ 11-12 Oppstart av arbeid med kommuneplan

- Kommunestyret

§ 11-13 Utarbeiding av planprogram

- Kommunestyret

§ 11-15 Vedtak av kommuneplan

- Kommunestyret

§ 11-16 Innsigelse og vedtak av departementet

- Kommunestyret

§ 12-12 Vedtak av reguleringsplan

- Kommunestyret

§ 16-2 Ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan

- Kommunestyret

§ 16-3 Ekspropriasjon uavhengig av reguleringsplan

- Kommunestyret

§ 16-4 Ekspropriasjon til vann- og avløpsanlegg mv.

- Kommunestyret

§ 17-2 Forutsetning for bruk av utbyggingsavtaler

- Kommunestyret

§ 33-1 Gebyr

- Kommunestyret

Politi-loven

§ 14 Politivedtekter

- Kommunestyret

Serveringsloven

§ 15 Åpningstider

- Kommunestyret

Sivilbeskyttelsesloven

§ 15 Kommunal beredskapsplikt - beredskapsplan for kommunen

- Kommunestyret

Skatteloven

§ 1-2 Hvem som pålegger skatt

- Kommunestyret

§ 15-3 Kommunale og fylkeskommunale skattevedtak

- Kommunestyret

Skjønnsprosessloven

§ 14

- Kommunestyret

Tobakksskadeloven

§ 7 Avgifter

- Kommunestyret

Valgloven

§ 4-5 Valgstyre

- Kommunestyret

§ 9-1 Når velgerne kan stemme

- Kommunestyret

§ 9-2 Stemmekretser

- Kommunestyret

§ 15-3 Godkjenning av kommunestyrevalget

- Kommunestyret

§ 19-2 Nytt valgoppgjør til fylkestinget eller kommunestyret

- Kommunestyret

Vass- og avløpsanleggsloven

§ 5 Lokale forskrifter

- Kommunestyret

Veglova

§ 5

- Kommunestyret

§ 6

- Kommunestyret

§ 7

- Kommunestyret

Vegtrafikkloven

§ 7 Særlige forbud mot trafikk.

- Kommunestyret

§ 8 Vilkårsparkering til allmennheten mv.

- Kommunestyret

§ 13 Krav til kjøretøyer og bruk av kjøretøyer.

- Kommunestyret

Formannskapet

Alkoholforskriften

§ 5-2

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-3

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-5

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-6

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-1

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-2

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-3

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-3

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-1

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-2

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-3

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-4

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-6

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-7

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-8

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10-2

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10-4

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10-5

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10-6

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11-2

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13-3 Føring av registeret

- Kommunestyret > Formannskapet

Alkoholloven

§ 1-6. Bevillingsperioden

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7 Bevilling for salg og skjenking

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7c. Styrer og stedfortreder

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7d. Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7e Krav ved bevilling etter § 4-2 tredje ledd

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7f Krav ved bevilling etter § 3-1b og § 3-1c første ledd annet punktum

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-7g Salg og skjenking i samme lokale

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-8. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-10. Overdragelse, død og konkurs

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-14. Opplysninger til statistiske formål mv

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 3-1 Retten til salg av alkoholholdige drikker

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 3-1b Salg av alkoholholdig drikk tilvirket i egen virksomhet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 3-1c Salgsbevilling for samme lokale som er gitt skjenkebevilling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 3-3 Fastsettelse av antall salgsbevillinger for AS Vinmonopolet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 3-4a Tidsinnskrenkninger for salg av alkoholholdig drikk etter §§ 3-1b og 3-1c

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 3-7 Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-2. Omfanget av bevillingen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-4. Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-5. Ambulerende skjenkebevilling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-3 Skjenkebevilling til Forsvarets messer for militært tilsatte m.v.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-4. Innhenting av uttalelser

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-5 Opplysningsplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-1. Bevillingsgebyrene

- Kommunestyret > Formannskapet

Boligsosialloven

§ 3 Ansvarlig kommune

- Kommunestyret > Formannskapet

Burettslagslova

§ 4-2 Juridiske personar o.a. som kan eige andelar utan omsyn til vedtektene

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-3 Juridiske personar o.a. som kan eige andelar etter vedtektene

- Kommunestyret > Formannskapet

Domstolloven

§ 25

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 27

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 57

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 58

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 66

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 66a

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 67

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 68

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 69

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 73

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 74

- Kommunestyret > Formannskapet

Eigedomsskattelova

§ 8 A-4 Kontorjustering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 8C-1 Verdsetjing av bustader ved bruk av formuesgrunnlag

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 23

- Kommunestyret > Formannskapet

Forurensningsforskriften

§ 1-2 Virkeområde

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-5 Kontroll av nedgravde oljetanker

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-8 Nedgravde oljetanker som ikke er i bruk

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-9 Meldeplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-10 Tilsyn, registrering og krav til kontrollør

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-11 Dispensasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-12 Kommunens myndighet i særlige tilfeller

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-14 Overgangsbestemmelser

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-6 Krav til tiltaksplan

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-7 Krav til faglige kvalifikasjoner

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-8 Godkjenning av tiltaksplan

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-9 Gjennomføring av tiltak, rapportering m.m.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-11 Tilsyn og kontroll

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-12 Gebyr

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-4 Søknad, tillatelse mv.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-7 Lokale forskrifter med forbud mot planering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-8 Tilsyn, pålegg og rapportering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-9 Unntak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-12 Ansvar for kartlegging av utendørs støyforhold

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-14 Handlingsplaner

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-15 Kostnadsdekning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-18 Rapportering og offentliggjøring

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-3 Kommunens myndighet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-4 Kommunens ansvar

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-12 Alarmterskler

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-14 Krav til måling og beregning av lokal luftkvalitet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-16 Krav om tiltaksutredning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-23 Informasjon til offentligheten

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-24 Rapportering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-26 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11-4 Kommunale saksbehandlings- og kontrollgebyrer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11-5 Rapportering og statusrapport

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12-2 Forurensningsmyndighet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12-5 Behandling av søknad

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12-6 Lokal forskrift

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12-14 Endring og omgjøring av tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12-15 Klage

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12-16 Forholdet til eksisterende utslipp

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13-2 Forurensningsmyndighet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13-5 Behandling av søknad

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13-8 Utslipp til mindre følsomt område

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13-17 Endring og omgjøring av tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13-18 Forholdet til eksisterende utslipp

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15-2 Forurensningsmyndighet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15-5 Behandling av søknad

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15-6 Lokal forskrift

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15-8 Endring og omgjøring av tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15-9 Klage

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15A-2 Forurensningsmyndighet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15A-4 Påslipp til offentlig avløpsnett

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15A-7 Forholdet til eksisterende utslipp

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16-1 Rammen for gebyrene

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16-3 Engangsgebyr for tilknytning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16-4 Årsgebyr

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16-5 Ulike gebyrsatser

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 20-5 Etablering og drift av mottaksordninger

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 20-6 Avfallsplaner og rapportering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 23-2 Strengere eller lempeligere krav ved forskrift

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31-3 Krav om tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31-6 Utslippsmålinger

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31-11 Unntak ved stans i levering av brensel

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31-12 Driftsforstyrrelse eller svikt i renseutstyr

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 32-5 Forebygging og kontroll av utslipp til luft

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-2 Innhold i søknad om tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-5 Plikt til å varsle og rett til å avgi uttalelse før vedtak treffes

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-6 Forhåndsvarsel til sakens parter

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-7 Forhåndsvarsel til andre enn sakens parter

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-8 Forhåndsvarsel til allmennheten («høring»)

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-9 Unntak fra forhåndsvarsel

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-10 Grunnleggende prinsipper ved behandling av søknad om tillatelser

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-12 Geologisk lagring av karbondioksid

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-13 Miljøstandarder

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-14 Dispensasjon for utprøving av ny teknikk

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-15 Utslippsgrenseverdier og tilsvarende vilkår, herunder tekniske tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-16 Saksbehandlingstid

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-17 Vedtaket

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-18 Underretning om vedtaket

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-19 Periodisk vurdering av tillatelsen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-20 Informasjon om utslippsdata

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-21 Tilstandsrapport

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-22 Tiltak ved nedleggelse av virksomheten

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 36-23 Planer, programmer og gjennomføring

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 41-2 Opplysningsplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 41-6 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Formannskapet

Forurensningsloven

§ 2 Retningslinjer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7 Plikt til å unngå forurensning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9 Forskrifter om forurensning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11 Særskilt tillatelse til forurensende tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 18 Endring og omgjøring av tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 20 Nedleggelse og driftsstans

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 22 Krav til utførelse av avløpsanlegg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 23 Rett og plikt til tilknytning til eksisterende avløpsanlegg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 24 Drift og vedlikehold av avløpsanlegg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 25 Utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 26 Kommunal tømning av slam fra slamavskillere (septiktanker), privet m.v.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 29 Krav til anlegg for behandling av avfall

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 30 Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31 Håndtering av spesialavfall

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 34 Avfallsgebyr

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 35 Avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg, utfartssteder m.v.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 37 Pålegg om å rydde opp i avfall o.l. eller betale for opprydding

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 43 Kommunal og statlig beredskap

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 44 Kommunale og interkommunale beredskapsplaner

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 46 Aksjoner mot akutt forurensning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 47 Bistandsplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 48 Forurensningsmyndighetens oppgaver

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 49 Opplysningsplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 50 Rett til gransking

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 51 Pålegg om undersøkelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 51a. Registrering av forurensning i eller på fast eiendom

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 52 Godkjenning av laboratorier og analysemetoder

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 52a Gebyrer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 58 Gjenopprettingserstatning til allmennheten ved skade som rammer utøvelse av allemannsretter utenfor næring m.v.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 73 Tvangsmulkt ved forhold i strid med loven

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 74 Umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 75 Bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning og avfallsproblemer og vederlag for bistand

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 76 Betaling av utgifter for tiltak mot forurensninger og avfallsproblemer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 77 Begrenset adgang til å kreve utgifter dekket før tiltak er truffet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 78 Straffansvar for forurensning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 79 Straffansvar for ulovlig håndtering av avfall

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 80 Overtredelsesgebyr

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 84 Anmodning om å gjennomføre tiltak mot betydelige miljøskader eller overhengende fare for slike

- Kommunestyret > Formannskapet

Friluftsløven

§ 22 Friluftslivsorganenes arbeidsoppgaver

- Kommunestyret > Formannskapet

Havne- og farvannsloven

§ 4 Delegering av kommunens myndighet og klageinstans

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6 Ansvar for fremkommelighet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14 Tiltak som krever tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15 Pålegg om undersøkelse før vedtak kan treffes

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16 Vilkår for og bortfall av tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 17 Forbud mot å volde fare eller ulempe

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 18 Gjennomføring av tiltak på vegne av den ansvarlige og refusjon av utgifter

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 19 Bruk av en tredjepersons eiendom ved gjennomføring av tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 27 Mottaksplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 29 Vederlag for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 30 Sikring av havner og havneanlegg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31 Beredskap i havner og havneanlegg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 32 Forvaltning av kapital i kommunalt eide havner

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 40 Sikring av krav

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 42 Pålegg om retting og stansing

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 43 Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 44 Tvangsfullbyrdelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 45 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 46 Endring og tilbakekall av tillatelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 47 Tap av retten til farledsbevis

- Kommunestyret > Formannskapet

Helligdagsfredloven

§ 5 Salg fra faste utsalgssteder

- Kommunestyret > Formannskapet

Helseberedskapsloven

§ 2-2 Planlegging og krav til beredskapsforberedelser og beredskapsarbeid

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 2-3 Varsel og rapportering

- Kommunestyret > Formannskapet

Inndelingslova

§ 4 Vedtak om samanslåing

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5 Vedtak om deling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 8 Initiativrett

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9 Saksutgreiing

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10 Innbyggjarhøyring

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11 Utgifter

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12 Skatteplikt o.a.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16 Interkommunalt samarbeid

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 19 Grensejusteringar

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 22 Garantier

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 23 Skjønnsnemnd og overskjønnsnemnd

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 26 Fellesnemnd

- Kommunestyret > Formannskapet

Jordskiftelova

§ 1-5 Kven som kan reise sak

- Kommunestyret > Formannskapet

Kommuneloven

§ 6-1 Ordførerens myndighet og oppgaver

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-10 Opprykk, nyvalg og suppleringsvalg

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14-3 Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14-16 Lån til andres investeringer. Lån til innfrielse av kausjoner

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14-19 Garantier

- Kommunestyret > Formannskapet

Lakse- og innlandsfiskeloven

§ 34 Regler for fangst av innlandsfisk

- Kommunestyret > Formannskapet

Luftfartsloven

§ 7-6 Når konsesjon kan gis

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-13 Utarbeidelse av plan etter § 7-12

- Kommunestyret > Formannskapet

Markaloven

§ 6 Kommunale og statlige planer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7 Unntak for tiltak i kommunale eller statlige planer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 8 Gjennomgang av planer som gjelder innenfor Markagrensen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9 Tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14 Søknad om tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15 Dispensasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 17 Tilsyn og kontroll

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 18 Retting og avbøtende tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 19 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Formannskapet

Matrikkellova

§ 5 Matrikkeleiningar

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5a Matrikelstyresmaktene

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6 Krav om oppmålingsforretning før matrikkelføring

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7 Krav om klarlagd grense før tinglysing av heimelsovergang (Ikke i kraft)

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9 Kven som kan krevje matrikulering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14 Registrering av jordsameige

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16 Grensejustering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 17 Klarlegging av eksisterande grense, punktfeste og stadbundne rettar

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 18 Samanslåing av eksisterande matrikkeleiningar

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 19 Referanse til avtale om grenser m.m.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 20 Fastsetjing av samla fast eigedom

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 21 Fastsetjing av offisiell adresse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 22 Generelt om føring av matrikkelen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 23 Tildeling av matrikkelnummer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 24 Tinglysing og utferding av matrikelbrev m.m.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 25 Matrikkelføring av opplysningar om bygningar, adresser, eigarseksjonar, kommunale pålegg o.a.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 26 Retting av opplysningar i matrikkelen og sletting av matrikkeleining

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 27 Komplettering av opplysningane i matrikkelen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 29 Innsyn i matrikkelen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 31 Bruk av matrikkelnemningar i offentleg saksbehandling, bruk av kart saman med matrikkelen, o.a.

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 32 Offentlege gebyr og betaling for matrikelopplysningar

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 33 Oppmålingsforretning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 35 Rekvisisjon og fullføring av oppmålingsforretning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 39 Geodetisk grunnlag

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 42 Fjerning av merke og signal

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 44 Ekspropriasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 48 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Formannskapet

Mineralloven

§ 12 Prøveuttak

- Kommunestyret > Formannskapet

Naturmangfoldloven

§ 7 Prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§8 til 12

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 18 Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 41 Saksbehandling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 43 Høring av forslag til verneforskrift

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 47 Skjøtsel av verneområder

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 48 Dispensasjon fra vernevedtak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 53 Utvelgingens generelle betydning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 54 Meldeplikt for skogbrukstiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 55 Meldeplikt for jordbrukstiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 56 Kunngjøring og klage

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 68 Miljøvedtaksregister

- Kommunestyret > Formannskapet

Naturskadeloven

§ 20

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 21

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 22

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 23

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 24

- Kommunestyret > Formannskapet

NAV-loven

§ 8. Gjensidig bistand mellom Arbeids- og velferdsetaten og sosialtjenesten

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13. Felles lokale kontorer

- Kommunestyret > Formannskapet

Næringsberedskapsloven

§ 5 Offentlige myndigheters ansvar ved krisehåndtering (ansvarsprinsippet)

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10 Umiddelbar iverksettelse av særskilte tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11 Lokale og regionale myndigheters oppgaver

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 17 Kompensasjon til næringsdrivende

- Kommunestyret > Formannskapet

Personopplysningsloven

Personvernforordningen Artikkel 4. Definisjoner

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 5. Prinsipper for behandling av personopplysninger

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 7. Vilkår for samtykke

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 8. Vilkår for barns samtykke i forbindelse med informasjonssamfunnstjenester

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 11. Behandling som ikke krever identifikasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 12. Klar og tydelig informasjon, kommunikasjon og nærmere regler om utøvelse av den registrertes rettigheter

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 13. Informasjon som skal gis ved innsamling av personopplysninger fra den registrerte

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 14. Informasjon som skal gis dersom personopplysninger ikke er blitt samlet inn fra den registrerte

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 15. Den registrertes rett til innsyn

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 16. Rett til retting

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 17. Rett til sletting («rett til å bli glemt»)

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 18. Rett til begrensning av behandling

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 19. Underretningsplikt i forbindelse med retting eller sletting av personopplysninger eller begrensning av behandling

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 20. Rett til dataportabilitet

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 21. Rett til å protestere

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 22. Automatiserte individuelle avgjørelser, herunder profilering

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 24. Den behandlingsansvarliges ansvar

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 25. Innebygd personvern og personvern som standardinnstilling

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 26. Felles behandlingsansvarlige

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 28. Databehandler

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 29. Behandling som utføres for den behandlingsansvarlige eller databehandleren

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 30. Protokoller over behandlingsaktiviteter

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 31. Samarbeid med tilsynsmyndigheten

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 32. Sikkerhet ved behandlingen

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 33. Melding til tilsynsmyndigheten om brudd på personopplysningssikkerheten

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 34. Underretning av den registrerte om brudd på personopplysningssikkerheten

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 35. Vurdering av personvernkonsekvenser

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 36. Forhåndsdrøftinger

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 37. Utpeking av et personvernombud

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 38 Personvernombudets stilling

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 58. Myndighet

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 82. Rett til erstatning og erstatningsansvar

- Kommunestyret > Formannskapet

Personvernforordningen Artikkel 86. Behandling og allmennhetens innsyn i offentlige dokumenter

- Kommunestyret > Formannskapet

Plan- og bygningsloven

§ 5-4 Myndighet til å fremme innsigelse til planforslag

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-6 Mekling og avgjørelse av departementet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-7 Søksmål om gyldigheten av innsigelse og departementets avgjørelse

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 8-4 Vedtak av regional plan

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11-13 Utarbeiding av planprogram

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11-14 Høring av planforslag

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16-5 Grunneiers og festers rett til ekspropriasjon til offentlig veg, avløps- og overvannsanlegg og fellesareal samt parkbelte i industriområde

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 16-6 Tomtearronding

- Kommunestyret > Formannskapet

Serveringsloven

§ 3 Bevilling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5 Krav om etablererprøve

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 8 Krav til søknaden

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9 Innhenting av uttalelser

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10 Behandlingsfrist

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 11 Opplysnings- og meldeplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 13 Kontroll

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 15 Åpningstider

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 18 Suspensjon av bevilling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 19 Tilbakekall av serveringsbevilling

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 22 Overdragelse av serveringssted

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 24 Bortfall av bevilling ved død

- Kommunestyret > Formannskapet

Sikkerhetsloven

§ 4-1 Sikkerhetsstyring

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-2 Vurdering av risiko

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-3 Plikt til å gjennomføre sikkerhetstiltak og øvelser

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-4 Krav til dokumentasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-5 Varslingsplikt

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-2 Beskyttelse av skjermingsverdig informasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5-3 Sikkerhetsgradert informasjon

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-2 Beskyttelse av skjermingsverdige informasjonssystemer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-4 Overvåking av skjermingsverdige informasjonssystemer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-5 Inntrengingstesting av skjermingsverdige informasjonssystemer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 6-6 Kommunikasjons- og innholdskontroll av informasjonssystemer

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-3 Beskyttelse av objekter og infrastruktur

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-4 Testing av sikkerhetstiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-6 Eiendommer av sikkerhetsmessig betydning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-2 Sikkerhetsavtale med leverandør

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 9-4 Varslingsplikt og myndighet til å fatte vedtak ved anskaffelser til skjermingsverdig informasjonssystem, objekt og infrastruktur

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10-1 Meldeplikt ved erverv av virksomhet

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10-2 Behandling av melding om erverv av virksomhet

- Kommunestyret > Formannskapet

Skjønnsprosessloven

§ 4

- Kommunestyret > Formannskapet

Smittevernloven

§ 4-1 Møteforbud, stenging av virksomhet, begrensning i kommunikasjon, isolering og smittesanering

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-4 Transport av smittefarlig materiale

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-6 Gravferd og transport av lik

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-7 Forskrifter om helsetjenesteassosierte infeksjoner

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-9 Plikt for helsepersonell til å gjennomgå opplæring, følge faglige retningslinjer og gjennomføre tiltak

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 4-10 Informasjonsplikt og bistandsplikt for andre myndigheter

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-1 Kommunen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-2 Kommunelegen

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7-11 Forskrifter om organisering, samarbeid, oppgaver, utgiftsfordeling og smittevernberedskap

- Kommunestyret > Formannskapet

Stadnamnlova

§ 4 Reglar om skrivemåten

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 5 Særskilde reglar om gardsnamn og bruksnamn

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 7 Avgjerder

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 8 Kunngjering og høyring

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 10 Gjenopning

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 12 Klage

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 14 Stadnamnregister

- Kommunestyret > Formannskapet

Stiftelsesloven

§ 55b Vedtak om opphevelse. Melding til Stiftelsesregisteret

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 55c Rapport om opphevelsen

- Kommunestyret > Formannskapet

Tobakksskadeloven

§ 29 Tilsyn med tobakksforbudene

- Kommunestyret > Formannskapet

Twisteloven

§ 6-7 Prosessfullmektiger og medhjelpere

- Kommunestyret > Formannskapet

§ 1-4 a Tvister mellom stat og kommune eller fylkeskommune om gyldigheten av statlig organs avgjørelse

- Kommunestyret > Formannskapet

Utvalg for plan og byggesak

Plan- og bygningsloven

§ 1-1 Lovens formål

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 1-4 Plan- og bygningsmyndighetenes oppgaver og andre myndigheters plikter overfor plan- og bygningsmyndighetene

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 1-9 Forholdet til forvaltningsloven og klage

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 2-1 Kart og stedfestet informasjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 2-2 Kommunalt planregister

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 3-1 Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 3-2 Ansvar og bistand i planleggingen

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 3-6 Felles planleggingsoppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 4-1 Planprogram

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 4-2 Planbeskrivelse og konsekvensutredning

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 4-3 Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 5-1 Medvirkning

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 5-2 Høring og offentlig ettersyn

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 5-3 Regionalt planforum

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 6-4 Statlig arealplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 7-1 Regional planstrategi

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 7-2 Behandling og virkning av regional planstrategi

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 8-3 Utarbeiding av regional plan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 8-5 Regional planbestemmelse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 9-1 Interkommunalt plansamarbeid

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 9-3 Planprosess og planinnhold

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 9-4 Overføring til regional plan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 9-5 Uenighet

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 9-6 Gjennomføring og endring

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 9-7 Plansamarbeid mellom regioner og kommuner

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-3 Virkningen av kommuneplanens samfunnsdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-5 Kommuneplanens arealdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-7 Arealformål i kommuneplanens arealdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-8 Hensynssoner

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-9 Generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-10 Bestemmelser til arealformål etter § 11-7 nr. 1, 2, 3 og 4

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-11 Bestemmelser til arealformål etter § 11-7 nr. 5 og 6

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 11-17 Endring og oppheving av kommuneplanens arealdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-1 Reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-2 Områderegulering

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-3 Detaljregulering

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-4 Rettsvirkning av reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-5 Arealformål i reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-6 Hensynssoner i reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-7 Bestemmelser i reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-8 Oppstart av reguleringsplanarbeid

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-9 Behandling av planprogram for planer med vesentlige virkninger

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-10 Behandling av reguleringsplanforslag

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-11 Behandling av private reguleringsplanforslag

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-12 Vedtak av reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-13 Innsigelse og vedtak av departementet

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-14 Endring og oppheving av reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 12-15 Felles behandling av reguleringsplanforslag og byggesøknad

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 13-1 Midlertidig forbud mot tiltak

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 13-2 Varighet og frist

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 13-3 Fristforlengelse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 14-2 Utarbeiding og behandling av utredningsprogram og konsekvensutredning

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 14-3 Hensyntaken til konsekvensutredningen ved vedtak i saken

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 14-4 Konsekvensutredninger ved grenseoverskridende virkninger

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 14-5 Kostnader

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 14-6 Forskrift

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 15-1 Grunneierens rett til å kreve innløsning ved kommuneplanens arealdel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 15-2 Grunneierens rett til å kreve innløsning ved reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 15-3 Erstatning for tap ved reguleringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 16-7 Tidspunkt for ekspropriasjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 16-8 Forsøkstakst

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 16-9 Utvidelse av ekspropriasjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 16-10 Erstatningstomt, midlertidig husrom

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 16-11 Statens og fylkets overtakelse av eiendom

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 17-4 Saksbehandling og offentlighet

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-1 Krav til opparbeidelse av veg, hovedledning for vann og avløpsvann samt hovedanlegg for overvann

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-2 Krav til opparbeidelse av fellesareal og av parkbelte i industriområde

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-4 Refusjonsenheten

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-6 Refusjonspliktig areal

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-7 Fordelingsfaktorene

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-8 Godkjenning av planer og foreløpig beregning av refusjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 18-9 Fastsetting av refusjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 19-1 Søknad om dispensasjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 19-2 Dispensasjonsvedtaket

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 19-3 Midlertidig dispensasjon

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 19-4 Dispensasjonsmyndigheten

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-1 Tiltak som omfattes av byggesaksbestemmelsene

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-2 Søknadsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-3 Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-4 Søknadspliktige tiltak som kan forestås av tiltakshaver

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-5 Tiltak som er unntatt fra søknadsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-6 Unntak fra søknadsplikt for visse tiltak som behandles etter andre lover

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-8 Unntak fra krav i loven for visse skjermingsverdige objekter

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 20-9 Midlertidige unntak fra loven

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-1 Forhåndskonferanse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-2 Søknad om tillatelse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-3 Nabovarsel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-4 Behandling av søknaden i kommunen

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-5 Den kommunale bygningsmyndighetens samordningsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-6 Privatrettslige forhold

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-7 Tidsfrister med særskilte virkninger

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-8 Andre tidsfrister

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-9 Bortfall av tillatelse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 21-10 Sluttkontroll og ferdigattest

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 23-1 Ansvar i byggesaker

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 23-3 Krav til ansvarlig foretak. Omfang og varighet av ansvaret

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 24-1 Kvalitetssikring og kontroll med prosjektering og utførelse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 24-2 Gjennomføring av kontroll

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 25-1 Tilsynsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 25-2 Gjennomføring av tilsynet

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 25-3 Tilsyn fra overordnet myndighet

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 25-4 Tilsyn med eksisterende byggverk og arealer

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 26-1 Opprettelse og endring av eiendom

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 27-1 Vannforsyning

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 27-2 Avløp

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 27-3 Tilknytning til eksisterende private anlegg

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 27-4 Atkomst

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 27-5 Fjernvarmeanlegg

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-1 Byggegrunn, miljøforhold mv.

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-2 Sikringstiltak ved byggearbeid mv.

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-3 Tiltak på nabogrunn

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-4 Sikring ved gjerde

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-5 Orden på og bruk av ubebygde areal. Sikringstiltak ved byggverk mv.

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-6 Sikring av basseng, brønn og dam

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-7 Den ubebygde del av tomta. Fellesareal

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 28-10 Håndtering av overvann

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-2 Visuelle kvaliteter

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-4 Byggverkets plassering, høyde og avstand fra nabogrense

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-6 Tekniske installasjoner og anlegg

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-7 Krav til produkter til byggverk

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-7a Tilsyn med produkter til byggverk

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-7b Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-7c Overtredelsesgebyr

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 29-9 Heis, rulletrapp og rullende fortau. Sikkerhetskontroll

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 30-2 Byggverk og virksomhet som kan medføre fare eller særlig ulempe

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 30-3 Skilt- og reklameinnretninger

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 30-4 Andre varige konstruksjoner eller anlegg. Vesentlige terrenginngrep mv.

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-1 Plikt til å holde byggverk og installasjoner i forsvarlig stand

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-2 Krav som skal være oppfylt ved tiltak på eksisterende byggverk

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-3 Tiltak på eksisterende byggverk som er eller brukes i strid med en senere vedtatt plan

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-4 Kommunens adgang til å gi helt eller delvis unntak fra krav

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-5 Kommunens adgang til å avslå søknad om riving inntil det foreligger igangsettingstillatelse for nytt tiltak

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-6 Plikt til å frakoble vann- og avløpsledninger

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-7 Pålegg om tiltak for å avverge fare for skade eller vesentlig ulempe

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-8 Pålegg om øyeblikkelig sikring

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 31-14 Pålegg om tiltak mot overvann på bebygd eiendom

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-1 Plikt til å forfølge ulovligheter

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-2 Forhåndsvarsel

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-3 Pålegg om retting og pålegg om stans

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-4 Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-5 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-6 Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-7 Tvangsfullbyrdelse

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-8 Overtredelsesgebyr

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-8a Overtredelsesgebyr for brudd på reglene om konsekvensutredninger

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 32-10 Samordning av sanksjoner

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

§ 33-2 Undersøkelse på fast eiendom

- Kommunestyret > Utvalg for plan og byggesak

Utvalg for oppvekst

Barnehageloven

§ 2 Barnehagens innhold

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5 Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7b Krav til samlet barnehageanlegg

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8 Krav til vedtekter

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10 Barnehagemyndighetens ansvar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14 Godkjenning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15 Familiebarnehager

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16 Rett til plass i barnehage

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17 Samordnet opptaksprosess i kommunen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18 Prioritet ved opptak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 20 Foreldrebetaling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 24 Styrer

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 25 Pedagogisk bemanning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 26 Grunnbemanning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 28 Krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 29 Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 30 Politiattest

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 31 Rett til spesialpedagogisk hjelp

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 32 Samarbeid med barnets foreldre

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 33 Pedagogisk-psykologisk tjeneste

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 34 Sakkyndig vurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 35 Vedtak om spesialpedagogisk hjelp

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 36 Rett til skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 37 Barn med nedsatt funksjonsevne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 38 Rett til tegnspråkopplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 39 Barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 40 Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 45 Opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 46 Opplysningsplikt til barnevernet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 47 Innhenting av opplysninger fra Folkeregisteret

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Barneombudsloven

§ 4 Adgang til institusjoner og opplysningsplikt m.v.

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Barnevernsloven

§ 1-2 Lovens virkeområde

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-4 Barnets rett til medvirkning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-5 Barns rett til omsorg og rett til familieliv

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-6 Barns rett til nødvendige barnevernstiltak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-7 Krav om forsvarlighet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-8 Barns kulturelle, språklige og religiøse bakgrunn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-9 Samarbeid med barn, familie og nettverk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-10 Tidlig innsats

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-1 Barnevernstjenestens gjennomgang av bekymringsmeldinger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-2 Barnevernstjenestens rett og plikt til å gjennomføre undersøkelser

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-3 Utredning i senter for foreldre og barn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-4 Oppfølging av gravid rusmiddelavhengig etter melding fra kommunen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-5 Avslutning av undersøkelser

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-1 Frivillig hjelpetiltak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-2 Fosterhjem og barnevernsinstitusjon som frivillig hjelpetiltak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-3 Frivillig opphold i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i en annen stat enn der barnet har sitt vanlige bosted

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-4 Pålegg om hjelpetiltak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-5 Foreldrestøttende hjelpetiltak uten barnets samtykke

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-6 Hjelpetiltak til ungdom over 18 år

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-7 Vedtak om medisinsk undersøkelse og behandling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-1 Akuttvedtak om hjelpetiltak dersom barn er uten omsorg

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-1 Vedtak om omsorgsovertakelse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-2 Iverksetting av vedtak om omsorgsovertakelse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-3 Valg av plasseringssted etter vedtak om omsorgsovertakelse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-4 Ansvar for barnet etter vedtak om omsorgsovertakelse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-5 Barnevernstjenestens adgang til å flytte barnet etter vedtak om omsorgsovertakelse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-8 Vedtak om fratakelse av foreldreansvar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-9 Oppheving av vedtak om fratakelse av foreldreansvar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-11 Besøkskontakt etter adopsjon

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 6-1 Vedtak om opphold i barnevernsinstitusjon etter samtykke

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 6-2 Vedtak om plassering i barnevernsinstitusjon uten samtykke

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 6-3 Plassering i fosterhjem med særlige forutsetninger eller i institusjoner med hjem

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 6-4 Vedtak om informasjon til fornærmede eller etterlatte utsatt for et alvorlig lovbrudd

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 6-6 Vedtak om plassering i institusjon når det er fare for at barnet kan utnyttes til menneskehandel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7-1 Rett til samvær og kontakt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7-2 Vedtak om samvær og kontakt med foreldre

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7-3 Vedtak om samvær og kontakt med andre enn foreldre

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7-5 Samvær og kontakt med søsken og andre nærstående

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7-6 Barnevernstjenestens plan for gjennomføring av samvær og kontakt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8-1 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om hjelpetiltak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8-2 Oppfølging av barn og foreldre etter akuttvedtak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8-3 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8-4 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak etter §§ 6-1 og 6-2 om opphold i barnevernsinstitusjon

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8-5 Oppfølging etter vedtak om hjelpetiltak til ungdom over 18 år

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8-6 Oppfølging etter vedtak om opphold i institusjon når det er fare for menneskehandel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-4 Fosterhjem i barnets familie og nære nettverk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-5 Valg og godkjenning av fosterhjem

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-6 Oppfølging av barn i fosterhjem og oppfølging av fosterfamilien

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-7 Fosterhjemsavtale

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-10 Tilsyn med barn i fosterhjem

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-10 Rusmiddeltesting

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-12 Tilbakeføring ved rømming

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-19 Barnevernstjenestens plikt til å følge opp barn på barnevernsinstitusjon

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-8 Bolig for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-2 Foreldres partsrettigheter og barnevernstjenestens plikt til å gi informasjon om vedtak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-4 Barnevernets journalplikt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-5 Krav til begrunnelse av vedtak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-6 Partenes rett til dokumentinnsyn og unntak fra innsyn for å beskytte barnet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-7 Bruk av sakkyndige

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-2 Plikt til å melde fra til barnevernstjenesten

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-3 Tilbakemelding fra barnevernstjenesten

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-4 Pålegg om å gi opplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-5 Barnevernets opplysningsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-6 Behandling av personopplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14-6 Partenes rett til dokumentinnsyn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14-8 Innledning av sak for nemnda

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-1 Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-2 Kommunens overordnede ansvar for barnevernstjenesten

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-3 Barnevernstjenestens organisering og oppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-4 Stedlig ansvarsområde

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-5 Ansvaret for å reise sak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-6 Krav til kompetanse for barnevernstjenestens personell m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-7 Bistand fra private tjenesteytere

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-8 Samarbeid og samordning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-9 Rett til individuell plan

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-10 Barnevernstjenestens ansvar for oppfølging av barn i fengsel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-12 Kommunens adgang til å kreve oppfostringsbidrag fra foreldre

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16-5 Barne-, ungdoms- og familieetatens økonomiske ansvar og rett til å kreve kommunal egenandel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Integreringsloven

§ 3 Kommunens ansvar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5 Plikt til å delta i opplæring i mottak

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 6 Kompetansekartlegging før bosetting i en kommune

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 7 Andre integreringsfremmende tiltak før bosetting i en kommune

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 8 Målgruppe for introduksjonsprogrammet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9 Oppholdstillatelser som gir rett og plikt til deltagelse i introduksjonsprogrammet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10 Kompetansekartlegging etter bosetting i en kommune

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12 Ansvar for introduksjonsprogrammet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13 Slutt mål og varighet av introduksjonsprogrammet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14 Innholdet i og omfanget av introduksjonsprogrammet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15 Integreringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16 Integreringskontrakt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17 Fravær og permisjoner

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18 Stans av introduksjonsprogrammet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19 Rett til introduksjonsstønning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 21 Reduksjon i stønning på grunn av fravær

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 22 Samordning med andre offentlige ytelser

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 23 Egne midler

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 24 Utbetaling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 25 Trekk i og tilbakebetaling av stønning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 26 Målgruppe for opplæring i norsk og samfunnskunnskap

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 29 Fritak fra plikt til deltagelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 30 Ansvar for opplæring i norsk og samfunnskunnskap

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 31 Krav til opplæring i norsk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 32 Varighet og omfang av opplæring i norsk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 33 Krav til opplæring i samfunnskunnskap

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 34 Norskplan

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 35 Fravær og permisjoner

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 36 Stans av opplæringen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 37 Prøver

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 37c Introduksjonsprogram

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 37d Opplæring i norsk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 38 Forsøk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 39 Kompetansekrav for lærere

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 40 Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 41 Behandling av personopplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 42 Innhenting og utveksling av personopplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 43 Personregister og plikt til å registrere opplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 44 Pålegg om å utlevere personopplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 50 Samarbeid og samordning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Krisesenterlova

§ 2 Krav til krisesentertilbudet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3 Individuell tilrettelegging av tilbud

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4 Samarbeid og samordning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Opplæringsforskrifta

§ 1-1 Læreplanverket

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-2 Opplæring i og på samisk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-3 Opplæring i og på norsk teiknspråk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-4 Opplæring i punktskrift m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-5 Forsterka opplæring i norsk

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-6 Tid til eksamen og eksamensførebuing

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-7 Fysisk aktivitet på 5. til 7. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-8 Valfag på 8. til 10. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-9 Opplæring i framandspråk, fordjuping, eller arbeidslivsfag på 8. til 10. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-10 Fritak frå opplæring i framandspråk, fordjuping eller arbeidslivsfag på 8. til 10. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-11 Fritak frå skriveopplæring i eitt av dei norske skriftspråka

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 1-12 Forsering av fag

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-1 Tilbod om leksehjelp

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-2 Gratis skolefritidsordning for elevar på 1. til 3. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-3 Gratis skolefritidsordning for elevar med særlege behov på 5. til 7. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-5 Behandling av søknader om redusert foreldrebetaling for skolefritidsordninga

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-1 Kven som har rett til vidaregåande opplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-21 Fortrinnsrett til eit særleg utdanningsprogram ved inntak til vidaregåande trinn 1

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-1 Formålet med og grunnlaget for vurdering i fag

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-2 Formålet med og grunnlaget for vurdering i orden og i oppførsel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-3 Karakterar i fag

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-4 Karakterar i orden og i oppførsel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-6 Samtale om utvikling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-9 System for føring av karakterar og fråvær

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-11 Undervegsvurdering i fag

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-16 Standpunkt-karakterar i fag

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-18 Fellesreglar om fritak frå vurdering med karakter

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-20 Fritak frå vurdering med karakter for elevar som får innføringsopplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-21 Fritak frå vurdering med karakter i eitt av dei norske skriftspråka

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-23 Fritak frå vurdering med karakter i kroppsøving

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-25 Om eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-26 Ansvaret for eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-32 Førebuingssdel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-33 Sensur av eksamenssvar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-34 Særskild tilrettelegging av eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-39 Bortvising frå eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-41 Annullering av eksamen når elevar ikkje får standpunktkarakter i faget

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-42 Annullering av eksamen på grunn av juks eller forsøk på juks

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-44 Føring av fråvær i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-2 Skolebibliotek

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-1 Krav til pedagogisk utdanning for å bli tilsett i lærarstilling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-2 Krav for å bli tilsett i lærarstilling på 1. til 4. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-3 Krav for å bli tilsett i lærarstilling på 5. til 7. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-4 Krav om relevant kompetanse i undervisningsfaga for 1. til 7. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-5 Krav for å bli tilsett i lærarstilling på 8. til 10. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-6 Krav om relevant kompetanse i undervisningsfaga for 8. til 10. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-10 Krav for å bli tilsett i stilling som morsmålslærer

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-11 Krav for å bli tilsett på bakgrunn av utanlandske lærarkvalifikasjonar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-12 Godkjenning av utanlandske lærarkvalifikasjonar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-13 Tidlegare godkjend lærarutdanning og overgangsordningar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-15 Politiattest ved tilsetjing

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-19 Forholdet mellom talet på lærarar og talet på elevar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14-1 Opplæringa i den førebuande og vidaregåande opplæringa for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-4 Varsling om at karakteren kan falle bort

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-5 Realkompetansevurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-7 Dispensasjon frå reglane om individuell vurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-8 Undervegsvurdering i fag og modular

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-9 Midtvegsvurdering i fag og modular

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-12 Modulvurdering i førebuande opplæring for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-13 Realkompetansevurdering som sluttvurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-14 Fellesreglar om fritak frå vurdering med karakter

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-15 Fritak frå vurdering med karakter og eksamen for deltakarar i førebuande opplæring for vaksne med individuelt tilrettelagd opplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-16 Fritak frå vurdering med karakter i eitt av dei norske skriftspråka

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-17 Om eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-22 Førebuingsdel og sensur av eksamenssvar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-23 Særskild tilrettelegging av eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-25 Bortvising og annullering av eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16-4 Klage på fastsetjing av modulkarakter

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16-5 Klage på gjennomføringa av realkompetansevurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17-1 Krav for å bli tilsett i lærarstilling i førebuande eller vidaregåande opplæring for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-1 Krav til forsikringa

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-2 Kva forsikringa skal gjelde

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-3 Når og kvar forsikringa skal gjelde

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-4 Erstatning ved varig medisinsk invaliditet eller ved død

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-5 Tilbakebetaling av utgifter til behandling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-6 Avgrensingar i forsikringsdekninga

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-1 Rapportering frå kommunen til Utdanningsdirektoratet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-3 Nasjonale undersøkingar om skole- og læringsmiljøet til elevane

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-5 Nasjonale prøver

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-6 Kartlegging

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 20-2 Styrt tilgang til personopplysningar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 21-2 Økonomisk ansvar for elevar som får grunnskoleopplæring utanfor bustadkommunen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 21-3 Økonomisk ansvar for grunnskoleopplæringa til elevar som blir plasserte i fosterheim eller i institusjon utanfor bustadkommunen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 21-4 Tvilstifelle

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 23-3 Eksamen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 23-6 Innføringstakt for modulstrukturerte læreplanar i den førebuaende og vidaregåande opplæringa for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 23-7 Overgangsordning for deltakarar i forsøk med førebuaende vaksenopplæring og modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 23-8 Overgangsordning for deltakarar i opplæringa for vaksne som følgjer Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Opplæringslova

§ 2-1 Rett til grunnskoleopplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-2 Plikt til grunnskoleopplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-3 Innhald, vurdering og dokumentasjon i grunnskoleopplæringa

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-4 Utsett og tidleg skolestart

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-6 Kva grunnskole eleven skal gå på

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 2-7 Straffansvar for brot på opplæringsplikta

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-1 Bokmål og nynorsk for elevane i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-2 Opplæring i og på samisk i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-4 Opplæring i og på norsk teiknspråk i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-5 Opplæring i punktskrift i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-6 Særskild språkopplæring i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-7 Innføringsopplæring for elevar i grunnskolen som har budd kort tid i Noreg

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-1 Rett til skyss til og frå skolen for elevar i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-2 Reisefølgje for og tilsyn med elevvar i grunnskolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-3 Krav om forsvarleg skyss og rett til losji der skyss ikkje er forsvarleg

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-4 Leksehjelp

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-5 Skolefritidsordning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-6 Skoletur med overnatting

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 4-7 Overgangen frå barnehagen til skolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-5 Overgangen frå grunnskolen til den vidaregåande opplæringa

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 9-7 Tilbod om meir grunnskoleopplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-3 Samarbeid med foreldra

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-4 Skoledemokratiet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-5 Organiseringa av skoledemokratiet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-6 Elevane si plikt til å delta og kommunen og fylkeskommunen si oppfølgingsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 10-8 Informasjon til elevane og foreldra

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-1 Tilpassa opplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-2 Tilfredsstillande utbytte av opplæringa

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-3 Intensiv opplæring på 1. til 4. trinn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-4 Personleg assistanse

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-5 Fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-6 Individuelt tilrettelagd opplæring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-7 Vedtak om individuelt tilrettelagd opplæring og krav om sakkunnig vurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-10 Individuell opplæringsplan

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-12 Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 11-13 Pedagogisk-psykologisk teneste

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-3 Nulltoleranse og førebyggjande arbeid

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-4 Plikt til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt)

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-5 Skjerpa plikt til å melde frå dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 12-7 Det fysiske miljøet

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-2 Pålagt skolebyte

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 13-3 Førebygging

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14-2 Inndeling av elevar i klassar og grupper

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14-4 Fjernundervisning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 14-6 Fritak frå aktivitetar i opplæringa på grunn av livssyn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-3 Krav til rettskriving og krav til skriftspråk i læremiddel

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-4 Ordlistar, ordbøker og skriveprogram

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 15-5 Skolebibliotek

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16-1 Rådgiving om utdannings- og yrkesval

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 16-2 Rådgiving om sosiale og personlege forhold

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17-3 Krav for å bli tilsett i lærarstilling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17-4 Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17-6 Fagleg ansvar for opplæringa og bruk av anna personale i opplæringa enn dei som er tilsett i lærarstilling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17-8 Fagleg og pedagogisk utvikling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 17-12 Skolefagleg kompetanse og kvalitetsutvikling

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-2 Rett til førebuande opplæring for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-8 Realkompetansevurdering

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 18-11 Plikt til oppmøte og aktiv deltaking i opplæringa for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-1 Innhald, vurdering og dokumentasjon i opplæringa for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-2 Organisering av opplæringa for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-5 Tilpassa opplæring og individuell tilrettelegging for vaksne deltakarar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 19-6 Opplæring for å utvikle eller halde ved like grunnleggjande ferdigheiter i den førebuande opplæringa for vaksne

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 22-5 Privat grunnskoleopplæring i heimen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 24-1 Samarbeid og samordning

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 24-2 Opplysningar til den kommunale helse- og omsorgstenesta og sosialtenesta

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 27-1 Forbod mot reklame i skolen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 28-7 Ansvar for skyss, reisefølgje, tilsyn og losji

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 28-8 Ulykkesforsikring

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Privatskolelova

§ 2-1 Godkjenning av skolar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-3 Skolegangen

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-5 Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-6. Spesialundervisning og pedagogisk-psykologisk teneste

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-7 Skyss m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-8 Helsetilsyn

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 3-14 Opplæring av elevar med behov for alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

§ 5-1 Styret

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Voksenopplæringsloven

§ 6 Modell for statstilskudd til studieforbund

- Kommunestyret > Utvalg for oppvekst

Utvalg for medborgerskap

Film- og videogramlova

§ 2 Kommunal løyveordning

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Folkebibliotekloven

§ 1 Målsetting

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 3 Lånesamarbeid, registrering mv.

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 4 Generelt

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 5 Kompetanse

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Folkehelseloven

§ 4 Kommunens ansvar for folkehelsearbeid

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 5 Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 6 Mål og planlegging

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 7 Folkehelseiltak

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 9 Kommunens oppgaver og delegering av myndighet

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 10 Meldeplikt og godkjenning

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 11 Helsekonsekvensutredning

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 12 Opplysningsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 13 Gransking

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 14 Retting

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 15 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 16 Stansing

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 26 Samarbeid mellom kommuner

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 27 Samfunnsmedisinsk kompetanse

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 28 Beredskap

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 30 Internkontroll

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Friluftsløven

§ 22 Friluftslivsorganenes arbeidsoppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 40 Stansing og fjerning av ulovlig byggverk m.v.

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Gravplassloven

§ 2 Krav til gravplasser

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 3 Gravplassmyndigheten og kommunens ansvar

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 6 Rett til grav

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 9 Hvem som sørger for gravferden

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 21 Vedtekter og avgifter

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 23 Forvaltningsansvar

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Kulturlova

§ 4 Fylkeskommunens og kommunens oppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 5 Felles oppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Kulturminneloven

§ 12 Eiendomsretten til løse kulturminner

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 22 Regler for saksbehandling

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

§ 25 Meldeplikt for offentlige organer

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Opplæringslova

§ 26-1 Kulturskole

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Statsbidrag til skytebaner

§ 2

- Kommunestyret > Utvalg for medborgerskap

Utvalg for samfunnstjenester

Beitelova

§ 12

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 13

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Brann- og eksplosjonsvernloven

§ 7 Tiltak ved store arrangementer

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8 Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9 Etablering og drift av brannvesen

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 10 Dokumentasjon og rapportering

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Brannvesenets oppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 13 Særskilte brannobjekter

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14 Ytterligere sikringstiltak og beredskap

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 15 Samarbeid mellom kommuner

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 16 Nødalarmeringssentral

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 17 Tjenesteplikt i brannvesenet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 28 Gebyr m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 29 Erstatning for deltakelse i brannvesenets rednings- og slokkearbeid

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 30 Kompensasjon og utgiftfordeling mellom kommuner

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 31 Sentral tilsynsmyndighet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 32 Lokal tilsynsmyndighet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 33 Tilsynsmyndighetens rett til å kreve opplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 34 Tilsynsmyndighetens rett til adgang m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 35 Tilsynsmyndighetens rett til å innhente prøver

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 36 Tilsynsmyndighetens plikt til å avgi rapport etter tilsyn

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 37 Pålegg og forbud mot bruk

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 39 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 40 Tvangsgjennomføring

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 43 Utfyllende forskrifter

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Bygdeallmenningsloven

§ 8-4 (felles fiskeområde)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8-6 (bortleie)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 4-2 (stemmerettens innhold, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7-2 (utvidet adgang til jakt og fangst)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7-5 (bortleie)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Forpaktingslova

§ 4 Forpaktingsavtale skal leggest fram for kommunen

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6 Forpaktingsavgifta

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7 Forpaktningstida

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Skjønn ved tiltreding og fråtreding

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 17 Godtgjersle for jordbruksforbetringar

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Forskrift om forvaltning av hjortevilt

§ 3 Mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 4 Interkommunalt samarbeid

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5 Åpning av jakt på elg, hjort og rådyr

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6 Fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7 Fravik fra minstearealet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Godkjenning og endring av vald

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14 Godkjenning og endring av bestandsplanområde for elg og hjort

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 16 Godkjenning og endring av bestandsplan for elg og hjort

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 18 Fellingstillatelse for elg og hjort

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 20 Fellingstillatelse for rådyr

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 32 Rapportering

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 33 Bruk av Hjorteviltregisteret

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 34 Mislighold av rapporteringsplikt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 37 Dispensasjon

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Forurensningsloven

§ 36 Avfall langs offentlige veger m.v.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Friluftsløven

§ 2 Ferdsel i utmark

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 3a Ferdsel på vei eller sti i innmark

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14 Avgift for adgang til friluftsområde

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 15 Regulering av ferdsel på visse friluftsområde

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 16 Sperring av særlig utsatt område

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 18 Krav om innløsning av særlig utsatt område

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 20 Uttalelse om tvilsspørsmål

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 24 Forholdet til forvaltningsloven, herunder om kunngjøring og klage

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 35 Tiltak og inngrepsløyve for å lette ferdsel i utmark

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Geodataløven

§ 4 Deltakende virksomheter

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5 Offentlige geodatatjenester

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6 Deling av geodata

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8 Harmonisering, samvirksomhetsevne og dokumentasjon av data og tjenester (metadata)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Hundeløven

§ 6 Sikring av hund ved båndtvang m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9 Unntak fra sikringsreglene

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Ro og orden mv.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 12 Antall hunder i en husholdning eller på en eiendom

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Husleieloven

§ 11-1. Boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11-2 Elev- og studentboliger

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11-3 Tjenestebolig

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Jordlova

§ 3 Handsaming av landbrukssaker

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6 Arbeidsoppgåver

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8 Driveplikt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8a. Fritak frå driveplikt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9 Bruk av dyrka og dyrkbar jord

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Drift av jordbruksareal, nydyrking og driftsvegar

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 12 Deling

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 18 Føresegner om tilskot

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 19 Tilsyn

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Kommunal forkjøpsrett til leiegårder

§ 2

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 3

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Konsesjonsloven

§ 2 Virkemiddel

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5 Unntak på grunnlag av erververens stilling

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7 Nedsatt konsesjonsgrense for bebygd eiendom

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9 Særlige forhold for landbrukseiendommer

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9a Priskontroll ved erverv av landbrukseiendom

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 10 Særlige forhold ved avgjørelser av saker etter forskrift om nedsatt konsesjonsgrense

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Vilkår for konsesjon

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 13 Frist for søknad om konsesjon

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14 Forskrift om saksbehandlingen

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 16 Overtredelse av konsesjonsvilkår

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 17 Kontroll med at vilkår overholdes m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 18 Frist til å ordne forholdet når konsesjon ikke er gitt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 20 Forbud mot forringelse av eiendommen

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Lakse- og innlandsfiskloven

§ 7 Regulering av utbygging og annen virksomhet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7a Nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 23 Fiske på kommunal grunn

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 25 Organisering av fiskeforvaltningen i vassdrag

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 25a Driftsplanlegging

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 27 Pålegg om salg av fiskekort

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 28 Pålegg om fiskekulturiltak

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 30 Fiskeravgift

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 31 Tvist om grenser m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 34 Regler for fangst av innlandsfisk

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 36 Fiske i friløpet, tilstopping.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 42 Kontroll, oppsyn og overvåking

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 47 Utkasting og administrativ inndragning

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Motorferdselloven

§ 4 Tillatelser med hjemmel direkte i loven

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 4a Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5 Tillatelser etter vedtak

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6 Tillatelser etter søknad når særlige grunner foreligger

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Odelslova

§ 30 Når stat eller kommune har tatt over odelsjord

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 32 Oreigning, oreigningsliknande tilfelle og makeskifte

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 54 Deling av eigedom

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Produktkontrolloven

§ 4 Myndighet for Kongen

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Sikkerhetsloven

§ 7-6 Eiendommer av sikkerhetsmessig betydning

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Skogbrukslova

§ 5 Skogregistrering og skogbruksplan

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6 Forynging og stell av skog

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7 Vegbygging i skog

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8 Hogst og måling

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9 Førebyggjande tiltak

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 10 Tiltak etter skade på skog

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 11 Meldeplikt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 12 Vernskog

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 15 Bruk av skogfondet

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 16 Renter av skogfondsmiddel

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 19 Tilskot

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 20 Tilsyn, kontroll og rapportering

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 23 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Vassdragsreguleringsloven

§ 12 Offentliggjøring av søknad og innsigelse

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 13 Utgifter til nødvendig bistand

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14 Konesjonsavgifter

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Vass- og avløpsanleggsloven

§ 1 Kommunalt eigarskap til vass- og avløpsanlegg

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 2 Kommunalt løyve til privat vass- og avløpsanlegg

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 3 Kommunale vass- og avløpsgebyr

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5 Lokale forskrifter

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Veglova

§ 4

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 5

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 6

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 9

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 14

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 15

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 17

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 18

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 20

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 26

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 27

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 29

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 30

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 31

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 32

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 33

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 34

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 36

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 37

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 38

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 40

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 41

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 42

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 43

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 44

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 48

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 50

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 51

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 52

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 56

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 57

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Vegtrafikkloven

§ 5 Skiltregler m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 7 Særlige forbud mot trafikk.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 8 Vilkårsparkering til allmennheten mv.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 13 Krav til kjøretøyer og bruk av kjøretøyer.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 31a Gebyr for parkeringsovertredelser og visse andre overtredelser.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 38 Panterett og inndriving m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 43b Behandling av personopplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Viltloven

§ 7 (forbud mot vilt i fangenskap)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 16 (fellingstillatelse på hjortevilt og bever - minsteareal)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 20 (bruk av våpen under jakt)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 23 (bruk av hund under jakt)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 24 (fangst)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 26 (fullmakt for Kongen til å gi forskrifter)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 29 (retten til jakt i sameiestrekning)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 36 (almenhetens jaktadgang)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 37 (sammenslåing til felles viltområde)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 38 (sammenslåing for å oppnå minsteareal for storviltjakt)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 39 (obligatorisk jegerprøve)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 40 (kontroll med betalt jegeravgift)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 48 (viltfondets og kommunens eiendomsrett)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 50 (plikt til å opplyse om jaktutbytte)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

§ 51 (skuddpremier)

- Kommunestyret > Utvalg for samfunnstjenester

Utvalg for velferd

Brukerromsloven

§ 3 Etablering av brukerromsordning og krav om godkjenning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5 Behandling av helseopplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Bustøtteleova

§ 14 Tilskot til etablering i eigen bustad for vanskelegstilte på bustadmarknaden

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 15 Tilskot til tilpassing av bustad for personar med behov for tilpassa bustad

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Helse- og omsorgstjenesteloven

§ 3-1 Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-2 a Kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-2 Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-3 Helsefremmende og forebyggende arbeid

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-4 Kommunens plikt til samarbeid og samordning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-5 Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-6 Kommunens ansvar overfor pårørende

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-8 Brukerstyrt personlig assistanse

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-9 a Helse- og omsorgstjenester for barn plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-9 Helse- og omsorgstjenester for innsatte i fengsler i kriminalomsorgen

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-10 Pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 4-1 Forsvarlighet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 4-2 a.Om informasjon

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 4-2 Kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-1 Transport av behandlingspersonell

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-2 Beredskapsarbeid

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-3 Plikt til bistand ved ulykker og andre akutte situasjoner

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-4 Krav om politiattest

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-5 Kommunelege - medisinskfaglig rådgivning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-6 Brukerrom

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-7 Registrering av meldinger

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-8 Meldingsplikt til kommuneadministrasjonen

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5-10 Journal- og informasjonssystemer

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 6-1 Plikt til å inngå samarbeidsavtale

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 6-5 Endring og oppsigelse av avtaler

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 7-1 Individuell plan

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 7-2 Koordinator

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 7-3 Koordinerende enhet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 8-1 Undervisning og praktisk opplæring

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 8-2 Videre- og etterutdanning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 8-3 Forskning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-1 Formål

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-3 Rett til medvirkning og informasjon

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-4 Krav til forebygging

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-5 Vilkår for bruk av tvang og makt

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-7 Kommunens saksbehandling

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-9 Krav til gjennomføring og evaluering

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 9-11 Klage

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 10-1 Kommunens plikt til å vurdere bruk av tvang etter melding fra pårørende

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 10-2 Tilbakehold i institusjon uten eget samtykke

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 10-3 Tilbakeholdelse av gravide rusmiddelavhengige

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 10-6 Innledning til sak etter §§ 10-2 og 10-3

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 10-7 Overprøving i tingretten

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 10-8 Ansvar for å reise tvangssak

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 11-1 Kommunens ansvar for utgifter

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 11-2 Vederlag for helse- og omsorgstjeneste

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 11-4 Kommunalt finansieringsansvar for utskrivningsklare pasienter

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 12-3a Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 12-6 Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 13-2 Eldre forskrifter mv.

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Helsepersonelloven

§ 10 Informasjon til pasienter m.v.

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 16 Organisering av virksomhet som yter helse- og omsorgstjenester

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 25 b Opplysninger for å yte helsehjelp til en annen pasient

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 26 Opplysninger til virksomhetens ledelse og til administrative systemer

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 32 Opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 33 Opplysningsplikt til barnevernet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 36 Melding om dødsfall

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 39 Plikt til å føre journal

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 41 Plikt til å gi pasienter innsyn i journal

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Opplæringslova

§ 9-4 Oppfølgingstjeneste for dei som ikkje er i vidaregåande opplæring eller arbeid

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Pasient- og brukerrettighetsloven

§ 2-1 e Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 2-1 Rett til nødvendig hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 2-8 Tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 4-6 a Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 7-7 Forvaltningslovens anvendelse

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 7-8 Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Psykisk helsevernloven

§ 3-1 Legeundersøkelse

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 3-6 Varslings- og bistandsplikt for offentlig myndighet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 4-1 Individuell plan

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Sosialtjenesteloven

§ 3 Kommunens ansvar

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 4 Krav til forsvarlighet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 5 Internkontroll

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 6 Opplæring av kommunens personell

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 7 Kommunens økonomiske ansvar

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 12 Informasjon og generell forebyggende virksomhet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 13 Samarbeid med andre offentlige organer og tjenesteytere og samordning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 14 Samarbeid med frivillige organisasjoner

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 15 Boliger til vanskeligstilte

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 16 Beredskapsplan, hjelpeplikt og gjensidig bistand

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 17 Opplysning, råd og veiledning

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 18 Stønad til livsopphold

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 19 Stønad i særlige tilfeller

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 20 a Bruk av vilkår for personer under 30 år

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 20 Bruk av vilkår

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 21 Stønadsformer

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 22 Utbetaling av stønad

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 23 Følgen av at det er gitt uriktige opplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 25 Refusjon i underholdsbidrag

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 26 Refusjon i ytelser fra folketrygden m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 27 Midlertidig botilbud

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 28 Rett til individuell plan

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 31 Iverksetting av programmet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 32 Programmets varighet

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 33 Individuell plan for deltakere i kvalifiseringsprogram

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 34 Avbrudd i og avslutning av program

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 36 Reduksjon i kvalifiseringsstønad ved fravær

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 37 Samordning mellom kvalifiseringsstønad og arbeidsinntekt mv.

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 38 Samordning mellom kvalifiseringsstønad og andre offentlige ytelser

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 39 Utbetaling av kvalifiseringsstønad

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 40 Trekk i framtidige utbetalinger m.m.

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 42 Plikt til å rådføre seg med tjenestemottaker

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 43 Innhenting av opplysninger

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 46 Folkevalgt organs sammensetning i enkeltsaker

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 49 a Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

§ 49 Avgjørelse av tvister

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Spesialisthelsetjenesteloven

§ 2-1b Beredskapsplan

- Kommunestyret > Utvalg for velferd

Kontrollutvalget

Kommuneloven

§ 23-3 Forvaltningsrevisjon

- Kommunestyret > Kontrollutvalget

§ 23-4 Eierskapskontroll

- Kommunestyret > Kontrollutvalget

§ 23-6 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

- Kommunestyret > Kontrollutvalget

Valgstyret

Valgloven

§ 2-4 Tilgang til folkeregisteret

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 2-7 Utlegging av manntallet til offentlig ettersyn

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 2-8 Retting av manntallet

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 2-9 Melding om endringer i manntallet

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 2-11 Forskrift

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 3-4 Ombudsplikt

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-7 Frist for å levere listeforslaget

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-8 Tilbakekalling av listeforslaget

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-9 Hvem som har ansvaret for å godkjenne listeforslaget

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-10 Valgmyndighetenes behandling av listeforslagene

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-12 Kunngjøring av valglister

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-13 Trykking av stemmesedler

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 5-14 Forskrift

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-1 Kunngjøring av når og hvor velgerne kan stemme

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-2 Hvem som har ansvaret for stemmingen i et valglokale

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-3 Antallet valgmedarbeidere ved stemming som ikke foregår i et valglokale

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-5 Valgurner

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-6 Ordensregler

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-7 Universell utforming

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-8 Rett til veiledning og assistanse

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-9 Hemmelig stemming

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-11 Legitimasjon

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-12 Stemming utenfor valglokalet

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-13 Oppbevaring og transport av valgmateriell

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 6-14 Forskrift

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 7-1 Når velgerne kan forhåndsstemme

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 7-2 Hvor velgerne kan forhåndsstemme

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 7-4 Elektronisk manntall

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 7-5 Hvordan velgerne kan forhåndsstemme i egen kommune

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 7-6 Hvordan velgerne kan forhåndsstemme utenfor egen kommune

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 7-8 Hvordan velgerne kan forhåndsstemme før den ordinære forhåndsstemmingen (tidligstemming)

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 8-5 Brevstemming

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 9-1 Når velgerne kan stemme

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 9-2 Stemmekretser

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 9-3 Hvor velgerne kan stemme

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 9-4 Bruk av elektronisk manntall eller papirmanntall

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 9-5 Hvordan velgerne kan stemme i valglokaler med elektronisk manntall

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 9-6 Hvordan velgerne kan stemme i valglokaler med papirmanntall

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-2 Godkjenning av stemmegivninger hvis stemmeseddelen er lagt i en stemmeseddelkonvolutt

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-3 Godkjenning av stemmesedler

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-4 Hvem som har ansvaret for godkjenning av stemmesedler som er lagt i stemmeseddelkonvolutt, og av stemmesedler som det er tvil om skal godkjennes

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-5 Prinsipper for opptelling av stemmesedler

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-7 Hvem som har ansvaret for den første opptellingen

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-8 Gjennomføring av første opptelling

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-10 Hvem som har ansvaret for den andre opptellingen

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-11 Gjennomføring av andre opptelling

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-12 Kontroll ved den andre opptellingen og registrering av personstemmer

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-13 Oversending av materiell til distriktsvalgstyret og fylkesvalgstyret

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-15 Protokoll

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 10-16 Forskrift

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 13-1 Fordelingen av mandatene ved kommunestyrevalg

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 13-2 Kåring av de valgte representantene ved kommunestyrevalg

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 13-3 Informasjon til de valgte kommunestyrerepresentantene

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 13-4 Kunngjøring og oversendelse av protokoll ved kommunestyrevalg

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 14-1 Når det skal holdes flertallsvalg

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 16-8 Saksbehandlingen i det organet som klagen settes frem for

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 16-9 Klagebehandlingen i riksvalegstyret

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 17-4 Forskrift

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 19-2 Nytt valgoppgjør til fylkestinget eller kommunestyret

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 20-1 Elektronisk valggjennomføringssystem

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 20-2 Forskrift

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 21-6 Opplysninger til valgstatistikk

- Kommunestyret > Valgstyret

§ 21-7 Valgobservasjon

- Kommunestyret > Valgstyret

Ordfører

Domstolloven

§ 191

- Kommunestyret > Ordfører

Ekteskapsloven

§ 12 Vigslere

- Kommunestyret > Ordfører

Kommuneloven

§ 7-1 Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget

- Kommunestyret > Ordfører

Twisteloven

§ 2-5 Stedfortreder for upersonlige rettssubjekter

- Kommunestyret > Ordfører

Valgloven

§ 19-2 Nytt valgoppgjør til fylkestinget eller kommunestyret

- Kommunestyret > Ordfører

Bærum kommune

Helse- og omsorgstjenesteloven

§ 3-2 Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

- Kommunestyret > Bærum kommune

Krisesenterlova

§ 2 Krav til krisesentertilbudet

- Kommunestyret > Bærum kommune

§ 3 Individuell tilrettelegging av tilbud

- Kommunestyret > Bærum kommune

§ 4 Samarbeid og samordning

- Kommunestyret > Bærum kommune

Asker og Bærum brann og redning IKS

Brann- og eksplosjonsvernloven

§ 7 Tiltak ved store arrangementer

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 8 Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 9 Etablering og drift av brannvesen

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 10 Dokumentasjon og rapportering

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 11 Brannvesenets oppgaver

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 13 Særskilte brannobjekter

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 14 Ytterligere sikringstiltak og beredskap

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 15 Samarbeid mellom kommuner

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 16 Nødalarmeringssentral

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 17 Tjenesteplikt i brannvesenet

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 18c Kommunenes ansvar for opplæring av deltidspersonell i brann- og redningsvesenet

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 29 Erstatning for deltakelse i brannvesenets rednings- og slokkearbeid

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 30 Kompensasjon og utgiftsfordeling mellom kommuner

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 31 Sentral tilsynsmyndighet

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 32 Lokal tilsynsmyndighet

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 33 Tilsynsmyndighetens rett til å kreve opplysninger

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 34 Tilsynsmyndighetens rett til adgang m.m.

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 35 Tilsynsmyndighetens rett til å innhente prøver

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 36 Tilsynsmyndighetens plikt til å avgi rapport etter tilsyn

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 37 Pålegg og forbud mot bruk

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 39 Tvangsmulkt

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 40 Tvangsgjennomføring

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

§ 43 Utfyllende forskrifter

- Kommunestyret > Asker og Bærum brann og redning IKS

Delegering etter plan- og bygningsloven - samlet oversikt

1.1 Delegeringssperrer vedtatt av kommunestyret

Kommunestyret skal sely treffe vedtak i følgende saker etter plan- og bygningsloven:

- | | |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| § 3-3 | Vedta særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen etter plan- og bygningsloven |
| § 3-7 | Vedta hvorvidt planforberedelse skal overføres til statlig eller regional myndighet |
| § 9-2 | Vedta organisering av eventuelt pålagt interkommunalt samarbeid |
| § 11-1 | Vedta kommuneplanens rullerende handlingsdel |
| § 11-13 | Fastsette planprogram for kommuneplan |

1.2 Delegering av vedtaksmyndighet til formannskapet

Formannskapet har fullmakt til å treffe avgjørelser etter følgende bestemmelser i plan- og bygningsloven:

- | | |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| § 5-4 | Vedta hvorvidt kommunen skal fremme innsigelse til andres planforslag |
| § 5-6 | Treffe vedtak ifm. mekling ved innsigelse til andre planforslag |
| § 8-4 | Vedta hvorvidt kommunen skal bringe en vedtatt regional plan inn for Departementet |
| § 11-13 | Vedta forslag til planprogram for kommuneplan utlagt til offentlig ettersyn |
| § 11-14 | Vedta forslag til kommuneplan og kommunedelplan utlagt til offentlig ettersyn |
| § 16-5 | Godkjenne ekspropriasjon til fordel for grunneier |
| § 16-6 | Godkjenne ekspropriasjon for erverv av mindre stykker ubebygde grunn for at tomt skal få en mer hensiktsmessig grense eller form |

1.3 Delegering av vedtaksmyndighet til utvalg for plan og byggesak

Utvalg for plan og byggesak har fullmakt til å treffe avgjørelser etter følgende bestemmelser i plan- og bygningsloven:

- | | |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| § 12-8 | Avgjøre om kommunedirektørens beslutning om at privat planinitiativ ikke skal fremmes, skal opprettholdes |
| § 12-8 | Avgjøre uenighet på vesentlige punkter i oppstartsmøtet som forslagsstiller etter § 12-8 kan kreve forelagt kommunestyret til vurdering |
| § 12-9 | Fastsette planprogram for reguleringsplaner; både områderegulering og detaljregulering |
| § 12-9 | Avgjøre om kommunedirektørens beslutning om ikke å fastsette planprogram skal opprettholdes |
| § 12-10 | Vedta forslag til reguleringsplan utlagt til offentlig ettersyn |
| § 12-11 | Vedta privat forslag til reguleringsplan utlagt til offentlig ettersyn |

UTKAST 10.09.2024

- § 12-11 Avgjøre om kommunedirektørens beslutning om ikke å fremme eller vedta privat forslag til endring av reguleringsplan skal opprettholdes
- § 12-12 Vedta mindre reguleringsplaner når planen er i samsvar med rammer i kommuneplanens arealdel og det er mindre enn fire år siden den ble vedtatt av kommunestyret
- § 12-12 Behandle klager over kommunestyrets endelige vedtatte reguleringsplan
- § 12-14 Treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder
- § 12-14 Treffe vedtak om å oppheve reguleringsplan som i det vesentlige er i strid med overordnet plan
- § 13-1 Vedta midlertidig forbud mot tiltak
- § 13-3 Vedta fristforlengelse for midlertidig forbud mot tiltak
- § 18-7 Vedta fordelingsfaktor for opparbeidelse og refusjon
- § 19-2 Vedta dispensasjon fra bestemmelsene fastsatt i eller i medhold av plan- og bygningsloven

1.4 Delegering av vedtaksmyndighet til kommunedirektør

- § 12-9 Utarbeide forslag til planprogram for planer med vesentlige virkninger og sende disse på høring, etter å ha varslet utvalg for plan og byggesak
- § 12-11 Legge private reguleringsforslag ut på offentlig ettersyn (1. gangsbehandling), forutsatt at forslaget er i samsvar med overordnet vedtatt plan
- § 12-14 Treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftinteresser
- § 19-2 Vedta dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av plan- og bygningsloven



Saksframlegg

Arkivsak

24/02334-23

Saksbehandler

Heidi Kristine Syrdahl
Rustand

Behandles av

Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for medborgerskap
Utvalg for samfunnstjenester
Kommunestyret

Møtedato

19.09.2024
19.09.2024
19.09.2024
26.09.2024
26.09.2024
15.10.2024

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.

1. Sammendrag

Plan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 har som mål å identifisere stier, turveier, løyper, sykkelstier, ro- og padleleder, klatrefelt og målpunkt i Asker kommune, samt lage en langsiktig og bærekraftig 12-års plan for å ivareta og utvikle ferdselsårene, for å fremme god helse og livskvalitet for alle, bolyst og reiseliv.

Planen har til hensikt å bokstavelig talt knytte sammen kommunen fra nord til sør, styre ferdselen og tilrettelegge bedre for økt bruk av utfartsområdene, på naturens premisser, og i samarbeid med grunneiere og frivilligheten.

Planen skal bidra til å oppnå mål i «Asker kommuneplan 2023-2030» (s 30), og flere temaplaner¹; blant annet [Temaplan for fysisk aktivitet, Idrett og friluftsliv 2021-2033](#), der friluftsliv er en prioritert satsing:

1) Videreutvikle infrastruktur for gjennomgående sti/tur/syssel- og sti-/løypenett som binder boligområder, skoler, friområder og nærmiljøanlegg sammen.

2) Stier/løyper skal være tilgjengelig innenfor 500 meter fra der folk bor.

Asker har som mål å bli kåret til Norges beste friluftskommune innen planperioden. Kyststien og Asker sør prioriteres i kommunestyreperioden. Planen er en del av en nasjonal og regional satsing på friluftslivets ferdselsårer i planlegging. Kartverkets «Nasjonal database for turruter» skal oppdateres.

Planen inneholder en langsiktig 12-årig strategi for investeringer og vedlikehold av turstier, sykkelruter, skiløyper, padleled og målpunkter. Anleggslisten koordineres med kommunens handlingsprogram, med oversikt over investeringer i idretts- og friluftsanlegg, og fordeling av spillemidler.

2. Bakgrunn for saken

Det er kommunen som ifølge Friluftsloven har hovedansvaret for, og rett til å merke og skilte ferdselsårer i utmark (kan utføres av bestemte aktører etter avtale). Asker kommune trenger derfor en langsiktig plan med oversikt over dagens status og avtaler, langsiktige resultatmål, konkrete behov for enkelte nyetableringer (missing links) og opprusting av friluftsanlegg som gamle stier, turveier, løyper og leder.

Arbeidet er forankret i overordnede Bærekraftsmål i Asker kommuneplan 2020-2032; som god helse og trivsel, bærekraftige byer og samfunn, og samarbeid for å nå målene. Det legges vekt på å utvikle et sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig tilbud.

Plantypen inngår i gruppen "planer i henhold til statlige plankrav" ved revidering av kommunens planstrategi. Arbeidet har fulgt Miljødirektoratets veileder M-1292/2019- [Plan for friluftslivets ferdselsårer](#)

3. Saksopplysninger

I Asker kommunes arbeid med idrett og friluftsliv, har friluftslivsanlegg, og andre anlegg for egenorganisert aktivitet, fått prioritet.

Investeringer i friluftslivets ferdselsårer tilrettelegger for egenaktivitet, både for bredde og topp. Av forskjellige typer fysisk aktivitet som befolkningen utøver, viser friluftslivsaktiviteter størst grad av sosial likhet i deltakelse og er den aktiviteten flest bruker tid på, eller kan tenke seg å starte med når en skal i gang med fysisk aktivitet.

For eksempel kan Asker kommune, dersom vi får 1000 inaktive personer i aldersgruppen 50-59 år til å begynne å gå 10-15 minutter hver dag, bidra til en mulig

gevinst på 7300 «friske selvstendige leveår» (helsetapsjusterte leveår i et livsløp). ([Helsedir.2024](#)). Dette har stor betydning for kommunens velferdsbudsjett. I tillegg kommer den enkeltes positive helsegevinster, forståelse for naturverdier og bolyst. Satsing på gode friluftsanlegg er med på å tilrettelegge bedre for frivilligheten og vil kunne styrke det naturbaserte reiselivet i kommunen.

I arbeidet med handlingsplanen har det vært gjennomført flere workshops og møter med grunneierrepresentanter, lag og foreninger og naturbasert reiseliv. Planen har vært på høring vinter/våren 2024. Orientering om arbeidet er gitt rådene, utvalg for Medborgerskap og utvalg for Samfunnstjenester.

Det skal etableres rutiner for aktivt bruk av kartgrunnet til Friluftslivets ferdselsårer i annen planlegging og samarbeid på tvers av virksomhetene. Rutiner skal etableres for å sikre turveier/stier som er regulert til offentlig friområde.

Det planlegges samarbeid med grunneierlag og friluftslivsorganisasjoner om etablering og drift av anlegg, og informasjon om Allemannsretten, plikter og hensyn ved ferdsel.

4. Kommunedirektørens vurdering

Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 er med på å oppfylle nasjonale, regionale og kommunale mål for friluftslivet som et viktig miljø- og folkehelseiltak. Planen konkretiserer kommuneplanens målsetting om å videreutvikle infrastruktur for gjennomgående sti/tur/sykkel- og løypenett.

Selv om mye er bra, er det et behov for å harmonisere friluftstilbudet i ulike deler av kommunen og til ulike målgrupper, og å bedre informasjonen om friluftslivstilbud.

Ved å betrakte, utvikle og drifte friluftslivsanleggene på lik linje med idrettsanlegg, vil kommunen skape et mer systematisk, langsiktig, miljø- og økonomisk bærekraftig friluftslivstilbud til innbyggerne, i samarbeid med frivilligheten og grunneierrepresentanter.

Kommunens satsing vil kunne nå mange og en stor bredde av innbyggere. Muligheten for å oppnå en god folkehelsegevinst er god, selv med moderate investeringer og driftskostnader. Det legges samtidig vekt på å skaffe eksterne midler der dette er mulig.

Fremdriften på arbeidet vil avhenge av tilgang på frivillige, lokale forhold på stedet og økonomi.

5. Konklusjon

Friluftslivets ferdselsårer brukes av en stor del av innbyggerne og besøkende i Asker kommune, og er viktige folkehelseiltak. Det er derfor nødvendig å igangsette en mer planmessig, økonomisk og miljømessig bærekraftig tilrettelegging og vedlikehold av turveier, stier, skiløyper, padleleder og klatrefelt. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 er en start på dette arbeidet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035
Kunnskapsgrunnlag Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035
Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer til
Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035



Saksprotokoll

Arivsak
24/02334

Saksbehandler
Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	19.09.2024	24/24
2 Ungdomsrådet	19.09.2024	29/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	21/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	28/24
5 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	31/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Eldrerådet har behandlet saken i møte 19.09.2024 sak 24/24

Behandling

Rådgiver Heidi Rustand innledet til saken (*presentasjon*).

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.



Saksprotokoll

Arivsak
24/02334

Saksbehandler
Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	19.09.2024	24/24
2 Ungdomsrådet	19.09.2024	29/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	21/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	28/24
5 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	31/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 19.09.2024 sak 21/24

Behandling

Leder Kay Sørensen og kommunedirektørens representant Trine Groven innledet kort til saken.

May Myklebust fremmet følgende forslag til nytt punkt 3:

- 3. Mange skogs- og turveier har bom for å hindre biltrafikk, men disse er ofte også til hinder for rullestoler og barnevogner.*

Kommunedirektøren bes derfor gå i dialog med grunneiere av skogs- og turveier for å få bommen utformet på en slik måte at den ikke hindrer rullestoler og barnevogner i å komme forbi.

Myklebusts forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.
3. Mange skogs- og turveier har bom for å hindre biltrafikk, men disse er ofte også til hinder for rullestoler og barnevogner.

Kommunedirektøren bes derfor gå i dialog med grunneiere av skogs- og turveier for å få bommen utformet på en slik måte at den ikke hindrer rullestoler og barnevogner i å komme forbi.



Saksprotokoll

Arivsak
24/02334

Saksbehandler
Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	19.09.2024	24/24
2 Ungdomsrådet	19.09.2024	29/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	21/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	28/24
5 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	31/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 19.09.2024 sak 29/24

Behandling

Rådgiver Hege Oshaug innledet til saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.



Saksprotokoll

Arivsak
24/02334

Saksbehandler
Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	19.09.2024	24/24
2 Ungdomsrådet	19.09.2024	29/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	21/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	28/24
5 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	31/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	67/24

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 31/24

Behandling

Leder Bente Stein Mathisen (H) innledet kort til saken.

Rådgiver Heidi Rustad var til stede og svarte på spørsmål med direktør Christer Best Gulbrandsen.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.



Saksprotokoll

Arivsak
24/02334

Saksbehandler
Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	19.09.2024	24/24
2 Ungdomsrådet	19.09.2024	29/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	21/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	28/24
5 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	31/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	67/24

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 28/24

Behandling

Rådgiver Heidi Rustand var til stede for å svare ut spørsmål.

Inger Johanne Aaby (Sp) fremmet følgende tilleggsforslag:

Nytt vedtakspunkt:

Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer brukes som grunnlag for idrettslag, friluftslivsorganisasjoner og andre frivillige organisasjoners søknader om tiltak gjennom aktivitetspotten som følges opp i fremtidige handlingsprogram.

Kåre J. Møllerhagen (H) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av V, H og FrP:

Der hvor det er interesse og mulighet for å benytte idrettslag eller andre frivillige organisasjoner skal disse gis mulighet for å rydde, drifte og vedlikeholde stier,

løyper, idrettsanlegg, etc som egner seg for dette og hvor kommunen har budsjettert med drift og vedlikehold.

Jakob Wahl (A) fremmet følgende tilleggsforslag:

Forslag til nytt punkt:

Kommunen fortsetter å ha dialog med grunneiere om forsøksvis å etablere alternativ sti/vei der tidligere etablerte ferdselsårer har gått gjennom gårdstun.

Aabys tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Wahls tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Møllerhagens tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 tas til orientering.
2. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer, følges opp i fremtidige handlingsprogram og årlig anleggsliste for spillemidler.
3. Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårers anleggsliste, med anslag for investeringer brukes som grunnlag for idrettslag, friluftslivsorganisasjoner og andre frivillige organisasjoners søknader om tiltak gjennom aktivitetspotten som følges opp i fremtidige handlingsprogram.
4. Der hvor det er interesse og mulighet for å benytte idrettslag eller andre frivillige organisasjoner skal disse gis mulighet for å rydde, drifte og vedlikeholde stier, løyper, idrettsanlegg, etc som egner seg for dette og hvor kommunen har budsjettert med drift og vedlikehold.

5. Kommunen fortsetter å ha dialog med grunneiere om forsøksvis å etablere alternativ sti/vei der tidligere etablerte ferdselsårer har gått gjennom gårdstun.



Asker
kommune

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035



Innhold

Sammendrag.....	2
1 Innledning.....	4
1.1 Avgrensing.....	4
1.2 Hvorfor en plan for friluftslivets ferdselsårer?	4
1.2.1 Friluftsliv styrker folkehelsen, inkluderer alle, gir naturopplevelse og bolyst.....	4
1.2.2 Nasjonal og regional satsing	5
1.2.3 Forankring i lovverk.....	5
1.2.4 Lokal forankring.....	5
1.2.5 Utfordringsbildet synliggjør behovet for et mer helhetlig og langsiktig arbeid	6
2 Mål	8
2.1 Hovedmål.....	8
2.2 Resultatmål for Friluftslivets ferdselsårer 2024-2035.....	9
1. Helhetlig stedsutvikling: God oversikt og helhetlig planlegging	9
2 Alle i aktivitet: i nærområdene, i skogen og langs kysten.....	9
3 Likeverdige vilkår: Harmonisering av arbeidsform, avtaler og tilbud, inkludere alle i aktivitet.....	10
3. Tiltaksliste prioriterte friluftsanlegg	12
4. Økonomi og organisering ved etablering og drift.....	15
4.1 Friluftsanlegg og idrettsanlegg sidestilles	15
4.2 Spillemidler til friluftsanlegg.....	15
4.3 Midler til investeringer og drift	15
4.4 Fremdrift	17
5. Oppfølging av planen	17
6 Medvirkning og øvrig arbeid med planen.....	18

Praktisk: Ord som er understreket inneholder en direkte kopling til aktuelle referanser og nettsider.

Foto s. 1: Asker kommune, Getty Images

Sammendrag

Av forskjellige typer fysisk aktivitet som befolkningen utøver, viser friluftslivsaktiviteter størst grad av sosial likhet i deltakelse og er den aktiviteten flest kan tenke seg å starte med når en skal i gang med fysisk aktivitet. Turgåing er den fysiske aktiviteten vi i Norge totalt sett bruker mest tid på, og en stor andel av befolkningen benytter turveier og turstier. I kommunens arbeid med idrett og friluftsliv har derfor friluftslivsanlegg, og andre anlegg for egenorganisert aktivitet, fått høyere prioritet.

Handlingsplanen «Plan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035» har som mål å identifisere stier, turveier, løyper, sykkelstier, ro- og padleleder, klatrefelt og målpunkt i Asker kommune, samt lage en langsiktig og bærekraftig 12- års plan for å ivareta og utvikle ferdselsårene, for å fremme god helse og livskvalitet for alle, bolyst og reiseliv. (M-1292).

Planarbeidet har vært en del av en nasjonal og regional satsing forankret i Nasjonal handlingsplan for friluftsliv (2018) og Stortingsmelding nr. 18 (2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet. Arbeidet har fulgt Miljødirektoratets veileder M-1292/2019- Plan for friluftslivets ferdselsårer og vært støttet av fylkeskommunen gjennom det nasjonale og regionale Prosjektet Friluftslivets ferdselsårer.

Planen har også til hensikt å bokstavelig talt knytte sammen kommunen fra nord til sør, styre ferdselen og tilrettelegge bedre for økt bruk av utfartsområdene, på naturens premisser, og i samarbeid med grunneiere og frivilligheten.

Planen skal bidra til å oppnå mål i Asker kommuneplan 2023-2030 og blant annet Temaplan for fysisk aktivitet, Idrett og friluftsliv 2021-2033, der friluftsliv er en prioritert satsing:

- *Videreutvikle infrastruktur for gjennomgående sti/tur/syssel- og sti-/løypenett som binder boligområder, skoler, friområder og nærmiljøanlegg sammen,*
- *Stier/løyper skal være tilgjengelig innenfor 500 meter fra der folk bor.*

Asker har som mål å bli kåret til Norges beste friluftskommune innen planperioden.

En hovedstrategi er å betrakte, utvikle og drifte friluftslivsanleggene på lik linje med idrettsanlegg. Planen inneholder en langsiktig 12 årlig strategi for investeringer og vedlikehold av turstier, sykkelruter, skiløyper, padleled og målpunkter. Planen og anleggslisten rulleres hvert 4. år, og koordineres med kommunens handlingsprogram, med oversikt over investeringer i idretts- og friluftsanlegg, og fordeling av spillemidler. Kommunestyret tok Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 til orientering i sak 24/02334-23 15. oktober 2024.

Det skal etableres rutiner for aktivt bruk av kartgrunnet til Friluftslivets ferdselsårer i annen planlegging og samarbeid på tvers av virksomhetene. Rutiner skal etableres for å sikre turveier/stier som er regulert til offentlig friområde. Avtaler med grunneiere, driftsoperatører og frivilligheten skal systematiseres.

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer består av:

- Resultatmål
- Prioriterte friluftsanlegg i perioden 2024-2035
- Økonomiske konsekvenser

Kunnskapsgrunnetlaget omfatter stoff om allemannsretten og plikter, sikring av arealer, grunneieravtaler og driftsmodeller, oversikt over status for ulike ferdselsårer og målpunkter, behov for samarbeid på tvers av kommunene, informasjon og faguttrykk.



Foto skilt: Heidi KS Rustand



1 Innledning

«Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035» har som mål å identifisere stier, turveier, løyper, sykkelstier, ro- og padleleder, klatrefelt og målpunkt i Asker kommune, samt lage en langsiktig og bærekraftig plan for å ivareta og utvikle ferdselsårene, for å fremme god helse og livskvalitet for alle, bolyst og reiseliv. (Miljødirektoratet-1292).

Planen inneholder en langsiktig 12-årig strategi for bærekraftige investeringer og vedlikehold av ferdselsårer i Asker kommune.

Handlingsplanen har til hensikt å bokstavelig talt knytte sammen kommunen fra nord til sør, tilrettelegge for friluftsliv der folk bor, styre ferdselen, tilrettelegge bedre for økt bruk av utfartsområdene, på naturens premisser, og i samarbeid med grunneiere og frivilligheten.

1.1 Avgrensning

Fokuset er på tilrettelegging av turruter, - det vil si skiltet, merket og kartfestede traséer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk. Her avgrenset til fotruter, sykkelruter, klatrefelt, padleled og skiløyper. For at en turrute skal registreres i kartverkets turrutedatabase, skal det foreligge grunneieravtale, og en organisasjon eller kommunen skal være definert vedlikeholdsansvarlig. Planen tar også for seg ulike målpunkt knyttet til ferdselsårer.

Planen tar ikke for seg spesifikt opparbeiding av kommunens friområder. Av ressurs hensyn er det valgt å utelate ridestier og løyper for hundekjøring, i første utgave av planen.

1.2 Hvorfor en plan for friluftslivets ferdselsårer?

Friluftsliv er ikke bare fysisk aktivitet, men inneholder en verdifull samhandling mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse. Friluftslivet bidrar til økt livskvalitet, bedre psykisk og fysisk helse, inkludering, og styrker forståelse og omtanke for naturen. Disse gevinstene underbygger hvorfor kommunen trenger en mer strategisk planlegging, tilrettelegging og drift av friluftsanlegg.

1.2.1 Friluftsliv styrker folkehelsen, inkluderer alle, gir naturopplevelse og bolyst

Av forskjellige typer fysisk aktivitet som befolkningen utøver, viser friluftslivsaktiviteter størst grad av sosial likhet i deltakelse (se NIH rapport 2017).

Nærfriluftsliv er lett tilgjengelig, rimelig og krever lite utstyr, og er den aktiviteten flest kan tenke seg å starte med når en skal i gang med fysisk aktivitet (se Friluftsliv i Norge 2023).

Mulighet for å utøve friluftsliv der folk bor er med på å styrke befolkningens tilhørighet og bolyst.

Regjeringens handlingsplan Sammen om aktive liv 2020-2029 forteller at «... Turgåing er den fysiske aktiviteten vi i Norge totalt sett bruker mest tid på, og en stor andel av befolkningen benytter turveier og turstier. Attraktive arealer og enkle anlegg for friluftsliv nær der folk bor, er viktig for å nå målet om at en stor del av befolkningen utøver friluftsliv jevnlig.

Forskning og erfaringer viser at merkede og tilrettelagte stier og turveier påvirker deltakelse i friluftsliv».

Den samfunnsøkonomiske gevinsten av å få flere ut i aktivitet er på over 80 milliarder årlig nasjonalt. Som en illustrasjon kan Asker kommune spare over 1 million kr årlig dersom kun to hoftebrudd unngås på grunn av forebygging (Fallbarometer.no).

Friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder og gjennom stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle. Her spiller frivilligheten en viktig rolle. Se «Nasjonal handlingsplan for friluftsliv».

Folkehelseloven §4 og §7 stiller *lovmessige krav til kommunen om å fremme folkehelse* innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Kommunen skal *iverksette nødvendige tiltak* for å møte kommunens folkehelseutfordringer. Dette innebærer blant annet å legge til rette for fysisk aktivitet i befolkningen og gode fysiske og sosiale miljøer.

Dette legger føringer for arbeidet med friluftslivets ferdselsårer.

1.2.2 Nasjonal og regional satsing

Planarbeidet har vært en del av en nasjonal og regional satsing forankret i Nasjonal handlingsplan for friluftsliv (2018) og Stortingsmelding nr. 18 (2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet. Arbeidet har fulgt Miljødirektoratets veileder M-1292/2019-Plan for friluftslivets ferdselsårer og vært støttet av fylkeskommunen gjennom det nasjonale og regionale Prosjektet Friluftslivets ferdselsårer. Plantypen inngår i gruppen «planer i henhold til statlige plangrav» i kommunens planstrategi.

Plan for friluftslivets ferdselsårer koordineres med arbeidet med statlig sikring av friluftsområder og verdsetting av kommunale og regionale friluftsområder.

Planen skal også bidra til «Grønn rettferdighet» som legger vekt på å jevne ut tilgangen til grønne områder, slik at alle grupper i befolkningen får korteste naturopplevelser og mulighet til å delta i friluftslivet uavhengig av bosted og hvilken sosial gruppe en tilhører (St. meld. Nr. 15 (2022-2023 Folkehelsemeldinga). Regjeringens handlingsplan for universell utforming «Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge (2021–2025) er også førende for planen. Tiltak for å fremme et aktivt friluftsliv langs kysten står sentralt i regjeringens «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv»; Allmenhetens tilgang til strandsonen skal bedres. Områder som er viktige for friluftsliv skal fremstå som attraktive og friluftslivsområdene skal bli brukt av alle befolkningsgrupper.

1.2.3 Forankring i lovverk

Arbeidet med ferdselsårene reguleres videre av blant annet Plan og bygningsloven (Pbl) med forskrift, Friluftsloven, Markaloven og «Strandloven». Friluftsloven gir kommunen hovedansvar for tilretteleggingen. Lag og foreninger spiller likevel en sentral rolle for tilrettelegging og drift av stier og løyper.

1.2.4 Lokal forankring

Planen er forankret i Kommuneplanen for Asker kommune og Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Eksempel på andre relevante planer er Temaplan for medborgerskap, Temaplan naturmangfold, Temaplan Leve hele livet, Temaplan oppvekst, Temaplan handling mot klimaendringene, Temaplan for digitalisering og smart teknologi, Temaplan for næringsliv, Kulturmiljøplan og Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker.

1.2.5 Utfordringsbildet synliggjør behovet for et mer helhetlig og langsiktig arbeid

I Asker kommune omfatter friluftsanleggene anslagsvis rundt 400 km stinett, og ca. 400 km skiløyper. En ca. 250 km lang padleled går langs halvøya og ut til øyene. Kommunen har ansvaret for rundt 200 km med kyststripe, omkranset av kyststien, friområder, kommunale brygger og over 60 strender. Alt dette kan ha behov for å tilrettelegges, driftes og vedlikeholdes.

Mens de kommunale idrettsanleggene har egne driftsansvarlige, utføres arbeidet med drift og vedlikehold av kommunens friluftsanlegg både av kommunens egne ansatte samt flere andre aktører.

Det gjøres i dag en enorm innsats fra flere lag og foreninger for å tilrettelegge og vedlikeholde fotruter, løyper og leder i Asker. Som et eksempel utførte DNT Asker Turlag arbeid på ca. 330 km sommerstier i 2023, på oppdrag fra kommunen. Registrerte dugnadstimer er i gjennomsnitt 1800 timer pr år. I tillegg kommer uregistrert arbeid. Skiforeningen tilrettelegger og preparerer hver vinter ca. 300 km skiløyper gjennom en driftsavtale med kommunen. Det er likevel mye arbeid som gjenstår.

Utfordringsbildet

Gjennom innsiktsarbeidet til «Plan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035» er det avdekket ulike utfordringer rundt friluftsanleggene i kommunen:

- Sammen om aktive liv 2020-2029, viser at det ikke bør være lenger enn 200 meter til grønne områder og 500 meter til større grønne områder, for at områdene skal få funksjon som friluftslivsområde i hverdagen. I kunnskapsgrunnlaget til Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv kartla kommunen hvor langt unna ulike boligområder ligger til nærmeste tursti.
- Det er en underdekning av merkede rundturer og stier i midtre Asker og Asker sør.
- Kyststien er ikke fullført helt og det mangler driftsavtaler og stigrupper i sør.
- Det mangler universelt utformede (UU) turstier, tilpasset bruk av utendørs elektrisk rullestol, i kommunen.
- Befolkningsvekst og pandemi har synliggjort et ekstra behov for å styre ferdselen og arbeidet med besøksforvaltning i enkelte områder.
- Lite parkeringsmuligheter og manglende toalettforhold ved enkelte områder. Dette fører ved stort trykk til feilparkerte biler og forsøpling. (f.eks. de mest brukte klatrefeltene og enkelte strender).
- Lite bruk av spillemiddelordningen til friluftslivsanlegg blant organisasjonene og kommunen.
- Manglende finansiering av anlegg og etterslep på vedlikehold, - forsterket av kommunesammenslåing, klimaendringer og pandemi.
- Behov for koordinering mellom flere eksterne og interne aktører (lag og foreninger, Miljø og Samferdsel, Idrett og friluft, Eiendom, Samfunnsutvikling, Byggesak, Geodata, PRU, Kulturminner, Kommunikasjon osv.).
- Behov for økt samarbeid og informasjonsutveksling med frivilligheten om planer og arbeid som berører friluftslivets ferdselsårer.
- Harmoniseringsbehov rundt avtaler for tilrettelegging, drift og vedlikehold.

- Behov for bedre oversikt, oppdaterte grunneieravtaler, nye kartlag ol.
- Manglende grunnverv av regulerte offentlig friområder/turstier. Dette innebærer at tidligere regulerte stier er sårbare ved f.eks. dispensasjonssaker og omreguleringer. Bruk av rekkefølgebestemmelser, utbyggingsavtaler og statlig sikring ved erverv av grunn til turstier kan utnyttes bedre.
- «Allemannsretten» utfordres av utbygging, privatisering og ulovlige stengsler. Kommunen har et eget prosjekt for oppfølging av ulovlige tiltak i strandsonen. Tilbakemelding fra brukere og grunneiere viser at kunnskap om Allemannsretten, og pliktene som følger med, bør styrkes.
- Nedbygging av turområder og ferdselsårer til næring, hytter og boligområder kan føre til økt press på eksisterende ferdselsårer. Det er viktig å hensynta disse i fremtidig arealplanlegging.
- Hensyn til drikkevann og vern av natur kan komme i konflikt med friluftslivsaktivitet enkelte steder i Asker. Rett sti på rett sted er viktig.
- Grunneierrettigheter som jakt og skogsdrift må ivaretas ved tilrettelegging av ferdselsårer. Dette krever styring av ferdselen, og en ekstra sektor- og tjenesteovergripende innsats.
- Mulighetene som ligger i et systematisk samarbeid med grunneiere, næringsliv, reiselivssatsing og andre aktører er ikke fullt ut utnyttet.
- Informasjon til innbyggere og tilreisende om turforslag og turmål er fragmentert (se Handlingsplan for Reiseliv og opplevelsesnæring i Asker)

Utfordringene som har kommet frem i kartleggingsarbeidet viser at det er behov for mer helhetlig og langsiktig arbeid med ferdselsårene og friluftsanleggene i kommunen. Utfordringene danner grunnlag for valg av resultatmål i planen.



Foto: Asker kommune

2 Mål

Arbeidet er forankret i overordnede Bærekraftsmål i Asker kommuneplan 2020-2032 som:

- **«God helse og trivsel»:** Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.
- **«Bærekraftige byer og samfunn»:** Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.
- **«Samarbeid for å nå målene»:** Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling

Det legges vekt på å utvikle et sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig tilbud.

2.1 Hovedmål

Planen skal bidra til å oppnå mål i Asker kommuneplan 2023-2030;

«Kommunen vil bidra til å etablere gode møteplasser, sammenhengende grøntområder og et gjennomgående ski- og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter både i nærmiljøet, langs kysten og i marka» (Asker Kommuneplanens samfunnsdel s 30)

I Temaplan for fysisk aktivitet, Idrett og friluftsliv 2021-2033, er friluftsliv en prioritert satsing:

- **Sikre og videreutvikle areal for friluftsliv i nærmiljøene, med sammenhengende grønne og blå korridorer, i balanse mellom vekst og vern.**
- **Videreutvikle infrastruktur for gjennomgående sti/tur/syssel- og sti-/løypenett som binder boligområder, skoler, friområder og nærmiljøanlegg sammen,**
- **Stier/løyper skal være tilgjengelig innenfor 500 meter fra der folk bor.** (Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2033)

Sikring av viktige landskap og grønnsstrukturer mot nedbygging, tilrettelegging for bolyst og nye grønne næringer innenfor jordbruk- og skogbruk, grønn mobilitet (tilrettelegge for et gå- og sykkelvennlig samfunn), bevare kulturminner, utvikle reiselivet (opplevelsesbasert og aktivitetsbasert turisme) og digitalisering, er andre relevante strategier. (Asker kommuneplan samfunnsdel 2023-2030).

2.2 Resultatmål for Friluftslivets ferdselsårer 2024-2035

Asker kommune har hovedansvaret for at innbyggerne har tilfredsstillende anlegg og informasjon om turstier, sykkelstier, skiløyper og padling. Arbeidet med friluftslivets ferdselsårer utføres i et samarbeid mellom lag og foreninger, innbyggere, næringslivet og kommunen.

Resultatmålene tegner et bilde av ønsket situasjon i 2035. Kommunen skal sammen med samarbeidspartnere jobbe for å nå flest mulige målsettinger. Resultatmålene tar utgangspunkt i de tre innsatsområdene i «Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2033»; helhetlig stedsutvikling, alle i aktivitet og likeverdige vilkår.

1. Helhetlig stedsutvikling: God oversikt og helhetlig planlegging

Kommunen har sikret en helhetlig, systematisk forvaltning og målrettet arbeid med friluftslivets ferdselsårer. Kommunen har sikret et sammenhengende nettverk av fotruter, skiløyper, sykkelstier og padleleder. Kommunen har etablert et viktig kunnskapsgrunnlag for å ivareta friluftsliv i arealplanlegging og i folkehelsearbeidet. Planleggingen har vært basert på prinsippet «rett sti på rett sted» der påvirkning på natur- og kulturmiljø er tatt hensyn til.

Resultatmål Helhetlig stedsutvikling:

- 1.1 Utarbeidet plan for gjennomgående sti/tur/sykel/løypenett, tilgjengelig innenfor 500 meter fra der folk bor. Planen rulleres hvert 4. år i forkant av arbeidet med kommuneplan.
- 1.2 Rullerer årlig anleggsliste for turstier, sykkelstier og skiløyper og målpunkter med finansieringsbehov i Handlingsprogrammet.
- 1.3 Løpende oppdatert Nasjonal database for turruter (DOK) for alle merkede turstier, skiløyper, sykkelstier og padleleder (med grunneieravtale og avtale for drift).
- 1.4 Ajourførte og etablerte rutiner for inngåelse og oppbevaring av grunneieravtaler og driftsavtaler.
- 1.5 Etablerte rutiner for bruk av kartgrunnlaget til Friluftslivets ferdselsårer i arealplanlegging og byggesaksbehandling og samarbeid på tvers av virksomhetene.
- 1.6 Etablerte rutiner for sikring av grunn til turveier/stier regulert til offentlig friområde.

2 Alle i aktivitet: i nærområdene, i skogen og langs kysten

Asker kommune har tilrettelagt for økt fysisk aktivitet, bedre helse og økt livskvalitet i befolkningen (folkehelse). Kommunen har tilrettelagt for et lavterskel, kortreist, bærekraftig og inkluderende «hverdagsfriluftsliv» i nærområdene, langs kysten og i marka, i tett samarbeid med frivillige og private aktører. Asker kommune har bidratt til å gjøre kommunen attraktiv som bosted og reisemål. Arbeidet med friluftslivets ferdselsårer har bidratt til interesse for å ta vare på kulturminner og blå-grønne korridorer og arealer.

Innbyggere og besøkende har fått inspirerende informasjon om frilufslivstilbud til vanns og til lands. Gjennom digitale kart og løsninger har de fått enkel info om turmål, natur og kultur mens de er på tur. Det har vært lett å booke overnatting og låne eller leie friluftslivsutstyr.

Resultatmål Alle i aktivitet:

- 2.1 Asker har blitt kåret til Norges beste friluftskommune innen planperioden.
- 2.2 I 2035 er det etablert turstier innenfor 500 meter fra der du bor over hele Asker.
- 2.3 Ti merkede rundturer i nærheten av boligområder er etablert i midtre og Asker sør.
- 2.4 I 2035 er det under 500 meter til nærmeste tursti fra skoler og barnehager.
- 2.5 Gjennomgående turruter i marka på langs og på tvers er etablert (stier og skiløyper).
- 2.6 Ambisjon om en sammenhengende kyststi rundt hele halvøya. Kyststien må, så langt det er mulig, følge kysten.
- 2.7 Gjennomgående sykkelruter på grus i marka er etablert.
- 2.8 To klatrefelt er tilrettelagt med tilstrekkelig parkering og toalettforhold.
- 2.9 Etablert ro- og padleled med overnattingsmuligheter og startsteder langs Askers kyst som en del av padleleden i Oslofjorden.
- 2.10 Sammenhengende led for padling er etablert i tre utvalgte vann i marka.
- 2.11 Tre universelt utformede rundturer for elektrisk rullestol er etablert med HC parkering, toalett og tilrettelagt rastebord, fordelt på Asker nord, midtre Asker og Asker sør.
- 2.12 Tilrettelagt tursti og hytte(r) med UU standard på Skogsborg og ved Stikkvann.
- 2.13 Utviklet og løpende oppdatert digital og analog informasjon.
- 2.14 Arrangementer gjennomføres årlig som motiverer nye brukere av ferdselsårene.

3 Likeverdige vilkår: Harmonisering av arbeidsform, avtaler og tilbud, inkludere alle i aktivitet

Asker kommune bidrar til å bygge nettverk mellom frivillige og private aktører som arbeider med ferdselsårer. Oppgaver og ansvar er tydelig definert mellom aktørene, frivillighet, grunneiere, næringsliv og kommune. Kommunen bidrar til å dempe ulike brukerkonflikter i marka gjennom besøksforvatning. Det er tilstrekkelige ressurser for en bærekraftig etablering, drift og vedlikehold av ferdselsårene. Det er ønskelig å oppnå bedre harmonisering mellom nord og sør i Asker, når det gjelder tilrettelegging for turruter, hytter, kapasitet på utfartsparkeringer, toalett og renovasjon, driftsavtaler ol.

Resultatmål Likeverdige vilkår:

- 3.1 Harmonisering av bærekraftige driftsavtaler er gjennomført mellom aktører, områder og sesonger.

- 3.2 Alle deler av Asker har etablerte og ferdige merkede ferdselsårer. Ferdselsårer i midtre og sørlige del av Asker er prioritert.
- 3.3 Utfartsparkeringer er etablert/utvidet etter behov og skiltet.
- 3.4 Skilting fra kollektivholdeplass, sentrumsområder og innbyggertorg til sentrale ferdselsårer er etablert.
- 3.5 Merkede stier fra boligområder og ut i friluftsområder er etablert.
- 3.6 Lag og foreninger har økt kunnskap om og benytter seg av spillemiddelordningen, spesielt for friluftsliv -og nærmiljøanlegg.
- 3.7 Etablert samarbeid om friluftsutstyr (f.eks. kajakk og sykler) til utlån i utstyrssentraler, på sentrale friluftssarenaer og hos private aktører for å øke bruken av ferdselsårene.



Det er en ambisjon om en sammenhengende kyststi rundt hele halvøya. Foto: Heidi Rustand

3. Tiltaksliste prioriterte friluftsanlegg

Temaplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv understreker at; «Kommunen har en viktig rolle med å se anleggsprioriteringer i et helhetlig perspektiv, med anlegg for alle grupper av befolkningen (...). Gjennom kommunale tilskudd, kommunale investeringsmidler, og gjennom spillemiddelordningen, bevilges det midler til utvikling av idretts- og friluftsanlegg. Det er et behov for å sette av nye investeringsmidler for å utvikle flere anlegg for egenorganisert aktivitet, åpne og tilgjengelige for alle.» Friluftslivsanlegg er i hovedsak anlegg for egenorganisert aktivitet. Enkelte ferdselsårer er også kulturminner.

«Gjennom spillemiddelordningen er kommunene forpliktet til å utarbeide og vedta en oversikt over aktuelle (spillemiddel) prosjekter for den kommende fireårsperioden. Denne vedtas ved kommunestyrets forslag til handlingsprogram hvert år. Listen er fireårig, og inneholder både kommunale og private idretts-, friluftsliv- og nærmiljøanlegg. Prosjektene i denne listen skal være behovsvurdert og gjennomførbare». Se tabell 7 s43 i Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv . Kommunen vil praktisere en viss fleksibilitet på rekkefølgen av tiltak.

Anleggslisten utarbeides av kommunens Friluftsteam, behandles av styringsgruppen til Friluftsteamet, før den går til høring hos rådene og aktuelle friluftslivsorganisasjoner, før innleggelse i forslag til kommunens Handlingsprogram, som vedtas av kommunestyret.

Type anlegg del I	Hvor	Eier/utbygger	Kommentar
Friluftsanlegg:			
Kyststi	Hyggen- Lahell	DNT/Hyggen vel/Asker kommune	Avtaler, skilting, merking, bru og steinsetting
Kyststi	Fergestad-Storsand	Asker kommune	Avtaler, skilting, merking, (langs sjøen)
Gjennomgående sti- og løypenett	Bårsrud-Aukevarden	DNT/Asker kommune	Avtaler, skilting, merking, gangbaner og møteplass
Tursti Sandsstien	Dramstadbukta-Semspporten	DNT/Hurum historielag	Kulturminne. Grunneieravtaler, skilting, merking,
Tursti-Asker på langs	Tofte/Sagene-Follestad	DNT	Avtaler, skilting, merking og gapahuk, bålplass
Tursti	Villingstadåsen	Herstadhei turisthytteforening	Avtaler sjekk, skilting, remerking og gangbaner
Rundturer tursti	Hyggen	DNT/Hyggen vel	Avtaler, skilting, merking, møteplass,
Rundtur tursti	Tofte	DNT/lokal stigruppe	Avtaler, skilting, merking,
Rundtur tursti	Sætre	Lions/Speider (DNT?)	Avtaler, skilting, merking, (hensynssone avklares)
Rundtur tursti	Holmsbu østre	DNT/Vel/Asker kommune?	Avtaler, skilting, merking (ifm. Rødtangen kulturminnepark)
UU-rundtur	Konglungen	Asker kommune	Avtaler, dekke, gangbane Spiradammen
Ro -og padleled	Drammensfjorden	DNT Drammen	Infoskilt tilgangspunkter. Avtale
Hytter, dagsturhytter, gapahuker og padlehuker	Padlehuk Torvøya	OF, Asker kommune, Miljødirektoratet	Avtaler. Inn i skjøtselsplan, ved toalett.
Utvikle de største friområdene	Skogsborg friluftssenter, Sætre	Samarbeidspartnere / Asker kommune	Helårs naturmøteplasser, ubetjente/kystledhytter, UU tilrettelagt, lokaler, brygger mm.
Turkart	Hele Asker	DNT/Lag/Kommune/næring	Utarbeiding, produksjon, distribusjon

Nærmiljøanlegg:			
Helårs naturmøteplass	Grytnes m fl nær skole/barnehage, boligområder	Vel/DNT/OF/andre/Asker kommune	Helårsgodkjente bålplasser, aktivitetsløyper, modell Nedre Gupu eller Sæteren gård
Toalett/gapahuk	Langs pilegrimsleden	Nasjonalt Pilegrimssenter	Mulig prosjekt med Nasjonalt Pilegrimssenter
Type anlegg del II	Hvor	Eier/utbygger	Kommentar
Friluftsanlegg:			
Sammenhengende Kyststi	Åros-Elton-Filtvet	DNT/Asker kommune	Historisk veifar, avtaler og skilting/ merking
Sykkel rundturer grus	Innfallsporter Haraldsfjell rundt Holtnes rundt	Sykkelklubber? /Asker kommune	Oversiktskart sykkel/skilt ved innfallsporter, skilt i veikryss.
Sykkel-trillesti	Demningen Rødbyvannet-Hurum feltbane-Mølleveien	DNT/Asker kommune	Avtaler, skilting, merking, Missing link.
Tursti	Asker bo- og behandlingssenter-Vøyen terrasse-Vøyenveien	DNT/Asker kommune	Avtaler, skilting, merking. Ikke langs Askerelva pga naturmangfold
Tursti-Asker på langs	Follestad-Bærum	DNT/Asker kommune	Avtaler, skilting, merking
Tursti	Rundturer v Semsporten/Mørkvann	DNT	Avtaler, skilting, merking
Rundturer tursti	Holmsbu /Klokkarstua Åros, Dikemark, Slemmestad, Heggedal, Spikkestad	DNT/Vel? /Asker kommune	Avtaler, skilting, merking og benker, bru
UU-rundturer tursti	Høvikvollen-Båtstø	Asker kommune	Avtaler, skilting, merking og tursti utvides
UU-rundtur/tursti	Grytnes-Stikkvann	Fylket/Asker kommune/Sætre bruk	Avtaler, møteplasser, skilt, frem til ønsket UU-hytte
UU-friområder	Konglungen	Asker kommune	HC-toalett, HC-parkering
Gjennomgående sti- og løypenett	Røyken og Spikkestad til Kjekstadmarka	DNT/Skiforening/Asker kommune	Skilting og merking matestier gjennom boligområder til/ fra marka
Utvikle de største friområdene	Skogsborg friluftssenter Sætre del 2	Samarbeidspartnere / Asker kommune	Helårs naturmøteplasser, ubetjente/kystledhytter, UU hytte/brygge, flere anlegg.
Hytter, dagsturhytter, gapahuker og padlehuker	Asker syd	OF/DNT?	Padlehuk/hytte sydspissen av Asker, - del av padleleden
Dagsturhytter	Asker syd	Næringsliv/Stiftelse/ Statskog? /Fylket?	Tilsynsavtaler sommer, vinter
Nærmiljøanlegg:			
Aktivitetsparker, Klatreparker, akebakker, turstier	Borgenveien 100	Borgen Vel? /Asker kommune	Akebakke, oppjustering klatreløype og bålplass (plan foreligger)
Helårs naturmøteplass	Mørkvann	DNT? /Asker kommune? /Sætre bruk	Lavvo, bålplass, toalett, gapahuk, HC parkering?



Foto: DNT



Foto: Hurum turistforening



Foto: Skiforeningen

For nærmere informasjon om anleggsbehov, se Kunnskapsgrunnlaget til planen.

4. Økonomi og organisering ved etablering og drift

4.1 Friluftsanlegg og idrettsanlegg sidestilles

En hovedstrategi er å betrakte, utvikle og drifte friluftslivsanleggene på lik linje med idrettsanlegg. Dette er anlegg som når mange, med relativt lave kostnader. Prioritering av friluftsanlegg gjøres i samarbeid mellom kommunen og friluftslivsorganisasjoner.

4.2 Spillemidler til friluftsanlegg

Etablering og rehabilitering av ulike friluftsanlegg (f.eks. turstier, turveier, bålplasser, broer, gapahuker, padlehuker og hytter) og aktivitetsparker ved friluftsporter, er spillemiddelberettiget. Virksomhet Idrett og friluft bistår friluftslivsorganisasjonene i å søke spillemidler. Kommune kan også søke midler. Alle som søker må stille med egenandel (konkrete midler og dugnadsarbeid).

Planen for friluftslivets ferdselsårer skal brukes som grunnlag, når spillemidler til anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv prioriteres. Etablering av tiltak i stier, løyper og øvrige friluftsanlegg, vil inngå i administrasjonens årlige prioriterte anleggsliste, som innspill til kommunens Handlingsprogram og langsiktige investeringsplaner.

Kommunen skal kunne forskuttere spillemidler til friluftsanlegg, i likhet med rutiner for idrettsanlegg.

4.3 Midler til investeringer og drift

For å kunne gjennomføre de mindre anleggene i anleggslisten i planen, anslår kommunedirektøren en kostnad på ca. kr 400.000 i året frem til 2026, og deretter ca. kr 2 millioner per år, utover dagens budsjett. De større anleggene vil kreve ekstra bevilgninger utover dette. Dette er estimater, som må kvalitetssikres for hvert prosjekt. Det bør også avsettes et årlig beløp til drift og vedlikehold av nyetablerte friluftsanlegg. Kommunedirektøren vil komme tilbake til konkrete bevilgninger for det enkelte år i forslag til handlingsprogram.

Etablering av parkeringsplasser, kommunale brygger og toalettbygg ved friområder omfattes ikke av planen.

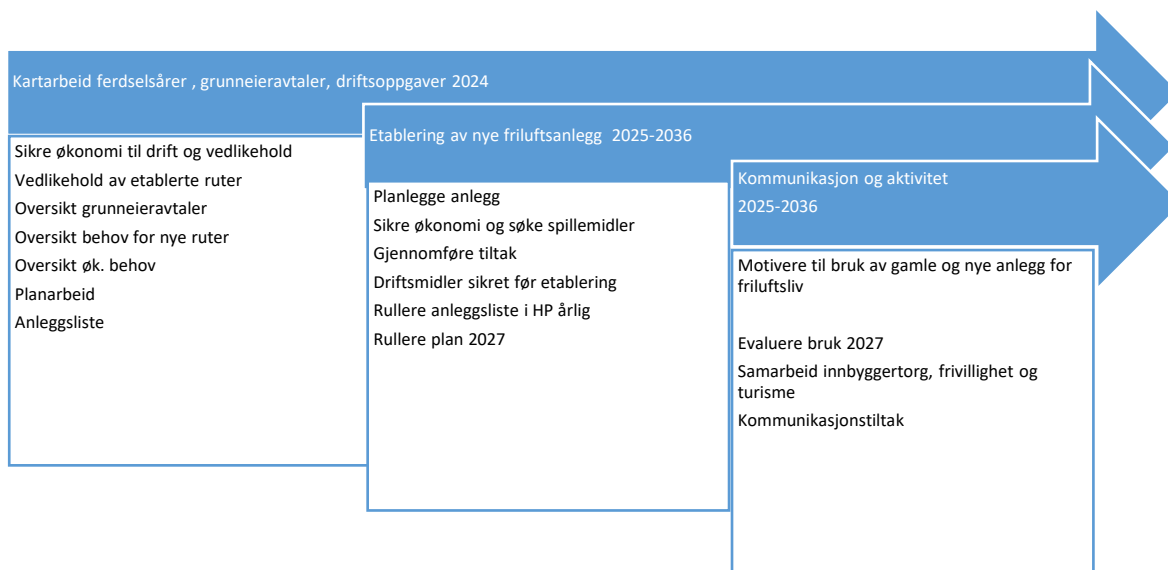
Kostnader ved nyetableringer av friluftsanleggene kan deles inn i fire nivåer etter hvor kostnadskrevende tiltaket er:

1) Små anlegg: merking, skilting og enkle gangbaner i tre. Lite kostnadsdrivende. (Ca. kr 100.000 pr anlegg).

2) Mindre anlegg langs ferdselsårer som er noe mer kostnadskrevende: bryggesti UU, infoskilter i metall, rastebord, bålplasser etc., men hvor man i tillegg kan få en del tilskudd fra spillemidler, andre og stiftelser via frivilligheten. Egenandel forskutteres av kommunen. (Ca. kr 200.000 pr anlegg).

4.4 Fremdrift

I den første perioden jobber kommunen spesielt med å få oversikt over ferdselsårer, oppdatere grunneieravtaler, harmonere driftsavtaler og vedlikeholde etablerte ruter. Deretter vil etablering av nye friluftsanlegg og kommunikasjon bli prioritert.



Figur: Fremdriftsplan

5. Oppfølging av planen

Oppfølging av handlingsplanen «Plan for friluftslivets ferdselsårer» koordineres gjennom Friluftsteamets styringsgruppe.

Handlingsplanen følges ellers løpende opp, som en del av den ordinære virksomhetsstyringen. Med bakgrunn i oppdragene fra kommunedirektøren, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. Arbeidet er en del av den ordinære administrative styringsdialogen mellom virksomhetsleder og direktør.

Som en hovedregel har Virksomhet idrett og friluft ansvar for strategiske planer innen friluftsliv, spillemiddelsøknader og motivering til bruk av friluftsanleggene. Virksomhet Miljø og Samferdsel har ansvar for etablering av nye friluftsanlegg som turstier, skiløyper, gapahuker, padlehuker, drift og vedlikehold av kommunens friområder, brygger, utfartsparkeringer, toalettbygg ol. Eiendom har ansvar for vedlikehold av hytter og kommunens øvrige bygningsmasse. Ved etablering av nye anlegg er det viktig å ta hensyn til driftsaspektet. Det legges opp til et tett samarbeid mellom virksomhetene.

Flere tiltak utføres gjennom tjenestekjøp og driftsavtaler, f.eks. tilrettelegging og drift av friluftsanlegg som sommerstier, skiløyper, toalettbygg og kontroll av kartdata. Andre tiltak kan inngå i samarbeidsavtaler som et spleiselag mellom det offentlige, frivillige organisasjoner, stiftelser og næringsliv.

Kommunen vil arbeide for at det igangsettes en ny regional eller nasjonal satsing alla «Stiprosjektet» som oppfølging av det nasjonale og regionale arbeidet med planer for friluftslivets ferdselsårer.

Vurdering av status og måloppnåelse vil bli gitt i kommunens årsrapport, og orientert om i utvalg for Samfunnstjenester og Medborgerskap. I tillegg vil det om mulig for enkelte stier, skiløyper og padleruter gjennomføres digitale bruksanalyser før og etter tilrettelegging, for å se om økt tilrettelegging fører til økt bruk. kommunen vil måle status for antall km med turruter i kartet hvert 4. år.

Lag og foreninger vil bli invitert til å komme med konkrete innspill før hver rullering av planen. Det inviteres til et felles møtepunkt årlig mellom kommunen, grunneierrepresentanter/ næringsliv og lag og foreninger som tilrettelegger friluftsanlegg.

6 Medvirkning og øvrig arbeid med planen

Prosjektplanen for arbeidet med planen ble forankret hos for Utvalg for medborgerskap og utvalg for Samfunnstjenester 1. september 2022. Planarbeidet ble annonsert på kommunens nettsider og omtalt i Askermagasinet og i begge lokalaviser.

Planforslaget ble presentert for lag og foreninger og grunneierrepresentanter 13. februar 2024, bearbeidet og sendt på høring. Den ble presentert i råd og utvalg i april – mai 2024, behandlet i utvalg for medborgerskap og utvalg for Samfunnstjenester 26. september 2024 og endelig vedtatt av Kommunestyret 15. oktober 2024.

Det er ellers gjennomført fem workshops og medvirkningsmøter i 2022-2023 med grunneierrepresentanter, turlag, foreninger og næringsliv, for å avdekke status, utfordringer og videre behov for tilrettelegging.

DNT Oslo og Omegn/ DNT Asker Turlag, Oslofjorden friluftsråd, Hurum Turistforening, Padleforbundet, Skiforeningen, Jeger og fisk, Speideren, historielagene, Røde Kors, enkelte idrettslag, FNF og andre lag og foreninger som tilrettelegger for stier, ruter, løyper og leder har medvirket. Asker elveforum, Kulturrådet, Asker idrettsråd og Kirken har også deltatt på workshop på Grønsand. Denne samlet 40 deltakere. Statskog, Sætre bruk, bondelagene og skogeierlagene har representert grunneierinteresser.

Det har vært arrangert egen workshop for sykkelmiljøet i Asker, en workshop med tema padling, en samling med Hurum Turistforening og Herstadhei turisthytteforening, og en workshop på Tofte med næringsaktører, grunneiere, vel, kirken og andre lokale representanter med tema ferdselsårer, kulturminner og naturbasert turisme. Takk også til turbokforfatterne Kaja Høgås og Bjørn Heidenstrøm for innspill. Planen er drøftet med Eldrerådet, Ungdomsrådet og Råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Behov for opparbeiding, skilting og merking av turruter, utfartsparkeringer, tilgangspunkter for kajakk, toalett, renovasjon, overnattingsmuligheter, skilting fra kollektivtilbud og bebyggelse til stiene og markedsføring av tilbudet, har blitt drøftet. Utfordringer i forhold til brukerkonflikter mellom sykkel og turgåere, klatrere og beboere, slitasje fra ferdsel, koordinering med skogsdrift, jakt, vilthforvaltning og oversikt over grunneiertillatelse og driftsavtaler har også vært tema.

Arbeidet bygger på erfaringer fra det nasjonale «Turskiltprosjektet». Gjennom en samarbeidsavtale med DNT, har Lars Christian Iversen spesielt bidratt med fagkunnskap.

Problemstillinger i planen har vært drøftet med andre kommuner i fylkesnettverket for Plan for Friluftslivets ferdselsårer. Viken har gitt tilskudd til planarbeidet.

Prosjektledelse for planarbeidet har ligget hos Idrett og friluft ved avdeling Forvaltning og utvikling. Prosjektgruppen har bestått av representanter fra Friluftsteamet. I tillegg har andre virksomheter bidratt. Styringsgruppe for planen har vært direktører og ledere i Friluftsteamets styringsgruppe sammensatt av Samfunnstjenester, Samfunnsutvikling og Medborgerskap.

Hovedansvaret for å utarbeide og følge opp plan for Friluftslivets ferdselsårer ligger hos Asker kommune, men det legges opp til et tett samarbeid med frivilligheten.



Workshop Grønsand

Foto: Heidi Rustand



Asker
kommune

Kunnskaps- grunnlag

Handlingsplan for friluftslivets
ferdselsårer 2023-2035



Innhold

1	Sikring av arealer til friluftslivets ferdselsårer	4
1.1	Gjennom planarbeid	4
1.2	Markaloven	4
1.3	Landbruk, natur og friluftsliv (LNF)	5
1.4	Friluftsløven	5
1.5	Statlig sikring	6
1.6	Kartlagte ferdselsårer og friluftsområder i planlegging	6
2	Etablering av friluftsanleggene	7
2.1	Turruter	7
2.2	Grunneieravtaler	7
2.3	Vedlikehold og drift av turruter	10
2.3.1	Driftsplaner og klimaendringer	10
2.3.2	Rett sti på rett sted	10
3	Fotruter sommer	11
3.1	Markastier	12
3.2	Kyststien	12
3.3	Historiske veifar	12
3.4	Rundturer	13
3.5	Remerking av stier	13
3.6	Behov for å koordinere aktører	13
3.7	Ny driftsmodell for sommer	14
3.8	Universelt utformede turstier og turveier	15
4	Skiløyper vinter	17
4.1	Ny driftsmodell for vinter	18
5	Sykkel	19
6	Padling	21
7	Klatre- og buldrefelt	24
8	Målpunkter	25
8.1	Utfartsparkeringer	26
8.2	Toalettbygg	26
8.3	Ubetjente DNT-hytter i marka	27
8.4	Kystledhytter i Asker	28
8.5	Foreningshytter	29
8.6	Dagsturhytter versus overnattingshytter	30

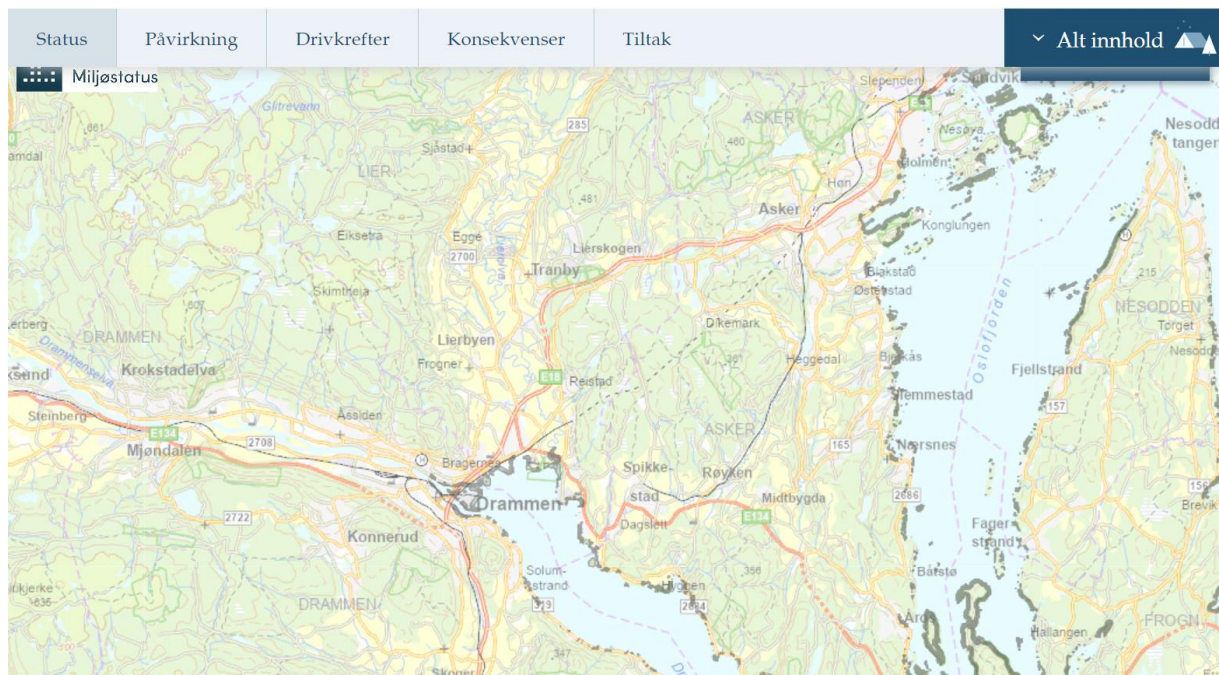
8.7	Gapahuker, padlehuker, telt og hengekøye plasser.....	31
8.8	Helårgodkjente bål plasser	31
8.9	Turmål.....	31
9	Behov for samarbeid på tvers av kommunene.....	32
10	Informasjon om turmuligheter og allemannsretten	33
10.1	Først tilfredsstillende infrastruktur, - deretter ny markedsføring.....	33
10.2	Besøksforvaltning	33
10.3	Målgrupper.....	33
10.4	Tema.....	34
10.4.1	Inspirasjon og informasjon om selve friluftslivstilbudet.....	34
10.4.2	Informasjon om allemannsretten, plikter og sporløs ferdsel	37
10.4.3	Status i arbeidet med å tilrettelegge friluftslivets ferdselsårer.	38
11	Kartdata	38
12	Definisjoner	39



Borgenveien 100 klatrepark, Foto: Heidi KS Rustand

Foto forside: Asker kommune, Vibeke Gosli

1 Sikring av arealer til friluftslivets ferdselsårer



I Asker nord er 20 prosent av strandsonen tilgjengelig for allmennheten. (Tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv, 2023).

Der presset på arealer er stort, er det ofte vanskelig å få avsatt og beholdt tilstrekkelige friluftarealer for befolkningen. Sikring gjennom oppkjøp eller langvarige bruksavtaler med grunneiere er noen av virkemidlene. Arealer kan også sikres gjennom plan.

1.1 Gjennom planarbeid

Friluftslivets ferdselsårer er en viktig del av arealplanleggingen. Kyststien og en del turstier og skiløyper ligger inne i kommuneplanens arealdel. Samtidig sikres stier og løyper gjennom reguleringsplaner, gjerne regulert til friluftsmål, turvei/tursti eller snarveier og smett. Disse er viktige for å knytte sammen traseer og sikre trafiksikker tilgang fra boligområdene og ut til turområdene.

Tilrettelegging av stier og turveier, kan også inngå i utbyggingsavtaler og rekkefølgebestemmelser, på linje med gangveier og lignede.

1.2 Markaloven

Vestmarka, Vardåsen og Kjekstadmarka inngår i dag som en del av markagrensa og er forvaltet av Statsforvalteren gjennom eget lovverk «Markaloven»; «Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål». Loven er under revisjon.

1.3 Landbruk, natur og friluftsliv (LNF)

I kommuneplanen er det vektlagt at arealformålet Landbruk, natur og friluftsliv (LNF) også kan fremme og tilrettelegge for friluftsliv og naturopplevelser ved å ha bestemmelser knyttet til dette formålet.

I retningslinjene til LNF står det: "Landbruks-, natur- og friluftsliv (LNFR-områder) er områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som naturområder og naturområder med spesiell betydning for friluftslivet.

Dette er arealer som i det vesentlige skal være ubebygget, eller bare bebygget i tilknytning til landbruk og reindrift, og for bruk av området til friluftsliv, inklusive universelt tilrettelagte tiltak for allmennheten". (Plan og bygningsloven § 11-7).

1.4 Friluftsloven

I utgangspunktet arbeides det alltid med å få til en avtale med grunneier før kommunen anlegger en ferdselsåre i utmarka. Nasjonalt er det utarbeidet en omforent avtalestandard som grunneierorganisasjonene stiller seg bak. Denne ivaretar både anleggelse og drift av turstien og hensynet til grunneiers næringsvirksomhet i området.

Friluftslovens §35 gir kommunen myndighet til å sette i verk tiltak for å lette ferdsel i utmark, også der grunneier ikke samtykker. Kommunen kan varde og merke opp ruter og turstier i utmark, og kan på bestemte steder bygge klopper eller bruer, og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen langs ruter og turstier i utmarka. Denne retten kan utøves uten forutgående skjønn. Kommunen kan gi organisasjoner, som har til formål å fremme reise- og friluftsliv, den samme retten.

Ved merking av ruter skal eieren (eller brukeren) varsles i god tid før merkingen starter. Motsetter hen seg merking, avgjør kommunen om, og i tilfelle på hvilken måte, merking skal tillates. Vedtak om inngrepsløyve etter § 35 er et enkeltvedtak. Det betyr at kommunen må foreta saksbehandling, og grunneiere må ha anledning til å uttale seg og eventuelt klage på vedtaket. Men inngrepsløyve kan altså bare brukes når man har gjennomført forhandlinger og ikke har klart å komme frem til noen frivillig avtale.

«Oppføring av byggverk som gapahuk eller rastebu, etablering av parkeringsplass, bygging av toaletter og utsetting av avfallscontainere på andres eiendom omfattes derimot ikke av friluftslovens § 35. Slike tiltak kan bare utføres etter avtale med grunneieren eller med hjemmel i annet grunnlag, f.eks. ekspropriasjon. På samme måte kan omfattende tiltak, som f.eks. utsprengning av ny trase, bare skje etter samtykke fra grunneieren eller etter at det er gjennomført ekspropriasjon etter plan- og bygningsloven eller oreigningsloven.

Tilretteleggingstiltak kan også ha behov for tillatelse etter plan- og bygningsloven, og dette bør sjekkes med kommunens ansvarlige for plan- og byggesak». Miljødirektoratet 2023.

Kommunen har ansvar for å forvalte Allemannsretten etter Friluftsloven med tilhørende plikter.

Allemansretten gir rett til å ferdes og oppholde seg i utmarka i Norge – når ferdselen "skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet". Ferdsel kan skje i utmark uavhengig av grunneiers syn, så lenge man holder seg innenfor lovens rammer om ferdselskultur osv. Eksempelvis ferdsel til fots, eller ferdsel med sykkel på vei eller sti. Men du skal ta hensyn. Oppdager du f.eks. et plantefelt i utmarka, eller hogstarbeid, bør du unngå å gå akkurat der.

Merking av stier kan bidra til å styre ferdselen f.eks. der det i en periode drives mye skogsdrift. Stien kan etter avtale legges om så lenge hogsten varer.

For enkelte typer bruk, kan en avklaring med grunneiere uansett være lurt for å forebygge konflikt. Dette gjelder særlig når et areal vil bli benyttet fast til organisert virksomhet.

Allemanspliktene innebærer at du for eksempel ikke bryter friske greiner, tar med søpla hjem og rydder etter deg og holder god avstand til gårds plasser, hustomter, hytter ol. Båndtvang og hensyn til dyr på beite og vilt er en selvfølge.

I innmark kan enhver ferdes til fots i den tid marken er frosset eller snølagt, men ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober. Denne ferdselsrett gjelder likevel ikke på gårds plass eller hustomt, inngjerdet hage eller park og annet for særskilt øyemed inngjerdet område hvor allmenhetens vinterferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier eller bruker.

(les mer om [Allemansretten](#) og [Allemanspliktene](#) i kap.10)

1.5 Statlig sikring

Det er mulig å søke om statlig sikring av friområder/turstier via Fylkeskommunen; Dette innebærer at det offentlige kjøper, eller inngår avtaler om varig bruksrett for arealer som kan brukes av allmenheten til friluftsliv. Dette kan blant annet være populære områder der allmenhetens bruk er så stor at den overstiger det grunneier må akseptere i henhold til allemansretten. Det kan også være områder med behov for fysisk tilrettelegging for å ivareta arealet og sikre allmenhetens bruk, eller områder som er utsatt for stor utbyggingspress og som samtidig har en nøkkelfunksjon for friluftsliv. Manglende forbindelser mellom to turstier, eller en del av en gjennomgående sti, er eksempler på dette.

1.6 Kartlagte ferdselsårer og friluftsområder i planlegging

Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårer 2023-2035 vil danne grunnlag for en oppdatering av Nasjonal database for tur- og friluftsruter og FKB Traktorveg-Sti. Sammen med kartlagte og verdsatte friluftslivsområder inngår disse datasettene i det offentlige kartgrunnlaget, og er viktig i bidraget med å sikre areal og sammenhenger for friluftslivet. (Miljødirektoratet). Planen og kartene som følger den, benyttes løpende som kunnskapsgrunnlag i kommuneplanarbeidet og ved reguleringsplaner og byggesaksbehandling.

Arbeidet med friluftslivets ferdselsårer må koordineres med regulering, byggesak og grunneiendom for å sikre og tilrettelegge «grå» regulerte turveier, smett og snarveier, dersom de bidrar til å knytte sammen en rundtur, eller en prioritert tursti i nærområdet.

Arbeidet med å sikre og forebygge nedbygging av «100-metersskog», målpunkter som trafiksikre akebakker, naturlekeplasser, tilgang til stinett for skoler og barnehager og liknende, må gjøres gjennom kommunes arealplanlegging og byggesaksbehandling.

2 Etablering av friluftsanleggene



I «Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035» legger kommunen vekt på å etablere et gjennomgående sti/tur/sykkel- og sti-/løypenett, maks 500 meter fra der folk bor.

2.1 Turruter

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer tar for seg tilrettelegging av turruter, - det vil si skiltet, merket og kartfestede traséer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk. Her avgrenset til fotruter, sykkelruter, klatrefelt, padleled og skiløyper.

For at en turrute skal registreres i kartverkets turrutedatabase, skal det foreligge grunneieravtale, og en organisasjon eller kommunen skal være definert vedlikeholdsansvarlig.

2.2 Grunneieravtaler

Selv om Friluftsløven er tydelig på at kommunen kan anlegge stier og løyper i utmark, er det et ønske at det foreligger samtykke fra grunneier eller fester før tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper kan starte. Ved anleggelse av stier over innmark, kreves alltid grunneieravtale.

Grunneier bør involveres så tidlig som mulig i prosessen. Det kan inngås avtaler for merking av hele stier og anleggelse av løyper, eller avtaler for hvert enkelt skiltpunkt. Det er behov for å gjennomgå grunneieravtaler knyttet til turruter, samt å få et mer systematisk samarbeid med grunneierrepresentanter. Kommunen oppretter et digitalt arkiv for grunneieravtaler, også for de avtalene som inngås av driftsoperatør.

Kommune skaffer oversikt over grunneiere, mens driftsansvarlig inngår den enkelte avtale. Kommunen kan bistå juridisk når det er vanskelig å bli enige om en avtale. Langs kyststien har kommunen et spesielt ansvar for dette. Der kommunen selv er grunneier, er det avdeling Grunneiendom som signerer på vegne av kommunen.

Nasjonalt er det utarbeidet standard for grunneieravtaler for turstier og skiløyper i et samarbeid mellom Den Norske Turistforening (DNT), Norsk Friluftsliv, Friluftsrådernes Landsforbund, Skiforeningen, Norges Fjellstyresamband, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og småbrukarlag, Norges Skogeierforbund, NORSKOG, Statskog og Norsk Allmenningsforbund.

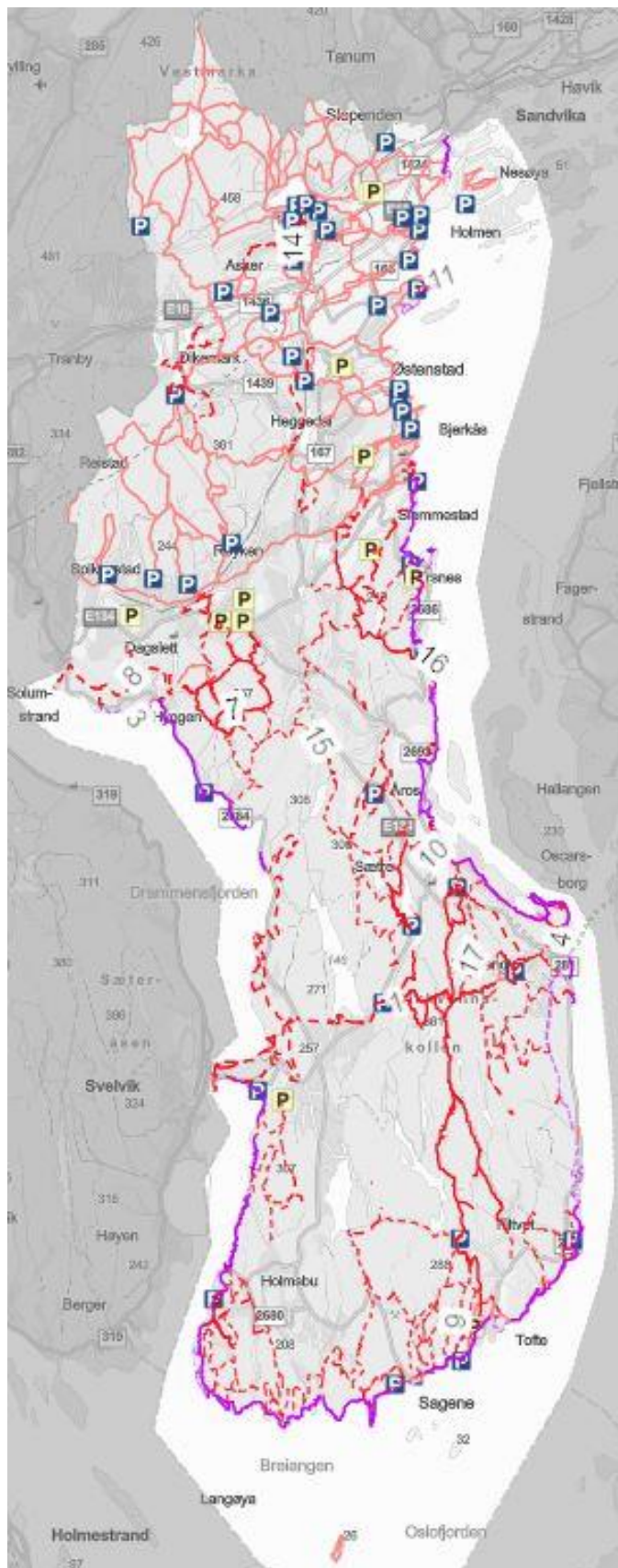
«Det er potensial for å øke bruken av landbrukets arealer (til friluftsliv), der det ikke kommer i konflikt med aktiv jordbruksdrift (...) Det er egne midler over Jordbruksavtalen som kan nyttes til tilrettelegging. Skogsveier kan for eksempel bidra til et økt tilbud av ferdselsårer for friluftsliv og fysisk aktivitet.» (Sammen om aktive liv s.37).

For skognæringa gjelder ordinære forskrifter og Norsk PEFC skogstandard. Ut over dette stilles det ikke ytterligere krav til rydding av stier og løyper. Kommunen ønsker gjerne å merke noen utvalgte *eksisterende* stier, gamle veifar, skogsbilveier og kortere stikoplinger (missing links) mellom disse, slik at det etableres et prioritert *hovednett* som ferdselen styres inn på. Slik begrenses ferdselen andre steder, samtidig som behovet for å rydde rundt stien begrenses.

Ny næringsutvikling innen landbruket, slik som aktivitetsbasert og naturbasert reiseliv og gårdsturisme, kan koordineres med tilrettelegging av friluftsanlegg. Det er eksempler på gode samarbeidsprosjekter, der nye turveier og møteplasser har blitt anlagt for å styrke tilbudet til besøkende, gitt en tryggere skolevei, samtidig som ferdselen har blitt ledet utenom eller innom gårdstunet, avhengig av grunneiers ønsker.



Gapahuken på Bjønnåsen naturpark leies ut av Grønsand gård til grupper.



Dagens og foreslåtte turruter i marka og langs kysten (illustrasjon)

2.3 Vedlikehold og drift av turruter

Sti- og løypenettet bør forvaltes slik at det ivaretar opplevelsesverdier, hensyn til kulturmiljø, biologisk mangfold og ulike brukergrupper.

2.3.1 Driftsplaner og klimaendringer

Turruter vedlikeholdes årlig etter en fastsatt plan. Det er et mål at alle turruter i Asker har planer for årlig vedlikehold. Hvem som har ansvar for at disse utarbeides og følges opp, følger vanligvis av grunneieravtalen for den enkelte rute. Vedlikehold og drift er også beskrevet i driftsavtalene som kommunen har med Skiforeningen, DNT og andre aktører.

Kommunen har ansvaret for å utarbeide driftsplaner for ferdselsårene som en del av forvaltningsplanene for statlige sikrede friluftsområder og landskapsvernområder.

Klimaendringer krever bedre tilrettelegging. Ved gode vekstforhold, store snøfall eller vindfall, kan det være behov for rydding av vegetasjon flere ganger i året. Kraftige reinskyll og mer bruk, kan også øke behovet for vedlikehold.

Snømangel vil innebære at bruken av stiene vil øke. Enkelte turstier i nærheten av boligområder kan lyssettes, slik at de oppleves trygt og kan benyttes på ettermiddagen gjennom hele året. Nedlagte lysløyper kan omgjøres til opplyste labbeløyper og turstier.

2.3.2 Rett sti på rett sted

Merking og skilting bidrar til trygg ferdsel, samtidig som ferdselen kanaliseres dit man ønsker. Bruer, gangbaner og steinsetting beskytter sårbar natur og forebygger unødige utvidelse av stien ved våte partier. Det er flere eksempler på tilrettelegging av gangbaner over myr osv. i naturvernområder.

Rett sti på rett sted: Veileder i naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv fra Miljødirektoratet beskriver hvordan fysisk tilrettelegging kan gjennomføres med så liten miljøbelastning, og så små inngrep i naturmiljøet og kulturlandskapet som mulig, samtidig som naturmangfoldet og kvaliteten på friluftslivsopplevelsen ivaretas. Direktoratet har utviklet en digital Stiskole.

Det er ikke ønskelig at alle stier merkes. Det vil også finnes ferdselsårer for dem som foretrekker naturopplevelser med liten eller ingen opparbeiding. Samtidig bør enkelte områder skjermes for stor menneskelig trafikk på grunn av sårbar natur, dyreliv eller drikkevannskilder.

Merkehåndboka.no har samlet fagstoff rundt etablering og vedlikehold av turrutene. Merkehåndboka er et omforent resultat av bredt samarbeid mellom skog- og landbruksorganisasjonene, friluftslivsorganisasjoner, reiselivet og offentlige myndigheter. Den norske Turistforening (DNT), Innovasjon Norge og Friluftsrådernes Landsforbund (FL) har redaksjonsansvaret for Merkehåndboka.

Merkehåndboka har følgende liste som viser aktuelle oppgaver ved årlig vedlikehold av turstier: • Sjekke og vedlikeholde turutgangspunktet, inkludert informasjonstavler og skilt. • Rydde vegetasjon slik at ryddebredden opprettholdes. • Sjekke og vedlikeholde grøfter og renner der dette er etablert. • Sjekke alle tilretteleggingstiltak som klopper, bruer etc. • Sjekke tau og andre hjelpetiltak i bratte områder. • Sjekke varder der dette er etablert. • Sjekke og rydde eventuell vegetasjon som skjuler merking. • Vurdere behov for ny maling av merking (normalt flere år mellom hver gang). • Sjekke at skilt står støtt og at skilt står i riktig retning, vurdere behov for utskifting av slitte skilt. • Sjekke at turruta

er riktig vist på kart, og melde inn eventuelle feil og endringer • Rydde søppel langs turruta. • Sjekke og vedlikeholde rasteplasser langs turruta, som benker, bord, bålplasser og gapahuker.

GANGBANE. Her legges planker eller stokker, som festes til underliggere, i stiens lengderetning over myr og andre våte områder.

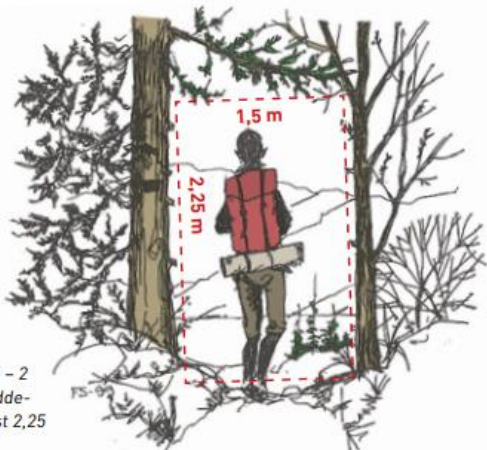


Figuren viser gangbane bygd av halvkloyvinger som er felt ned i underliggerne for å ligge støtt.



**RYDDE-
HØYDE OG
BREDE.**

Rydebred-
den på stier
bør være 1,5 - 2
meter og rydde-
høyden minst 2,25
meter.



Merkehåndboka.no

3 Fotruter sommer

Asker kommune har totalt rundt 400 km med blåmerkede turstier i Asker.

I forarbeidet til Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er det avdekket at tettheten av friområder, turstier og rundturer i Asker varierer, og at det mangler sammenhengende hovedruter, særlig i området mellom Villingstadåsen og Hurummarka, og langs deler av Kyststien.

3.1 Markastier

Det er ønskelig å etablere en sammenhengende blåmerket sti som går «Asker på langs». Strekningen Tofte/Sagene- Sætre trenger slutføring. Merking i området rundt Villingstadåsen/Herstadhei bør gjennomgås i henhold til merkehåndboka. Auke - Bårsrudmarka trenger blåmerking. Stien langs Askerelva fra Blakstad til Sem bør slutføres over Vøyen. Kulturminner langs stiene kan skiltes.

Det er generelt et økt behov for å styre ferdselen og tilrettelegge bedre i Asker sør.

3.2 Kyststien



Kyststien er etablert i hovedsak rundt hele halvøya, men mangler traséer og avtaler i enkelte områder, spesielt langs Drammensfjorden og noe langs Oslofjorden. Ca. 20 prosent av kyststien mangler en god trasé. Merking og informasjon er viktig, slik at det ikke er tvil om hvor man kan gå. Arbeidet bør sees i sammenheng med arbeidet om å bedre tilgangen til strandsonen og ivaretagelse av kommunens brygger og eiendommer langs kysten. Kyststien er fremhevet som et av de viktigste reiselivstilbudene i kommunen. Kyststien i sør har et spesielt behov for remerking og rydding. Arbeidet med strekningen Hyggen- Kinnartangen er startet opp. Første strekning av kyststien i Asker ble åpnet i 1994. Det er ønskelig å utarbeide et eget tverrfaglig prosjekt for kyststien for å sikre og ruste opp strekninger, og formidle opplevelser langs traseene.

3.3 Historiske veifar

Halvøya har flere gjennomgående historiske veifar, som f.eks. Oldtidsveien, Sandstien, og Pilegrimsleden (Tunsbergleden). Disse ivaretas godt av historielagene, kirken og DNT. Det er behov for å slutføre Sandstien fra Dramstadbukta til Semsporten og merke den kulturhistoriske hovedveien mellom Bjørsand og Filtvet som alternativ kyststi. Det arbeides med å tilrettelegge overnattingsmuligheter langs Pilegrimsleden og reskilte.

Sølvveien (Kongeveien) fra Kongsberg til Oslo, går gjennom Asker, langs gamle Drammensvei. Det er ønskelig å merke denne som kulturhistorisk turvei eller sykkelvei med informasjonsskilt, i et samarbeid med Kongsberg kommune. Det er ønskelig å tilrettelegge Gamle Drammensbanen bedre for turgåere og sykkel, fra Liers grense til Spikkestad.

3.4 Rundturer

De fleste rundturene finner vi i Asker nord, hvor det i et samarbeid mellom kommunen og DNT, er etablert 20 rundturer i nærheten av boligområdene. Det skal etableres blåmerkede rundturer ved lokalområdene i hele kommunen. Det er størst behov i midtre og sørlige Asker. Aktuelle lokalområder å starte opp med er: Hyggen, Tofte, Holmsbu/Klokkarstua, Sætre, Slemmestad, Spikkestad og Røyken.

3.5 Remerking av stier

Det er behov for å gjennomgå alle grunneieravtaler og å merke gamle stier, slik at avtalene blir oppdaterte og merkingen blir i tråd med Merkehåndboka.

3.6 Behov for å koordinere aktører

Kartlegging i 2023 viser at de fleste av turrutene for fotturer tilrettelegges, driftes og vedlikeholdes av DNT etter nasjonal standard. Det er samtidig andre aktører som rydder, merker og skilter i sitt lokalområde, og som brenner for dette. Men kommunen opplever en utfordring med å følge opp alle frivillige aktører og holde kontinuerlig oversikt over endringer i stiarbeidet lokalt. Det er derfor ønskelig å bygge et nettverk mellom alle lokale stigrupper, rundt etablering, drift, og vedlikehold, og at en hovedaktør tar ansvar for dette opp mot kommunen.

Tabell over ulike aktører sommerstier pr 2023 (ikke uttømmende):

Aktør	Områder
DNT Oslo og Omegn – DNT Asker Turlag	Vestmarka, Kjekstadmarka, Bårsrudmarka, Kysten Asker Nord, Asker sentrum, Asker Sør
Røyken historielag	Oldtidsveien, Kysten Asker Midtre
Herstadhei TF	Villingstadåsen
Hyggen vel	Hyggen
Hurum historielag	Sandstien i Hurum
Hurum turistforening	Hurumskogene

3.7 Ny driftsmodell for sommer

Det er ønskelig med en bærekraftig og sentral koordinering av drift og vedlikehold av de blåmerkede turrutene sommerstid. Planen foreslår følgende modell for drift:

- En hovedaktør er ansvarlig for drift, vedlikehold og utarbeiding av skiltplan etter nasjonal standard, og har driftsavtale med kommunen.
- Aktøren gir opplæring i skilting, merking og vedlikehold til lokale stigrupper. En sti kan deles opp i ulike roder med rodeansvarlige.
- Rodene vil bli ivaretatt av stigruppene lokalt*
- Kommunen dekker materialkostnader.
- Hovedaktøren har ansvar for å inngå grunneieravtaler etter Merkehåndboka
- Kommunen drifter sentralt arkiv for alle grunneieravtaler.

*Stigruppene utgår gjerne fra lokale lag og foreninger, mens hovedaktøren koordinerer.

Tabell over type sommerstier:

Type sti fottur	Skiltet/Merket	Km pr 2023
Blåmerkede stier i marka	JA Asker nord, noe midtre Asker, noe Asker syd	300
Blåmerkede rundturer nærområder	JA 20 i Asker nord, NEI midtre og syd	30
Blåmerket Kyststi	JA JA/NEI Asker syd	
UU-rundturer	NEI	0
Matestier fra kollektiv	NEI	
Matestier fra boligområder	NEI	
Historiske veifar	JA	
Pilegrimsleden	JA	

(måles i kart)

3.8 Universelt utformede turstier og turveier

Asker har i dag ingen universelt utformede turstier eller turveier utenom sentrumsområdene. Kommunens kartlegging sommeren 2023 peker på spesielt tre rundturer som ved enkle tiltak kan tilrettelegges for bruk av elektrisk rullestol til turbruk (se tabell). Underlaget må være jevnt og ikke ha for stort tverrfall eller stigning (1-12 grader). Informasjon på skilt må være lett å oppfatte.

Det er ønskelig å tilrettelegge friluftsområdene, som ligger langs rundturene, universelt. Dette kan være rastebord, bål plass, baderampe, dagsturhytte eller overnattingshytte osv. Tilgjengelig toalett og HC-parkering skal også følge standard. (se Sentrumsnære turveier).



Krav UU-Bord: Fri høyde 0,67 cm (gjerne 0,70 cm). Utstikk minst 50 cm på endene slik at man kan komme inntil med rullestol/ vogn (NS 11005:2011). Krav UU benk: Sittehøyde 45 cm, armlene, ryggstøtte, rom under benken.

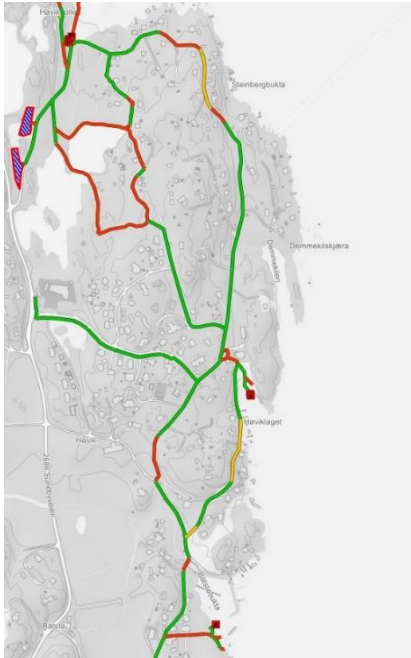
Forslag nye universelt utformede rundturer i Asker kommune:

Rundtur UU-sti	km	Tilrettelegging
Konglungen	3	Mangler HC parkering og UU-toalett, har UU-rastebord
Høvikvollen	4	Har HC parkering og UU-toalett. Mangler UU-rastebord
Grytnes-Stikkvann	5	Mangler HC parkering og UU-toalett, UU rastebord, UU hytte planlegges. Mulig Fiskebrygge

Tilgjengelighet 2023 for elektrisk rullestol friluft, Konglungen. Norgeskart:



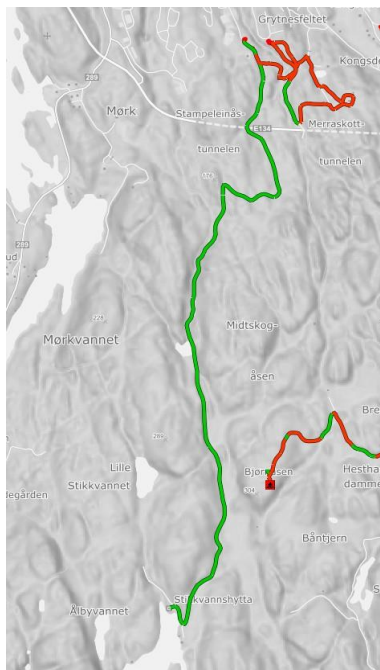
Rundtur Konglungen fra Spira utfartsparkering, rundt dammen og ut til Merraneset og Kuodden er en fin rundtur, men trenger spesielt tilrettelegging i vestenden av dammen. Gang- og sykkelveien har for stort tverrfall på enkelte strekninger i henhold til kravene.



Tilgjengelighet 2023 for elektrisk rullestol friluft, Høvikvollen-Båtstø. Norgeskart:

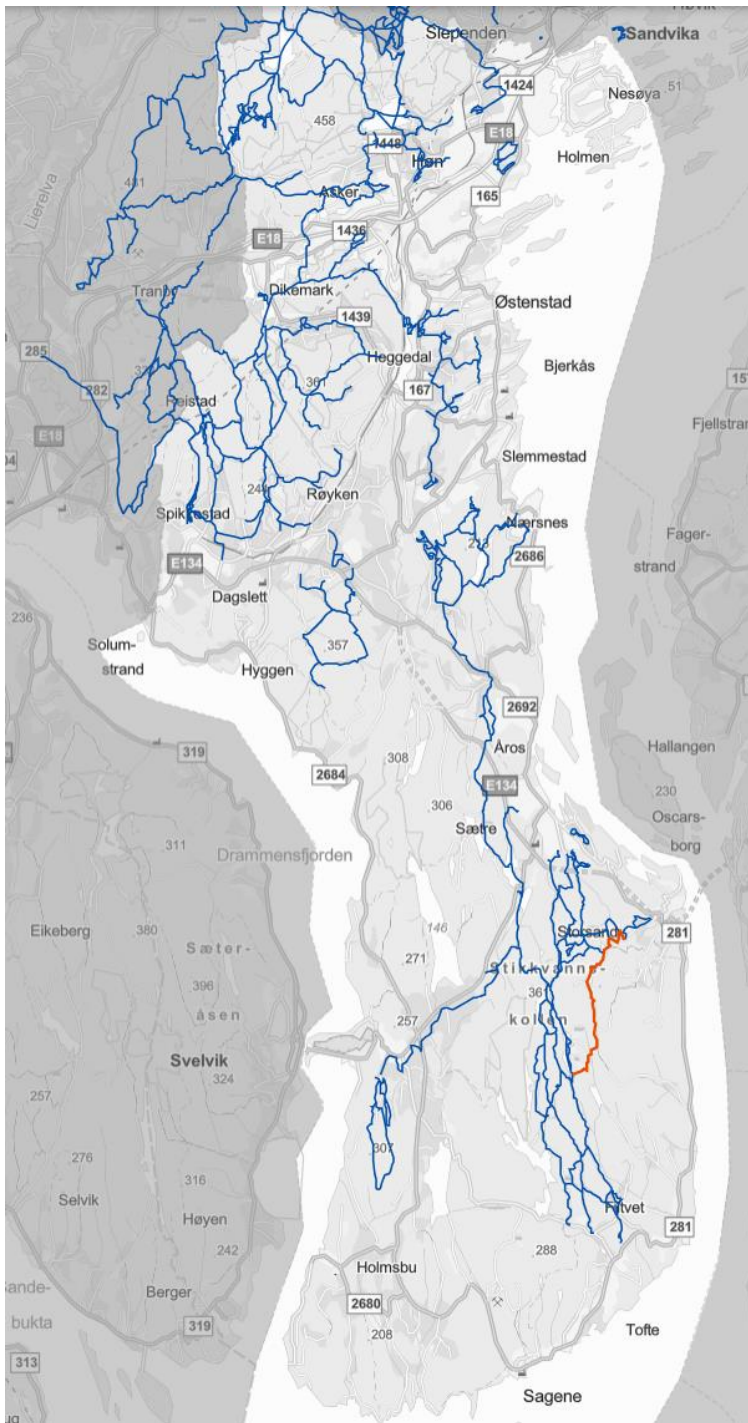
Rundtur Høvikvollen- Båtstø er en fin rundtur, men trenger spesielt tilrettelegging mellom Høvikskogen og utfartsparkeringen på Høvikvollen (langs vannene).

Tilgjengelighet 2023 for elektrisk rullestol friluft, Grytnes- Stikkvann. Norgeskart



Turen langs grusveien Grytnes-Stikkvann er en fin tur for elektrisk rullestol. Turen kan gå nesten til midten på Stikkvann. Det er tatt initiativ til å omgjøre et bygg til universelt tilrettelagt hytte på østsiden av vannet.

4 Skiløyper vinter



Det finnes i overkant av 300 kilometer med preparerte skiløyper i nye Asker. Disse finnes i hovedsak i Vestmarka, Kjekstadmarka, og Hurumskogene. I tillegg prepareres det løyper i mange nærområder når forholdene tillater det. Eksempler er Bårsrudmarka, Eidjordene, Vardåsen, Herstadhei og Sætre.

I henhold til Markaloven krever etablering av løyper som medfører større terrenginngrep, en reguleringsplan.

I Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer legges det opp til å beholde dagens skiløyper, med kun enkelte små justeringer.

Det er et mål å opprettholde lokale skitraseer i nærheten av der folk bor, slik at en begrenser behovet for transport.

«Mateløyper» fra boligområder og inn i løypenettet prioriteres.

På grunn av klimaendringer kan det være aktuelt å gjøre om lysløyper, som i utgangspunktet var for ski, til sykkelsti eller tursti.

Det er også et potensiale for å omgjøre nedlagte lysløyper til akebakker eller «labbeløyper», det vil si lavterskel-turstier vinterstid som prepareres med tilpasset løypemaskin (Snowdog) eller snøskuter.

Labbeløyper kan anlegges utenfor byggesonen eller på frossen mark.

I skiløyper må vegetasjonen ryddes i et bredere belte, enn langs en enkel sti. I enkelte skiløyper, særlig i nærområder, er det aktuelt å tilrettelegge slik at løypene kan brukes på lite snø. Drenering kan være aktuelt enkelte steder.

Skiløypene driftes i 2023 hovedsak av Skiforeningen og Hurum Turistforening, som stiller med mannskap og utstyr. Enkelte idrettsklubber og foreninger kjører også skiløyper. Ut over Merkehåndboka har Skiforeningen en Håndbok for tilrettelegging i marka.

Mildere vintre og mindre snø – særlig i lavlandet, gjør det mer utfordrende å tilrettelegge for skigåing og vinteraktiviteter. Å anlegge skiløyper på skogsbilveier kan bli mer aktuelt. Da unngår en unødig grøfning og det blir enklere å lage løyper ved lite snødekke. Dette krever et tett samarbeid mellom skogbrukere, løypekjørere og informasjon til brukere for å unngå brukerkonflikter.

4.1 Ny driftsmodell for vinter

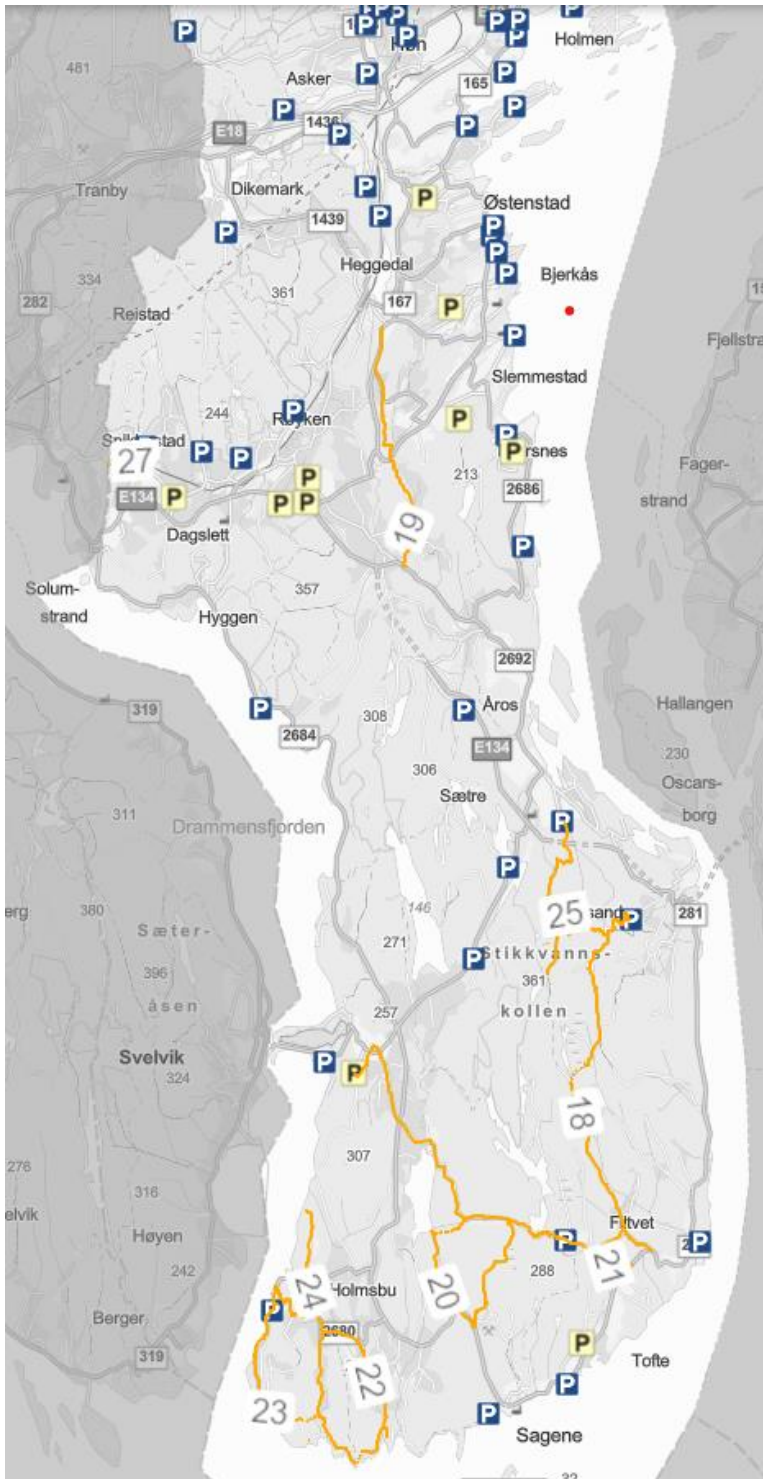
Det er ønskelig med en bærekraftig og sentral koordinering av drift og vedlikehold av skiløypene. Planen beskriver ny modell for drift:

- En hovedaktør er ansvarlig for driften ovenfor kommunen.
- Aktøren gir opplæring og følger opp lokale rodeansvarlige (lag og foreninger, løypebaser) som har ansvar for enkelte traseer.
- Hovedaktøren har ansvar for å inngå grunneieravtaler.
- Kommunen drifter i tillegg et sentralt arkiv for alle grunneieravtaler.

Tabell over skiløyper og dagens aktører

Aktør	Område
Skiforeningen	Vestmarka Kjekstadmarka Nærområdet Asker N
Hurum TF	Hurumskogene
Herstadhei TF	Villingstadåsen
Huringen	Klokkarstua
Bødalen IF	Bårsrudmarka
Gråbein IF	Sætre

5 Sykkel



Asker kommune har et overordnet mål om å øke andelen gående og syklende.

I arbeidet med å tilrettelegge for sykkel, ønsker vi å differensiere brukerne. I friluftslivet tilrettelegger vi for to målgrupper; 1) Syklister på grus og 2) Syklister på sti.

Asker kommune vil i første omgang prioritere gruppe 1) syklister på grus, siden dette når en bredde av brukere, både familier og tursyklister.

I samarbeid med grunneiere legges det opp til å knytte sammen ulike grusveier i marka med trillestier, for å lage gjennomgående sykkelruter og rundturer. Asker sør vil bli prioritert.

Det er ønskelig å etablere en gjennomgående turrute for sykkel fra nord til sør i kommunen, med overnattingsmuligheter, tilsvarende fotturen «Asker på langs».

Det legges vekt på å unngå mulige konflikter mellom gående og syklende.

Det er kommet tilbakemeldinger på utfordringer med sykling i plantefelt ol. Dette kan bedres gjennom senere tilrettelegging for stisykling i utvalgte områder og bedre informasjon om hensyn til skogsdrift.

I hovedsak blir det satt opp informasjonsskart over sykkelrutene ved naturlige startpunkter (QR-turforslag). Et eksempel på dette er satt opp av Vårsol Velo ved Teiglen.

Kart over forslag til sykkel-turruter på grus

Rutene med turbeskrivelser legges inn i digitale løsninger i samarbeid med Skiforeningen og andre aktuelle samarbeidspartnere.

Enkelte hovedruter merkes med skilt, som Tofte-Røskestadvannet, Røskestadvannet-Hurum Mølle, rundturer på Rødtangen/Holmsbu, i tillegg til hovedruter i Vestmarka. Stolpejakt for sykkel kan være et tilbud.

Det må etableres grunneieravtaler og avtaler om vedlikehold av skilting.

Fra frivilligheten har det kommet innspill om å utrede etablering av et større anlegg for terreng/stisykling i eksempelvis Dikemarksområdet, Follestad eller ved Grønsand, etter modell fra Trysil. Dette er avhengig av interesse blant grunneiere og næringsliv. Det finnes i dag et anlegg for sykkelcross i Kjekstadmarka ved Spikkestad i regi av IL ROS sykkel. I tillegg finnes en meget bratt flytsti i kanten av Vardåsen skisenter, bygget av frivillige i Asker sykkelklubb.

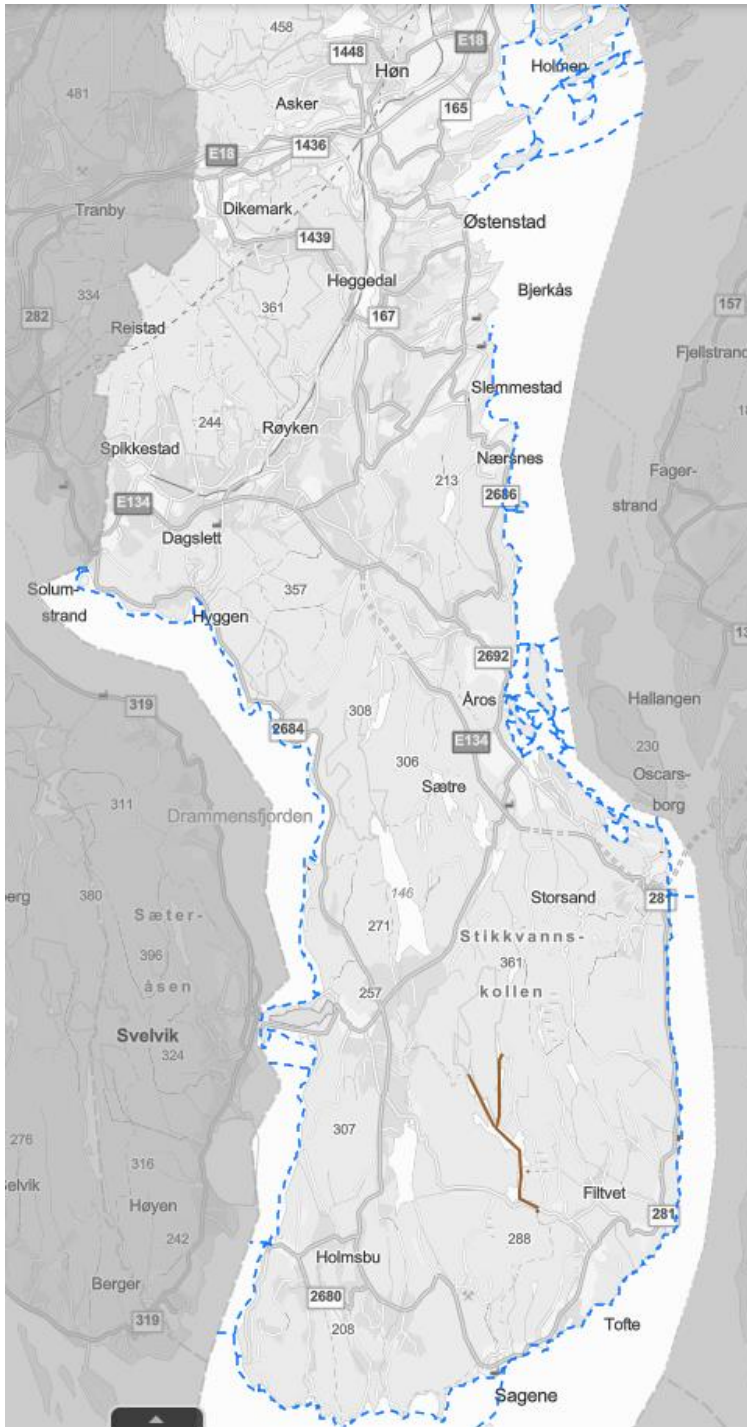
For å unngå konflikter mellom stisykling, turgåere, og mellom stisykling og skogsdrift, kan det være aktuelt å ha et felles forum på tvers av interessegruppene for å drøfte egnede områder.

Tabell over aktører sykkel

Aktør	Område
NOTS Norsk organisasjon for terrengsykling	Norge/Asker
Asker sykkelklubb	Asker nord
IL ROS sykkel	Midtre Asker
Vårsol Velo	Midtre Asker
Skiforeningen	Informasjon og turforslag

6 Padling

Kajakkpadling og padling i kano har siden starten på 1930 tallet bare blitt mer og mer populært. I Asker padler mange kajakk i egen regi, mens en del leier kajakk via Asker skiklubb kajakk, DNT Oslo og Omegn, eller DNT Drammen, ved Gyldenløve padleklubb. Oslofjorden Friluftsråd (OF) leier ut kajakkplasser. Det finnes også private aktører som tilbyr utleie, kurs og fellesturer. Padling foregår både langs kysten og på innlandsvannene.



Bærbare oppblåsbare Packrafts gjør det enklere å ferdes mellom vannene.

Asker kommunes hovedoppgave når det gjelder friluftslivets ferdselsårer og padling, er å sørge for økt tilgjengelighet til strandsonen og fjorden for alle. Dette innebærer blant annet, i samarbeid med ideelle aktører, å legge til rette for at innbyggere og gjester enkelt og rimelig får leie kajakk, kajakkplass eller trille egen kajakk ned fra parkeringsplassen og ut i sjøen eller vannet (maks 100 m til tilgangspunkt). Målet er i størst mulig grad å unngå transport av kajakken og at folk gjerne deler kajakk med andre.

Kommunen ønsker, i samarbeid med frivilligheten, å tilrettelegge enkelte padlehuker, teltsteder og toalett/renovasjon, for å korte ned avstandene mellom overnattingsplassene. F. eks Torvøya og ved Mørkvann og Langvann dersom grunneier tillater.

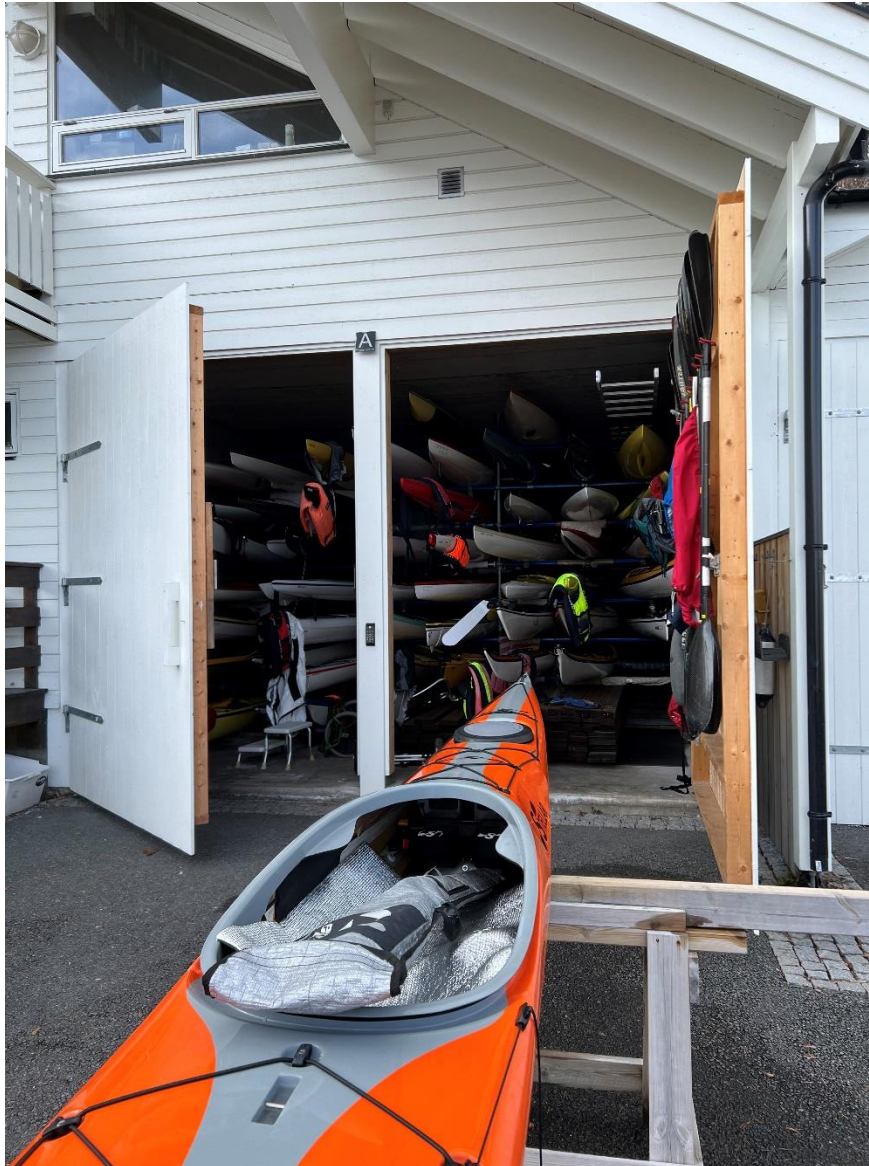
Informasjonsskilt om padletilbudet settes opp ved de mest brukte tilgangspunktene. (Se DNT Drammens forslag for Drammensfjorden ytre-sør). Det må inngås avtaler med Skjærgårdstjenesten om tilsyn med padlehuker, skilt ol.

Padleforbundet og friluftslivsorganisasjonene har

samarbeidet om å utvikle en ro- og padleled for Oslofjorden. En ro- og padleled betyr en rute for padleturer, der leden er det som knytter de lokale rutene sammen. I Oslofjorden har



Rødvannshyttene i Hurummarka ligger som en stopp på padleturen fra Røskestadvannet via Langvann og til Rødvannet. Hyttene har kanoer/båt, og leies ut av Søndre Hurum Jeger og fiskeforening. Foto: SHJFF



Asker skiklubb's kajaksenter på Holmen. Foto: Heidi K.S Rustand

7 Klatre- og buldrefelt



Foto: Klatring i Hyggen, Norsk klatring

Asker kommune er en populær destinasjon for klatring utendørs med sine sva og vegger i granitt. Her finnes både boltede ruter og ruter for naturlig sikring. Uteklatring er en friluftaktivitet som har hatt en økning i antall utøvere de siste årene. Dette er tydelig på klatrefeltene med flere brukere. Feltene i Asker er populære både hos lokale klatrere og klatrere fra hele Osloregionen. Aktiviteten er i stor grad egenorganisert, men det arrangeres også klubbklatring og klatrekurs. I Asker er Røyken og Hurum klatreklubb, Drammen klatreklubb og Kolsås klatreklubb spesielt aktive, samt DNT fjellsport.

Ved utvikling av klatrefelt har klatremiljøet selv dialog med grunneiere og inngår avtaler for oppsetting av bolter, parkering og lignende. Her spiller klatreklubbene en viktig rolle med blant annet kunnskap og bidrag til utstyr for å sette bolter og toppankre. Klubbene bidrar også med rebolting av klatrefelt når et er behov for det etter 20-25 år. Informasjon om ruter, adkomst, parkering osv. til de ulike klatrefeltene er samlet i klatreførere, ofte utgitt av klareklubbene. Klatrefeltene i Asker er blant annet med i klatreføreren Drammensgranitt (2023), utgitt av Drammen klatreklubb. Klubbene drifter også nettressurser med oppdatert informasjon om klatrefeltene.

Det er rundt 13 klatrefelt i kommunen. De største og mest populære feltene er Hyggen og Vardåsen. Feltene ligger ofte nær bebyggelse eller i populære turområder. Dette gir tilgang på fin klatring i hverdagen, men gir også utfordringer med tanke på parkeringsmuligheter, toalettfasiliteter og søppelhåndtering ved feltene med stor trafikk.

De senere år har Asker også utviklet seg til å bli et viktig område for det som kalles buldring. Her klatres det på mindre klipper og steiner hvor det ikke trengs tau eller sikringsutstyr, ut over en bærbar sikkerhetsmatte som beskytter mot korte fall. Denne aktiviteten foregår i mindre grad i regi av klatreklubbene. Til dels finnes en oversikt over [buldrefeltene digitalt](#)

Det er viktig å få kartlagt og kartfestet områdene for både klatring og buldring, slik at de inngår i en helhetlig forvaltning av friluftslivsinteressene.

8 Målpunkter



Utsiktspunkt Knivsfjell Foto: Heidi KS Rustand

I Handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårer, skal målpunkt kartlegges. Målpunkt er både steder der det er naturlig å starte, og avslutte en tur.

Det kan være holdeplasser for offentlig transport, innfallsporier eller friluftsporier, utfartsparkering, kajakkutsett (tilgangspunkter), båtutsett osv.

Målpunkt kan også være attraksjoner og steder som motiverer til bruk av ferdselsårene.

Eksempler på slike steder er utsiktspunkt, kulturminner, naturminne, kunst, klatrefelt, fiskeplass, badeplass, rasteplass, offentlige brygger, aktivitetspark, gapahuk, «landingsplass» for kajakk, akebakker, padlehuk, teltplass, hengekøye plass, foreningshytte, ubetjente, selvbetjente og betjente hytter, privat utleiehytte, campingplass, serveringssted, matbutikk, gjestehavn, naturhavn, turpost/trimkasse/stolpejakt osv.

Skoler, barnehager, eldrecenter, sykehus og andre institusjoner kan ha glede av tilrettelagte ferdselsårer og friluftsområder i nærheten. De som er stengt i helgene, kan ha ledig parkeringskapasitet. Institusjoner kan også betraktes som målpunkter. Det samme gjelder steder med turistinformasjon, utstyrsleie, kortsalg/nøkkellutlevering osv. (Veileder Friluftslivets ferdselsårer).

I Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer fokuserer vi i første rekke på målpunkter som utfartsparkeringer, toaletter, hytter, kollektivpunkter, og eksempler på turmål som kan videreutvikles i samarbeid med grunneiere, frivillighet og andre.

8.1 Utfartsparkeringer



Sem utfartsparkering. Foto Heidi KS Rustand

Ikke alle kan sykle eller bruke kollektiv transport når de skal ut i naturen. Asker kommune har ansvar for over rundt 30 utfartsparkeringer ved friluftsområder, se oversikt. De fleste tilbyr gratis parkering, men gjerne restriksjoner på hvor lenge du kan stå parkert. Alle bør ha tilgjengelige HC-plasser.

Paragraf § 4 i Friluftsløven sier at det er tillatt å parkere i utmark langs offentlig vei, så lenge det ikke volder nevneverdig skade eller ulempe. Men, med flere friluftslivsbrukere som utforsker den flotte marka og kysten vår, og et våtere klima, har det vist seg nødvendig å styrke vedlikeholdet og tilrettelegge flere parkeringsplasser. Det er også nødvendig å formalisere gamle uformelle avtaler med private grunneiere, og avsette arealer til utfartsparkering i arealplanleggingen.

Det er behov for flere utfartsparkeringer i Asker sør. For eksempel trengs det parkering som fortsatt sikrer tilgangen til de flotte sandstrendene, Preusserstranda, Sandbukta og Ertsvika. Enkelte parkeringsplasser mangler tydelig skilting og oversiktskart over nærområdet.

8.2 Toalettbygg

For å motivere til aktivitet, forebygge forsøpling og legge til rette i friluftsområder med mange brukere, har Asker behov for flere friluftstoalett. Vedlikehold og drift av toalettbygg er en viktig del av friluftsanleggene, men også kostnadsdrivende.

Det er behov for å kartlegge om det bør bygges flere toalettbygg langs Kyststien og ved Mørkvann. Toalettene skal være universelt utformet der en kommer til med elektrisk rullestol. Det er nødvendig med tilfredsstillende toalettbygg for Preusserstranda og ved enkelte klatrefelt. Samarbeid med lokalt næringsliv kan være aktuelt.

8.3 Ubetjente DNT-hytter i marka



Hovdehytta Foto: DNT.

Ubetjente hytter er bærekraftige tilbud som senker terskelen for å få tilgang til hyttelivet og som bidrar til sambruk. Hyttene leies ut av DNT og åpnes med DNTs standardnøkkel. Alle kan bruke hytta, men det er medlemmer av DNT som får tilgang til nøkkelen, og du må forhåndsbestille plass på hytta via UT.no. Hyttene leies ut hele året.

Det er ønskelig å etablere flere ubetjente hytter, spesielt i marka og langs kysten i midtre Asker og Asker sør. Turforslaget «Asker på langs» trenger overnattingstilbud underveis.

Pr. 2023 drifter DNT Oslo og Omegn/Asker Turlag fem ubetjente hytter i et samarbeid med kommunen:

Navn	Sted	Senger	Drikkevann	Strøm	Annet
<u>Wenzelhytta</u>	<u>Vardåsen ved alpinbakken</u>	<u>4</u>	<u>Nei</u>	<u>Nei</u>	<u>Gapahuk 15 plasser</u> <u>Maler Gustav Wentzel sin hytte</u>
<u>Halvorsenhytta</u>	<u>Tveitersetra</u>	<u>9</u>	<u>Nei, kokes</u>	<u>Ja</u>	<u>Hengekøypark</u> <u>Komponist Johan Halvorsen sin hytte</u>
<u>Småvannsbu</u>	<u>Kjekstadmarka</u>	<u>4</u>	<u>Nei, kokes</u>	<u>Nei</u>	<u>Familievennlig</u> <u>Gammel direktørhytte for Dikemark sykehus</u>
<u>Hovdehytta</u>	<u>Vestmarka</u>	<u>6-8</u>	<u>Nei, kokes</u>	<u>Nei</u>	<u>Familievennlig</u> <u>Milorg-hytte</u>
<u>Sjåførboligen</u>	<u>Elnestangen</u>	<u>11</u>	<u>Ja</u>	<u>Ja</u>	<u>Kajakutleie fjorden</u> <u>Håkavika- Fritjof Nansens enke, Sigrun Nansen bolig</u>

8.4 Kystledhytter i Asker



Bakkeskjær foto:OF

Oslofjordens Friluftsråd (OF) drifter seks kystledhytter innenfor Asker kommune. Disse ubetjente hyttene er åpne vår-sommer-høst, og bestilles via [friluftsrådets nettsider](#). Medlemskap som Oslofjordvenn gir mulighet for forhåndsbestilling. Å overnatte på en kystledhytte er fint å kombinere med en lengre vandring langs Kyststien.

Pr. 2023 drifter OF seks kystledhytter i Asker:

Navn	Sted	Senger	Drikkevann	Strøm	Annet
Bakkeskjær	Holmsbu	<u>6</u>	<u>Nei</u>	<u>Nei</u>	<u>Øy, Robåt</u>
Butikken	Langåra (N)	<u>20</u>	<u>Ja</u>	<u>Ja</u>	<u>Øy, Rutebåt</u>
Fiskerhytta	Sandspollen	<u>4</u>	<u>Nei</u>	<u>Nei</u>	<u>Friområde</u>
Livestua	Hernestangen	<u>5</u>	<u>Nei</u>	<u>Ja</u>	<u>Strand</u>
Erlingbua	Hernestangen	<u>3</u>	<u>Nei</u>	<u>Ja</u>	<u>Strand</u>
Ranvikholmen	Langåra	<u>4</u>	<u>Nei</u>	<u>Nei</u>	<u>Øy</u>

Det er ønskelig å etablere flere kystledhytter/ubetjente hytter, gjerne strekningen Tofte-Rødtangen.

8.5 Foreningshytter



Stikkvannshytta Foto: Hurum Turistforening

Flere lag og foreninger leier ut hytter til medlemmer og andre og/eller har servering i helgene, gjerne søndager i sesong. Dette er viktige turmål hele året langs friluftslivets ferdselsårer. Flere av hyttene har åpne arrangementer i løpet av året.

Eksempler på foreningshytter pr 2023:

Navn	Område	Driver	Senger	Servering	Strøm
<u>Blåfjellhytta</u>	Kjekstadmarka	GUI Sportsklubb	16	Ja?	Ja
<u>Herstadhei Turisthytte</u>	Villingstadåsen	Herstadhei Turisthytteforening	0	Ja	Nei
<u>Rødvann</u>	Hurummarka	Naturvernforbundet Hurum		Nei	Nei?
<u>ROS-hytta</u>	Kjekstadmarka	ROS-hytta	0	Ja	Ja
<u>Rødvannshyttene</u>	Hurummarka	Søndre Hurum NJFF	8-10	Nei	Nei
<u>Stikkvannshytta</u>	Hurummarka	Hurum Turistforening	0	Ja	Ja
<u>Solvik</u>	Vollen/Bjerkås	Røde Kors	12	Nei	Ja
<u>Vestlia</u>	Vestmarka	Asker Skiklubb	35	Ja	Ja

Bryggerhuset på Tvetter gård drives som kafe i et samarbeid mellom NaKuHel og DNT Asker Turlag (byggene eies av Asker kommune). Hovedhuset på Tvetter leies ut til selskapslokaler.

NaKuHel driver også kafeen Smia og forsamlingshuset Verkstedet, som er en del av kommunens eiendom på Sem.

Solli gård i Vestmarka eies av kommunen og leies ut til private. De driver kafe, overnatting, riding og leier ut selskapslokaler. Kommunen har også andre bygg ved friluftsområder som leies ut til private aktører.

Flere skogeiere og andre leier ut koier, hytter og jakt og fiske i marka via Inatur.no og finn.no. Disse hyttene supplerer tilbudet langs stiene og skiløypene. Overnattingstilbudene kan inngå i satsingen på naturbasert reiseliv.

Asker har mange fiskevann, hvorav flere følges opp av jakt- og fiskeforeninger og grunneiere. Man trenger ikke fiskeravgift for å fiske i ferskvann der det ikke er laks, sjørørret eller sjørøye. Da trenger du kun lokalt fiskekort eller tillatelse av grunneier/fiskerettshaver. Se; <https://www.njff.no/fiske/fiskeregler>.

8.6 Dagsturhytter versus overnattingshytter



Den ordinære spillemiddelordningen, stiftelser og andre kan inngå i et spleiselag for å bygge hytter som turmål for dagsturer. Slike dagsturhytter kan bidra til økt bruk av nærområdet. Rom og fasiliteter beregnet på overnatting er ikke tilskudds berettigede. Det kan være aktuelt med dagsturhytte, f.eks. på en av utsiktsåsene i Asker. En slik hytte krever jevnlig tilsyn.

Foto: Dagsturhytta «Ørneredet». Stavanger kommune.

Spillemiddeltilskudd til overnattingshytter ved kysten og i lavlandet kan søkes av foreninger tilknyttet Friluftsrådernes Landsforbund, Oslofjorden Friluftsråd og Norsk Friluftsliv, med friluftsliv og fysisk aktivitet som hovedformål. Driftsavtaler og grunneieravtaler må gjelde i 30 år. Se Anleggsregisteret.no

Det kan søkes om tilskudd til nærmiljøanlegg som er fritt, allment tilgjengelig for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet. Målgruppen er særlig barn og ungdom (6-19 år), men også lokalbefolkningen ellers. Man kan også søke til turstier og aktivitetsanlegg.

Tverga er et ressursenter for egenorganisert aktivitet. Senteret jobber med å bistå kommuner og frivilligheten med å tilrettelegge for nye typer aktiviteter innen friluftsliv og fysisk aktivitet. Kommunen vil inngå et tettere samarbeid med Tverga.

8.7 Gapahuker, padlehuber, telt og hengekøyeplasser



Å overnatte i hengekøye er en populær aktivitet i Asker. Halvorsenhytta har et eget hengekøyeanlegg for 8 personer. Områder som for eksempel Sagene-Østnestangen, Vardåsen nord, Kjekstadmarka og Elnestangen er mye brukt av familier og ungdom. Det er ønskelig å legge til rette for noen flere kjente plasser for telt og hengekøyer, slik at andre plasser ikke får for høy belastning.

Padlehuber Foto. DNT

Felles helårsgodkjent bålplass, og toalett og renovasjon i nærheten kan være nødvendig på de mest brukte stedene. Enkelte av områdene, f.eks. Mørkvann kan tilrettelegges med padlehuber, toalett og helårsgodkjent bålplass for å unngå økt slitasje.

8.8 Helårsgodkjente bålplasser



Med tørrere vårmåneder og høstmåneder er det blitt et økt behov for å anlegge *bålplasser* brannvesenet har *godkjent* for *helårsbruk*, ved de mest brukte utfartsstedene langs ferdselsårene. Disse har rundkamp (store steiner), drenering med grus, et dypt underlag med pukk for å unngå at bålet brenner nedover i bakken, og minst 4 meter mellom bål og vegetasjon.

Asker hadde i 2023 ingen godkjente plasser, men bålplassen i Borgenveien 100 er anlagt slik. Foto: Heidi Rustand

8.9 Turmål

Interessante turmål langs stier, løyper og leder er viktige for å motivere ekstra til fysisk aktivitet og naturopplevelser. Under planarbeidet har kommunen fått forslag fra alt fra rehabilitering av Stikkvannstårnet (gammelt branntårn og Hurums høyeste punkt), merke til Minnelunden ved Høymosedalen, toalett på Ertsvika til tilrettelegging på Rødtangen. Slike tiltak vil bli prioritert opp imot ulike friluftsliv- og idrettsanlegg i handlingsprogrammet, og krav til vedlikehold må følge saken.

Opplevelser underveis langs stien kan også være motiverende, slik som «Trollturen rundt Vesledammen», skilt med historien bak «Bjørnehiet», kulturhistoriske opplevelser, en klatreløype eller bålplass. Tiltak kan gjerne gjennomføres som et spleiselag mellom stiftelser, næringsliv, frivilligheten, grunneier, fylket, stat og kommunen.

9 Behov for samarbeid på tvers av kommunene

DNT Oslo og Omegn og Oslofjorden Friluftsråd (OF) drifter 21 sommerhytter på Lågøya på vegne av Sparebankstiftelsen. Øya ligger på østsiden av Oslofjorden, i Frogn kommune, utenfor Fagerstrand, og nås med egen båt eller kajakk fra Nærnes/Båtstø/Sætre eller ferje fra Oslo. OF drifter også flere hytter på Håøya (Oslo kommune største eier) og Bergholmen i Frogn kommune. Øyene ligger rett utenfor Askers kyst, og er attraktive for Askers befolkning og turister. Samtidig ligger Skogsborg, Torvøya og Gråøya rett innenfor øyene.

Det er igangsatt et samarbeid på tvers av Asker kommune og Frogn kommune, via OF, for å gjøre øyene mer tilgjengelig for alle, også for dem uten egen båt. Prosjektet ønsker å bidra til inkludering på tvers av sosiale lag og ulik bakgrunn. Aktuelle tema er hverdagsturisme, grønn kortreist turisme, ferie for lavinntektsgrupper, personer med funksjonsnedsettelse, barnevern og andre, samarbeid med lag og foreninger, historieformidling og bedre rutebåttilbud.

DNT drifter Svartvannshytta som ligger 6 km innenfor Vestmarkssetra i Bærum kommune. Mange Askerbøringer besøker de private serveringshyttene i Bærum; Gupu og Furuholmen. OF drifter kystledhytta Svelvikstrømmen som ligger i Svelvik, vis a vi Verket. Pilegrimsleden og flere historiske veifar som Kongeveien (Sølvveien) går fra Kongsberg, via Øvre Eiker, Drammen, Lier, Asker, Bærum, og frem til Oslo. Det kan derfor være viktig med et samarbeid rundt transportbehov, tilrettelegging og informasjon på tvers av flere kommuner.



Sambruk: Utleie av Kajakk på Elnestangen. Foto: DNT

10 Informasjon om turmuligheter og allemannsretten

Kartlegging i forbindelse med planen viser at kommunen mangler helhetlig informasjon om turmuligheter og om allemannsretten og sporløs ferdsel.

10.1 Først tilfredsstillende infrastruktur, - deretter ny markedsføring

Arbeidet med Friluftslivets ferdselsårer, handler først og fremst om å tilrettelegge åpne anlegg for innbyggerne og friluftslivsorganisasjonenes «treningstid». Men friluftsanleggene kan også benyttes av opplevelsesnæringen, etter avtale med anleggseier, og så lenge aktiviteten ikke fortrenger andre, eller belastningen på naturen blir for stor.

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv og Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker understreker behovet for å koordinere arbeidet med utvikling av destinasjoner for natur og aktivitetsbasert turisme, med kommunen, og med friluftslivsorganisasjonenes arbeid med å tilrettelegge aktivitetstilbud, friluftsanlegg (infrastruktur), og markedsføre friluftslivstilbudene.

Sammen med ulike attraksjoner, aktivitetsmuligheter, overnattingsmuligheter, kurs, kultur- og friluftslivssarrangement, kan en felles satsning bidra til å gjøre Asker til en mer attraktiv bygd å reise i eller til, - synliggjøre muligheten for kortreiste ferier.

Reiselivsplanen anbefaler å vente med markedstiltak mot nye målgrupper til samarbeid og infrastruktur er mer på plass. Utvikling av infrastruktur og produkter vil bli prioritert først, frem til 2026.

10.2 Besøksforvaltning

Informasjon og markedsføring (og tilrettelegging) er viktige virkemidler i besøksforvaltning. Det vil si å legge til rette for og styre bruken av et naturområde slik at det ivaretas, samtidig som opplevelsen for de besøkende skal bli best mulig og den lokale verdiskapningen bli størst mulig.

Bedre informasjon kan føre til økt bruk, men også større slitasje. Samtidig er informasjonsskilt, brosjyrer, digitale apper med kart og turforslag, bærekraftige arrangementer og tilrettelegging, med på å forebygge slitasje utenfor ferdselsårene. Vi kan lede brukerne utenom de områdene vi ikke ønsker stor ferdsel i, f.eks. av hensyn til dyreliv, flora, næring og sikkerhet.

10.3 Målgrupper

Friluftslivets ferdselsårer kan brukes til å gjennomføre sammenhengende turer, helgeopphold, arrangementer og dagsturer tilpasset behovene til ulike målgrupper. Primærmålgruppen er egne innbyggere, 98 000 personer pr 2023. Sekundærmålgruppen er Oslo regionen, en befolkning på 1,7 millioner, innen ca. to timers reisevei fra Asker.

Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker deler innbyggere inn i flere grupper med ulike behov, blant annet:

«**Aktive i naturen**» - de har behov for å være aktive, men setter også krav til naturopplevelsen og liker friluftslivskonseptet. Lokalmat, lokal kultur og historie er viktig. (ungdom, voksne og seniorer).

«**Familier**» - de skal ha opplevelser sammen, er opptatt av fleksible løsninger og å pleie flokken. Familier deles gjerne i tre mindre grupper etter alderen på barna.

I Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 fokuserer vi i tillegg på målgruppen;

«**Ny i Asker**» - nye innbyggere i Asker som ønsker å bli mer lokalkjent eller finne et lavterskeltilbud, som vil i gang med en enkel, rimelig fysisk aktivitet, men som gjerne trenger litt ekstra veiledning eller behov for inkludering.

10.4 Tema

Det er tre hovedtema:

- 1) Inspirasjon og informasjon om friluftslivstilbudene.
- 2) Kunnskapsformidling om allemannsretten og sporløs ferdsel.
- 3) Status i arbeidet med å tilrettelegge for friluftslivet.

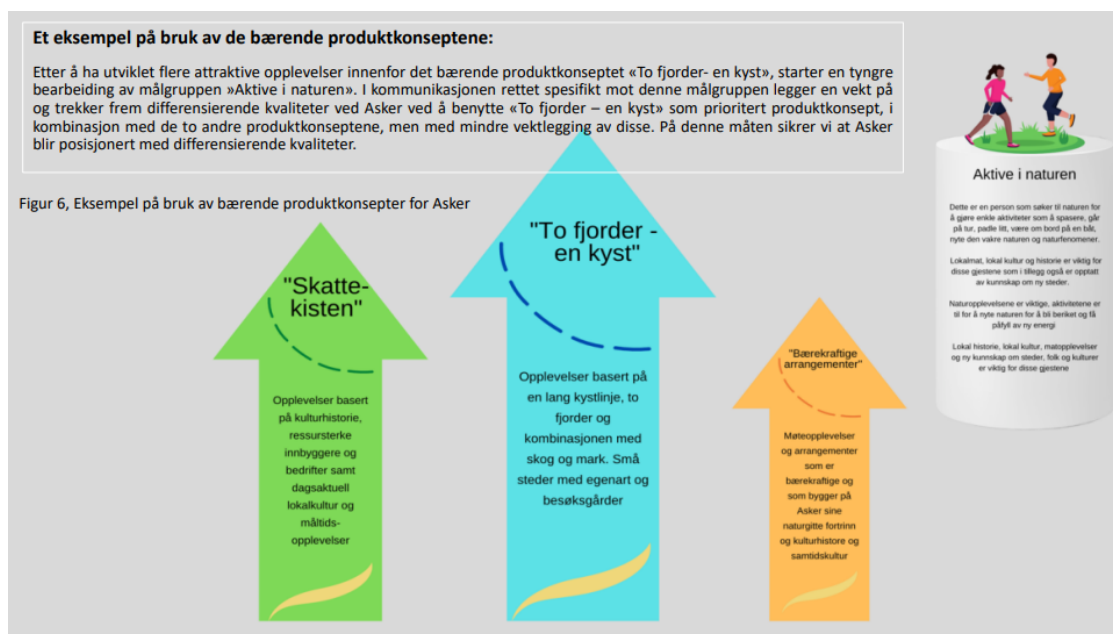
10.4.1 Inspirasjon og informasjon om selve friluftslivstilbudet

Det viktigste er informasjon om selve friluftslivstilbudet til innbyggerne i Asker kommune og området rundt. Fellesnevnerne kan være bærekraftige, kortreiste friluftslivsopplevelse» og «To fjorder- en kyst». Strategiske personlige fortellinger blir viktige.

Gode digitale løsninger, apper og sosiale medier, er de viktigste kanalene fremover. Kommunen vil benytte UT.no, aktivitetskalenderen «Hva skjer i Asker», FB, Instagram ol. Likevel vil det bli behov for noen fysiske planleggingskart, nærturkart og hefter med turforslag som supplement, og informasjon i Askermagasinet, presse og media. Det bør lages en bildebank fra de enkelte turrutene.

Ikke alle er digitale brukere, det vil derfor fremdeles bli produsert noe informasjonsmateriell og kart. I tillegg vil fysiske skilt og merking fortsatt være nødvendig.

Kommunen vil etablere et systematisk samarbeid med frivillige organisasjoner, naturbasert reiseliv, kulturliv, skoler, barnehager og innbyggertorgene om arrangementer og aktiviteter som markedsfører ferdselsårene for friluftslivet.



Figur: Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker «Sammen for Asker 2030».

Kommunen vil arbeide med tjenestedesign for å kartlegge informasjonsbehovet.

Budskap kan være:

- ✓ Turforslag, - f.eks. hvor starter turen og hvor går jeg/sykler jeg? Hvor setter jeg ut kajakken?
- ✓ Turmål (målpoint) – hva opplever jeg? Hva kan jeg gjøre der? Hvor booker jeg overnatting, leier kajakk osv.
- ✓ Hvor låner jeg utstyr?
- ✓ Allemannsretten/pliktene
- ✓ Sporløs ferdsel
- ✓ Turgrupper

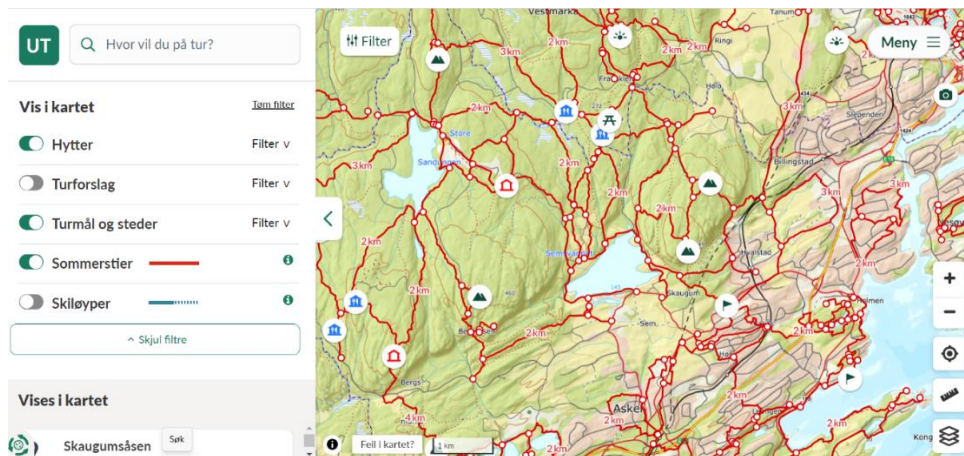
Sentrale kanaler for informasjon vil være apper som:

UT.no: Turplanleggeren er en gratis tjeneste fra Den Norske Turistforening (i samarbeid med Statskog, Friluftsrådernes Landsforbund, Miljødirektoratet og Kartverket). Appen har over 12.000 turforslag og 1200 hytter over hele landet. Turene er merket med vanskelighetsgrad, og man kan filtrere på sykkelturet, padleturer, skiturer ol.

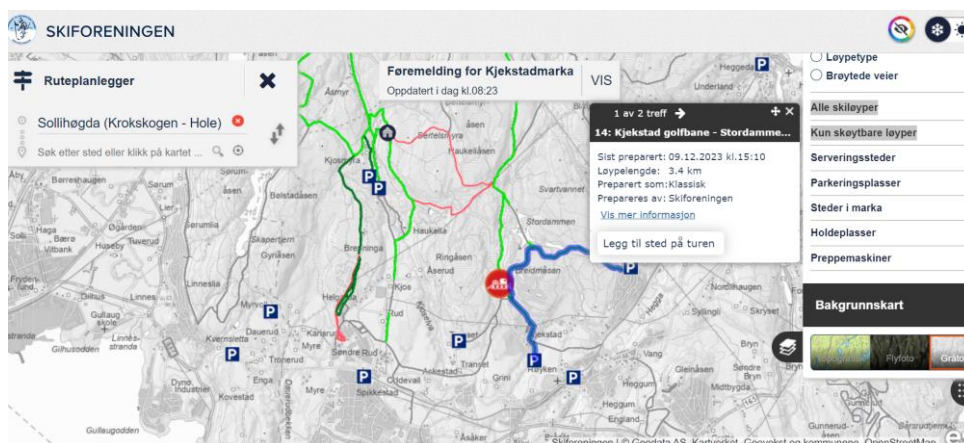
Med kartløsningen på appen kan du følge med på hvor du er, mens du går turen din. Du kan også planlegge nye turer. I appen kan du bruke [sjekkUT](#) til å registrere turposter du tar, turer du har gått, topper og hytter du har vært på, konkurrere med deg selv eller andre, eller skrive i digital gjestebok.

UT.no er koordinert med [Norgeskart](#), den nasjonale turrutebasen til Kartverket 1:50.000. Denne kan lastes ned gratis og benyttes offline av alle. Norgeskart og UT.no er plattformene

der kommunen i første rekke oppdaterer informasjon gjennom et samarbeid med DNT Oslo og Omegn. Kommunen samarbeider med Skiforeningen om oppdatert løypekart på [Skiforeningens ruteplanlegger](#) Appen iMarka gir også informasjon om sommer- og sykkelruter.



Figur: UT.no app



Figur: iMarka app

Andre apper for turtips:

Padleleden har [Appen «Padleruter»](#) med all informasjon om parkering, tilgangspunkter for kajakk, graderte turer osv.

Oslofjordens Friluftsråd har utarbeidet [Oslofjordkartet](#) med oversikt over kystledhytter, kajakkutsett, kajakkoppbevaring, i tillegg til kyststi osv.

[NJFF- appen](#) til Norges Jeger- og Fiskerforbund gir, sammen med [Inatur.no](#), oversikt over tilrettelagte fiskeplasser og båtramper, i tillegg til jakt- og fisketips og hytter.

Stolpejakten: Stolpejakten passer for både unge og gamle, og er tilrettelagt for de med funksjonsnedsetting. Man går på jakt etter stolper med QR koder rundt i nærmiljøet. Stolpejakten er en allmenntilgjengelig forening som skal bidra til økt fysisk aktivitet blant folk flest i hele landet. Stolpejakten er et gratis tilbud.

10.4.2 Informasjon om allemannsretten, plikter og sporløs ferdsel

Allemannsretten er hjemlet i Friluftsloven og en del av Norges kulturarv. Rettigheter er omtalt i Magnus Lagabøtes landslov fra 1274. Allemannsretten gir alle rett til å ferdes og oppholde seg i utmarka, men en skal opptre hensynsfullt. Det innebærer at en også har plikter en skal forholde seg til. I underkant av 70 prosent av befolkningen i Norge har middels til utmerket kunnskap om allemannsretten. Kommunen erfaring fra pandemien, er at ikke alle innbyggere kjenner til rettighetene og pliktene som følger av loven.

Kommunen har et ansvar for å fremme innbyggernes interesser for friluftsliv. Kommunen vil samarbeide med lag og foreninger nasjonalt og lokalt og grunneierrepresentanter for å gjøre allemannsretten og kunnskap om sporløs ferdsel kjent.

Det er viktig å benytte opplevelsesnæringens kanaler til å gi besøkende og lokalbefolkningen riktig og god informasjon om hvordan gjester skal ferdes i naturen. Ved eventuelt merking av stier som går i naturreservat kan man sette opp informasjonsskilt med oppfordring om å vise hensyn. Økt informasjon om hensyn ved skogbruk, beite og landbruk kan også være aktuelt.

Hvis du ferdes og raster i utmark, må du huske:

- å respektere ferdselsregler i friluftsliv- og naturvern-områder
- at noen steder er det utvidet båndtvang og adgangen til å tenne bål kan være begrenset, så sett deg inn i lokale bestemmelser
- å bruke etablerte raste- og teltplasser der dette er mulig
- å være forsiktig med ild og slokke bålet helt før du forlater det
- å ikke skade trær når du skal finne ved til bålet – bruk tørre kvister som du finner på bakken
- at du ikke må legge bålplassen rett på svaberget slik at berget sprekker
- å ikke ta snarveier over innmark, gjennom tun eller i nærheten av bebodde hus / hytter
- å ikke forstyrre dyre- og fugleliv, spesielt ikke i yngle- og hekketiden
- å ikke skade planteliv, særlig ikke truede og sårbare arter
- å ikke forstyrre husdyr på beite og lukke grunder etter deg.
- å respektere andre brukeres behov for avstand og å ha det stille rundt seg

Miljødirektoratets brosjyre om [allemannsretten](#)

10.4.3 Status i arbeidet med å tilrettelegge friluftslivets ferdselsårer.

Informasjonen om *arbeidet med* friluftslivets ferdselsårer bør være løpende og jevnlig gjennom kanaler som kommunens nettsider, Asker magasinet, sosiale medier, lokal og regional presse og media. Dette er informasjon til innbyggere, lag og foreninger, politikere og næringsliv i handlingsplanperioden. Hva er status i dag og hvor vil vi? Hva trenger vi av drahjelp? Hva gjør vi underveis? Hvor langt er vi kommet? Hvem er «vi»? Det er viktig å synliggjøre lag og foreninger, grunneiere og andre som bidrar. Arrangementer og offisielle åpninger av nye tilbud blir viktig, i tillegg til kontinuerlig rekruttering av innbyggere til stigrupper og informere om hensynsfull ferdsel.

11 Kartdata

Kartverket har ansvaret og originalen for datasettet TURREUTER, som inneholder data for fotruter, skiløyper, sykkelruter, andre turruter og tilretteleggingstiltak i friluftslivsområder. Disse er blant annet utgangspunkt for UT.no. Kommunen og frivillige organisasjoner som f.eks. DNT sørger for å melde inn endringer/tillegg til kartverket via en innmeldingstjeneste. Alle turrutene som meldes inn skal være merket i marka og ha driftsavtale. Kartverket har ansvaret for kontroll og ajourhold av datasettet. Dette datasettet er tilgjengelig i Askerkart for saksbehandlere.



Vardåsen: Foto: Heidi KS Rustand

12 Definisjoner

Under følger en oversikt over definisjoner for infrastruktur for ferdsel i naturen hentet fra Miljødirektoratets veileder M-1292/2019- Plan for friluftslivets ferdselsårer.

- **Trasé** defineres som en korridor i terrenget for både foreslåtte, planlagte og eksisterende ferdselsårer og turruter. En trasé har et definert start- og slutt punkt.
- **Ferdselsårer** er traséer for ferdsel som er synlige i terrenget i den sesongen som er aktuell for bruk, samt leder for ferdsel på vann og over breer.
- Ulike ferdselsårer:
- **Sti** er et tydelig, smalt og sammenhengende tråkk i terrenget som har oppstått gjennom bruk eller aktiv tilrettelegging.
- **Turveg** er en opparbeida og sammenhengende ferdselsåre med jevnt og fast toppdekke og en bredde på minst 1,2 meter.
- **Led** er en ferdselsåre på vann og over bre.
- **Løype** er ferdselsåre på snødekt mark som jevnlig trækkes eller prepareres, eller som merkes eller kvistes som traséer for vinterferdsel.
- **Labeløyper** er turveitraseer utenfor byggesonen eller på frossen mark preparert med Snowdog eller snøskuter for gående om vinteren.
- **Turruter** er skilte, merka og kartfesta traséer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk. Det skilles mellom flere typer turruter, se Merkehåndboka. Tilrettelegging og synliggjøring av turruter. (Den Norske Turistforening/Innovasjon Norge/Friluftsrådenes Landsforbund 2019) for mer om turruter.
- **Turforslag** er en anbefalt tur. Turforslag er ikke en del av det offentlige kartgrunnlaget (DOK). Turforslag formidles blant annet i ulike turportaler, informasjonsbrosjyrer og turkort.
- **Målpunkt** er både steder der det er naturlig å starte og avslutte bruken av ferdselsårene og attraksjoner/steder som motiverer til bruk av dem. Eksempler på slike steder er holdeplasser for offentlig transport, innfallsporter, parkeringsplasser, utsiktspunkt, serveringssteder, skoler/barnehager, kulturminner osv. (Veileder Friluftslivets ferdselsårer).
- **Tilgangspunkt** er en type målpunkt og brukes om et sted der ro- og padleruta starter og slutter, og der allmennheten har adgang til stedet både fra landsiden og fra sjøsiden. (Norges Padleforbund)
- **Allemannsplikten:** «Lov om friluftslivet» (Friluftsloven) § 11 gir en generell plikt til å opptre varsomt og hensynsfullt for å ikke volde skade eller ulempe for grunneier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Bestemmelsen omtales gjerne som «allemannsplikt». «Sporløs ferdsel» innebærer at du rydder opp og ikke skader natur.
- **Allemannsretten:** Allemannsretten er lovfestet gjennom Friluftsloven, og helt grunnleggende for friluftslivet. Den gir oss rett til å ferdes og oppholde oss i utmark i Norge, også kyst- og strandstrekninger. Nye bestemmelser i friluftsloven fra 2012 gjør det lettere for kommunene å merke eller varde stier og ruter, bygge klopper og broer og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen for allmennheten. Kommunen kan også stanse arbeid som er i strid med friluftsloven; som å kreve at oppførte byggverk fjernes helt eller delvis eller fjerne stengsler eller andre innretninger, skilt eller kunngjøringer, som strider mot forbud eller pålegg gitt i eller i medhold av friluftsloven.

- **Statlig sikrede friluftsområder:** Kommuner og interkommunale friluftsråd kan søke Miljødirektoratet om økonomisk støtte til å sikre seg råderett over friluftslivsområder eller ferdselsårer gjennom kjøp eller bruksavtale. Når man søker om statlig sikring, tar en på seg et framtidig drifts- og tilsynsansvar for området og kan søke tilretteleggingsmidler. Slik kan viktige friluftslivsområder ivaretas og tilrettelegges for dagens og framtidige generasjoner.
- **Kartlegging og verdsetting av friluftsområder:** Hensikten med å klassifisere og verdsette friluftsområder i kommunen er å tydeliggjøre hvilke friluftslivsområder som finnes i kommunen og verdsette disse etter en mal, slik at arealene sikres i arealplanlegging og en unngår en bit for bit utbygging. Se veileder.
- **Merkehåndboka** er en nasjonal standard som er utarbeidet i et samarbeid mellom myndighetene, friluftsliv, naturvern og grunneier -representanter.

OPPSUMMERING HØRINGSUTTALELSER HANDLINGSPLAN FOR FRILUFTSLIVETS
FERDSELSÅRER

INNHold

1	LISTE OVER HØRINGSUTTALELSER	2
2	OPPSUMMERING HØRINGSUTTALELSER.....	3

1 LISTE OVER HØRINGSUTTALELSER

Kommunale råd og utvalg		
1.	Utvalg for medborgerskap, saksnummer	
2.	Utvalg for samfunnstjenester, saksnummer	
3.	Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	
4.	Ungdomsrådet	
5.	Eldrerådet	
Ikke- kommunale råd/ lag og foreninger		
6.	Asker elveforum	
7.	DNT Oslo og omegn	
8.	DNT Drammen og omegn	
9.	Oslofjorden friluftsråd	
10.	Naturvernforbundet i Asker	
11.	Naturvernforbundet i Hurum og Røyken	
12.	Vollen historielag	
13.	Asker og Bærum skogeierlag	
14.	Tofte og Filtvet vannverk as	
Regionale og statlige forvaltningsorgan		
15.	Akershus fylkeskommune	
16.	Statsforvalteren (ikke mottatt)	
Private		
17.	May Britt Eek, Filtvet	
18.	Knut-Arne Ekern, Filtvet	
19.	Hans Erik Rødby, Klokkarstua	
20.	Ola Eltorn, Filtvet	
21.	Silje Jynge, Vollen	
22.	Harald Halvorsen, Storsand	
23.	Torunn Nyen, Slemmestad	
24.	Jørgen Sæthre, Filtvet	
25.	Solberg gård, Filtvet	
26.	Nora Christine Lund Sørbøe, Kana	
27.	Jens Erik Wittusen, Filtvet	

2 OPPSUMMERING HØRINGSUTTALELSER

Kommunale råd og utvalg	
1. Utvalg for medborgerskap	Kommunedirektørens kommentar
30.5.2024 Presentasjon.	
2. Utvalg for samfunnstjenester	Kommunedirektørens kommentar
30.05.2024 Presentasjon.	
3. Eldrerådet	Kommunedirektørens kommentar
18.05.2024 Presentasjon. Eldrerådet understreker betydningen av stimerking av hensyn til brukere som ikke er like digitale som andre.	Innspillene er tatt hensyn til i planen.
4. Ungdomsrådet	Kommunedirektørens kommentar
18.05.2024 Presentasjon. Ungdomsrådet ønsker bedre renovasjons- og toalett-tilbud på friluftsområdene. Rådet ønsker å bidra til at det utvikles friluftslivsaktiviteter for og av ungdom.	Bedre renovasjons- og toalett-tilbud langs ferdselsårene er synliggjort i planen. Friluftslivsaktiviteter for ungdom vil bli fulgt opp i arbeidet med å motivere til bruk av ferdselsårene og i oppfølgingen av Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
5. Rådet for personer med funksjonsvariasjoner	Kommunedirektørens kommentar
18.05.2024 Presentasjon. Rådet for personer med funksjonsvariasjoner understreker betydningen av forslaget om tre rundturer som er universelt utformet og tilrettelegging av universell utformet hytte ved Stikkvann og Skogborg.	
Ikke- kommunale råd/ lag og foreninger	
6. Asker elveforum	Kommunedirektørens kommentar
Asker elveforum foreslår en mer ambisiøs plan for kommunens egen innsats for å etablere friluftsanlegg og at dette i for stor grad overlates til frivillige lag og foreninger. Asker elveforum er ikke opptatt av at alle stier og tråkk ved bekker og elver skal merkes – men mener at opplevelsene må deles ved at det er gode utfartsparkeringer og gode kart på app og på kart ved utfartsteder. Vannressursloven har også begrensninger når det gjelder å anlegge stier langs vassdrag. I workshopene kom det inn mange konkrete forslag. Forslagene burde ligge som vedlegg til	Kommunen ønsker å jobbe strategisk med etablering av friluftsanlegg på lik linje med idrettsanlegg. Planen er et første skritt i denne retningen. Kommunen har valgt å begrense merking av enkelte stier langs utvalgte elvebredder for å beskytte dyrelivet.

<p>kunnskapsgrunnlaget. Planavdelingen må øke sitt fokus på å sikre at stier og padleleder, mm blir ivaretatt. Medborgerskap må bidra med kunnskap til plan- og byggesak.</p> <p>Asker kommune har fått mange innspill med forslag om bro over Verkenselva nær/ved Sætre-demningen for en rask og god sti fra Borgen til Heggedal. Det er en gammel kirkevei som ligger intakt og enkelt å merke fra Vardåsen-nettverket til den gamle veien. Forbindelsen er en viktig nord/syd-forbindelse. Men broen er en oppgave for Prosjekt og Utvikling og ikke noe frivillige kan ta seg av.</p> <p>Asker elveforum har fremsatt forslag hvor gamle ferdselsårer gjennom kulturlandskaper fra nord til sør bindes sammen – mens handlingsplanen fokuserer i all hovedsak på skogstier som er DNTs tradisjonelle område. - Asker kommune har fått konkret forslag (med kart) om hvor det kan være mulig å forlenge skiløypa fra Sydslogen til skiløypa som kommer ned på jordene fra Torvbråten skole. Det ligger en VA-trase langs Bøbekken som kan benyttes. Da blir det sammenheng fra nord til syd. Dette er en type jobb som kommunen må koordinere og bidra med noen midler. I starten kunne man jo også vurdere om Skiforeningen eller Bødalen IF lager scooterløype. Dette er et prosjekt som krever en prosjektledelse fra kommunen.</p>	<p>Oppsummeringene av forslagene vil bli lagt ved kunnskapsgrunnlaget.</p> <p>Forslag om å merke gammel kirkevei fra Borgen/Bondi til Heggedal legges inn i kartet, og vurderes ved rullering av planen.</p> <p>Kommunen har prioritert kyststien og å få merket og registrert stier i utmarka i Asker sør, samt binde nord og sør sammen. Kommunen tar vare på andre innspill for videre mulige planer ved rullering.</p>
<p>7. DNT Oslo og omegn og Asker turlag</p>	<p>Kommunedirektørens kommentar</p>
<p>DNT mener kommunen har gjort en god jobb og lagt ned store ressurser for å få fram denne handlingsplanen. DNT mener det er bra at det prinsipielt fastslås at «Asker kommune har hovedansvar for at innbyggerne har tilfredsstillende anlegg og informasjon m turstier, sykkelstier, skiløyper og padling» (kap. 2.2)</p> <p>Planen er ambisiøs. DNT er gitt en sentral rolle i gjennomføringen av mange av tiltakene. De understreker at de er avhengig av å få med lokale ildsjeler for å gjennomføre tiltakene.</p> <p>En betydelig flaskehals i gjennomføringen av tiltaksplanen vil trolig være framskaffelse av grunneieravtaler. Dette gjøres normalt av den forening som påtar seg å gjennomføre tiltaket. Det er viktig at kommunen har en aktivt støttende funksjon i dette arbeidet, eksempelvis ved å framskaffe oversikt over de berørte grunneiere og ved å engasjere seg i dialogen med grunneiere der dette kan være hensiktsmessig.</p> <p>Kommunen har per dags dato ansvaret for å framskaffe grunneiertillatelser for kyststien. Dette er et ansvar som kommunen fortsatt bør ta, tatt i betraktning den kompleksiteten det er få nødvendig tillatelser for stier som berører kysten.</p> <p>DNT ønsker at Bårsrudmarka tas inn i foreslått liste over friluftsanlegg i 12- års perioden. Når det tiltak for den første 4- års perioden (2024-2027) forutsetter DNT</p>	<p>Kommunedirektøren er glad for at DNT er fornøyd med at det fastslås at kommunen har hovedansvar for at innbyggerne har tilfredsstillende anlegg og informasjon m turstier, sykkelstier, skiløyper og padling.</p> <p>I ny driftsmodell har DNT hovedansvar for å koordinere arbeidet med de fleste blåmerkede stiene. Kommunen er likevel klar over at arbeidet avhenger av lokale frivillige.</p> <p>Kommunen vil ta ansvar for å framskaffe nødvendige grunneieravtaler langs kyststien. Kommunen vil ellers være behjelpelig med å framskaffe oversikt over grunneiere og bistå der dette er hensiktsmessig.</p>

<p>at kommunen praktiserer en viss fleksibilitet i valg av tiltak, avhengig av hvor det mulig å etablere ansvarlig tiltakshaver og hvor det er mulig å framskaffe grunneieravtaler.</p> <p>DNT har ulike tekstmessige endringsforslag i kursiv (se høringsuttalelse). De ønsker blant annet å fjerne ordet «Ambisjon om » i resultatmål 2.5 og endre setning til «<u>Fullføre</u> en sammenhengende kyststi rundt hele halvøya. <u>Kyststien må, så langt det er mulig, følge selve kysten.</u>»</p> <p>1.5 Etablerte rutiner for bruk av kartgrunnlaget til Friluftslivets ferdselsårer i annen planlegging og samarbeid på tvers av virksomhetene. «<u>I arealplanlegging skal rutinene sikre at kartgrunnlaget vektlegges like strengt som annen infrastruktur.</u>»</p> <p><u>Forslag nytt punkt 2.1.5 Innbyggertorgene skal ha merket tursti innen 500 meters avstand</u> «. S 4: Handlingsplanen har til hensikt å (...), <u>tilrettelegge for friluftsliv der folk bor</u>, styre ferdselen ... s 7. nedbygging av turområder og ferdselsårer til næring, hytter og boligområder kan føre til at <u>maks 500 meter til nærmeste tursti ikke kan oppnås</u> og økt press på eksisterende ferdselsårer.</p> <p>DNT ønsker to nye punkt s. 7 ; <u>press fra utbyggere, og økt samarbeid og informasjon om planer og arbeid som berører friluftslivets ferdselsårer.</u></p> <p>Under resultatmål helhetlig stedsutvikling s 9 pkt 1.5 ønsker de å legge til (...) <u>I arealplanlegging skal rutinene sikre at kartgrunnlaget vektlegges like strengt som annen infrastruktur.</u> Forslag nytt punkt s. 9: <u>Kartlegge "Barnetråkk".</u></p> <p>S 10 foreslås nye punkt: <u>2.1.4 Barnehager og skoler skal ha et større grøntareal maksimum 500 meter fra barnehagen/skolen og 2.1.5 Innbyggertorgene skal ha merket tursti innen 500 meters avstand.</u></p>	<p>Bårsrudmarka er tatt inn i foreslått liste over friluftsanlegg i 12 års perioden. Kommunen vil praktisere en viss fleksibilitet på rekkefølgen av tiltak.</p> <p>Kommunedirektøren foreslår fortsatt at det skal stå <i>ambisjon om</i> i stedet for DNTs forslag; <i>fullføre</i> en sammenhengende kyststi, i resultatmål 2.5. Det er ikke nok ressurser til å gjennomføre hele arbeidet innenfor 12 års perioden. "Kyststien må, så langt det er mulig, følge selve kyststien" tas inn i punkt 2.5.</p> <p>Kommunedirektøren foreslår formuleringen i 1.5; <u>...i arealplanlegging og byggesaksbehandling...</u></p> <p>Forslag punkt 3.4: «<i>Skilting fra kollektivholdeplasser, sentrumsområder, Innbyggertorg til sentrale turstier er etablert</i>». Planen har til hensikt å (...), <i>tilrettelegge for friluftsliv der folk bor</i>, styre ferdselen ... tas inn på s4.</p> <p>s 6. Et nytt punkt om «<i>Behov for økt samarbeid og informasjon om planer og arbeid som berører friluftslivets ferdselsårer</i>» tas inn.</p> <p>Kommunedirektøren mener mål om større grøntareal rundt skoler og barnehager ikke hører hjemme i planen, men at et mål om <i>maks 500 m til nærmeste tursti fra skole og barnehager</i> kan være aktuelt å ta inn. Barnetråkk benyttes i dagens planlegging.</p>
<p>8. DNT Drammen og omegn</p>	
<p>Arbeidet med Padleleden i Drammenselva og fjorden ble startet i november 2019, og leden ble åpnet i juni 2021. Det er totalt 33 ruter i denne leden, som starter i Hokksund og kobler seg på leden i Oslofjorden ved Rødtangen på Hurumlandet. Alle tilgangspunktene langs denne delen av leden ligger ved kommunale friområder hvor kommunene er grunneiere; I Asker: Hyggen, Jerdal/Hernestangen, Dramstadbukta, Verket /Vollebukta, Holmsbu og Rødtangen. Det er behov for å slutføre oppføringen av informasjonsskilt ved tilgangspunktene. Leden ligger ute på UT.no. Se også nettsider til DNT- Drammen og omegn/Gyldenløve Kajakklubb.</p>	<p>Kommunen er glad for den frivillige innsatsen fra DNT Drammen og Omegn med å etablere en padleled fra Hokksund, til Drammensfjorden og videre sørover som en del av det nasjonale padleprosjektet.</p> <p>I Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2030 er det foreslått å prioritere slutføringen av oppsetting av informasjonsskilt ved tilgangspunktene.</p>
<p>9. Oslofjorden friluftsråd</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>

<p>Oslofjorden Friluftsråd (OF) roser kommunens arbeid med Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer. Planen er i tråd med <i>Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden, jf. 2 2 Innsatsområde 6: Tiltak for å fremme et aktivt friluftsliv: Allmennhetens tilgang til strandsonen skal bedres. Områder som er viktige for friluftsliv skal fremstå som attraktive. Friluftslivsområdene skal bli brukt av alle befolkningsgrupper.</i></p> <p>OF fremhever den strategiske tilnærmingen til utvikling og forvaltning av friluftslivets ferdselsårer og spesielt planens inkluderende tilnærming hvor mål om universell utforming, og tilrettelegging for aktiviteter som padling og sykling, sikrer at friluftslivets goder blir tilgjengelig for allmennheten og innbydende for alle brukergrupper.</p> <p>OF oppfordrer ifm. mål om sammenhengende kyststi rundt hele halvøya at kommunen prioriterer kyststrekninger i tettbebygde strøk. Blant annet fortsette med kyststikoplinger (missing links) mellom Sandvika og Holmen.</p>	<p>Målsettingene i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden refereres til i planen.</p> <p>Kommunedirektøren foreslår å prioritere kyststien i sør først, for så å vurdere Sandvika-Holmen ved en senere rullering av planen.</p>
<p>10. Naturvernforbundet i Asker</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Naturvernforbundet er i utgangspunktet positive til tilrettelegging for mer friluftsliv og uorganisert aktivitet, men det er flere sider ved dette saksfeltet som må belyses, spesielt forholdet til naturen, dyre og planteliv og de som ønsker uforstyrrede naturopplevelser.</p> <p>Vi mener planen særlig må drøfte følgende forhold: • Hensiktsmessig omfang av tilrettelegging ute i marka, skogen og nærturområdene • Når er tilretteleggingen et «anlegg» og må planbehandles • Er det tatt tilstrekkelig hensyn til alle grupper som bruker naturen? • Kan arbeid for vern og friluftsliv kombineres?</p> <p>Naturvernforbundet mener man må prioritere et hovedstinett (slik forslaget legger opp til). Tilretteleggingen må rettes mot stier og turveier mot utfartspunktene og informasjon om turmuligheter fra byggesonen og ut i Marka eller til sjøen. Stinettet kan suppleres med sykkelforbindelser og trillestier for å binde sammen skogsveinettet slik at man kan bruke sykkel til rundturer eller for å nå lenger inn i Marka.</p> <p>Planen kan samle informasjon om turruter, attraksjoner, friluftslivsområder og aktiviteter, men vi mener man bør i minst mulig grad merke, eller skilte i terrenget utover stimerking. Dette vil også gjøre tilretteleggingen billigere, og enklere å etablere og vedlikeholde.</p> <p>Kyststien er en forutsetning for å tilby friluftsliv langs kysten, og er særlig viktig etter hvert som det bygges</p>	<p>Grenseoppgangen rundt når tilretteleggingen er et anlegg som må planbehandles er avhengig av plassering, verdier i området, arealformål, lovverk osv. i den enkelte sak.</p> <p>Kommunen planlegger et hovedstinett og enkelte sykkelforbindelser og trillestier for å binde sammen skogsveinettet i tråd med Naturvernforbundets innspill.</p> <p>Kommunedirektøren vil vektlegge nøktern merking i tråd med det vi anser som nødvendig med hensyn til sikkerhet og ekstra behov for å styre ferdselen. Ellers legges det opp til digital informasjon.</p> <p>For kyststien er kommunedirektøren enig i at merking og informasjon er viktig, slik at det ikke er tvil om hvor man kan gå.</p>

<p>flere hus og hytter, og det blir flere som har behov for tilgang til friluftsområder. Det må gjøres en jobb med å avklare hensiktsmessig traseer hvor tilgangen til strandlinjen er det styrende. Det er eksempler på at tidligere merket kyststi er lagt svært uhensiktsmessig og gjør det vanskelig å ta seg fram. Merking og informasjon er viktig slik at det ikke er tvil om hvor man kan gå.</p> <p>Naturvernforbundet mener man må søke midler til å kartlegge og utrede muligheter for vern, både på kommunens eiendommer, men også andre gode friluftslivsområder. Vern etter Markaloven betyr vern for friluftsliv, og vi har flere områder i Asker som kvalifiserer til slikt vern. Også i skogsområdene i Hurum og Røyken er det svært gode friluftslivsområder. I områder vernet etter Markaloven kan man vanligvis gjøre tilrettelegginger for friluftsliv. Dette kan være å åpne utkikkspunkter, lage bål og leirsteder, stirydding eller restaurering av plantasjeskog. Ordinær hugst er vanligvis ikke tillatt, og dette skaper gode forhold for friluftsliv.</p>	<p>Skilting og merking tilrettelegger også for mer analoge brukere, f.eks. gjør det enkelt å være aktiv hele livet.</p> <p>Kommunen har nylig tilbudt 10 områder av kommuneskogen for vern etter Naturmangfoldloven.</p>
<p>11. Naturvernforbundet i Hurum og Røyken</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Naturvernforbundet støtter strategien med å sidestille friluftsanlegg med idrettsanlegg og benytte spillemiddelordningen bedre.</p> <p>De henviser til utfordringene i planen og temaplan for naturmangfold, og understreker spesielt at kommunens arealforvaltning er helt avgjørende for å legge til rette for enkelt friluftsliv og naturopplevelser. De peker på nedbygging av arealer og privatisering av strandsonen som viktigste årsak til tap av både naturmangfold og naturopplevelser i kommunen. De synes det er bra at planen nevner at det er behov for kanalisering av ferdsel, bedre besøksforvaltning og søppelhåndtering i friluftsområder.</p> <p>Naturvernforbundet i Røyken og Hurum foreslår <u>et eget resultatmål om å utarbeide en plan for å lede ferdselen utenom sårbare naturområder og ikke oppfordre til bruk av disse områdene</u>. De nevner spesielt naturreservatene i Holtnesdalen og på Søndre Verksøya.</p> <p>De støtter prioriteringen av en sammenhengende tursti langs Hurums gamle oldtidsvei, Sandstien.</p> <p>De støtter også at sammenhengende kyststi bør være et hovedmål, og understreker behovet for å gå gjennom eksisterende kyststitraser, med mål om å legge stien nærmere sjøen der dette er mulig, - men forsvarlig i forhold til naturvernområder og hekkeområder.</p>	<p>Kommunen er glade for positive tilbakemeldinger angående hovedstrategier.</p> <p>Angående forslaget om et eget resultatmål om å utarbeide en plan for å lede ferdselen utenom sårbare naturområder, mener vi dette er ivare tatt i teksten under innsatsområde 1. Helhetlig stedsutvikling; «... Planleggingen har vært basert på prinsippet «rett sti på rett sted» der påvirkning på natur- og kulturmiljø er tatt hensyn til».</p> <p>Vi vil gå i dialog med fylket angående informasjon om ferdsel i nevnte naturreservater.</p> <p>Kommunen vil i arbeidet med kommuneplanen og reguleringsplaner prioritere god tilgjengelighet til kysten og kyststien. Mål 3.3 ivaretar utfartsparkeringer.</p>

<p>Under resultatmål 3 mener de det bør tilføyes «<u>Kommunen skal prioritere å sikre eksisterende utfartsparkeringer for kyststien, særlig i områder med utbyggingspress</u>».</p> <p>Naturvernforbundet i Hurum og Røyken foreslår at det tilføyes et resultatmål under punkt 1; «<u>Utarbeide en plan for offentlig ervervelse av friluftsområder. Planen skal identifisere egnede eiendommer, og inneholde en prioritert liste over hvilke eiendommer som kommunen bør forsøke å erverve. Det er særlig viktig å sikre større, sammenhengende eiendommer i strandsonen, samt mye brukte friluftsområder i og nær tettbygde strøk.</u>»</p>	<p>Kommunen vil ta med innspillet inn i oversiktsarbeidet for viktige friluftsområder.</p>
<p>12. Vollen historielag</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Historielaget er opptatt av å også vise frem/synliggjøre de kulturhistoriske objektene/kvalitetene når folk er ute på tur og nyter naturopplevelsene og pleier egen fysisk og psykisk helse. Høringsutkastet omtaler dette historieperspektivet, men historielaget synes det kunne forsterkes og tas med som konkret og viktig verdi. Det er mulig dette ligger inne under det som er nevnt som målpunkter under turen, sammen med mange andre interessante objekter, geologi, naturtyper mm.. Reiselivet bruker ofte ordet pakkeføring om en sammensatt opplevelse. Historielaget mener at når en er ute på tur vil alle de nevnte opplevelser høre sammen og forsterke turopplevelsen, også de kulturhistoriske objektene.</p>	<p>Ferdselsårene som kulturminner vil bli synliggjort i planen og i Plan om kulturminner og kulturmiljø.</p> <p>De gamle ferdselsårene Sandstien og østre hovedvei i Asker sør er prioritert.</p> <p>Skjøtsel og synliggjøring av andre kulturminner langs kysten inngår ikke i anleggsplan for friluftslivets ferdselsårer.</p>
<p>13. Asker og Bærum skogeierlag</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Til kunnskapsgrunnlaget: Kap. 1.4 Friluftsløven; Pliktene som gjelder allemannsretten bør komme frem flere steder i dokumentet (se §11). Til 10.4; Kunnskapsformidling om allemannsretten og sporløs ferdsel bør vektlegge pliktene i stor grad. Under Skiløyper; Ved bruk av skogsbilvei til skiløyper må det også vurderes ekstra kostnader og ulemper grunneier påføres ved skogsdrift i sesong uten snø og tele, i form av sporsletting, ekstra slitasje på vei m.m. Både i kunnskapsgrunnlaget og i planen, så bør det fremgå klart at ferdsel på innmark er forbudt i tiden hvor jorden ikke er snødekt eller har tele, og ikke mellom 30 april og 14 oktober. Private tun er regnet som innmark, og der er det ferdsel forbudt hele året. Det er flere steder hvor f.eks. en driftsveg i skogbruket, en traktorvei fører inn i et tun, og det er derfor ikke lov til å gå eller sykle igjennom.</p>	<p>Det vurderes en informasjonskampanje om pliktene og rettighetene som følger Allemannsretten og informasjon om landbruks- og skogsdrift i Asker. Informasjonsarbeidet sees i sammenheng med tilsvarende arbeid nasjonalt. Om det skal gjennomføres en lokal kampanje er det ønskelig med et samarbeid med grunneierrepresentantene i dette arbeidet.</p> <p>Forskrifter og PEFC Skogstandard gjelder. Ut over dette stilles det ikke ytterligere krav til rydding av stier og løyper. Se også Merkehåndboka.no Det er satt inn flere utdrag fra Allemannsrettens plikter i planen. Kommunen vil samarbeide med grunneiere arbeide for å legge turveier utenom gårdstun der grunneier ønsker dette.</p>
<p>14. Tofte og Filtvet vannverk SA</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Drikkevannskilden for Tofte og Filtvet er Husebyvannet som ligger i et område med ferdselsårer, og vannverket ønsker ikke at dette kan bli et turmål i handlingsplanen.</p>	<p>Husebyvannet vil ikke bli markedsført som et turmål.</p> <p>Det er ønskelig å merke for gjennomfart med sykkel på grusvei 200-400 m fra</p>

<p>Regler for aktivitet ved Husebyvannet: Innenfor sikringssonen er det forbudt med all ferdsel og aktiviteter som kan medføre at drikkevannet blir forurenset. Følgende er uansett ikke tillatt:</p> <ol style="list-style-type: none"> All ferdsel på og i vannet/drikkevannskilden, herunder også bading, vading, skøyter, båt, kajakk etc. (Forbudet gjelder også husdyr.) Fisking, pilking etc. Vasking av gjenstander Slå leir/raste (telt, hengekøye, brenne bål, campingvogn mv.) nærmere vannkanten enn 50 meter. Etterlate seg søppel/avfall Riding nærmere vannkanten enn 100 meter Utslipp av helseskadelige vesker og stoffer (fra f.eks. maskiner, biler, campingvogner eller lignende, ved vask, reparasjon, oljeskift etc.) <p>Forbudet gjelder hele året, også når vannet er islagt. Enkelte unntak kan gjelde der det er gitt særskilt tillatelse.</p>	<p>vannets sørside, altså utenfor restriksjoner for ferdsel. Varselskilt/forbudsskilt om ferdsel inn til vannet vil bli satt opp ved drikkevannskilder. På vannets nordside vil ferdsel på grusvei opprettholdes som tidligere år. Om nødvendig vil flere varselskilt kunne settes opp med henblikk på forbud om ferdsel på og i vannet/drikkevannskilden.</p>
<p>Regionale og statlige forvaltningsorgan</p>	
<p>15. Akershus fylkeskommune</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Fylkeskommunene vurderer at det er gjort et godt arbeid med planen, en god prosess og god detaljrikdom. Planen viser til et utfordringsbilde som viser en helhetlig og grundig gjennomgang av nå-situasjonen. Det er en spennende og ambisiøs plan som vil sikre en mangfoldig bærekraftig utvikling av friluftslivet i kommunen.</p> <p>Det er et viktig mål som Asker legger vekt på- å betrakte, utvikle og drifte friluftslivsanleggene på lik linje med idrettsanlegg.</p> <p>Vi merker oss at tilgjengelighet og friluftsliv for hele befolkningen er noe som trekkes fram i planen. Fylkeskommunen anbefaler derfor at Regjeringens handlingsplan for universell utforming «Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge (2021–2025)» henvises til som forankring i nasjonale føringer. Kartverkets Tilgjengelighetsmetodikk vises til i kunnskapsgrunnlaget, men det kan være oppklarende for planen og/eller kunnskapsgrunnlaget og inkludere DOK Tilgjengelighet som et lovpålagt kartgrunnlag som er relevant for både planen og målene den setter.</p> <p>Asker har flere regionale turruter som framkommer av fylkeskommunens kartlegging av regionale viktige turstier, turområder og utfartsområder. Disse kan inkluderes i kunnskapsgrunnlaget hvis kommunen ser det som hensiktsmessig.</p>	<p>Kommunen er glad for fylkeskommunens støtte til å betrakte, utvikle og drifte friluftslivsanleggene på lik linje med idrettsanlegg.</p> <p>Regjeringens handlingsplan for universell utforming «Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge (2021–2025)» skal henvises til som forankring i nasjonale føringer.” DOK tilgjengelighet” legges inn.</p> <p>Kartlegging av regionale turruter legges inn i kunnskapsgrunnlaget.</p>

<p>Fylkeskommunene er positive til at skilting og merking tilknyttet knutepunkt og holdeplasser er ivaretatt i planen. For å følge opp dette anbefaler vi videre å se sykkeltraseene som beskrevet i planen i sammenheng med hverdagstransporten. Planen henviser til gjennomgående sykkelruter som binder boligområder, skoler og nærmiljøanlegg sammen. Dette kan med fordel utvides til også å ses i sammenheng med knutepunkter/holdelasser, reise mellom hjem og daglige gjøremål, fritidsaktiviteter dvs. hele reisekjeden.</p>	<p>Arbeidet med friluftslivets ferdselsårer vil vurderes i forholdet til arbeidet med tilrettelegging for sykkel og gange der det er aktuelt for stiarbeidet. Dette gjelder spesielt rundturer i nærområdene og snarveier knyttet til disse.</p>
<p>16. Statsforvalteren</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
	<p>Uttalelse er ikke mottatt.</p>
<p>Private</p>	
<p>17. May Britt Eek, Filtvet</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Har sett på kart over sti/sykelsti over eiendommen, og ser at det er de samme som er pr. i dag.</p>	<p>Kommunedirektøren er glad for god dialog og vil gå i videre samtaler med grunneier om skilting etc.</p>
<p>18. Knut-Arne Ekern, Filtvet</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Er positiv til dialog om merking av dagens rundtur fra Ekrebukta, langs Røttervollveien, og tilknytning av sti nordfra.</p>	<p>Kommunedirektøren er glad for god dialog. Rundtur merkes på eksisterende stier/skogsbilvei. Kommunedirektøren vil gå i videre dialog med grunneier.</p>
<p>19. Hans Erik Rødby, Klokkarstua</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Han mener en grunneier kan bli negativt berørt på flere måter: Norsk PEFC standard for skog setter krav om ekstra rydding av skogstier med en viss størrelse (Merka som sti på turkart 1:50 000, eller har tilsvarende bruk, eller fremstår tydelig i terrenget). Merkede og kartfestede stier vil som oftest få økt bruksfrekvens. Han mener dette vil kunne utløse krav om ekstra rydding og dermed økt økonomisk byrde. Det er også begrensning på planting og skogforyngelse inntil merkede stier. Har man mange merkede stier på sin eiendom, kan denne begrensningen medføre tap av flere daa produktivt skogsareal som igjen går utover økonomi og verdi på eiendom.</p> <p>For de som bedriver jakt/jaktutleie vil økt tilrettelegging og bruk føre til nedsatt "jaktkvalitet" på området. Det er foreslått merking langs flere private skogsbilveier og traktorveier. Økt ferdsel langs disse veiene vil kunne komme i konflikt med den drift grunneier har i området, blant annet gjennom økte krav til skilting og varsling. Spesielt gjelder dette skogsdrift med maskiner.</p>	<p>Kommunen har ifølge Friluftsloven §35 rett til å merke stier og løyper i utmark uten forutgående skjønn. Grunneier skal varsles. Arbeidet gjøres planmessig og kan delegeres til utvalgte aktører som kommunen har avtale med. Et godt samarbeid med grunneier om tilrettelegging og merking som ivaretar begge parter er uansett ønskelig. Forskrifter og PEFC Skogstandard gjelder. Ut over dette stilles det ikke ytterligere krav til rydding av stier og løyper eller planting.</p> <p>Det vil i stor grad være merking av noen utvalgte <i>eksisterende</i> stier, gamle veifar, skogsbilveier og kortere stikoplinger (missing links) mellom disse, slik at det etableres et prioritert <i>hovednett</i> som ferdselen styres inn på. Slik begrenses ferdselen andre steder, samtidig som behovet for å rydde rundt stien begrenses.</p> <p>Dersom noen stier skal ryddes, gjøres dette i henhold til merkehåndboka.no, som blant annet Norges skogeierforbund, Norges bondelag og Statskog har vært med på å utarbeide, sammen med departementer og friluftslivorganisasjoner.</p>

<p>For de som bruker skogen til utmarksbeiting, vil økt tilrettelegging kunne skape konflikter med dyr. I arbeid med handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer, ber han kommunen være lydhøre og ha det ovenforstående m.m. med seg når de skal inngå avtaler med grunneiere. Det bør ikke være slik at den enkelte grunneier skal bære en stor økonomisk byrde for kommunal tilrettelegging av stier og løyper. Allemannsretten sikrer befolkningen tilgang til natur og friluftsliv. Slik bør det være, men ikke alle stier og veier behøver tilrettelegging i form av merking og kartfesting.</p>	<p>Rydebredde på sommerstier er enkel (ca. 1,5-2 m bredde) og grunnen opparbeides som regel ikke utover enkelte gangbaner ved våte partier. Det er utarbeidet en omforent avtalestandard om rydding og merking av stier med aktørene over. Stier som merkes har rodeansvarlige via DNT og andre, som jevnlig følger opp med hensyn til søppel og rydding langs stien.</p> <p>I planforslaget er det ikke lagt opp til å etablere flere skiløyper i utmarka. I tillegg er enkelte sammenhengende områder holdt uten sommer-merking.</p> <p>Kommunen anerkjenner behovet for at enkelte områder ikke har merkede stier og skiløyper, av hensyn til sårbare arter, f.eks. i et naturreservat. Samtidig bidrar merking til å styre ferdselen, fremfor at det etableres mange små uorganiserte stier i et område.</p> <p>Å ferdes til fots eller med sykkel på veg eller sti i utmark er tillatt i henhold til friluftslivets §2. Men dette må skje «... hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet ...» På skogsbilveier må alle ferdes med henblikk på skogsdriften. Kommunen kan bistå med permanent varselskilt om at det jevnlig foregår motorisert ferdsel og skogsbruksaktivitet på mye benyttede skogsbilveier. I tillegg kan det være aktuelt å legge om stier midlertidig mens skogsdrift foregår.</p> <p>Kommunen har lang erfaring fra utmarksbeiting i områder med stor ferdsel, uten nevneverdige brukerkonflikter. Tilrettelegging skal ikke begrense driften. God dialog er viktig. Samarbeid mellom kommunen og grunneierrepresentanter om informasjon om båndtvang og hensynsfull atferd i forbindelse med drift, jaktperioder, plikter og rettigheter i Allemannsretten er viktig.</p>
<p>20. Ola Eltorn, Filtvet</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>De markeringsforslagene som er inntegnet vil være til ulempe ved aktivt skogbruk og for utøvelse av gårdens jaktrettigheter på elg og rådyr. Han mener at mange av de markeringsforslagene kommunen har inntegnet, aldri har vært stier. En del er i plantefelt og gjengrodd av skog i dag.</p> <p>Det er ok for ham at Storsand skogsbilvei, hvor han er deleier, brukes til sykkelvei. Denne veitrase ligger der i dag og brukes som sykkelvei.</p>	<p>Kommunen har ifølge Friluftslivets §35 rett til å merke stier og løyper i utmark uten forutgående skjønn. Grunneier skal varsles. Et godt samarbeid med grunneier er uansett ønskelig for å komme frem til gode løsninger som fungerer godt for alle parter. Målet er å styre ferdselen.</p>

<p>Alle er velkomne til å gå i hans utmark/skog etter friluftsløven, men ingenting skal opplyses eller tilrettelegges/merkes mer enn vanlige kart.</p> <p>Videre synes han at hele Øst-Hurum bør ligge urørt, uten tilrettelegging og merking av stier. Dette er av hensyn til viltet og til glede for de mennesker som vil ferdes utenfor stier i urørt natur og i rolige omgivelser. Ber om at alt som er inntegnet på eiendommene i henhold til høringsforslagene tas ut. Ber om tilbakemelding på at dette blir utført.</p>	<p>Det er fint at grunneier er positiv til at Storsand skogsbilvei fortsatt brukes som sykkelvei.</p> <p>Kommunen har begrenset stiforslag i området.</p> <p>Kommunedirektøren ønsker å prioritere vedlikehold av den gamle historiske hovedveien, fra Bjørsand til Eltorntlia, som en alternativ kyststi, og to korte stiforbindelser (missing links) i utmarka i god avstand til gården.</p>
<p>21. Silje Jynge, Vollen</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Ønsker at (lys)løypa i Vollen kunne blitt preparert igjen. Lysene er ikke nødvendige, men en skiløype gjennom boligområdene hadde vært genialt.</p>	<p>Fremlagte plan prioriterer tilrettelegging for sommerstid og primært i Asker sør. Forslag om skiløype kan rettes til idrettslag eller Skiforeningen som et innspill til neste rullering av planen.</p>
<p>22. Harald Halvorsen (Eli H. Østbø), Storsand</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Grunneier er i utgangspunktet positive til handlingsplanen, men har noen momenter til innspill: Ønsker mer detaljerte kart til høringen.</p> <p>Vil, som det også er skrevet om, løfte frem at merking av turstier vil føre til ett større press på lokale veier, veilag, private parkeringsplasser, uønsket parkering på tømmerlunner som er i bruk etc.</p> <p>Utfartsparkeringer må tenkes nøye igjennom, både iht beliggenhet og størrelse. Halvorsen erfarer allerede at det er mye økning med bil og uønsket parkering på lokale grusveier som ikke er beregnet for denne trafikken. Eksempler på dette er parkering på steder det ikke skal stå biler som vanskeliggjør kjøring med traktor og redskap i drift, og parkering i vei-lommer som er beregnet som møteplass for biler, og ikke parkering.</p> <p>Sanitærforhold og søppelavhenting: - Her bør det tilrettelegges noe på p-plasser, litt avhengig av størrelse, f.eks. ved Freyborg.</p> <p>Rovfugl- og viltbestanden – hvordan vil denne påvirkes? Er positivt til at folk går på merket sti fremfor overalt, spesielt mht dyrelivet, men er det gjort en vurdering av hvordan de ulike stiene vil påvirke dyrelivet på Hurum, spesielt mht storfugl?</p>	<p>Det er flott at grunneier i utgangspunktet er positiv til planen.</p> <p>Detaljerte kart med forslag er sendt ut på forespørsel.</p> <p>Målet med planen er blant annet å regulere parkeringen i samarbeid med grunneier og etablere definerte utfartsparkeringer.</p> <p>Kommunedirektøren vil vurdere å inngå samarbeid med grunneierrepresentanter om kampanje for sporløs ferdsel og informasjon om Allemannsretten med tilhørende plikter.</p> <p>Kommunedirektøren er enig i at merking av hovedstier vil kunne styre ferdselen unna viktige lokasjoner for rovfugl og viltet. Kommunens viltforvalter og landbruksavdeling har gitt innspill i arbeidet.</p>
<p>23. Torunn Nyen, Slemmestad</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Der man kan få stor gevinst for liten investering er ved bygging av gang- og sykkelvei på Røykenveien, Fylkesvei 167, strekningen Andersdammen - Bøveien. Ca. 700 meter. Denne enkle løsningen vil kunne få syklister og fotgjengere fra Bødalen, Eikeleina, Auke, Morberg, Bergli, Sydskogen, Bø, Fossum og Stokker, trygt til Heggedal stasjon på sykkel. Pr i dag er det tungtransport og vogntog på disse 700 meter som gjør reise med sykkel eller til fots livsfarlig.</p>	<p>Innspillet er interessant, men plan for friluftslivets ferdselsårer tar ikke for seg gang- og sykkelveier.</p> <p>Kommunedirektøren opplyser om at Røykenveien er en fylkesvei (167). Henvendelsen må rettes til fylkeskommunale myndigheter.</p>

<p>Bøveien er en forholdsvis trygg vei for gående og syklende med 40 og 50 km fartsgrense og delvis med fartsdumper. Syklende kan også bruke grusveien Bergliveien fra Bøveien ned til Slemmestadveien og slik forkorte turen til den del av bygda.</p> <p>OLDTIDSVEIEN krysser Bøveien ved Fossumveien så denne sykkelveien vil gjøre det mulig å komme seg til Oldtidsveien uten bil. Deler av Oldtidsveien er fin sykkelvei, men ikke strekningen Fossumveien - Mølleveien. Ved å bygge disse 700 meter, forebygges ikke bare ulykker, men man får samtidig en SAMMENHENGENDE SYKKELTRASEÉ helt fra Oslo, Bærum, Asker, Heggedal inn i Røyken til Bøveien over Sydskogen og Bødalen, og videre til Slemmestad, og langs kysten tilbake til Oslo.</p> <p>Nyen foreslår alternativt å forlenge gang/sykkelveien langs Røykenveien ca. 1200 meter helt frem til Mølleveien (Oldtidsveien). Som rundtur tilbake til Heggedal via Hallensskog sykler man også trygt på delvis grusvei. Oldtidsveien er også den korteste veien mellom Stokker/Fossum og Røyken sentrum. Samt Stokker/Fossum - Slemmestad. Sykler man til Hyggen, er det Mølleveien man bruker, IKKE Slemmestadveien som er meget trafikkfarlig.</p>	
<p>24. Jørgen Sæthre, Filtvet</p>	<p>Kommunedirektørens kommentarer</p>
<p>Generelt fører tilrettelegging av ferdselsårer til store fremtidige ulemper og kostnader for grunneiere og skognæringen. Defineres en landbruksvei over til å bli ferdselsåre for friluftslivet medfører det økte krav til landbruket med for eksempel kvistrydding eller sikkerhet, hvem tar disse kostnadene?</p> <p>Det finnes allerede traseer med eksisterende avtaler, vedlikehold heller de løypene og avtalene. Nye traseer utover dette vil ikke bli godtatt uten avtale.</p> <p>Vet ikke hva grunnlaget for å merke enda flere traseer i søndre Asker er da vi allerede har enklest tilgang på naturen i utgangspunktet.</p>	<p>Ingen innbygger bør merke stier i utmarka på eget initiativ. Det er kommunen som i henhold til Friluftsloven §35 har rett til å merke stier og løyper i utmark. Grunneier skal informeres. Et godt samarbeid og avtaler med grunneier er uansett ønskelig for å komme frem til gode løsninger som fungerer godt for alle parter.</p> <p>Kommunen har avtale med driftsoperatør som vedlikeholder merking og rydder stier og skiløyper ved behov. Sammen med ordinære regler for skogsdrift, kan sikkerhet og drift ivaretas gjennom et godt samarbeid mellom partene.</p> <p>Merking av stier er med på å styre ferdselen. Med nye innbyggere og friluftslivsbrukere, er dette blitt enda viktigere. Analog merking tilrettelegger for eldre brukere og styrker sikkerheten. Alle kan gå på stier og sykle på veier i utmarka på eget ansvar. Dette innebærer også, i henhold til friluftsloven, plikt til å opptre hensynsfullt og varsomt for å ikke volde skade eller ulempe for eier, f.eks. ved drift i skogen.</p> <p>Kommunen har begrenset flere stiforslag i området av hensyn til dyreliv. Det er ønskelig å merke en kortere eksisterende stiforbindelse mellom</p>

	grusveien ved Høymosan og Husebyveien.
25. Solberg gård, Filtvet	Kommunedirektørens kommentarer
<p>Mener nye merkede stier vil forstyrre driften og hjortedyrene. Er også opptatt av at en del av Asker er avsatt til å ha plass til de ville dyrene der ikke alle skogsområder er delt opp av merkede stier.</p> <p>Det er uaktuelt å gå inn på noen som helst slags avtale rundt stier og merking og kartfesting av stier på eiendommen.</p> <p>Alle er velkomne til å gå i skogen og på veier og stier, men ikke noe skal merkes eller kart festes på eiendommen.</p>	<p>Hjortedyrene vil ikke bli forstyrret. Kommunen har ifølge Friluftsløven §35 rett til å merke stier og løyper i utmark uten forutgående skjønn. Grunneier skal varsles. Et godt samarbeid med grunneier er ønskelig for å komme frem til løsninger som fungerer godt for alle parter.</p> <p>Kommunedirektøren er glad for at alle er velkomne til å gå i skogen og på veier og stier hos grunneier. Vi ønsker dialog om å merke en del av den gamle hovedveien til Tofte som alternativ kyststi. Denne er kartfestet på historiske kart og går i utkanten av gårdens utmark</p>
26. Nora Christine Lund Sørbøe, Kana	Kommunedirektørens kommentarer
<p>Informerer om at det ikke foreligger noen grunneieravtale om kyststi eller merking av andre stier på eiendommen. Eventuell beliggenhet av sti og premisser/ kompensasjon kan være tema ved mulig dialog.</p> <p>Ønsker dialog rundt tema fysisk aktivitet og folkehelse. Er opptatt av nedbygging av dyrket mark i pressområder.</p> <p>Eiendommen har fra tidligere avstått større områder til vern, Sandbukta-Østnestangen. Den økonomiske kompensasjonen var lav. Registrerer store utbygginger i nærheten. Er opptatt av utfordringer som forsøpling, skogbrann og negativ påvirkning på skog, dyrket mark og annen drift.</p>	<p>Kommunen har ifølge Friluftsløven §35 rett til å merke stier og løyper i utmark uten forutgående skjønn. Grunneier skal varsles. Arbeidet gjøres planmessig og kan delegeres til utvalgte aktører som kommunen har avtale med. Et godt samarbeid med grunneier om tilrettelegging og merking som ivaretar begge parter er uansett ønskelig.</p> <p>Kommunedirektøren vil gå i dialog med grunneier om merking av kyststien og en lavterskel rundtur på eksisterende stier på eiendommen. Kommunen legger vekt på å merke, for å styre ferdselen i god avstand fra gården. Det er ønskelig å tilrettelegge bedre parkeringsforhold i området. Kommunedirektøren er positiv til videre dialog.</p> <p>Kommunedirektøren vil vurdere å inngå samarbeid med grunneierrepresentanter om kampanje for sporløs ferdsel og informasjon om allemannspliktene og landbruk -og skogsdrift for å forebygge nevnte utfordringer.</p>
27. Jens Erik Wittusen, Filtvet	Kommunedirektørens kommentarer
<p>Inngikk i 2019 avtale med kommunen om tilrettelegging og merking av stier skiløyper, på to av eiendommene. Med de inngåtte avtalene har Wittusen et godt samarbeid med Hurum Turistforening.</p> <p>Høringsforslaget med kart, viser at det er tegnet inn mange stier/ferdselsårer på eiendommen/er. Disse stiene/ferdselsårene vil kunne medføre ulemper og konflikter i forhold til næringsutøvelse av aktiv jord og skogbruk. Fra 1. mars 2023 gjelder ny Norsk PEFC Skogstandard. Det blir økt fokus på framtidsskogen og skjerpa krav for å sikre artsmangfoldet og friluftslivet lokalt.</p>	<p>Kommunedirektøren er glad for gode erfaringer med tilrettelegging av skiløyper.</p> <p>Merking er med på å styre ferdselen og klargjøre hvor man bør gå. Kommunen har ifølge Friluftsløven §35 rett til å merke stier og løyper i utmark, uten forutgående skjønn. Grunneier skal varsles. Et godt samarbeid med grunneier og gode avtaler om tilrettelegging og merking som tar hensyn til begge parter er uansett ønskelig.</p>

<p>Han mener at med forslaget til inntegning av kyststier vil ulempene bli betydelige. På eiendommen har han i flere tiår utført vedlikehold av badestrendene Vikene, Engersvik og stier ved Oslofjorden. Han opplever utfordringer med søppel, bruk av grill/bål, telting, manglende toalettforhold, manglende parkering, løse hunder og ridning med hest på stier og badestrendene. I de seneste 2 - 3 årene opplever han tråkk/ferdsel over kornåkeren som ligger ned mot Oslofjorden ved Engersvik. Han ønsker derfor ikke inntegning av flere stier/ferdselsårer eller kyststi på Gnr. 39, Bnr 1, uten at det inngås nye grunneieravtaler. Han gjør også oppmerksom på at det på noen kart er inntegnet kyststi over eiendommen Gnr. 339, Bnr. 64. Det foreligger ikke grunneieravtale for den inntegnede kyststien.</p>	<p>Forskrifter og PEFC Skogstandard gjelder. Ut over dette stilles det ikke ytterligere krav til rydding av stier og løyper el.</p> <p>Det er foreslått å merke to eksisterende stier på eiendommene i planperioden. Kommunen vil gå i videre dialog med grunneier om disse.</p> <p>Kommunen vil gå i dialog om utfordringer som gjelder drift av strendene som nevnes, og avtaler i forbindelse med merking av kyststien og rundturen.</p> <p>Kommunedirektøren foreslår at det settes opp skilt ved nevnte kornåker om forbud ferdsl over dyrket mark i henhold til reglene i Friluftsløven.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



Saksframlegg

Arkivsak
24/13246-1

Saksbehandler
Ingrid Elisabeth
Bergande

Behandles av
Ungdomsrådet
Eldrerådet
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
19.09.2024
19.09.2024
26.09.2024
08.10.2024

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.

1. Sammendrag

I 2025 markeres Friluftslivets år både nasjonalt og lokalt. Det planlegges en markering i Asker der lag og foreninger og tjenesteområdene i kommunen arrangerer aktiviteter og arrangement lokalt. Kommunen har tatt en koordinerende rolle i planleggingen av året. Målgruppen er alle innbyggere i Asker, med spesielt fokus på barn og unge, de som har lyst til å være mer aktive i naturen og de som ikke kjenner friluftslivet. For å spisse arbeidet lokalt er fire fokusområder trukket frem.

Friluftslivets år bidrar positivt inn i folkehelsearbeidet i kommunen. Å drive friluftsliv gir helsemessige gevinster både for den psykiske og fysiske helsen og kan være en utløsende faktor for å ta miljøvennlige valg. I tillegg er markeringen i tråd med «Temaplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2021-2033» og «Temaplan medborgerskap 2021-2033».

2. Bakgrunn for saken

Friluftslivets år markeres i 2025 og er et nasjonalt markeringsår for å feire alt friluftslivet har å by på. Året er forankret i Stortingsmelding om friluftsliv (2016) og

arrangeres hvert tiende år med støtte fra Miljø- og kulturdepartementet. Norsk Friluftsliv, fellesorganisasjonen for de 19 store frivillige friluftslivsorganisasjonene, er prosjekteier og prosjektleder nasjonalt. I tillegg til den nasjonale markeringen, markeres året lokalt i kommunene. Vi ønsker å markere året i Asker sammen med lag og foreninger og andre relevante aktører. De ulike tjenesteområdene i Asker kommune er også sentrale å ha med på markeringen av året.

Planleggingen av året lokalt har startet. I mai i år ble det arrangert en idémyldring med lag og foreninger. Flere av kommunens avdelinger og virksomheter har blitt kontaktet og er positive til å bidra i markeringen av året.

3. Saksopplysninger

Asker kommune har et rikt friluftstilbud, med blant annet flotte skogsområder, kystlandskap, skiltede og merkede stier og løyper, samt lag og foreninger som tilbyr aktiviteter i friluft. Gjennom Friluftslivets år 2025 ønsker vi å løfte friluftslivet i Asker og bidra til at flere kommer seg ut og finner sin friluftsglede.

Nasjonalt er det satt mål og rammer for året. De mest relevante målene for Asker er:

- Inspirere flere til å finne veien ut i friluftslivet og senke terskelen for å delta
- Vise friluftsmuligheter i Asker - nærfriluftsliv
- Løfte frem lokale organisasjoner og lag som tilbyr aktiviteter
- Dele kunnskap om grunnleggende friluftslivferdigheter, naturvennlig friluftsliv og allemannsretten

Målgruppen for året er alle innbyggere, men spesielt:

1. Barn og unge
2. De som har lyst å være mer aktive i naturen
3. De som ikke kjenner friluftslivet

Frivilligheten sentral i markeringen

Aktiviteter og arrangementer vil i stor grad skje gjennom lag og foreninger, samt via tjenestene i kommunen, der det er naturlig. Et viktig moment i markeringen er at året skal synliggjøre og forsterke aktiviteter som allerede eksisterer. I tillegg vil kommunikasjon og informasjon ut til innbyggere via ulike kanaler være sentralt. Friluftslivets år gir kommunen og lag og foreninger muligheten til å danne nye samarbeid og kjennskaper på tvers, med synergier utover markeringsåret. Kommunen har tatt en koordinerende rolle i planleggingen av året.

Konkrete arrangement og aktiviteter for Friluftslivets år 2025 blir utarbeidet i løpet av høsten 2024. Som del av aktivitetene gjennom året foreslås presentasjon av månedens arrangement/forening for kommunestyret. Tilsvarende ble gjort under Frivillighetens år 2022.

Friluftsliv, temaplan, folkehelse og miljø

Friluftslivets år er med på å svare ut flere av strategiene i «Temaplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2021-2033», spesielt under innsatsområdet «Alle i aktivitet». Samt «Temaplan medborgerskap 2021-2033», som vektlegger en deltagende innbygger.

Videre er Friluftslivets år en brikke i folkehelsearbeidet i kommunen. Det er godt dokumentert at friluftsliv bidrar til god fysisk og psykisk helse og er viktig i det helsefremmende arbeidet. Friluftslivsaktivitet bidrar blant annet til god livskvalitet, glede, personlig identitet, rekreasjon og økt fysisk aktivitet ([Klima og Miljødepartementet, Stortingsmelding om friluftsliv, 2016](#)). Friluftsliv er også den formen for fysisk aktivitet der sosiale forskjeller gjør seg minst gjeldene ([Klima og Miljødepartementet, Stortingsmelding om friluftsliv, 2016](#)). De positive helseeffektene av å drive friluftsliv viser viktigheten av å inspirere flere til å komme seg ut, både for å få naturopplevelser og fysisk aktivitet. I tillegg til helseeffektene skaper den enkelte et forhold til naturen gjennom et aktivt friluftsliv, som sett i et miljøperspektiv kan bidra til økt vilje til å ta miljøvennlige valg. Å være fysisk aktiv i naturen og nærmiljøet er også den aktiviteten hele 61 prosent av nordmenn oppgir at de ønsker å gjøre mer av ([Klima og Miljødepartementet, Stortingsmelding om friluftsliv, 2016](#)).

Praksis sammenlignbare markeringer

Til markering av Kulturåret 2020 ble det satt av kr 4 millioner til arrangementer og identitetsskaping i ny, sammenslått kommune, samt kr 500 000 ekstra til tilskuddsordning for identitetsskapende midler for lag og foreninger (sak 0196/20). Til markering av Frivillighetens år 2022 ble det satt av 1,2 millioner til markeringen, hvor kr 500 000 var satt av til søkbare tilskudd til aktiviteter (sak 0138/21). Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen kommunen står i, vil markering av Friluftslivets år 2025 løses innenfor eksisterende økonomiske rammer. Det gjør handlingsrommet noe mer begrenset enn tidligere markeringer. I samarbeid med lag og foreninger skal kommunen likevel markere året på en god måte.

4. Kommunedirektørens vurdering

Markeringen av Friluftslivets år 2025 i Asker er i tråd med innsatsområder og strategier i vedtatte temaplaner for både idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv og medborgerskap, samt støtter opp om folkehelsearbeidet i kommunen. Markeringen er en flott mulighet til å løfte frem friluftslivstilbudet i Asker og spesielt de lag og foreningene som tilbyr aktiviteter lokalt. Året legger til rette for at flere innbyggere finner sin friluftsglede og blir aktive brukere av friluftslivet. Samarbeid og møter i forbindelse med året kan skape nye koblinger som også kan få effekt utover 2025. Dette er positivt for den enkelte og samfunnet som helhet.

Friluftsliv og bærekraftsdimensjonen miljø henger tett sammen og Friluftslivets år 2025 er en god mulighet til å løfte naturvennlig friluftsliv, inkludert sporløs ferdsel,

miljøvennlig transport og gjenbruk av turtøy. Også bærekraftsdimensjonen sosiale forhold er sentral i markeringen av året. Markeringen legger opp til å styrke deltakelsen i friluftsliv og spesielt blant de som trenger det mest, gjennom både frivilligheten, men også tjenestene i kommunen.

5. Konklusjon

Kommunedirektøren konkluderer med at markeringen av Friluftslivets år 2025 lokalt i Asker er en satsing kommunen, sammen med frivilligheten og andre relevante aktører, bør arbeide videre med og gjennomføre i 2025. Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker løses innenfor eksisterende økonomiske rammer.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13246

Saksbehandler
Ingrid Elisabeth Bergande

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	19.09.2024	30/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	22/24
3 Eldrerådet	19.09.2024	25/24
4 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	32/24
5 Formannskapet	08.10.2024	

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Eldrerådet har behandlet saken i møte 19.09.2024 sak 25/24

Behandling

Rådgiver Ingrid Bergande innledet til saken (*presentasjon*).

Lia fremmet følgende tilleggsforslag:

Eldrerådet ønsker at det også settes søkelys på eldres behov for å komme ut i naturen.

Kommunedirektørens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Lias forslag falt, mot en stemme (Lia).

Vedtak

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.



Saksprotokoll

Arivsak

24/13246

Saksbehandler

Ingrid Elisabeth Bergande

Behandlet av

- 1 Ungdomsrådet
- 2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- 3 Eldrerådet
- 4 Utvalg for medborgerskap
- 5 Formannskapet

Møtedato

- 19.09.2024
19.09.2024
19.09.2024
26.09.2024
08.10.2024

Saksnr.

- 30/24
22/24
25/24
32/24

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 19.09.2024 sak 22/24

Behandling

Leder Kay Sørensen og kommunedirektørens representant Trine Groven innledet kort til saken.

May Myklebust fremmet følgende forslag:

Saken tas til orientering med følgende kommentarer:

- *Markering av Friluftsåret 2025 i Asker skal ha høy fokus på inkludering og tilgjengelighet for å hindre utenforskap og ensomhet*
- *Kommunen skal legge til rette for et godt samarbeid med frivillige organisasjoner for å utvikle gode og trygge friluftstilbud for mennesker med spesielle behov*
- *Utlånsordningene må også ha tilstrekkelig utvalg av friluftsutstyr tilpasset barn og unge med funksjonsnedsettelse*

Myklebusts forslag ble enstemmig vedtatt med følgende endring.

Vedtak

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering med følgende kommentarer:
 - Markering av Friluftsåret 2025 i Asker skal ha høy fokus på inkludering og tilgjengelighet for å hindre utenforskap og ensomhet
 - Kommunen skal legge til rette for et godt samarbeid med frivillige organisasjoner for å utvikle gode og trygge friluftstilbud for mennesker med spesielle behov
 - Utlånsordningene må også ha tilstrekkelig utvalg av friluftsutstyr tilpasset barn og unge med funksjonsnedsettelse



Saksprotokoll

Arivsak
24/13246

Saksbehandler
Ingrid Elisabeth Bergande

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	19.09.2024	30/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	22/24
3 Eldrerådet	19.09.2024	25/24
4 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	32/24
5 Formannskapet	08.10.2024	

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 19.09.2024 sak 30/24

Behandling

Rådgiver Hege Oshaug innledet til saken.

Isak Gregers Eriksen fremmet følgende tilleggsforslag:

Nytt punkt 2:

2. Ungdomsrådet ønsker at skolene Folkestad, Hyggen og Solberg er sentrale i markeringen av friluftslivets år 2025, da disse skolene har særlig tette bånd til naturen og friluftslivet.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Eriksens forslag ble vedtatt mot 1 stemme (Elias B. Figenschou).

Vedtak

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.

2. Ungdomsrådet ønsker at skolene Folkestad, Hyggen og Solberg er sentrale i markeringen av friluftslivets år 2025, da disse skolene har særlig tette bånd til naturen og friluftslivet.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13246

Saksbehandler
Ingrid Elisabeth Bergande

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	19.09.2024	30/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	22/24
3 Eldrerådet	19.09.2024	25/24
4 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	32/24
5 Formannskapet	08.10.2024	144/24

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 32/24

Behandling

Rådgiver Ingrid Bergande presenterte og svarte på spørsmål.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13246

Saksbehandler
Ingrid Elisabeth Bergande

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	19.09.2024	30/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.09.2024	22/24
3 Eldrerådet	19.09.2024	25/24
4 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	32/24
5 Formannskapet	08.10.2024	144/24

Markering av Friluftslivets år 2025 i Asker

Formannskapet har behandlet saken i møte 08.10.2024 sak 144/24

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om markering av Friluftslivets år 2025 tas til orientering.



Saksframlegg

Arkivsak
24/13603-1

Saksbehandler
Jan Erik Lindøe

Behandles av
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
26.09.2024
08.10.2024

Bidrag til etablering av ny grafisk kunstdestinasjon i Trafo bygget

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune bidrar med kr. 250.000 årlig i 5 år til etablering av ny utstillingsvirksomhet i Trafobygget med konseptet «trafo-edition». Bidraget forutsetter at Akershus fylkeskommune inntretr med tilsvarende støtte.
2. Kommunedirektøren vil fremme en ny sak om videre steds- og kulturutvikling på Dikemark, herunder vilkår og rammer for Trafo Kunsthalls kommende etablering her.

1. Sammendrag

Asker kommune ønsker å bidra til at det utvikles ny kunstformidling med kvalitetsgrafikk i Trafo-bygget som løfter Asker kommune og sentrum som besøksdestinasjon. I sum vil denne satsningen løfte Asker kommune fremover som destinasjon for kunst- og kulturopplevelser regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

2. Bakgrunn for saken

Saken fremmes med bakgrunn i henvendelse fra kunstner Magne Furuholmen om å kunne etablere et grafisk fyrtårn for grafisk kunst i Asker. Samt at Trafo kunsthall søker seg til en ny formidlingsarena på Dikemark. Furuholmen leier i dag lokaler i Trafo – bygget til sin virksomhet med atelier og grafisk verksted i det som heter Trafo kunstproduksjon AS. Med mulighetsrommet som nå oppstår ønsker de å overta kunsthallens lokaler, som de skriver «*for å skape et unikt grafikk-fyrtårn i norge, midt i asker*».

Trafolokalene holder høy internasjonal standard for utstillinger, og resepsjons-arealet er egnet som produksjonslokaler for grafikk. Magne Furuholmen har et solid nettverk blant kunstnere nasjonalt og internasjonalt, og er også samarbeidspartner med dronningens grafikk-stiftelse QSPA.

Målet er å utvikle konseptet «trafo editions» - et unikt sted dedikert til produksjon og visning av kvalitets-grafikk. Det store utstillingsrommet vil bli benyttet til utstillinger slik det har vært med 4-5 åpne utstillinger for publikum i året. Det kuratoriske fokus vil ligge på grafikk i alle teknikker. Og lokalene vil være en unik arena dedikert til å kunne vise monumental-grafikk og også grafikk i dialog med andre kunstneriske teknikker. Videre vil en kunne holde faglige samlinger og eventer. Det finnes ingen tilsvarende arena med fokus på produksjon og visning av grafikk på dette nivå i Norge i dag. Det nærmeste er «grafikens hus» Sverige <https://www.grafikenshus.se>, samt at det finnes noen få andre steder i Europa og verden som løfter frem dette historiske håndverket og grafikken som kunstform.

3. Saksopplysninger

Trafo-bygget, som eies av Tandberg Eiendom, ble pusset opp med tanke på være et sentralt formidlingssted for kunst i Asker. Når det nå blir ledige lokaler, er det viktig å få etablert et nytt formidlingskonsept. Med Magne Furuholmens idè og skisse til å få laget et grafisk fyrtårn med konseptet «trafo – edition» vil en kunne nå dette målet. Et offentlig bidrag til et kommersielt formål må sees i sammenheng med formål og transparens. Formålet må være å utvikle en åpen kunstarena og hvor grafisk kunst på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå presenteres publikum i regionen gjennom årlige utstillings arrangement. Kommunen kan da bidra med økonomisk støtte.

Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene FNs bærekraftsmål – miljø, økonomi og sosiale forhold.

Utvikling av Asker sentrum som kortreist kulturdestinasjon er forankret i en rekke av FNs bærekraftsmål. Under henvises til enkelte av de konkrete mål og strategier som ligger i kommuneplanen.

Samarbeid for å nå målene:

Hovedmål:

- Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.

Delmål:

- Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.

Strategi:

- Asker kommune skal utvikle og aktivt bruke tilskuddsordninger og andre virkemidler som gjør det enkelt for frivilligheten. Næringslivet og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.

4. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefaler å gi bidrag til Magne Furuholmens «trafo - edition» prosjekt til åpne utstillinger med kr. 250.000 årlig i 5 år. Midlene tas fra eksisterende tilskudd kommunen gir for å støtte kunstnerisk aktivitet i Trafo bygget, og som er tilsvarende det kunsthallen i dag betaler i husleie. Kunsthallen mottar for 2024 kr. 748000 i driftstilskudd fra Asker kommune.

Kommunen forutsetter at Akershus fylkeskommune vil bidra med tilsvarende støtte til prosjektet. Det inngås en egen avtale som sikrer at midlene benyttes til 5 arrangementer i året i form av utstillinger og salg av grafisk og annen kunst i Trafo sine lokaler. Dette vil kunne skape stor oppmerksomhet nasjonalt og internasjonalt og bidra til Asker sentrum som en fremtidig nyskapende kulturdestinasjon som tiltrekker seg nasjonale og internasjonale kunstnere. Utstillingene skal være åpne for allmenheten.

Kommunedirektøren vil fremme en ny sak om videre steds- og kulturutvikling på Dikemark, herunder vilkår og rammer for Trafo Kunsthalls kommende etablering her.

5. Konklusjon

Asker kommune ønsker å bidra til at det utvikles ny kunstformidling med kvalitetsgrafikk i Trafo-bygget og som aktualiserer sentrum som besøksdestinasjon. I sum vil denne satsningen løfte Asker kommune fremover som destinasjon for kunst- og kulturopplevelser regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Trafo som kunstdestinasjon epost 070524



Saksprotokoll

Arivsak
24/13603

Saksbehandler
Jan Erik Lindøe

Behandlet av

1 Utvalg for medborgerskap
2 Formannskapet

Møtedato

26.09.2024
08.10.2024

Saksnr.

33/24
145/24

Bidrag til etablering av ny grafisk kunstdestinasjon i Trafo bygget

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 33/24

Behandling

Kultursjef Jan Erik Lindøe ga en kort innledning og svarte på spørsmål sammen med direktør Christer Best Gulbrandsen.

Nestleder Tobias Waage Bremnes (V) fremmet forslag om å utsette saken.

Waage Bremnes (V) forslag ble vedtatt mot 1 stemme (Nordli, R)

Vedtak

Saken ble utsatt.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13603

Saksbehandler
Jan Erik Lindøe

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap
2 Formannskapet

Møtedato	Saksnr.
26.09.2024	33/24
08.10.2024	145/24

Bidrag til etablering av ny grafisk kunstdestinasjon i Trafo bygget

Formannskapet har behandlet saken i møte 08.10.2024 sak 145/24

Behandling

Ordfører foreslo å utsette behandlingen av saken. Dette fikk enstemmig tilslutning.

Vedtak

Saken utsettes.

til asker kommune

e-post av 7. mai 2024

v/ kultursjef jan erik lindøe

henvendelse i forbindelse med tanker rundt trafo som kunst-destinasjon fremover.

helt siden jeg for over 20 år siden var delaktig i prosessen rundt å få det gamle transformator-bygget ved toglinjen i asker gjort om til et prestisje-sted dedikert visuell kunst, har jeg hatt en sterk tilknytning til dette stedet:

først gjennom å være en av kunstnerne i galleriet, og blant annet formidle den store åpningsutstillingen med damien hirst - gjort mulig gjennom mitt nettverk i england, deretter ved å ta over 2 etg som mitt verksted/atelier, og etterhvert opprettelsen av 'trafo kunstproduksjon as', som i løpet av de siste 5-6 år har markert seg både som et grafikk-verksted med fokus på kvalitetshåndverk innen dyptrykk / høytrykk, og regnet som en av Norges beste verksteder for innramming av høy kvalitet for en rekke kresne kunstnere, gallerier, og muséer.

for tiden har jeg ansatte som til sammen utgjør 6 årsverk gjennom min kunstvirksomhet, og vi disponerer idag godt og vel 1200 m2 på trafo - leid på kommersielle betingelser.

gjennom hele perioden har vi hatt et gjensidig respektfullt og fruktbart forhold til kunsthallen i 1 etg (trafo kunsthall).

i forbindelse med endringer av betingelser for kunsthallens stiftelse, samt at de selv ønsker å bruke sin ekspertise, erfaring, og opparbeidete goodwill blant landets kunstnere til å være med å utvikle dikemark som ny kultur-arena i vårt distrikt, ønsker vi i trafo kunstproduksjon as å overta kunsthallens lokaler - for å skape et unikt grafikk-fyrtårn i Norge, midt i Asker.

lokalene holder høy internasjonal standard for utstillinger, og resepsjonsarealet er egnet som produksjonslokaler for grafikk.

gjennom hele min karriere som billedkunstner - siden første utstilling i 1989 og mitt gjennombrudd på Henie-Onstad Kunstsenter i 1995, har grafikken stått sentralt. jeg har vært styreleder i norske grafikere, samt at jeg de siste 10 årene har vært aktivt styre-medlem i dronningens kunststiftelse Queen Sonja Print Award (QSPA) som utgir verdens største grafikk-pris, og som blant annet støtter unge nyutdannede nordiske grafikere.

de siste årene har mine ansatte på trafo bygd opp et meget velrennomert grafikk-verksted på trafo der lokale, nasjonale, og internasjonale kunstnere oppsøker oss for kvaliteten vi leverer.

gjennom mitt nettverk, og som en samarbeidspartner med dronningens grafikk-stiftelse QSPA, har vi nå et unikt nettverk av kunstnere og verksteder rundt i verden og ønsker å nyttegjøre oss dette til det beste for kunstnerne og regionen ved å optimalisere situasjonen på trafo - når kunsthallens fokus nå er endret mot dikemark.

vi har forøvrig hele veien vært i dialog med kunsthallen om våre ønsker. vi heier på dem og den viktige jobben de gjør, og ser frem til nye muligheter for samarbeid selv om lokaliseringen deres endres.

pr idag har vi i mitt system for lite plass på trafo til at trykkeri-delen kan ta imot et antall kunstnere som er nødvendig for å drive et slikt verksted effektivt og for å kunne bygge opp et internasjonalt renommé.

verkstedet har til nå vært plassert inne i mitt atelier, og er dermed så sammenvevd med min egen produksjon at vi ikke har hatt mulighet til å slippe til andre enn noen få nære kollegaer.

vårt ønske er nå å optimalisere hele bygget ved å kunne benytte resepsjons-arealene nede til et utadrettet og levende grafikk-verksted - med et fantastisk utstillingrom ved siden av.

vårt konsept er 'trafo editions' - et unikt sted dedikert til produksjon og visning av kvalitets-grafikk.

det store utstillingsrommet vil bli benyttet til utstillinger slik det har vært

- åpent for publikum og med rundt 4 utstillinger i året.

det kuratoriske fokus vil ligge på grafikk i alle teknikker. lokalene vil være en unik arena dedikert til å kunne visemonumental-grafikk og også grafikk i dialog med andre kunstneriske teknikker.

i tillegg vil vi kunne tilrettelegge og holde faglige samlinger og events - et område der vi mener at vi har spesielt god kompetanse. som eksempel her kan jeg nevne at jeg som norsk samtidskunstner mottar en delegasjon fra kunst-historisches museum i wien allerede nå i juni, i forbindelse med at de er i oslo på besøk hos bl.a. nasjonalmuseet.

et tilsvarende hus med fokus på produksjon og visning av grafikk på dette nivå finnes ikke i norge idag.

det nærmeste er 'grafikens hus' i sverige <https://www.grafikenshus.se> samt at det finnes noen få andre steder i europa og verden som løfter frem dette historiske håndverket og grafikken som kunstform.

et slikt sted i asker vil være med å plassere vår region mye tydeligere på det internasjonale kunst-kartet.

å drive grafikk-verksted er kjærlighets-arbeid, og de siste 10-12 årene har nesten alle slike verksteder i omegn lagt ned av økonomiske årsaker. ironisk nok skjer dette samtidig som unge kunstnere har gjenoppdaget grafikens muligheter, og behovet for verksteder er stort.

norge har usedvanlig gode støtte-ordninger for kunstnerne, men rammer for produksjons-apparatene / grafikkverksteder

etc. har ikke vært konkurranse-dyktige sammenlignet med tilsvarende verksteder i utlandet, men avhengig av eiere som brenner for grafikken.

vi brenner også for grafikken - og har i tillegg også tilgang på internasjonalt spennende kunstnere gjennom vårt nettverk som er med å gi oss en mer realistisk sjanse for å lykkes.

det er dog helt urealistisk å tro at et grafisk verksted kan eksistere i så flotte lokaler på rent kommersielle termer.

gjennom et mer dedikert fokus på kommersielt salg ved utstillinger enn det har vært til nå, mener vi at vi med tilskudd fra utstillings-aktivitetene vil være i stand til å få verkstedet til å gå rundt og dermed økonomisk bærekraftig.

verkstedet vil kreve minimum 1 & 1/2 stilling - med en erfaren verksmester/trykker ansatt på full tid, og i tillegg en dyktig trykker på en 50% stilling. begge disse personene er på plass allerede dersom vi kan ta over i 2025.

det vil kreve endel ressurser å tilpasse lokalene til et verksted, men vi har idag et fullgodt verksted i mitt atelier; trykkpresser og alt teknisk utstyr er innkjøpt, noe som vil redusere initielle kostnader med ca 3-4 millioner kroner.

lokalene må optimaliseres - lettvegger, opplegg av egnet belysning for kunstproduksjon, fasiliteter som syrerom, tørkerom, lager osv, omgjøring til 400 volt strøm for pressene, flytting av trykk-presser med samlet vekt på 6-7 tonn, og nødvendige benker og skap og utstyr må flyttes ned fra mitt atelier, hvorav endel av dette må gjøres med stor kran.

vi har allerede gjennomført en slik operasjon for å få dette utstyret inn hos meg, og har dermed nødvendig erfaring. jeg vil anslå denne øvelsen til ca MNOK 2. dette er midler jeg bærer selv, evt deler med andre dersom jeg finner en aktør som ønsker å være med på eiersiden.

jeg har vært i kontakt med flere veletablerte norske kunstnere / grafikere for å lodde stemningen for prosjektet, og møtt stor entusiasme og velvilje - samt flere tilsagn om 'abonnement' for trykking, slik at vi allerede nå har kunstnere som vil kunne fylle en stor del av kalenderen i første driftsår.

jeg er forøvrig lovet egnede lokaler uten kostnad av private aktører, men dette er utenfor asker kommune og jeg har lite lyst til å flytte på meg - også fordi jeg føler at 'trafo-editions' vil være en win-win situasjon

- for asker med omegn, for lokale, nasjonale, og internasjonale kunstnere, som arbeids-plass for mine ansatte i en bedrift som faktisk driver med suksessfull kultur-næring, og ikke minst for kunst-publikum i vårt distrikt.

eier av bygget, tandberg eiendom, har vært ekstremt viktige meséner for det trafo har bygget opp til nå. de er entusiastiske overfor planene våre og har signalisert at de vil være med å legge økonomisk til rette for en ny giv for trafo - *dersom kommunen og fylket blir med på laget.*

gjennom forpliktende samarbeid med andre aktører som tar grafikken seriøst er jeg villig til å ta risikoen samt yte økonomisk egen-innsats, for å bygge opp dette - dersom gårdeier, kommunen og fylket ser verdien i prosjektet og sammen kan finne en måte å dekke husleien.

en slik støtte vil gjøre det mulig for oss å produsere kvalitets-utstillinger i trafobyggets 1. etasje og fremme grafikken som kunstform både nasjonalt og internasjonalt.

vi ser frem til dialog og håper på positiv respons,

mvh

magne furuholmen



Saksframlegg

Arkivsak
24/12490-45

Saksbehandler
Elise Hatlø

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
26.09.2024

Kulturprisen 2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Utvalg for medborgerskap tildeler Asker kommunes kulturpris for 2024 til:

1. Sammendrag

Det er vedtatt at Asker kommune deler ut kulturprisen årlig. Prisen behandles av respektive fagavdeling og politisk utvalg. Kulturavdelingen er saksbehandler for kulturprisen og denne behandles og vedtas av utvalg for medborgerskap.

2. Bakgrunn for saken

Det har i år innkommet 37 forslag på kandidat til kulturprisen for 2024 (se vedlegg). Kulturprisen har som formål å påskjønne og stimulere enkeltpersoner, institusjoner og organisasjoner til fortsatt innsats på alle kulturområder.

- Kulturprisen består av et pengebeløp og et synlig symbol.
- Kulturprisen kan gis til enkeltpersoner, institusjoner og organisasjoner som har vist evne og vilje til å yte kulturinnsats utover det vanlige.
- Prisvinneren må ha nær tilknytning til Askers kulturliv.
- Profesjonelle kulturarbeidere og amatører har de samme muligheter til å bli prisvinner.
- Kulturprisen skal fortrinnsvis gå til en person, men kan deles likt mellom flere kandidater dersom juryen finner dette ønskelig.

3. Saksopplysninger

Utdeling av kommunale ærespriser oppfattes som en anerkjennelse av innbyggernes

innsats og deltakelse, enten det gjelder frivillighet eller profesjonell utøvelse. Kommunale priser vil dermed understøtte betydningen av samfunnsengasjement og samarbeid. Mål nr. 17 i FNs bærekraftsmål.

4. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anmoder utvalg for medborgerskap å velge en kandidat som vil få prisen årets kulturpris. Kandidaten velges ut fra listen over de nominerte. Dette innebærer at Kulturavdelingen kjøper inn et kunstverk, samt overfører kr. 25 000 til prisvinneren.

5. Konklusjon

Det skal velges en kulturpriskandidat fra vedlagt nominasjonsliste. Utvalg for medborgerskap velger kandidat. Kulturavdelingen sørger for utdeling av pris på kr 25000 og et kunstverk til kandidaten.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kulturpris nominasjoner 2024



Saksprotokoll

Arivsak
24/12490

Saksbehandler
Elise Hatlø

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato **Saksnr.**
26.09.2024 34/24

Kulturprisen 2024

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 34/24

Behandling

Leder Bente Stein Mathisen (H) foreslo å lukke møte med hjemmel i kommunelovens §11-5, tredje ledd punkt b), jf. Offl. §26 andre ledd.

Dette ble enstemmig vedtatt.

Leder Bente Stein Mathisen (H) innledet kort til saken. Direktør Christer Best Gulbrandsen og kultursjef Jan Erik Lindøe svarte på spørsmål.

Ronnie Mag Larsen (A) tok opp at han ønsket å få vurdert sin egen habilitet. Et samlet utvalget vedtok at han var habil.

Kulturprisen 2024 ble tildelt, etter votering over mulige kandidater.

Vedtak

Utvalg for medborgerskap tildeler Asker kommunes kulturpris for 2024 til:



Saksframlegg

Arkivsak
24/13606-1

Saksbehandler
Vibeke Hansen Smith

Behandles av

Utvalg for oppvekst
Utvalg for velferd
Utvalg for medborgerskap
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

24.09.2024
24.09.2024
26.09.2024
26.09.2024
08.10.2024
15.10.2024

2. tertial rapport 2024 - økonomi

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1 Budsjettdringene vedtas i henhold til følgende tabeller

· Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250
Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250

Sum totale budsjettendringer	0
------------------------------	---

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostna d	Budsjettinntek t
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

2. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.

1. Sammendrag

Virksomhetene har jobbet godt med å tilpasse driftsutgiftene, og omstillings- og effektiviseringstiltak er i henhold til planen som innebærer en reduksjon i driftsbudsjettet på 120 mill. kroner. Tjenesteområdene rapporterer om budsjettavvik for året på 12 mill. kroner (0,1 %).

Den lave skatteinngangen hittil i år og det nye inntektssystemet som ble vedtatt i Stortinget i juni viser at Asker kommune står foran en krevende økonomisk situasjon i tiden som kommer. De frie inntektene, skatt og rammetilskudd, ligger 244 mill. kroner under budsjett. Beregninger fra Skatteetaten og KS viser et budsjettavvik for skatt og inntektsutjevning på mellom 200-250 mill. kroner for 2024.

Netto finans viser et positivt budsjettavvik på 108 mill. kroner per august. Avkastningen fra Energifondet er 192 mill. kroner per august. Basert på vårens prognoser fra pensjonsleverandørene ligger det også an til at vi har en budsjettreserve på pensjon på 50 mill. kroner for 2024. Pensjon og finans vil mest sannsynlig dekke opp for en andel av årets budsjettavvik på skatt.

2. Bakgrunn for saken

Kommunestyret har gjennom økonomireglementet vedtatt at økonomirapporteringen skal skje tertialvis. For å sikre god oppfølging av kommunens økonomi ble det K-sak 78/23 «Politisk årshjul for 2024» vedtatt å rapportere for februar, juli og oktober i tillegg til tertialrapporteringen.

3. Saksopplysninger

Tertialrapporten er en avviksrapport på økonomi og dekker følgende tema:

- Skatt og rammetilskudd
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Forslag til budsjettendringer innenfor drifts- og investeringsbudsjettet
- Status og prognose innen det enkelte tjenesteområde. Herunder:
 - Status drift for tjenesteområdene med kommentarer til prognose for året
 - Status for gjennomføring av omstillings- og effektiviseringstiltak
 - Status investeringsprosjekter
- Sykefravær og årsverksutvikling
- Verbalvedtak
- Vedtaksrapportering

Årsprognosen på tjenesteområdene viser et samlet merforbruk på 12 mill. kroner. Dette til tross for at det i år er innarbeidet omstillinger for 120 mill. kroner. Inklusiv et forventet mindreforbruk på 50 mill. kroner i pensjon viser tjenesteområdene en samlet årsprognose på 38 mill. kroner i mindreforbruk.

De frie inntektene, skatt og rammetilskudd, ligger 204 mill. kroner under budsjett per august. Skatteinngangen viser en økning på 2,2 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Tilsvarende for kommunene samlet er det en økning på 3,8 prosent per juli, som er lavere enn anslått vekst i skatteinntekter i RNB 2024 på 4,7 prosent for kommunene. Korreksjonsoppgjøret som kommer i november, ser ut til å slå veldig negativt ut for Asker kommune og andre kommuner med historisk høye eierinntekter. Dette skyldes at endringsverdier fra finansdepartementet ikke har klart å fange opp forskjellene mellom kommunene. Basert på beregninger fra Skatteetaten og KS anslår kommunedirektøren en skattesvikt (skatt og inntektsutjevning) på mellom 200-250 mill. kroner.

Netto finans viser et positivt budsjettavvik på 108 mill. kroner per august. Energifondet har per august en avkastning på 192 mill. kroner. I prosent gir dette en avkastning på 11,6 prosent mot budsjettert årsavkastning på 5 prosent. Lånerenten ligger hittil 0,1 prosentpoeng under budsjettert lånerente.

Det er i Handlingsprogram 2024-2027 vedtatt et budsjett som gir et netto driftsresultat på 0,8 prosent. Teknisk beregningsutvalg anbefaler at kommunene har et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Prognosen for 2024 er et negativt netto driftsresultat.

4. Kommunedirektørens vurdering

Asker kommune står i en krevende økonomisk situasjon med stor usikkerhet i tiden som kommer. Det viser både sviktende skatteinngang hittil i år og nytt inntektssystem for kommunene vedtatt av Stortinget i juni. Kommunedirektøren forventer en skattesvikt (skatt og inntektsutjevning) på mellom 200-250 mill. kroner for 2024.

Variasjonene i skatteinntektene har de siste årene, som følge av statlige endringer i skatteregler, vært større enn hva som har vært tilfelle tidligere. De siste årene har kommunen blant annet hatt merinntekter på slutten av året, som hovedsakelig gjaldt ekstraordinært utbytte i forbindelse med økning av utbytteskatten. De falt bort i 2023 og vil også utebli i 2024.

I tillegg til kostnadsøkningene som påvirkes av forhold som kommunene ikke selv kan styre som rentenivå, inflasjon og nivå på lønnsoppgjør, er det også en vekst i tjenester, blant annet sosialhjelp, brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og barnehage.

Til tross for disse utfordringene viser rapportering fra virksomhetene at omstillingstiltakene for 2024 for en stor del er gjennomført. Omstillingsprogrammet som er igangsatt skal sikre en fremtidig økonomisk bærekraftig tjenesteproduksjon. Nytt inntektssystem betyr at vi fra 2025 og årene fremover vil få betydelig lavere inntekter, og ytterligere omstillingstiltak vil

bli foreslått iverksatt i tilleggsinnstillingen til handlingsprogrammet. Dette vil prege høsten 2024.

Finansavkastningen har gitt gode resultater hittil i år. Det er usikkerhet knyttet til utviklingen videre, men kommunedirektøren har lagt inn en årsprognose på 100 mill. kroner i merinntekt.

5. Konklusjon

Det er i Handlingsprogram 2024-2027 vedtatt et budsjett med et netto driftsresultat på 0,8 prosent. Prognosen for 2024 per august tilsier et negativt netto driftsresultat.

Avkastning på finans og pensjonsreserve vil kunne dekke opp for en andel av årets budsjettavvik på skatt.

Kommunen forbereder nå ytterligere kutt- og effektiviseringstiltak som følge av regjeringens forslag til endringer i inntektssystemet, som gir et årlig inntektstap på 256 millioner kroner for Asker kommune. Dette er svært urovekkende, alvorlig og vil få store konsekvenser for velferdstilbudet til kommunens mange brukere, innbyggere og føre til en mer krevende arbeidssituasjon for våre ansatte.

Det stilles store krav til økonomistyringen fremover.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

2. tertialrapport 2024 - økonomi
Vedtaksrapportering 2.tertial 2024



Saksprotokoll

Arivsak
24/13606

Saksbehandler
Vibeke Hansen Smith

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	46/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	29/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	35/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	34/24
5 Formannskapet	08.10.2024	
6 Kommunestyret	15.10.2024	

2. tertial rapport 2024 - økonomi

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 24.09.2024 sak 29/24

Behandling

Leder Cecilie Lindgren (H) innledet kort til saken.

Rådgiver økonomi Anne Lise Wibstad presentere saken og svare på spørsmål.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1 Budsjettendringene vedtas i henhold til følgende tabeller

· Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250

Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeseth gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeseth og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	

Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

2. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13606

Saksbehandler
Vibeke Hansen Smith

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	46/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	29/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	35/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	34/24
5 Formannskapet	08.10.2024	
6 Kommunestyret	15.10.2024	

2. tertial rapport 2024 - økonomi

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 24.09.2024 sak 46/24

Behandling

Rådgiver Christine Gunnerud innledet til saken og svarte ut spørsmål (*presentasjon*).

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet følgende tilleggsforslag til vedtak på vegne av V, H, og Frp:

Utvalget registrerer at Oppvekst nå har en prognose på et merforbruk på 10 millioner, mens Velferd går i balanse.

Sett i lys av den risikoen som presenteres for barnevernet kommende periode, og sett i lys av tidligere vedtak i kommunestyret i sak 25/24, og vedtak fattet i utvalgsmøte 27.8. i sak 0035/24, gjentar vi vår bekymring for handlingsrommet til barnevernet.

Holter-Schøyens tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1 Budsjettendringene vedtas i henhold til følgende tabeller

Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250
Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334

Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

- 2 Utvalget registrerer at Oppvekst nå har en prognose på et merforbruk på 10 millioner, mens Velferd går i balanse.

Sett i lys av den risikoen som presenteres for barnevernet kommende periode, og sett i lys av tidligere vedtak i kommunestyret i sak 25/24, og vedtak fattet i utvalgsmøte 27.8. i sak 0035/24, gjentar vi vår bekymring for handlingsrommet til barnevernet.

- 3 For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13606

Saksbehandler
Vibeke Hansen Smith

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	46/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	29/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	35/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	34/24
5 Formannskapet	08.10.2024	137/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	58/24

2. tertial rapport 2024 - økonomi

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 34/24

Behandling

Direktør Ragnar Sand Fuglum innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Espen Hansen Aspås (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

1. Saken tas til orientering.

Hansen Aspås' forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken tas til orientering.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13606

Saksbehandler
Vibeke Hansen Smith

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	46/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	29/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	35/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	34/24
5 Formannskapet	08.10.2024	137/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	58/24

2. tertial rapport 2024 - økonomi

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 26.09.2024 sak 35/24

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen presenterte saken og svarte på spørsmål.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1 Budsjettdringene vedtas i henhold til følgende tabeller

· Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250
Sum 6-Medborgerskap	250

9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeseth gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeseth og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		

Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

2. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.



Saksprotokoll

Arivsak
24/13606

Saksbehandler
Vibeke Hansen Smith

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	24.09.2024	46/24
2 Utvalg for velferd	24.09.2024	29/24
3 Utvalg for medborgerskap	26.09.2024	35/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	26.09.2024	34/24
5 Formannskapet	08.10.2024	137/24
6 Kommunestyret	15.10.2024	58/24

2. tertial rapport 2024 - økonomi

Formannskapet har behandlet saken i møte 08.10.2024 sak 137/24

Behandling

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag:

Utstyr indre bane Velodrom - 900' - strykes.

Matts forslag fikk 2 stemmer (MDG,SV), og falt.

Innstillingen ble deretter enstemmig vedtatt.

Innstilling

1 Budsjettendringene vedtas i henhold til følgende tabeller

· Driftsbudsjettet:

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250

Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9 - Tjenesteovergripende	-250
Sum totale budsjettendringer	0

Investeringsbudsjettet:

Beløp i 1000	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Avvikling Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Sum	159 882	-109 210
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Overtakelse lån Stiftelse Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtakelse lån Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Økt bruk av lån		-334
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	

Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000
Sum	-75 000	75 000

2. For øvrig tas 2. tertialrapport til orientering.



Asker
kommune

2. tertialrapport 2024

Asker kommune

Kommunedirektørens innledning

Tertialrapporten er en avviksrapport på økonomi og dekker følgende tema:

- Skatt og rammetilskudd
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Forslag til budsjettendringer innenfor drifts- og investeringsbudsjettet
- Status og prognose innen det enkelte tjenesteområde. Herunder:
 - Status drift for tjenesteområdene med kommentarer til prognose for året
 - Status for gjennomføring av omstillings- og effektiviseringstiltak
 - Status investeringsprosjekter
- Sykefravær og årsverksutvikling
- Verbalvedtak
- Vedtaksrapportering

Økonomisk oversikt

Asker kommune står i en krevende økonomisk situasjon med stor usikkerhet i tiden som kommer. Det viser både skatteinngangen hittil i år og nytt inntektssystem for kommunene vedtatt av Stortinget i juni. Kommunedirektøren forventer en skattesvikt (skatt og inntektsutjevning) på mellom 200-250 mill. kroner for 2024.

De siste årene har kommunen hatt merinntekter på slutten av året, som hovedsakelig gjaldt ekstraordinært utbytte i forbindelse med økning av utbytteskatten. De falt bort i 2023 og vil også utebli i 2024.

I tillegg til kostnadsøkningene som påvirkes av forhold som kommunene ikke selv kan styre som rentenivå, inflasjon og nivå på lønnsoppgjør, er det også en vekst i tjenester, blant annet sosialhjelp, brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og barnehage.

Til tross for disse utfordringene viser rapportering fra virksomhetene at omstillingstiltakene for 2024 for en stor del er gjennomført. Omstillingsprogrammet som er igangsatt skal sikre en fremtidig økonomisk bærekraftig tjenesteproduksjon. Nytt inntektssystem betyr at vi fra 2025 og årene fremover vil få betydelig lavere inntekter, og ytterligere omstillingstiltak vil bli foreslått iverksatt i tilleggsinnstillingen til handlingsprogrammet. Dette vil prege høsten 2024.

Finansavkastningen har gitt gode resultater hittil i år. Det er stor usikkerhet knyttet til utviklingen videre, men kommunedirektøren har lagt inn en årsprognose på 100 mill. kroner i merinntekt.

Det er i Handlingsprogram 2024-2027 vedtatt et budsjett som gir et netto driftsresultat på 0,8 prosent. Teknisk beregningsutvalg anbefaler at kommunene har et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Prognosen for 2024 er et negativt netto driftsresultat.

Status drift for kommunen (§5-4 Bevilgningsoversikter-drift)

Beløp i 1000

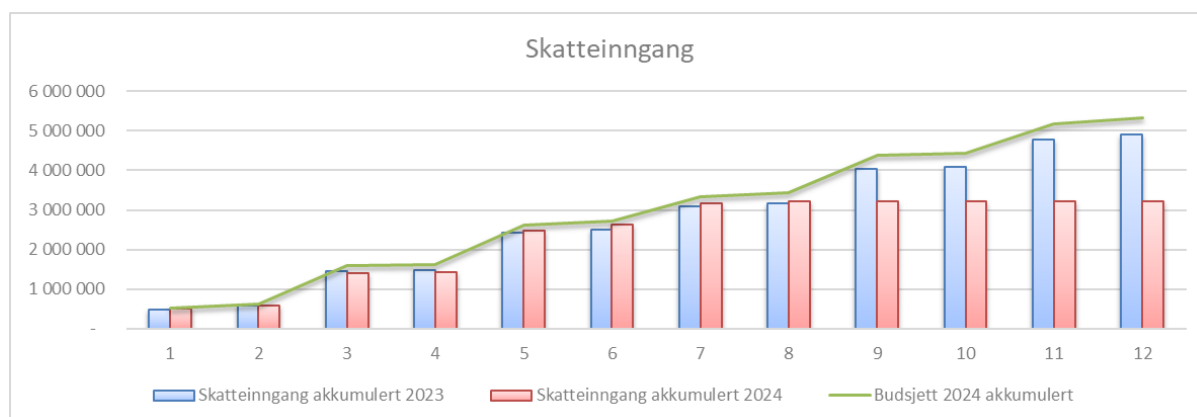
	Bud. hittil	Regn. hittil	Avvik hittil	Avvik hittil i %	Rev.bud. 2024	Årsprognose	Avvik prognose i kr
Rammetilskudd	-1 720 659	-1 680 873	-39 787	-2,3 %	-2 132 381	-2 132 381	0
Inntekts- og formuesskatt	-3 434 461	-3 230 395	-204 066	-5,9 %	-5 329 672	-5 129 672	-200 000
Andre generelle driftsinntekter	-151 026	-151 026	0		-271 827	-271 827	0
Sum generelle driftsinntekter	-5 306 146	-5 062 293	-243 853	-4,6 %	-7 733 881	-7 533 881	-200 000
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 732 738	4 719 924	12 814	0,3 %	7 007 070	6 969 070	38 000
Avskrivninger	466	0	466	100,0 %	572 107	572 107	0
Sum netto driftsutgifter	4 733 205	4 719 924	13 281	0,3 %	7 579 177	7 541 177	38 000
Brutto driftsresultat	-572 941	-342 370	-230 572	-40,2 %	-154 704	7 296	-162 000
Renteinntekter	-125 769	-125 983	214	0,2 %	-193 991	-193 991	0
Utbytter	-50 080	-21 530	-28 550	-57,0 %	-50 080	-30 277	-19 803
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-53 940	-190 362	136 422	252,9 %	-92 500	-192 500	100 000
Renteutgifter	338 349	338 411	-62	0,0 %	647 381	647 381	0
Avdrag på lån	182 873	182 873	0		400 000	400 000	0
Netto finansutgifter	291 434	183 409	108 025	37,1 %	710 810	630 613	80 197
Motpost avskrivninger	0	0	0		-572 107	-572 107	0
Netto driftsresultat	-281 508	-158 961	-122 547	-43,5 %	-16 001	65 802	-81 803
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	0	0	0		170 887	170 887	0
Avsetninger til bundne driftsfond	432	585	-154	-35,6 %	3 572	3 572	0
Bruk av bundne driftsfond	-35 165	-40 431	5 266	15,0 %	-39 705	-39 705	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0		76 903	76 903	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 711	-2 711	0		-195 656	-195 656	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0		0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-37 445	-42 557	5 112	13,7 %	16 001	16 001	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-318 953	-201 518	-117 434	-36,8 %	0	81 803	-81 803

Skatt og rammetilskudd

Skatteinntektene hittil i år er 204 mill. kroner (5,9 prosent) lavere enn budsjett. Skatteinngangen viser en økning på 2,2 prosent sammenlignet med i fjor. Tilsvarende for kommunene samlet er det en økning på 3,8 prosent per juli, som er lavere enn anslått vekst i skatteinntekter i RNB 2024 på 4,7 prosent for kommunene. Skattesvikten rammer særlig Asker, Bærum og Oslo kommune.

Kommunens samlede frie inntekter (skatteinntekter og rammetilskudd) utgjør 4,9 mrd. kroner, som er 244 mill. kroner lavere enn budsjettet. Kommunedirektøren er bekymret for den lave skatteinngangen hittil i år og vil følge nøye med fremover. Basert på skattetallene hittil i år anslår kommunedirektøren en skattesvikt på mellom 200-250 mill. kroner.

Figuren under viser månedlige skatteinntanger hittil i år sammenlignet med fjoråret, og trendlinjen viser budsjett for 2024 (beløp i 1000 kroner).



Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter består av integreringstilskudd, særtilskudd knyttet til enslige mindreårige flyktninger, samt rentekompensasjonsordninger for formålsbygg. Prognose er budsjettbalance.

Bosetting av flyktninger

Asker kommune mottok en anmodning fra IMDi om å bosette 355 flyktninger i 2024, men vedtok i januar å bosette 255 flyktninger hvorav 22 er enslige mindreårige. Det ble i F-sak 13/24 besluttet at dersom regjeringen ikke kommer med tiltak som dekker kommunens utgifter fullt ut i RNB vil antall bosatte ikke oppjusteres. Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett ga ikke grunnlag for å øke måltallet for antall bosatte i 2024.

Tildelingen fra IMDI har vært jevn og stabil så langt i år og per uke 35 er det bosatt 162 flyktninger i Asker hvorav 13 er enslige mindreårige. Økt antall bosatte medfører økt integreringstilskudd fra staten. Integreringstilskuddet fordeles til virksomhetene som er berørt av økt bosetting.

Finans- og gjeldsforvaltning

Netto finans viser et positivt avvik på 108 mill. kroner i forhold til budsjett per august. Avviket skyldes positiv avkastning på Energifondet.

Avkastningen på Energifondet var positiv med 0,6 prosent i august. Måneden startet med et stort fall i det japanske aksjemarkedet som spredde seg til USA og Europa. Det tok kort tid før markedene roet seg og tok igjen det tapte.

Fondet har ved utgangen av august en avkastning på 11,6 prosent, tilsvarende 192 mill. kroner. Regnskapet viser imidlertid 182 mill. kroner, noe som skyldes etterslep på bokføring per august. Budsjettert årsavkastning på energifondet er 80 mill. kroner, tilsvarende 5,0 prosent. På grunn av den høye avkastningen hittil er prognosen 100 mill. kroner i merinntekt utover budsjett. Det vil alltid være stor usikkerhet rundt hva endelig avkastning for året vil bli.

Det er budsjettert med lånerente på innlån på 4,2 prosent i 2024. Rentekostnad hittil i år er på 4,1 prosent. Avdrag på lån er i henhold til budsjett.

Månedrapport August-2024

Utbytte fra Asker sin selskapsportefølje blir ca. 19,8 mill. kroner lavere enn budsjettert. Askerhalvøya Eiendom AS, Hurum Energi AS og Lindum Oredalen AS bidrar negativt, mens Vardar AS bidrar positivt.

Selskap	Budsjettert utbytte	Selskapenes vedtatte utbytte
Askerhalvøya Eiendom AS	9 000	7 814
Hurum Energi AS	12 500	2 075
Lindum Oredalen AS (LOAS) - Askers andel	8 900	0
Vardar AS - Askers andel	19 680	20 388
SUM	50 080	30 277

Status drift for tjenesteområdene (§5-4 Sum bevilgninger drift, netto)

Beløp i 1000

	Bud. hittil	Regn. hittil	Avvik hittil	Avvik hittil i %	Rev. bud. 2024	Årsprognose	Avvik prognose i kr
Organisasjon, styring og utvikling	287 232	274 588	12 644	4,4 %	415 151	410 151	5 000
Oppvekst	2 095 871	2 100 594	-4 723	-0,2 %	3 186 960	3 196 960	-10 000
Velferd	1 599 235	1 590 779	8 456	0,5 %	2 439 242	2 439 242	0
Samfunnstjenester	411 710	408 198	3 512	0,9 %	726 293	726 293	0
Samfunnsutvikling	43 688	45 713	-2 025	-4,6 %	66 517	73 517	-7 000
Medborgerskap	229 622	229 352	270	0,1 %	350 100	350 100	0
Tjenesteovergripende	28 724	28 370	354	1,2 %	-5 734	-55 734	50 000
Sum bevilgninger drift, netto	4 696 082	4 677 593	18 489	0,4 %	7 178 529	7 140 529	38 000
Herav:							
Avskrivinger	466	0	466	100,0 %	103 826	103 826	0
Netto renteutgifter og -inntekter	322	227	96	29,7 %	105 590	105 590	0
Overføring til investering	0	0	0		887	887	0
Avsetninger til bundne driftsfond	432	585	-154	-35,6 %	3 572	3 572	0
Bruk av bundne driftsfond	-35 165	-40 431	5 266	15,0 %	-39 705	-39 705	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0		0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 711	-2 711	0		-2 711	-2 711	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 732 738	4 719 924	12 814	0,3 %	7 007 070	6 969 070	38 000

Årsprognosen for tjenesteområdene viser 38 mill. kroner i mindreforbruk, herav 50 mill. kroner i mindreforbruk på pensjon. Årsak til avvik forklares under hvert tjenesteområde. Virksomhetene har jobbet godt med å tilpasse driftsutgiftene til vedtatte budsjetterammer og omstillings- og effektiviseringstiltak er i henhold til plan. Kommunen er inne i et omstillingsprogram for å kunne møte en strammere kommuneøkonomi i fremtiden. Det vises til K-sak 2/24 «Program for omstilling og effektivisering og prisstruktur i svømmehallene» for mer informasjon om kommunens omstillingsprogram.

Oppdaterte prognoser fra KLP antyder at pensjonsutgiftene vil ligge noe lavere enn budsjettert. Årsprognosen på pensjonsutgifter er derfor redusert med 50 mill. kroner, men det er stor usikkerhet knyttet til denne prognosen.

Kommunedirektøren legger rammestyring til grunn. Ved overskridelser innenfor tjenesteområdets budsjettramme, skal det søkes løsninger ved å omprioritere ressurser innenfor kommunedirektørens/direktørens myndighetsområde.

Samlet forslag til budsjettendringer

Beløp i 1000

Budsjettendring	2024
Sum Sentrale budsjettendringer	0
6-Medborgerskap	
Finansiering av vedlikehold av kirkene - reduserer investering tilsvarende	250
Sum 6-Medborgerskap	250
9-Tjenesteovergripende	
2. tertial - avsetning til fond avvikling stiftelser	28 128
2. tertial - avvikling stiftelser	-28 128
2. tertial - redusert bruk av disposisjonsfond til investeringer	70 000
2. tertial - redusert overføring til investeringer	-70 000
Bruk av disposisjonsfond	-250
Sum 9-Tjenesteovergripende	-250
Sum Budsjettendring	0
Sum totale budsjettendringer	0

Medborgerskap:

Kirke - kirkelige investeringer

Det trekkes ut 0,25 mill. kroner fra investeringsbudsjettet og driftsbudsjettet tilføres tilsvarende beløp for å videreføre ordningen med kirkevakt for å kunne holde oppsyn med bygningsmassen og på et tidligere tidspunkt avdekke nødvendig vedlikehold.

Tjenesteovergripende:

Redusert overføring til investeringer

Årsprognosene på investeringsprosjektene tilsier at det overføres midler fra år 2024 til 2025.

Finansieringen som reduseres som følge av dette, er bruk av disposisjonsfond. Dette gjøres teknisk i driftsbudsjettet og betyr at bruk av disposisjonsfond og overføring til investering reduseres med 70 mill. kroner.

Avvikling av stiftelser

I henhold til vedtak i F-sak 3/24 og F-sak 49/24 avvikles stiftelser, nærmere beskrevet under «forslag til budsjettendringer investeringer», og de økonomiske konsekvensene innarbeides.

Status investering og finansiering (§5-5 Bevilgningsoversikter-investering)

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. bud. 2024
Investeringer i varige driftsmidler	792 586	1 636 748	1 673 825
Tilskudd til andres investeringer	14 820	29 838	15 050
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 827	0	0
Utlån av egne midler	26 472	33 114	5 000
Avdrag på lån	0	0	0

Månedrapport August-2024

	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. bud. 2024
Sum investeringsutgifter	835 705	1 699 700	1 693 875
Kompensasjon for merverdiavgift	-111 428	-226 499	-217 865
Tilskudd fra andre	-87 782	-77 424	-81 840
Salg av varige driftsmidler	-5 496	-55 571	-50 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-7 506	0	0
Bruk av lån	0	-1 164 207	-1 174 170
Sum investeringsinntekter	-212 213	-1 523 700	-1 523 875
Videreutlån	144 339	300 000	300 000
Bruk av lån til videreutlån	0	-300 000	-300 000
Avdrag på lån til videreutlån	21 165	48 600	48 600
Mottatte avdrag på videreutlån	-31 215	-48 600	-48 600
Netto utgifter videreutlån	134 289	0	0
Overføring fra drift	0	-176 000	-170 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	-176 000	-170 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	757 781	0	0

Det rapporteres på investeringer på samme nivå som vedtatt i kommunestyret, i henhold til forskriftsskjema §5-5 bevilgningsoversikter-investering i handlingsprogrammet 2024-2027.

Forskriftsskjemaene viser regnskap 2. tertial, bevilgninger for året og hvordan disse er budsjettet finansiert.

Kostnader knyttet til investeringer føres fortløpende, mens finansieringen hovedsakelig føres i forbindelse med årsavslutningen. Investeringer i anleggsmidler ligger forholdsvis lavt i forhold til regulert budsjett hittil i år. Det er per 2. tertial investert for 793 mill. kroner i varige driftsmidler av et budsjett på 1,637 milliarder kroner.

Dette medfører av ulike årsaker at det blir overført midler fra 2025 til senere år i 2. tertialrapport. Foreslåtte overføringer vil bli innarbeidet i tilleggssinnstillingen til HP 2025-2028. Noen prosjekter har midler som ikke vil bli brukt fullt ut i 2024, dette gjelder også noen sekkeposter hvor periodiseringen av bevilgningen mellom år endres uten at det påvirker totalrammen til prosjektene.

Det foreslås å overføre 75 mill. kroner i 2. tertialrapport fra år 2024 til 2025.

Forslag til budsjettendringer investeringer

Endringer i 1000 kr	Budsjettkostnad	Budsjettinntekt
Utstyr indre bane Velodrom	900	
Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24	19 300	-19 300
LED-belysning kommunale anlegg	679	-679
Avvikling av stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24	64 764	-46 898
Oppløsning av Røyken boligstiftelse F-sak 49/24	59 189	-27 033
Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24	15 300	-15 300
Kirke – kirkelige investeringer	-250	
Finansiering		
Økt merverdiavgiftskompensasjon		-316
Økt bruk av lån		-334
Overtagelse lån fra stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter F-sak 3/24		-17 866
Overtagelse lån fra Røyken boligstiftelse F-sak 49/24		-32 156
Sum	159 882	-159 882
Overføring av midler fra 2024 til 2025 i 1000 kr		
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	-23 000	
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	-17 000	
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	-10 000	
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	-19 000	
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	-6 000	
Finansiering		
Redusert merverdiavgiftskompensasjon		5 000

Redusert bruk av disposisjonsfond		70 000
Sum	-75 000	75 000

Utstyr indre bane Velodrom

Det tilføres prosjektet 0,9 mill. kroner til utstyr på indre bane i velodromen.

Salg av boligfelt på Høn F-sak 112/24

I henhold til vedtak i F-sak 112/24 dekkes utgiftene til erverv av Lerkeveien 100 og 102, meglerhonorar, advokatbistand og oppmåling av inntekter fra salg av boligfeltene H7, H8 og H10. De økonomiske konsekvensene innarbeides i 2. tertialrapport 2024.

LED-belysning kommunale anlegg

Det er mottatt ubudsjetterte spillemidler fra tidligere LED-lys prosjekter. Disse midlene tilføres sekkeposten for LED-belysning kommunale anlegg. Da vil det kunne utføres oppgradering av LED-lys på Holmen kunstgressbane i 2024.

Avvikling av stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter

I henhold til vedtak i F-sak 3/24 avvikles stiftelsen Risenga bo- og omsorgssenter og de økonomiske konsekvensene innarbeides.

Opplysning av Røyken boligstiftelse

I henhold til vedtak i F-sak 49/24 oppløses Røyken boligstiftelse og de økonomiske konsekvensene innarbeides.

Eliminering av lån mellom Røyken boligstiftelse og Asker kommune F-sak 49/24

I henhold til vedtak i F-sak 49/24 oppløses Røyken boligstiftelse og de økonomiske konsekvensene innarbeides.

Kirke - kirkelige investeringer

Det trekkes ut 0,25 mill. kroner fra investeringsbudsjettet og driftsbudsjettet tilføres tilsvarende beløp for å videreføre ordningen med kirkevakt for å kunne holde oppsyn med bygningsmassen og på et tidligere tidspunkt avdekke nødvendig vedlikehold

Finansiering av budsjettendringer

Budsjettendringene ovenfor medfører økt merverdiavgiftskompensasjon med 0,3 mill. kroner og økt bruk av lån med 0,6 mill. kroner. I tillegg overtas det lån på 50 mill. kroner fra Risenga bo- og omsorgssenter og Røyken boligstiftelse i forbindelse med avviklingene.

Overføring av midler fra 2024 til 2025

I henhold til veileder for budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet skal det være fokus på samlet årlig budsjett og regnskap og ikke års uavhengig prosjektfokus.

Kommunedirektøren vurderer investeringsbudsjettet og prosjektene med henhold til periodisering mellom år hvert tertial, for å hindre større avvik mellom budsjett og regnskap innenfor det enkelte år.

Bevilgningene som tas ut fra budsjett 2024 i 2. tertialrapport innarbeides i sin helhet i tilleggsinnstillingen til HP 2025-2028. På bakgrunn av innhentede årsprognoser foreslås det at 75 mill. kroner overføres fra 2024 til 2025. **Finansiering overføring av midler fra 2024 til 2025**

Månedrapport August-2024

Finansiering som tas ut av investeringsbudsjett 2024 er 5 mill. kroner i merverdiavgiftskompensasjon og redusert bruk av disposisjonsfond med 70 mill. kroner.

Kommunens tjenesteområder

Organisasjon, styring og utvikling

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Programområder	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2024	Avvik prognose i kr	Prognose
10-Kommunedirektør	12 162	10 687	1 475	12,1 %	18 903	0	18 903
11-Direktør organisasjon, styring og utvikling	275 069	263 900	11 169	4,1 %	396 247	5 000	391 247
Sum	287 232	274 588	12 644	4,4 %	415 151	5 000	410 151


Kommentar til status økonomi

Årsprognose for tjenesteområdet er et mindreforbruk på 5 mill. kroner. Tjenesteområdet har iverksatt pålagte innsparinger for 2024 og også lagt til rette for ytterligere innsparinger i 2025. Avviket skyldes følgende:

- Stram styring av tjenesteområdets økonomi og oppfølging av ansettelsesstopp gjennom nedtrekk av årsverk
- Vakanser og refusjoner knyttet til ansatte i permisjon
- Det er ikke hensyntatt prognose for kontroll og revisjon da dette er et eget vedtatt budsjett.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Status	Risiko
Omstilling og effektivisering			
Omstilling og effektivisering - Organisasjon, styring og utvikling	-11 900	Ferdig	
Sum	-11 900		
Sum tiltak	-11 900		

Omstilling og effektivisering - Organisasjon, styring og utvikling

Innsparingstiltakene er innarbeidet i budsjettene. Reversering av opptrappingsplan for lærlinger er utført da det ikke er tilgang på nok kvalifiserte kandidater. Generell effektivisering er hensyntatt i planlegging og budsjettering og sikres gjennom god styring. Bemanningstilpasning er ferdigstilt.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Status framdrift	Årets budsjett				Rest bud. i år
		Oppr. bud.	Bud. just.	Rev. bud.	Regnskap hiå.	
Digital satsing i skolene	Iht. plan	17 000	983	17 983	16	17 967
IKT investeringer politisk	Iht. plan	0	80	80	0	80
IKT-investeringer	Iht. plan	30 000	8 512	38 512	16 196	22 315
Streamingutstyr politiske møter	Iht. plan	0	153	153	30	123
Sum øvrige prosjekter		0	165	165	0	165
Sum		47 000	9 893	56 893	16 243	40 650

Oppvekst

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Programområder	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2024	Avvik prognose i kr	Prognose
21-Barn, familie og inkludering	484 080	487 168	-3 088	-0,6 %	739 671	-3 000	742 671
22-Barnehage	772 907	782 412	-9 504	-1,2 %	1 086 462	-7 000	1 093 462
24-Skole	838 884	831 014	7 869	0,9 %	1 360 827	0	1 360 827
Sum	2 095 871	2 100 594	-4 723	-0,2 %	3 186 960	-10 000	3 196 960

Kommentar til status økonomi

Årsprognosen for tjenesteområdet er et merforbruk på 10 mill. kroner og skyldes følgende:

Barn, familie og inkludering

Årsprognose for programområdet er et merforbruk på 3 mill. kroner. Barnevernstjenesten har en risiko knyttet til ekstraordinære kostnader som skyldes brudd på bistandsplikt fra Bufetat og ungdomsproblematikk knyttet til gjengriminalitet. I tillegg har det vært en markant økning i antall plasseringer i fosterhjem og statlige beredskapshjem i 2024 sammenlignet med fjoråret.

Barnehage

Årsprognosen er et merforbruk på 7 mill. kroner


- Per august er det et merforbruk på tilskuddsutbetalinger til private barnehager og det anslås å være et merforbruk på ca. 3 mill.kr. ved årets slutt. Antall barn ligger noe høyere enn i 2023.
- Det er en risiko knyttet til økte utgifter for barn som går i barnehage i andre kommuner, prognosen er ca. 4 mill.kr. merforbruk.
- Spesialpedagogisk tjeneste har en risiko for økte utgifter knyttet til antall vedtak om spesialpedagogisk hjelp utover høsten.

Skole

Styrer mot budsjettbalanse på årsbasis.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Status	Risiko
Omstilling og effektivisering			
Omstilling og effektivisering - Oppvekst	-36 500	I arbeid	
Sum	-36 500		
Sum tiltak	-36 500		

Omstilling og effektivisering - Oppvekst

Omstillings- og effektiviseringskravet for barn, familie og inkludering er tilpasset i driften ved blant annet avvikling av ordning med tomgangsleie på boliger til flyktninger, avvikling av innleide parkeringsplasser og omorganisering av helsestasjoner i Asker sør. De kommunale barnehagene og skolene tilpasser driften ved at omstillings- og effektiviseringskravet er innarbeidet i tildelingsmodellen. Bemanningsnormen i barnehagene og norm for lærertetthet i grunnskolen oppfylles.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett					
	Status framdrift	Oppr. bud.	Bud. just.	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
Barnehage - erstatte Søndre Borgen barnehage	Iht. plan	75 000	32 320	107 320	64 303	43 017
Barnehage - utvidelse Føyka	Forsinket	26 000	44 760	70 760	44 711	26 049
Barnehage - utvidelse Røyken	Iht. plan	0	2 000	2 000	0	2 000
Hofstad skole - tiltak etter miljørettet helsevern	Iht. plan	0	8 000	8 000	2 260	5 740
Inventar og utstyr - Oppvekst	Iht. plan	2 500	1 893	4 393	1 185	3 208
Koordineringspott bygg - Oppvekst	Iht. plan	10 000	1 912	11 912	8 815	3 097
Skole - ny sentrumsskole med idrettshall	Iht. plan	2 000	-104	1 896	1 875	21
Skole - ny skole Sætre	Iht. plan	10 000	-2 043	7 957	4 529	3 427
Skole - ombygging Billingstad	Iht. plan	10 000	1 659	11 659	3 923	7 736
Skole - utvidelse Hvalstad	Iht. plan	180 000	-18 133	161 867	123 458	38 409
Skole - utvidelse Mellom-Nes	Forsinket	14 500	2 365	16 865	37	16 827
Sum øvrige prosjekter		0	8 430	8 430	329	8 101
Sum		330 000	83 058	413 058	255 425	157 633

Sammendrag status investeringer

Barnehage – utvidelse Føyka

Bygging av ny seks avdelings barnehage pågår. Prosjektet skal være klart til innflytting høsten 2025, forutsatt fremdrift som planlagt. Noe risiko knyttet til fremdrift og kostnader, spesielt på tilgrensende arealer i Føykaparken.

Barnehage – erstatte Søndre Borgen barnehage

Bygging av ny åtte avdelings barnehage ved Borgen skole pågår. Tilhørende aktivitetspark og videreføring av gang og sykkelvei er ferdigstilt. Planlagt ferdigstillelse er februar 2025. Det foreligger fortsatt noe risiko knyttet til kostnadene i prosjektet.

Ny sentrumsskole med idrettshall, barnehage, torg og nærsenter

Forberedelse for detaljregulering av skole, barnehage, torg og nærsenter pågår. Parallelloppdragene er ferdigstilt og resultatet vil bearbeides i egen mulighetsstudie som danner grunnlag for videre utvikling og detaljregulering av området. Ferdigstillelse av ny skole og barnehage er planlagt i 2030, men vil evt. justeres basert på revidert behov.

Skole – Nye Sætre barneskole

Anskaffelse av forprosjekt pågår, og første planforslag for detaljregulering er ferdigstilt. Forprosjektet tar hensyn til ny turnhall som er integrert i skoleprosjektet, samt lokasjon for ny Sætre ungdomsskole som også skal være på Grytnes. Utvikling av skolene gir behov for bedret mobilitet med gang- og sykkelveier og infrastruktur, og dette vil fremmes som egne saker som ikke omfattes av skoleprosjektets budsjett. Planlagt ferdigstillelse for barneskolen er 2027.

Skole - utvidelse Hvalstad

Arbeidet med Hvalstad skole pågår for fullt og store deler av grunnarbeidene samt støp av bunnplate er gjennomført. Prosjektet planlegges med innflytting vinteren 2026. Elevene busser til erstatningsskole i Johan Drengsruds vei frem til innflyttingen. Med en gjenstående byggetid på over ett år er det fortsatt risiko i prosjektet på kostnad og tid.

Velferd

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000


Programområder	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2024	Avvik prognose i kr	Prognose
31-Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	432 313	415 538	16 774	3,9 %	610 704	0	610 704
32-NAV	132 703	137 282	-4 579	-3,5 %	203 159	0	203 159
33-Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	875 956	879 532	-3 575	-0,4 %	1 396 457	0	1 396 457
34-Psykisk helse og rus	158 263	158 427	-164	-0,1 %	228 921	0	228 921
Sum	1 599 235	1 590 779	8 456	0,5 %	2 439 242	0	2 439 242

Kommentar til status økonomi

Årsprognose for tjenesteområdet er budsjettbalanse. Sosialhjelp og brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ble styrket i 1. tertialrapport. Begge områdene viser fortsatt merforbruk og årsprognosen er derfor noe usikker.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Status	Risiko
Omstilling og effektivisering			
Omstilling og effektivisering - Velferd	-43 900	Ferdig	
Sum	-43 900		
Sum tiltak	-43 900		

Omstilling og effektivisering - Velferd

Bemanningstilpasninger, blant annet i form av turnusendringer og nedbemanning/omstilling, er gjennomført.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett					
	Status framdrift	Oppr. bud.	Bud. just.	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
Bråset bo- og omsorgssenter - varmeanlegg	Iht. plan	0	3 630	3 630	1 247	2 384
Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg Kloppedalen	Forsinket	4 000	1 271	5 271	3 394	1 877
Eldre - Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vettre	Iht. plan	0	2 515	2 515	289	2 226
Eldre - Søndre Borgen sykehjem	Iht. plan	10 800	0	10 800	559	10 241
Kommunale utleieboliger	Iht. plan	0	-8 862	-8 862	373	-9 235
Koordineringspott bygg - Velferd	Iht. plan	4 000	1 483	5 483	3 706	1 778
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Nedre Sem låve	Ferdig	54 300	-30 736	23 564	9 567	13 996
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2023	Iht. plan	26 675	-30 706	-4 031	7 293	-11 324
Velferdsteknologi - infrastruktur og utstyr	Forsinket	3 000	-2 010	990	0	990
Sum øvrige prosjekter		7 325	46 417	53 742	5 506	48 236
Sum		110 100	-16 998	93 102	31 933	61 169

Sammendrag status investeringer

Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Nedre Sem låve

Prosjektet er i hovedsak ferdigstilt og overtatt, og består av seks boliger med base og et arbeidssenter.

Kloppedalen bo- og omsorgssenter og heldøgns plasser

Kloppedalen bo- og omsorgssenter omfatter ca. 100 heldøgns plasser i Heggedal med ferdigstillelse våren 2027. F-sak 42/24 forankrer omfang som danner grunnlag for utvikling, regulering og prosjektgjennomføring. Reguleringsprosess pågår, men er krevende gitt omfang og grensesnitt med andre reguleringsplaner. Konkurranses grunnlag for plan- og designkonkurranse utarbeides for utlysning høsten 2024. Parallelt med Kloppedalen bo- og omsorgssenter jobbes det videre med utvikling av heldøgns plasser på Vettre bo- og omsorgssenter med estimert omfang på ca. 75 plasser.

Samfunnstjenester

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Programområder	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2024	Avvik prognose i kr	Prognose
40-Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	96 699	94 922	1 777	1,8 %	94 900	0	94 900
41-Eiendom	272 962	271 357	1 605	0,6 %	458 533	0	458 533
44-Vann og avløp	-62 728	-62 770	42	0,1 %	10 940	0	10 940
45-Miljø og samferdsel	104 777	104 689	89	0,1 %	161 920	0	161 920
Sum	411 710	408 198	3 512	0,9 %	726 293	0	726 293

Kommentar til status økonomi

Årsprognose for tjenesteområdet er balanse, men det er store usikkerheter knyttet til følgende områder:

Selvkost vann og vannmiljø

Etter flere år med subsidiering av selvkost vann og avløp styres det nå mot balanse. Virksomheten skal som følge av dette redusere kostnader med 17 mill. kroner i 2024 som ledd i å dempe gebyrveksten. Dette er et krevende oppdrag som vil kreve sterk styring og gjennomføring av tiltak som kan påvirke virksomhetens målsetninger i temaplanen, samt kvalitet på tjenestene som leveres til innbyggerne. Reduksjon i driftsbudsjettene over flere år, betyr at vedlikehold utsettes. Dette gir og vil fortsette å gi merkbare konsekvenser ved at det oppstår akutte situasjoner på anlegg hvor vedlikeholdsplaner ikke er fulgt. Eksempler på akutte hendelser er akutte utslipp og feil i styringssystemer av stasjonene. Havari har også medført at vedlikeholdsarbeid ikke kan utføres da det vil gå på akkord med HMS-krav.

Brøyting/strøing/feiing

Været i vinter gav også i år budsjettmessige utfordringer knyttet til brøyting/strøing/feiing av utearealer rundt formålsbyggene. Årets budsjett er oversteget i første halvår, og det arbeides med å dekke inn deler av merforbruket på 7,7 mill. kroner fra andre budsjettområder i virksomheten. For andre halvår er det inngått brøyting på fastprisavtale. Selv om fastprisavtalene prismessig vurderes å være gode, er likevel den totale årskostnaden 5 mill. kroner mer enn avsatte midler til vinterdrift. I F-sak 61/24 nye vinterkontrakter kommunale eiendommer ble det vedtatt at det søkes innarbeidet 2,5 mill. kroner i 2024 og helårsvirkning 5 mill. kroner i HP 2025-2028. Dette finner ikke kommunedirektøren rom for.

Energi

Det er brukt 73 prosent av avsatt budsjett til energi (59 prosent i 2023). Utgift ført per august inneholder kun strømavgifter som gjelder forbruk til og med juli. Strømprisen i år har vært høyere enn strømprisen tilsvarende periode i 2023. I henhold til Energinett har det vært en liten økning i forbruket i forhold til samme periode i 2023. Vi ser en klar sammenheng mellom utetemperatur og endring i strømforbruk. Økt totalforbruk kan også forklares ved tilbakestilling til normal ventilasjonstid i byggene og økt areal (Søndre Borgen helsehus). Noe av merforbruk relatert til strømavgifter for boliger blir dekket av økte inntekter på boliger.

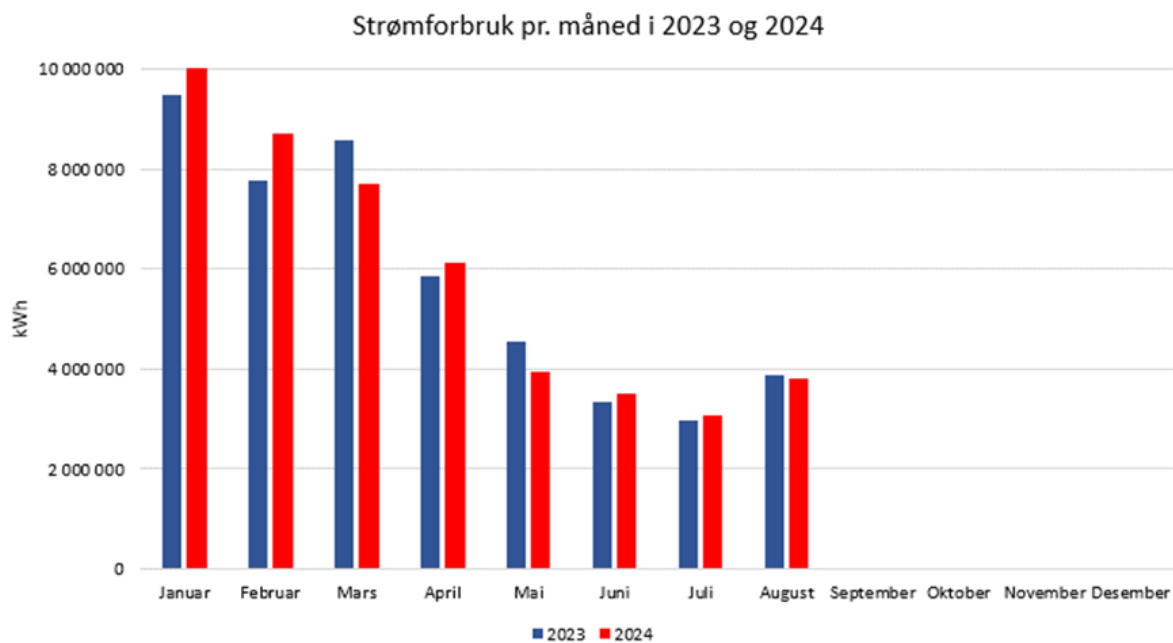
Strømkostnaden vil fortsatt være et usikkerhetsmoment. Per august er det brukt 13 mill. kroner mer enn samme periode i fjor. Dette er ikke hensyntatt i prognosen.

Månedssrapport August-2024

Tabell under viser forbruket i 2023 og 2024 per måned.




Tabell under viser porteføljepris i 2023 og 2024 pr måned.



Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Status	Risiko
Omstilling og effektivisering			
Omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester	-13 000	I arbeid	
Sum	-13 000		
Sum tiltak	-13 000		

Omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester

Virksomhetene tilpasser driften tilsvarende. Tiltak som gjennomføres er blant annet reduksjon av konsulent- og vikartjenester, opphør av tilskudd til private velleier og tilskudd til etablering av ladeinfrastruktur i boligsameier, redusert vedlikehold av bygningsmassen og avvikling av noen serviceavtaler. Gjennomføringen av tiltakene er i arbeid og risikoen vurderes som lav.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett					
	Status framdrift	Oppr. bud.	Bud. just.	Rev. Regnskap bud.	Rest hiå.	Rest bud. i år
Brannforebygging - formålsbygg	Iht. plan	6 000	2 226	8 226	1 378	6 849
Brannforebygging - kommunale boliger Røyken/Hurum	Iht. plan	5 400	38	5 438	3 564	1 874
Brannstasjon Hurum	Iht. plan	65 900	-843	65 057	27 073	37 985
Eiendom på Konglungen - gave	Forsinket	0	2 013	2 013	6	2 007
Eiendomsutvikling	Iht. plan	1 000	197	1 197	2 618	-1 421
Filtvet brygge	Forsinket	0	3 790	3 790	0	3 790
Fredtunveien 31og 33 - omsorgsboliger	Iht. plan	0	16 000	16 000	631	15 369
Gamle Borgenvei 4-6 - bruksendring trossamfunn	Forsinket	0	2 700	2 700	178	2 522
Gamle Røyken rådhus - rehabilitering av ytterkledning	Forsinket	9 300	2 000	11 300	0	11 300
Hurtigbåtkai Slemmestad	Iht. plan	40 000	3 244	43 244	29 528	13 716
Idrett - mellomromsprosjekt Risenga	Iht. plan	7 000	13 403	20 403	7 942	12 461
Klimatiltak	Forsinket	625	1 212	1 837	0	1 837
Klimatiltak - ENØK	Iht. plan	4 000	-850	3 150	2 836	314
Klimatiltak - mobilitet formålsbygg	Iht. plan	1 500	-146	1 354	170	1 184
Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	Forsinket	1 000	2 000	3 000	0	3 000
Kommunale brygger	Forsinket	0	2 600	2 600	152	2 448
Koordineringspott - administrasjonsbygg	Iht. plan	1 000	1 445	2 445	1 449	996
Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning	Forsinket	17 500	-13 452	4 048	12	4 035
Kulturhuset Hovtun - kjøp og strakstiltak	Iht. plan	0	3 687	3 687	517	3 170
Mellom-Nes skole - Kjøp av Nesveien 12 og 14	Iht. plan	0	26 000	26 000	42	25 958
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	Iht. plan	41 000	-32 535	8 465	2 077	6 388
Områdeutvikling - Risenga infrastruktur	Ferdig	0	-2 653	-2 653	217	-2 870
Områdeutvikling Høn-Landås	Iht. plan	12 600	364	12 964	0	12 964
Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya	Forsinket	0	750	750	366	385
Samferdsel - oppfølging av sykkelstrategi inkl. FutureBike/bygg	Forsinket	15 000	-9 983	5 017	890	4 127
Samferdsel - oppgradering veilysanlegg	Iht. plan	2 000	1 039	3 039	4 602	-1 563
Samferdsel - oppgradering velveier	Iht. plan	0	935	935	29	906
Samferdsel - parkering	Iht. plan	500	-93	407	5	402
Samferdsel - Terrasseveien trafiksikringstiltak	Forsinket	0	-2 503	-2 503	436	-2 939
Samferdsel - trafiksikringstiltak	Forsinket	10 000	2 449	12 449	491	11 958
Samferdsel - utbedring kommunale veier	Iht. plan	11 000	-1 321	9 679	1 024	8 656
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	Iht. plan	108 000	-21 328	86 672	33 623	53 049
Spikkestad sentrum - vann, avløp og vei i Teglverksveien	Forsinket	0	-11 115	-11 115	5 999	-17 114
Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter	Forsinket	3 000	0	3 000	0	3 000
Tettstedsutvikling	Iht. plan	3 000	433	3 433	85	3 348
Tilfluksrom kat 2 tilfluksrom i kommunale bygg	Forsinket	0	4 455	4 455	1 416	3 038
Tofte brannstasjon - pålegg utbedringer	Forsinket	0	2 500	2 500	0	2 500
Turveier og friområder	Iht. plan	3 000	-20	2 980	2 225	755
VAR - harmonisering av renovasjonsordning - avfallsbeholdere	Forsinket	0	10 524	10 524	0	10 524
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	Forsinket	17 000	5 172	22 172	3 363	18 809
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	Forsinket	80 000	-6 322	73 678	21 010	52 668
VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg	Forsinket	232 000	-80 533	151 467	101 832	49 635
VAR - utbygging vann- og avløpsanlegg	Forsinket	193 850	-137 367	56 483	16 851	39 631
VAR - vann- og avløpsanlegg Slemmestad sentrum	Forsinket	50 000	20 032	70 032	31 037	38 995
Vassdragsanlegg (dammer)	Iht. plan	3 000	495	3 495	2 228	1 268
Sum øvrige prosjekter		5 250	18 052	23 302	51 131	-27 830
Sum		950 425	-171 307	779 118	359 034	420 084

Sammendrag status investeringer

Brannstasjon Hurum

Kontrakt er inngått og forberedende arbeider startet. Planlagt ferdigstillelse av brannstasjonen er medio 2025, men mindre forsinkelser kan forekomme.

Hurtigbåtkai Slemmestad

Det bygges pirkai for nye elektriske hurtigbåter. Kommunens del av prosjektet ferdigstilles senhøsten 2024. Det er imidlertid forsinkelser med levering og montering av batteribyttesystem.

Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad

Områdeplanen for Slemmestad krever betydelige investeringer. Det er vedtatt at nødvendige tiltak skal gjennomføres for å oppfylle kommunens forpliktelser i "Utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum - områdeplan". Finansiering av tiltakene sikres gjennom politiske saker og handlingsprogrammet. I tillegg kommer privat finansiering i henhold til utbyggingsavtale.

Samferdsel - kommunale veier

Prosjektet kommunale veier - Gleinåsen vil gå utover rammene til denne sekkeposten på grunn av uforutsatte hendelser. I tillegg har det vært akutte hendelser knyttet til Grimsrudveien og Hyggenveien. Samferdsel har mindreforbruk på prosjektene sykkelstrategi og trafikksikkerhet og vil midlertidig dekke inn overskridelsen via disse sekkepostene. Dette medfører at det vil være mindre midler tilgjengelig til disse formålene.

Slemmestad – Vaterlandskvartalet

Det er vedtatt totalt 377,3 mill. kroner inkludert prisstigning, for å kunne gjennomføre de fleste tiltakene som kommunen har ansvar for innenfor detaljreguleringen for Vaterlandskvartalet. Entreprise for bygging av infrastruktur pågår nå. Forventet ferdigstillelse av størstedelen av arbeidene er i løpet av 2026/2027. Det hefter risiko ved fremdrift og økonomi som følge av at en del av overflatearbeidene ikke vil kunne fullføres før tilstøtende boligprosjekt har ferdigstilt store deler av sine arbeider med blant annet kjeller.

Samferdsel – gang- og sykkelbro Nesøya

Prosjektet ble utsatt i tre år i HP 2023-2026 med ferdigstillelse 2027. Det er per i dag en del usikkerhet i prosjektet knyttet til fremdrift og økonomi. Ferdigstillelse 2027 forutsetter at planleggingsarbeidene re-startes i første kvartal 2025. Ny politisk sak for prosjektet legges frem.

VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon

Samspillfase med entreprenør er gjennomført. Prosjektet skal muliggjøre forsvarlig og forskriftsmessig komprimering/omlastning av avfall. Planlagt ferdigstillelse var våren 2025 forutsatt avklaringer knyttet til krav i kommuneplan og rammetillatelse, men her blir det både forsinkelse og merforbruk grunnet tidsbruk for høringsprosess og forsinket rammetillatelse. Forsinkelse og kostnadsøkning detaljeres i tilleggsinnstillingen.

Samfunnsutvikling

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Programområder	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2024	Avvik prognose i kr	Prognose
51-Strategi, næring og analyse	31 801	29 627	2 174	6,8 %	50 571	-500	51 071
52-Samfunnsplanlegging	16 632	19 568	-2 937	-17,7 %	26 237	0	26 237
53-Byggesak	-4 744	-3 483	-1 261	-26,6 %	-10 291	-6 500	-3 791
Sum	43 688	45 713	-2 025	-4,6 %	66 517	-7 000	73 517


Kommentar til status økonomi

Årsprognose for tjenesteområdet er et merforbruk på 7 mill. kroner. Det skyldes følgende forhold:

- Ny gebyrforskrift trådte i kraft 1.1.2024. Søknader sendt inn før dette behandles etter gammel forskrift. Dette gir en forsinkelse i effekten av den nye forskriften med 100 prosent selvkost.
- Utstedt tvangsmulkt i 2023 ble omgjort av statsforvalter i 2024. Dette ble en inntekt for 2023, men en kostnad for 2024 og utgjør 0,5 mill. kroner.
- På grunn av mindre saksbehandlingsressurser ved sykefravær, har det hittil vært fristoverskridelser med tilhørende tap av gebyrer på ca. 1,1 mill. kroner.
- Innsynskrav og veiledning krever mye ressurser som kunne blitt håndtert gjennom gode digitale løsninger. I dag koster det kommunen flere årverk. Det arbeides godt og vår leverandør for selvbetjeningsløsninger mener det blir klart i løpet av 2024.

Status økonomiplantiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Status	Risiko
Omstilling og effektivisering			
Omstilling og effektivisering - Samfunnsutvikling	-4 800	I arbeid	
Sum	-4 800		
Sum tiltak	-4 800		

Omstilling og effektivisering - Samfunnsutvikling

Omstillings- og effektiviseringstiltakene er innarbeidet i budsjettene og gjennomføres gjennom god styring. Det er middels risiko knyttet til omstillingstiltak av personell på grunn av manglende kapasitet hos mottakende enhet.

Medborgerskap

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Programområder	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2024	Avvik prognose i kr	Prognose
61-Innbyggerdialog og frivillighet	28 365	27 482	883	3,1 %	45 905	0	45 905
62-Bibliotekene	20 160	20 149	11	0,1 %	34 795	0	34 795
63-Kulturskolen	24 908	24 325	583	2,3 %	38 153	0	38 153
64-Kulturliv og kirke	105 126	104 061	1 065	1,0 %	140 877	0	140 877
65-Idrett og friluft	51 062	53 335	-2 272	-4,4 %	90 370	0	90 370
Sum	229 622	229 352	270	0,1 %	350 100	0	350 100


Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet styrer mot balanse men det er usikkerhet knyttet til følgende forhold:

- Driftsmodell for Holmen svømmehall er forsinket. Det vil komme politisk sak høsten 2024.
- Usikkert om man klarer å innfri innsparingskravet knyttet til tilsynsvaktene.
- Finansiering av gratis svømming for 2. og 10. trinn.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Status	Risiko
Omstilling og effektivisering			
Omstilling og effektivisering - Medborgerskap	-10 900	I arbeid	
Sum	-10 900		
Sum tiltak	-10 900		

Omstilling og effektivisering - Medborgerskap

Omstillings- og effektiviseringstiltakene er innarbeidet i budsjettene og hensyntatt for den planlagte driften. Det er liten risiko til de fleste tiltak da det håndteres gjennom god styring og kontroll. Tiltak knyttet til tilsynsvaktordning og spesielt driftsmodell for Holmen svømmehall har middels risiko for å klare budsjettet effekt for 2024.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Status framdrift	Årets budsjett				Rest bud. i år
		Oppr. bud.	Bud. just.	Rev. bud.	Regnskap hiå.	
Bibliotek - erstatte hyllesystem	Iht. plan	4 300	0	4 300	0	4 300
Digitale låsesystemer for tilgjengeliggjøring av lokaler for utleie	Forsinket	2 000	6 000	8 000	633	7 367
Idrett - inventar og utstyr	Iht. plan	1 000	600	1 600	480	1 120
Idrett - ny idrettshall Nesbru videregående skole	Iht. plan	80 000	39 520	119 520	49 236	70 284
Idrett - ny idrettshall Røyken videregående skole	Iht. plan	116 000	-10 333	105 667	85 497	20 170
Idrett - rehabilitering Holmen ishall	Iht. plan	0	9 353	9 353	2 838	6 515
Idrett - temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Iht. plan	3 500	2 191	5 691	208	5 483
Kirke - istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	Iht. plan	4 000	2 642	6 642	6 500	142
Kirke - kirkelige investeringer	Iht. plan	3 500	-2 289	1 211	0	1 211
Kirke - rehabilitering inkl. nytt sprinkleranlegg Holmsbu kirke	Iht. plan	4 800	1 875	6 675	4 000	2 675
Kirke - rehabilitering Røyken kirke	Iht. plan	2 000	6 340	8 340	2 000	6 340
Kirke - Røyken kirke avløp	Forsinket	0	4 400	4 400	500	3 900
Kirke - tiltak gravferd	Iht. plan	750	900	1 650	1 650	0
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	Iht. plan	250	250	500	0	500
Koordineringspott idrettsbygg	Iht. plan	4 000	7 305	11 305	3 543	7 761
Koordineringspott kulturarenaer	Iht. plan	2 000	462	2 462	913	1 549
Koordineringspott kulturminnebygg	Iht. plan	3 500	2 202	5 702	3 487	2 214
Kultur - Holmsbu kunstmuseum	Iht. plan	6 000	0	6 000	0	6 000
Kultur - inventar til kulturlokaler	Iht. plan	1 500	99	1 599	0	1 599
Kultur - kunst i offentlig rom	Iht. plan	500	1 057	1 557	339	1 218
Kulturskolen - instrumenter og utstyr	Iht. plan	500	-26	474	268	206
LED-belysning kommunale anlegg	Forsinket	250	250	500	0	500
Spikkestad kirke og kultursenter Teglen - lekkasje	Iht. plan	10 000	13 275	23 275	3 519	19 756
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	Forsinket	0	1 185	1 185	0	1 185
Sum øvrige prosjekter		6 000	13 921	19 921	1 214	18 707
Sum		256 350	101 179	357 529	166 826	190 703

Sammendrag status investeringer

Idrett – ny idrettshall Nesbru videregående skole

Store deler av byggearbeidene er gjennomført og prosjektet er på plan for ferdigstillelse ved årsskifte 2024/2025. Prosjektet ligger noe under budsjett.

Idrett – ny idrettshall Røyken videregående skole

Store deler av byggearbeidene er gjennomført og prosjektet er på plan for ferdigstillelse oktober 2024. Prosjektet ligger noe under budsjett.

Sykefravær og årsverksutvikling

Sykefravær

Tjenesteområde	1. kvartal 2023	2. kvartal 2023	1. kvartal 2024	2. kvartal 2024
Organisasjon, styring og utvikling	6,8 %	5,1 %	6,8 %	6,3 %
Oppvekst	9,8 %	8,0 %	10,8 %	9,2 %
Velferd	11,4 %	10,0 %	12,5 %	11,8 %
Samfunnstjenester	8,7 %	6,8 %	7,4 %	6,6 %
Samfunnsutvikling	12,1 %	10,0 %	10,1 %	7,7 %
Medborgerskap	7,1 %	6,7 %	7,8 %	6,1 %
Total	10,1 %	8,4 %	10,7 %	9,6 %

Det registrerte sykefraværet i 2. kvartal 2024 er 9,6 %. Sykefraværet er 1,2 prosentpoeng høyere enn i 2. kvartal i fjor, og 1,1 prosentpoeng lavere enn i 1. kvartal 2024. Sykefraværet har økt i både organisasjon, styring og utvikling, oppvekst og velferd, mens vi ser en liten nedgang i de øvrige tjenesteområdene. Sammenlignet med 2. kvartal i fjor er det langtidsfraværet som har økt, mens korttidsfraværet er på omtrent samme nivå.

Årsverk

Årsverk	31.08.2023		01.01.2024		30.04.2024		31.08.2024	
	Antall årsverk	Antall ansatte	Antall årsverk	Antall ansatte	Antall årsverk	Antall ansatte	Antall årsverk	Antall ansatte
Organisasjon, styring og utvikling	230	234	232	234	234	236	226	228
Oppvekst	2 552	2 837	2 557	2 839	2 550	2 831	2 573	2 847
Velferd	1 958	2 602	1 909	2 538	1 904	2 526	1 844	2 441
Samfunnstjenester	449	473	449	470	442	460	449	467
Samfunnsutvikling	124	129	119	123	115	119	121	125
Medborgerskap	275	386	276	391	279	394	270	378
Totalsum	5 588	6 661	5 542	6 595	5 524	6 566	5 483	6 486

Måned rapport August-2024

Tallene inkluderer alle ansatte med et fast forpliktende arbeidsforhold, dvs. de med en på forhånd fastsatt arbeidstid (både faste og midlertidige). Ansatte i hel ulønnet permisjon og fødselspermisjon er ikke tatt med. Der er vikarer inkludert. Lærlinger og timelønnede ekstravakter er ikke med i tallgrunnlaget.

Status verbal vedtak

2. tertialrapport 2024 – status for oppfølging av verbalvedtak

Mulig forsering av enkelte effektiviseringstiltak

Kommunestyret behandlet i juni 2024 sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2025-2028 (sak 31/24).

Stortinget vedtok i juni 2024 nytt inntektssystem for kommunene. Det nye inntektssystemet medfører at Asker kommunes inntekter blir varig redusert, og innebærer at kommunen må forsterke omstillingsprogrammet og tilpasse seg nye rammebetingelser allerede fra 2025.

Kommunedirektøren vil i løpet av høsten 2024 legge frem sak om revidering av økonomireglementet og kommunens handlingsregler.

Evaluering og gjennomgang av områder innenfor medborgerskap

Lokalisering av frivilligsentraler og innbyggertorg er per i dag ikke samordnet. I tillegg er lokalisering av de ikke-kommunale frivilligsentralene gjort ut fra andre hensyn enn kommunens planer for tettstedsstruktur. Ordningen med områdeforum ble vedtatt av kommunestyret i juni 2023, og er nå under etablering. Det vil ta noe tid før kommunen har fått erfaring med hvordan ordningen med områdeforum fungerer.

Som en del av prosessen med omstilling og effektivisering, er det gjort et arbeid for å se nærmere på sammenhengen mellom innbyggertorgene, frivilligsentralene og områdeforaene. Arbeidet vil bli presentert i forbindelse med tilleggsinnstillingen til kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028, som legges frem i oktober 2024.

KPI og gjennomgang innenfor plan- og byggesaksbehandlingen

Kommunedirektøren har lagt frem sak om effektivisering og service i kommunens byggesaksbehandling. Denne ble behandlet i utvalg for plan og byggesak 21. august 2024 (sak 42/24) og i formannskapet 3. september 2024 (sak 123/24).

Saken viser til at Asker kommune har vedtatt ny gebyrforskrift, innført et nytt saksbehandlingssystem og gjort en rekke tiltak for å få kortere saksbehandlingstid og bedre service. I tillegg kommer konkrete tiltak som planvask, digitale løsninger, verdistrømsanalyse og gjennomgang av tidsbruk. Saken viser at tiltakene i sum fører til kortere saksbehandlingstid og en mer effektiv byggesaksbehandling. Det er fortsatt utfordringer knyttet til innsynsbegjæringer, overgang til digital innsendelse og ufullstendige søknader.

Bruk av teknologi og kunstig intelligens i kommunen

Digitalisering og smart bruk av teknologi er avgjørende for å bedre ressursutnyttelsen i de ulike sektorene i Asker kommune. I løpet av 2023 ble kunstig intelligens (KI) en sentral del av dette fremtidsbildet. Kunstig intelligens inngår i arbeidet med å implementere temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi. Kommunen har etablert prosjektet KI-løftet for å vurdere muligheter, utfordringer og konkrete prosjekter knyttet til bruk av kunstig intelligens i Asker kommune.

Kommunedirektøren vil høsten 2024 legge frem sak for formannskapet om bruk av teknologi og kunstig intelligens i Asker kommune. Saken vil inkludere en gjennomgang av aktuelle teknologier, områder hvor Asker allerede har tatt i bruk løsninger, nye områder under utvikling og fremtidige satsingsområder. I tillegg vil saken omhandle offentlig samarbeid både nasjonalt og felleskommunalt, samt samarbeid med privat næringsliv.

Forsterket innsats for Oslofjorden

Kommunestyret har vedtatt temaplan for vann og vannmiljø, temaplan for naturmangfold og temaplan for handling mot klimaendringene. Oppfølgingen av disse temaplanene er viktig for Asker kommunes innsats for å redde Oslofjorden.

Formannskapet behandlet i juni sak om helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden – oppfølging 2024 (sak 86/24). Saken redegjorde for kommunens oppfølging og organisering av arbeidet med helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden og oppfølging av tiltakskort i tiltaksplanen. Videre ga saken en oversikt over utslipp av nitrogen fra ulike kilder i Asker, konkrete prosjekter og tilskuddsordninger.

Formannskapet vedtok å be kommunedirektøren fremlegge sak som utreder muligheten for å etablere to nye hummerfredningssoner i kommunen, samt å utrede muligheten for å etablere marine nyttehager på utvalgte strender i Asker. Kommunedirektøren vil legge frem sak om hummerfredningssoner i løpet av 1. kvartal 2025 og sak om marine nyttehager i løpet av 4. kvartal 2025.

Løpende barnehageopptak

Kommunestyret behandlet i juni sak om løpende barnehageopptak i Askerbarnehagene (sak 38/24). Saken redegjorde for ulike modeller for barnehageopptak, inkludert kostnadsberegning. Det ble vedtatt å videreføre gjeldende regler for barnehageopptak. I tillegg ble det vedtatt at ordfører og kommunedirektør følger opp temaet overfor nasjonale myndigheter for å gjøre det økonomisk mulig for kommuner å innføre rullerende barnehageopptak.

Asker kommune er en del av ASSS-nettverket som består av de 12 største kommunene i landet. Kommunedirektøren vil ta opp spørsmålet om løpende barnehageopptak i dette nettverket, og diskutere hvordan kommunene samlet kan henvende seg til nasjonale myndigheter.

Beredskap

Kommunedirektøren vil i oktober 2024 legge frem sak for formannskapet og kommunestyret om Asker kommunes arbeid for å sikre innbyggerne i tilfelle en internasjonal forsyningskrise, med vekt på beredskapshager og skogen som beredskapslager.

Saken vil redegjøre for Asker kommunes langsiktige og systematiske arbeid for å møte ulike beredskapsutfordringer. Beredskapsarbeidet tar utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen for Asker og Bærum kommuner som kartlegger hvilke scenarier som kan ramme kommunene og hvordan disse skal håndteres.

Muligheter for flere elevplasser i kulturskolen

Hver uke får rundt 2200 elever undervisning i kulturskolen, individuelt eller i grupper. Til sammen har kulturskolen i Asker tilbud ved 25 ulike undervisningssteder. I 2025 skal det blant annet jobbes videre med å utvikle kulturskolens gruppetilbud, noe som kan gi plass til flere barn og redusere ventelistene innenfor dagens rammer.

Verbalvedtaket om muligheter for flere elevplasser i kulturskolen ble besvart muntlig av kommunedirektøren i hovedutvalg for medborgerskap 29. august 2024.

Helsestasjon for eldre

Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt av kommunestyret i mars 2022. Temaplanen skal bidra til utvikling av et aldersvennlig samfunn som legger til rette for aktiv aldring.

Kommunestyret behandlet i juni sak om utredning om mulig etablering av helsestasjon for eldre (sak 39/24). Saken viser til eksempler fra andre kommuner og hvilke tjenester Asker kommune allerede har til eldre hjemmeboende. Det ble vedtatt at det på det nåværende tidspunkt ikke opprettes en ny generell helsestasjon for eldre. I stedet vil Asker kommune vurdere og teste ut hvordan rådgivningstilbudet rettet mot eldre kan styrkes ut fra behovene og kommunens ressursituasjon. Asker kommune vil i tillegg følge med på utviklingen av forebyggende tilbud og gode ideer i andre kommuner.

Formueskatt

Asker kommune engasjerte Stolp Kommunekompetanse til å utarbeide et notat om mulige økonomiske virkninger dersom satsen på formueskatt settes ned ved et vedtak av Asker kommune.

Notatet om redusert formueskatt ble lagt frem for kommunestyret i forbindelse med 1. tertialrapport 2024, som ble behandlet i juni (sak 25/24). Notatet ble tatt til orientering. Det ble vedtatt å ikke gjennomføre en videre utredning av effektene ved å redusere eller fjerne den kommunale andelen av formueskatten.

Omstilling og effektivisering

Asker kommune har i flere år hatt stort fokus på omstilling og effektivisering for å sikre en bærekraftig økonomi, og alle tjenesteområder arbeider kontinuerlig med dette. Arbeidet med omstilling og effektivisering må forsterkes vesentlig i årene fremover som en følge av Stortingets vedtatte endringer i inntektssystemet for kommunene.

Asker kommune har mye erfaring med ulike driftsmodeller, inkludert konkurranseutsetting. Kommunedirektøren vil i løpet av 4. kvartal 2024 legge frem sak for berørte hovedutvalg, formannskapet og kommunestyret om ulike former for konkurranseutsetting, inkludert status, omfang og effekter.

Heltidsprosjektet må styrkes

Heltidskultur er viktig for at Asker kommune skal kunne rekruttere kompetanse, løse samfunnsoppdraget og være en attraktiv arbeidsgiver. Handlingsplan for heltidskultur legger grunnlaget for kommunens arbeid på dette området, og det er etablert et eget heltidsprosjekt for å sikre god gjennomføring.

Formannskapet behandlet i februar 2024 sak om styrking av heltidskulturarbeidet i Asker kommune (sak 31/24). Det ble vedtatt å utarbeide et revidert mandat for heltidskulturarbeidet, og at temaet heltidskultur skal settes på agendaen på alle møter i Partssammensatt utvalg (PSU). Det ble videre vedtatt å utarbeide et årshjul med hovedaktiviteter for heltidskulturprosjektet, og at det hvert år skal utarbeides en årsrapport som legges frem for PSU. Politisk forhandlingsutvalg skal ha en forberedende og koordinerende rolle i heltidsarbeidet.

Politisk ordliste

Klarspråk er lovpålagt og et viktig virkemiddel for å fremme demokrati og rettssikkerhet. Klarspråk er i tillegg viktig for å skape tillit, forståelse og god kommunikasjon.

Asker kommune har i flere år jobbet systematisk med klarspråk, og har blant annet en egen språkprofil, skriveprinsipper og verktøykasse som skal bidra til at kommunen kommuniserer på et klart og korrekt språk. Kommunen gjennomfører også jevnlig kurs og opplæring av ansatte i klarspråk.

Det kan likevel av og til være vanskelig å forstå tekster i ulike dokumenter. Kommunen har derfor utarbeidet ordlister og ordforklaringsfunksjoner som ligger tilgjengelig på Asker kommunes nettsider. De viktigste av disse er:

- Liste over mye brukte [ord og uttrykk i politikken](#).
- Oversikt over ord og uttrykk i [plan- og byggesaker](#).
- Ordforklaringsfunksjon innenfor området [vann og vannmiljø](#). Tilsvarende ordforklaringer vil bli benyttet på alle nettsider der det er aktuelt fremover.

Det finnes i tillegg flere ordlister på statlig nivå som forklarer ord og uttrykk innenfor ulike fagområder.

Vedtaksrapportering 2.tertial 2024

Nedenfor følger rapportering på oppfølging av vedtak fattet av politiske organer i 2.tertial 2024, som kommunedirektøren har ansvar for å følge opp.

Nytt av året, er nye definisjoner på status, samt at alle vedtak har fått en kort kommentar om årsak/status/beskrivelse for å imøtekomme ønsket fra de folkevalgte om en mer utfyllende rapportering. Dette var også en anbefaling fra Deloitte i forbindelse med forvaltningsrevisjonen av saksforberedelse og vedtaksoppfølging i Asker kommune i 2023.

Rapporteringen omfatter vedtak knyttet til saker som er sluttbehandlet i kommunestyret, formannskapet, utvalg for oppvekst, utvalg for velferd, utvalg for samfunnstjenester og utvalg for medborgerskap.

Det rapporteres kun på temaplaner til sluttbehandling i kommunestyret.

Saker til høring i ulike råd og utvalg rapporteres kun ved sluttbehandling i kommunestyret.

Vedtak knyttet til saker som er sluttbehandlet i plan- og bygningsutvalget og klageutvalget, og som er rettet mot utbyggere eller enkeltpersoner, følges opp av utvalgene selv- og eller tiltakshavere.

Følgende definisjoner er lagt til grunn:

Ikke påbegynt:

- Arbeidet med vedtaket er ikke påbegynt/forsinket

Under arbeid:

- Arbeidet med vedtaket er under arbeid, men ikke avsluttet

Avsluttet:

- Vedtaket er avsluttet og iverksatt

Vedlegg:

Vedtaksrapport 2.tertial 2024

Dato	Utvalg	Saksnr.	Sakstittel	Status (ikke påbegynt/under arbeid/avsluttet)	Kommentar - obligatorisk
30.04.24	FSK	60/24	Parkering Dikemark idrettsanlegg, finansiering	Avsluttet	Prosjektet er igangsatt og ferdigstilles i løpet av 2025
07.05.24	KOM	17/24	Lovpålagte medvirkningsråd - årsmeldinger for 2023	Avsluttet	Årsmeldingene ble tatt til orientering
07.05.24	KOM	18/24	Asker og Bærum Vannverk IKS - Endring av selskapsavtalen	Avsluttet	Endret avtale vedtatt
07.05.24	KOM	20/24	Tilstandsrapport for barneverntjenesten i Asker kommune 2023	Avsluttet	Rapporten ble vedtatt og er under implementering
07.05.24	KOM	21/24	Plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsproblemer	Avsluttet	Planen ble vedtatt og er under implementering
07.05.24	KOM	19/24	Detaljregulering for Linlandveien - sluttbehandling	Avsluttet	Reguleringsplanen iverksettes i tråd med vedtaket
21.05.24	FSK	66/24	Drammen havn AS - Innkalling til generalforsamling 13. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
21.05.24	FSK	67/24	E134 Haukelivegen AS - Innkalling til generalforsamling 5. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
21.05.24	FSK	68/24	Jobbhuset AS - Innkalling til generalforsamling 19. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
21.05.24	FSK	69/24	RE Gründerhus AS - Innkalling til generalforsamling 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
21.05.24	FSK	70/24	Vardar AS - Innkalling til generalforsamling 12. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
21.05.24	FSK	71/24	Matavfall - Mulig overtagelse av Romerike Biogassanlegg etter innspill fra VEAS	Avsluttet	Enighet med de andre eierkommunene er ikke oppnådd
28.05.24	VF	18/24	Høring - Inkorporering av CRPD i norsk lov	Avsluttet	Høringsuttalelse er avgitt
28.05.24	VF	19/24	Orientering om tilbud og deltagelse på fritidsaktiviteter for personer med nedsatt funksjonsevne	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
28.05.24	OV	27/24	Tilstandsrapport Barnehager 2023	Avsluttet	Rapporten ble tatt til orientering

28.05.24	OV	29/24	Referater fra møter i samarbeidsutvalget ved grunnskolene i Asker skoleåret 2023/2024	Avsluttet	Referatene ble tatt til orientering
30.05.24	MB	19/24	Status og videre arbeid med utlånsordninger i Asker kommune	Avsluttet	Status om utlånsordning ble tatt til orientering
30.05.24	MB	20/24	Demenskor i Asker - frivillighet og kommunalt samarbeid	Under arbeid	Demenskor videreført ut 2024. Videre prosess avklares i HP 2025-2028
30.05.24	MB	21/24	Prioriteringer og tiltak for museer, samlinger og lokalhistorie i Asker kommune	Avsluttet	Handlingsplanen er under implementering
30.05.24	ST	18/24	Forvaltningsplan for gås 2024 - 2033 - Asker kommune	Avsluttet	Planen er under implementering
30.05.24	ST	20/24	Mulighetsstudie Høyemyrdammen – valg av alternativ for utbedring (konsept)	Avsluttet	Prosjektet er igangsatt og under implementering
04.06.24	FSK	83/24	Asker kommunale pensjonskasse - orientering om årsberetning og årsregnskap for 2023	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
04.06.24	FSK	84/24	Høring: Strategiske føringer for Osloregionen IPR 2025-2028	Avsluttet	Høringsuttalelse er avgitt
04.06.24	FSK	85/24	Forslag om å søke medlemskap - Verdens helseorganisasjons globale nettverk for aldersvennlige byer og lokalsamfunn	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering og er under oppfølging
04.06.24	FSK	86/24	Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden - oppfølging 2024	Avsluttet	Årlig rapportering. Saker om hummerfredningssoner og nyttehager fremlegges i 2025
04.06.24	FSK	87/24	NOU 2024:2 «I samspill med naturen — Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge» - Asker kommunes høringsuttalelse	Avsluttet	Høringsuttalelse er avgitt
04.06.24	FSK	88/24	Kommuneplan for Asker 2023-2035 - arealdelen. Endelig behandling av innsigelsene, korrigeringer av plandokumentene og spørsmålet om byggegrenser langs vassdrag i LNF-områder.	Avsluttet	Saken følges opp. Det legges frem forslag til nye bestemmelser

04.06.24	FSK	91/24	Asker og Bærum brann og redning IKS - ABBR - Innkalling til representantskapsmøte 3-2024	Avsluttet	Representantskapsmøtet er avholdt i henhold til innkalling. Videre dialog med ABBR om budsjett og bevilgning
04.06.24	FSK	82/24	Uttreden folkevalgte verv og nyvalg - Bjarte Gatland Reve (H)	Avsluttet	Saken er vedtatt
11.06.24	KOM	23/24	Sak fra kontrollutvalget - Plan for forvaltningsrevisjoner 2024 - 2028	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	24/24	Sak fra kontrollutvalget - Plan for eierskapskontroll 2024 - 2028	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	25/24	1. tertial rapport 2024 - økonomi	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	26/24	1. tertial 2024 Finans- og gjeldsforvaltning	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	27/24	Årsrapport 2023 Asker kommune	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
11.06.24	KOM	28/24	Årsregnskap og årsberetning 2023 for Asker kommune	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
11.06.24	KOM	29/24	Årsrapport 2023 finans- og gjeldsforvaltning	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
11.06.24	KOM	30/24	Klageutvalgets årsmelding for 2023	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
11.06.24	KOM	31/24	Strategiske mål og økonomiske rammer for handlingsprogrammet 2025-2028	Avsluttet	Saken ble vedtatt. Vedtak pkt. 2 om befolkningsvekst ble endret
11.06.24	KOM	32/24	355/39 m.fl. - Detaljregulering for Engene	Avsluttet	Planen iverksettes i tråd med vedtaket
11.06.24	KOM	33/24	301/1 Detaljregulering for Sætrebakken felt B1 - Sluttbehandling	Avsluttet	Planen iverksettes i tråd med vedtaket
11.06.24	KOM	34/24	Steinverdi AS - Invitasjon til å delta i selskap innen sirkulær økonomi og markedssystem for massehåndtering	Avsluttet	Saken ble vedtatt stilt i bero inntil videre
11.06.24	KOM	35/24	Lokal forskrift - Skolerute Asker kommune 2025/2026 og 2026/2027	Avsluttet	Saken ble vedtatt med to endringer: 1) 8.september (Stortingsvalg) beholdes som skoledag 2) Juleferie fra og med mandag 22. desember til og med fredag 2. januar

11.06.24	KOM	36/24	Vedtekter, tilbudsmodeller og betalingsordninger for SFO - sluttbehandling	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	37/24	Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2023	Avsluttet	Saken ble tatt til orientering
11.06.24	KOM	38/24	Verbalvedtak 2024 sak om løpende barnehageopptak	Avsluttet	Saken ble vedtatt. Ordfører og kommunedirektør følger opp temaet overfor nasjonale myndigheter
11.06.24	KOM	39/24	Utredning om mulig etablering av «helsestasjon» for eldre	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	40/24	Forslag til mindre endring i lokal forskrift om fartsgrenser for fritidsfartøy i kommunens sjøområde - Holmenfjorden	Avsluttet	Saken ble vedtatt. Ny evaluering kommer i 2025. Skilting pågår
11.06.24	KOM	41/24	Valg av meddommere og skjønnsmedlemmer 2025 - 2028	Avsluttet	Saken ble vedtatt
11.06.24	KOM	42/24	Uttreden folkevalgte verv og nyvalg - Thomas Hatten (A)	Avsluttet	Saken ble vedtatt
18.6.24	FSK	93/24	Samarbeidsavtale om områderegulering mellom Asker kommune og Vestre viken	Avsluttet	Samarbeidsavtalen ble vedtatt. Områdeutvikling på Blakstad skal blant annet inkludere et psykisk helsetilbud
18.06.24	FSK	95/24	Høring - Regional planstrategi for Akershus 2024-2028	Avsluttet	Høringsuttalelse er avgitt
18.06.24	FSK	96/24	Høring - Nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet	Avsluttet	Høringsuttalelse er avgitt
18.06.24	FSK	97/24	Høring - Forslag til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi	Avsluttet	Høringsuttalelse er avgitt
18.06.24	FSK	99/24	Asker Produkt AS - Innkalling til generalforsamling 25. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
18.06.24	FSK	101/24	Hurum Energi AS - Innkalling til generalforsamling 25. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
18.06.24	FSK	102/24	Lindum Oredalen AS - Innkalling til generalforsamling 19. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling

18.06.24	FSK	104/24	Røyken Eiendom AS - REAS - Innkalling til generalforsamling 25. juni 2024	Avsluttet	Generalforsamling er avholdt i henhold til innkalling
18.06.24	FSK	105/24	Føyka/Elvely - Kirkeveien rettslige skritt	Under arbeid	Saken ble vedtatt og er under oppfølging
20.08.24	FSK	112/24	Salg av boligfelt H7, H8 og H10 på Høn	Avsluttet	Saken ble vedtatt og kontrakt er inngått
20.08.24	FSK	113/24	Søknader på forskuttering av spillemidler 2024	Avsluttet	Saken er vedtatt
20.08.24	FSK	114/24	IL ROS - Søknad om kommunal lånegaranti 2024, til rehabilitering av Spikkestad kunstgressbane	Avsluttet	Saken er vedtatt
20.08.24	FSK	115/24	Del av Teglverksveien gis nytt veinavn - veikode 31350	Avsluttet	Saken er vedtatt. Det nye veinavnet er Kartonggata
27.08.24	VF	25/24	Forslag til kandidater til pris "Beste aldersvennlige tiltak i Asker"	Avsluttet	Saken ble vedtatt
27.08.24	OV	35/24	Oppfølging av kommunestyrevedtak i sak 25/24, 11.06.24 - 1. tertial rapport 2024 – økonomi	Avsluttet	Saken ble vedtatt